

ELODIE HARPER

„Un triumf literar.“ *THE TIMES*

CONNECTION
FICTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Elodie Harper

Lupanarul

Traducere din limba engleză de Alexandra Fusoi

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Domnica Drumea

Design și ilustrație copertă:
Holly Ovenden

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

DTP:
Carusel Multimedia

Corectură:
Oana Apostolescu

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.

Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Editura Trei SRL.

Titlul original: *The Wolf Den*
Autor: Elodie Harper

Copyright © 2020 by Elodie Harper
All rights reserved

Copyright © Editura Trei, 2022 pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN (print): 978-606-40-1468-9
ISBN (EPUB): 978-606-40-1822-9

*Fratelui și surorilor mele, biologice și vitrege,
Eugenie, Ruth și Tom, cu toată dragostea mea!*

AD 74

FEBRUARIUS

*Băile, vinul și sexul te ajută să-ți întâlnești
mai repede soarta.*

Maximă romană

Își ține mâinile înălțate ca într-o rugăciune, în timp ce de pe piele i se ridică aburi. Stă întinsă în apa caldă care-i atinge gâtul. O înconjoară râsete și voci de femei, o amestecătură de sunete care reverberează din zidurile de piatră. Filtrează zgomotele ca să nu le mai audă și se concentrează asupra degetelor, pe care le întoarce, privește cum se scurge apa de pe ele, cum se ridică aburul. Ar putea fi mâinile oricui, își spune ea, ar putea aparține oricui. Dar îi aparțin lui Felix.

Apoi apar alte degete, care se împletesc cu ale ei, întrerupându-i visarea. Victoria o trage în sus și-o scoate din apă.

— Amara! Îți uzi părul! Nu poți să stai întinsă așa!

Unghiile Victoriei o ciupecsc de piele când încearcă să înfoaie bucele care s-au lipit acum de umerii Amarei.

— Arată ca niște cozi de șobolan. Ce-a fost în capul tău?

Simte cum o cuprinde neliniștea. Depind multe de după-amiaza asta; nu-i vine să creadă cât a fost de nechibzuită.

— Nu știu, mă...

— N-arată chiar așa de rău.

Amara se întoarce către Dido, care s-a apropiat de ele cu o ușoară crispă pe chipul ei blând.

— Abia dacă se observă.

— Oricum, bărbații nu vin aici pentru păr.

E o voce mai puțin prietenoasă de data asta. Drauca, femeia cea mai valoroasă a lui Simo, le privește din cealaltă parte a bazinului îngust. Iese din apă, își ridică brațele și începe să se lege. Pletele ei întunecate lucesc ca pana corbului. În spatele său, prin ferestrele arcuite, marea pare nemișcată și cenușie. N-ai cum să nu te holbezi. Amara se gândește la statuia Elenei din Troia de la Afidna, de pe vremea când ea purta alt nume și avea altă viață.

— Venus Pompeiana! exclamă Victoria icnind și o trage pe Amara de mână cu o uluire exagerată. Zeița pășește printre noi! Ah, păzește-mi ochii de așa glorie!

Drauca se strâmbă și își coboară brațele, împroșcând apă în jur.

— De parc-ar fi singura care are o pereche de țâțe, zice Victoria râzând.

Deși nu suficient de tare ca să audă și Drauca.

— Totuși, e frumoasă, spune Dido, încă uitându-se cu atenție la rivala lor. Și a mai fost aici, nu? Poate că bărbății o s-o prefere pe ea, poate...

— În afară de Drauca, ce mai au *ele* și noi n-avem? o întrerupe Victoria, aruncând o privire critică spre cele trei însoțitoare ale Draucăi.

Ocupă cea mai mare parte a bazinului și se stropesc râzând teatral, mai mult de poză decât jucăuș.

— Se vede că sunt toate ospătărițe. Maria are niște brațe de parcă ar căra lectica.

Amara nu e sigură că au dreptul să strâmbe din nas, dată fiind condiția lor umilă de prostituate de lupanar. Lupoalice. Simte un ghem în stomac, o senzație familiară.

— Mă întreb cum o să fie bărbății, spune ea.

— O să fie...

Însă Victoria nu-și încheie ideea, pentru că-i atrage atenția ceva din spatele Amarei.

— Hei! strigă ea. Las-o! Dă-i drumul!

Pornește prin apă spre bătrâna care o trage pe Cressa de braț, încercând s-o scoată din bazin. Se uită în sus la ea, în timp ce reușește să o împingă pe Cressa, udă learcă, într-o parte.

Femeia se apleacă și îndreaptă un deget noduros spre fața Victoriei.

— Felix? Tu Felix?

Nu răspunde nimeni. Străina le privește pe toate, cum stau adunate. Beronice a venit și ea înot la ele, cu gura ușor căscată de surpriză.

— Târfele lui Felix, afară! spune bătrâna nerăbdătoare, făcând semn spre ușă și îndemnându-le să plece.

Cressa încearcă să protesteze, însă bătrâna o împinge înapoi. Femeile lui Simo nu se mai joacă și nu mai râd nici ele. Amara mai degrabă simte decât vede că se află toate în celălalt capăt al bazinului.

— Târfele lui Felix să iasă *acum*, repetă bătrâna, arătându-le pe fiecare, pe rând, cu degetul.

Cum niciuna dintre ele nu se mișcă, o apucă pe Amara de braț.

— Afară! Afară! țipă ea. Ieșiți acum!

Piatra îi zgârie Amarei pielea când bătrâna o smucește și o lipește de marginea bazinului. Degetele puternice îi intră în carnea moale a brațului, prinzând-o într-o strânsoare surprinzător de viguroasă. Se ridică pe gresia caldă, scuturându-se ca să se elibereze. Femeia țipă în continuare, amenințând că-l cheamă pe Vibo dacă nu se mișcă. Numele administratorului le convinge în cele din

urmă. Femeile lui Felix ies despuiate din apă și se grăbesc să treacă în încăperea de-alături, tremurând din pricina întunericului și a frigului care le cuprinde. O cascadă se prăvale în bazinul rece, iar zgomotul făcut se întrece cu strigătele femeii, care le îndeamnă să se grăbească. Amara se sprijină de peretele albastru strălucitor ca să-și țină echilibrul, încercând să nu se prăbușească, și se lipește de picturile cu făpturi marine, trecând pe lângă gura enormă căscată a unui pește uriaș.

Victoria e singura din cele cinci care încă mai protestează când ajung în vestiarul băilor. Nu pe-aici au venit. Deasupra șirurilor de dulapuri de lemn se află picturi cu amanți care se desfată în toate pozițiile sexuale cu puțință. Hainele femeilor sunt aruncate grămadă pe jos.

— Fuga, fuga! le zorește prigonitoarea lor, aruncându-i o mantie lui Beronice, care pare la fel de uluită ca în bazin.

Amarei nu-i mai trebuie și alte încurajări. Se apleacă și începe să scotocească prin maldărul de pânze, întinzându-i o togă galbenă lui Dido, care tremură din toate încheieturile, probabil mai mult de frică decât de frig. Dido a devenit de curând sclavă și fiecare umilință pare s-o rănească de parc-ar fi un cuțit înfipt în inimă. Victoria e singura care nu se grăbește. Încă își mai prinde toga mult timp după ce toate celelalte s-au îmbrăcat, aruncându-i bătrânei căutături pline de ură. Când își mută în cele din urmă privirea, Amara o vede pe femeie făcând un semn ca să alunge spiritele rele.

O ultimă împunsătură cu un deget osos între omoplați, iar Amara și celelalte femei se adună în fața curții private a băilor. Burnița le lovește fețele, iar vântul dinspre mare e rece. Rămân strânse unele în altele, deja ude pe sub togi și mantii. Amara privește în jur, surprinsă că sunt singure, apoi observă doi bărbați adăpostiți sub colonadă, o pereche de siluete masive nelalocul lor lângă nimfele și trandafirii de pe zid. Unul dintre bărbați înaintează spre ele, cu chipul amenințător. Este Thraso, administratorul lui Felix.

— Ce-i asta? Ce s-a-ntâmplat?

Are pumnii strânși, gata de bătaie. Amara face un pas înapoi. Știe cât de grei sunt pumnii lui.

— Mai bine-l întrebi pe el, răspunde ea, arătând spre bărbatul rămas în umbră. Nu-i cu Simo?

— Cineva l-a trădat pe Felix, adaugă Victoria când Thraso se întoarce iarăși spre ele. Femeile lui Simo au rămas; noi am fost aruncate afară înainte să ajungă bărbații. Cam neplăcut, nu crezi?

Thraso nu stă să mai audă și altceva. Străbate grăbit curtea, ridicând pumnul spre capul celui alt bărbat.

— Balbus! Te omor cu mâna mea! Mincinos nenorocit!

Balbus se ferește și reușește să scape de lovitura propriu-zisă, însă pumnul tot îl nimerește în ureche și-l face să se clatine pe picioare. Thraso îl prinde de umeri și-i trage un cap în nas. Balbus răcnește și se eliberează, ducându-și mâinile la fața însângeraată. Thraso îl atacă din nou și cad amândoi grămadă, lovindu-se cu pumnii, mușcând și țipând. Femeile privesc, nesigure ce să facă.

— Lui Felix n-o să-i placă, spune Beronice, dând glas unui lucru evident pentru toată lumea.

Amara îi aruncă o privire piezișă Victoriei, sperând la o remarcă sarcastică, însă aceasta își mută privirea.

La intrare se produce agitație. Un grup de sclavi iese în fugă, obligându-le pe femei să se dea deoparte. Aleargă la cei doi bărbați încăierăți și încearcă să intervină, dar unul dintre ei se alege cu un șut în plină figură. Iese și Vibo, administratorul băilor, gâfâind, cu trupul masiv înveșmântat într-o togă verde. În graba lui spre bărbații care se bat, o împinge pe Cressa din calea sa.

— Destul! strigă el. Altfel, o să răspundeți în fața stăpânilor voștri pentru neascultare!

Cei doi bărbați se despart în cele din urmă. Thraso e primul care se ridică, în timp ce Balbus e ajutat de doi sclavi să se pună pe picioare.

— Vreți să-mi închideți băile? întreabă Vibo. Vă bateți în pragul meu, ca niște câini în canal? Ar trebui să pun să vă biciuiască pe amândoi!

Balbus mormăie ceva, însă Amara nu aude ce spune.

— Nu mă interesează! țipă Vibo. Ștergeți-o acum, amândoi. Și luați și adunătura asta de târfe cu voi.

Femeile nu așteaptă să le ia nimeni de-acolo și străbat curtea înainte să ajungă Thraso la ele. Amara observă că șchiopătează. Balbus a ieșit mai șifonat, dar probabil că tot a reușit să dea câteva lovituri zdravene. Thraso are buza spartă și își ține cu mâna un braț. Niciuna nu-i așa de proastă să-l întrebe cum se simte.

Femeile urcă treptele către poarta înaltă, cu Victoria în frunte și Beronice la urmă, dar nu suficient de repede ca să evite izbucnirea mâniaasă a lui Thraso. Știu toate de ce tună și fulgeră — din pricina furiei lui Felix, pe care o va avea de înfruntat când ajung la bordel. Amara simte cum o copleșește spaima, un nod în gât pe care nu-l poate alunga.

Când ies în stradă, parcă s-ar cufunda într-un râu cu ape repezi. O prinde pe Dido de mână și își fac loc prin înghesuială, îndreptându-se către dealul de la Poarta Forului. Pietrele sunt ude și alunecoase. Când a ajuns la Pompeii, Amara a venit cu Dido. N-are cum să fi fost decât cu doar câteva luni în urmă, dar pare să fi trecut mai mult de-atunci. Au venit pe drumul ăsta, împreună,

după ce le cumpărase Felix din piața de sclavi de la Puteoli. Era mai cald atunci, iar cerul de sfârșit de octombrie era senin. Își aduce aminte că Felix a cumpărat smochine coapte pentru drum. Fructele aveau miros dulce, partea dinăuntru era roz și strălucitoare când le deschidea și degetele îi rămâneau lipicioase după ce le mânca. Aproape că fusese un moment de fericire. Dacă fericirea poate exista într-o lume în care fusese vândută și cumpărată. Amara încă își mai pune întrebări în legătură cu acest act de bunătate al lui Felix. Pe-atunci, n-aveau de unde să știe cât de neobișnuit fusese din partea lui.

Un bărbat care duce pe cap un coș greu cu pește trece pe lângă ele, rotindu-și umerii în mulțime ca pe o armă. Îl urmează în galeria înaltă și intră în gangul întunecos și plin de ecouri, unde drumul devine mai abrupt, iar mulțimea, mai numeroasă. Amara aruncă o privire înapoi și o vede pe Cressa, cu o expresie de resemnare pe chip, târându-se în urma lui Beronice, care urcă gâfâind dealul. Thraso aproape că nu se mai vede în spate. Probabil că piciorul îi face probleme, pentru că altfel ar muștra-o pe Beronice că se mișcă prea încet. Bineînțeles că Victoria a tulit-o înainte. E singura dintre cele cinci femei ale lui Felix care s-a născut aici și, deși e sclavă, știe locul așa cum nu-l va ști vreodată niciuna dintre celelalte.

Înăuntrul zidurilor orașului, drumul e mai drept, dar și mai ud, iar Amarei îi intră apa în încălțări. Dido o ajută să urce pe caldarâmul înălțat, iar doi negustori de țesături bombăne când trebuie să se tragă din calea lor. Un bărbat încărcat cu ghirlande de mirt, ofrande pentru templul lui Venus, se lipește de ele.

— Pentru zeița voastră? Pentru dragoste? Două la un bănuț. Preț bun. Aduce noroc.

Ține frunzele așa de aproape de fața lui Dido, că o face să-și ridice instinctiv mâna ca să-și tragă vălul pe care nu-l mai poartă.

Amara dă deoparte ghirlandele.

— Nu.

Nu mai e atâta înghesuială când ajung la For, unde oamenii se pierd în spațiul vast. Negustorii ambulanți sunt ca niște stânci care sparg curenții mulțimii. Unii trecători pierd vremea căscând gura sau tânguindu-se, alții merg cu pas grăbit. În cel mai îndepărtat colț al pieței se află templul lui Jupiter, de pe treptele căruia se ridică mireasmă de tămâie. Edificiul pare să tremure în dogoare înainte ca fumul să se risipească spre muntele albastru din spatele lui. Amara se gândește la tatăl ei, cum zâmbea când îl întreba dacă el crede în zei. *Poveștile au forță indiferent dacă le credem sau nu.* Alungă amintirea vocii lui.

Celelalte încă se mai uită prin jur după Thraso. Dido îl zărește,

făcându-și drum asudat prin mulțime.

— *Iar* are nasul spart? întreabă Beronice. Arată groaznic.

— Mai rău decât de obicei? Ești sigură? răspunde Victoria. Cred că Balbus s-ar putea să i-l fi pus la loc.

Beronice nu prinde gluma.

— Nu, arată GROAZNIC! insistă ea și chiar ridică glasul ca să-și susțină punctul de vedere.

Cressa clatină din cap.

— O să te audă.

Thraso le ajunge din urmă, răstindu-se la ele să se miște, și își fac toate drum prin piață. Un grup de marinari, probabil abia ajunși în port, fluieră când trece Amara, iar unul dintre ei face un semn care arată ce și-ar dori. Ea îi zâmbeste și apoi coboară privirea. Bărbații se bat unul pe altul pe umeri și râd.

Drumul care coboară de pe dealul Forului e inundat de ploaie, iar apa e un mozaic spart de roșu și galben, reflectând clădirile colorate de pe maluri. Femeile privesc trecând un alai de purtători de lectică, cu apa până la genunchi și încărcătura norocoasă ridicată sus, la adăpost în spatele perdelelor groase. Amara observă un câine mort înțepenit între două pietre, prins acolo de greutatea curentului rapid care trece pe deasupra. Ploaia torențială nu spală toată murdăria. Femeile își fac cu greu drum pe caldarâm și o iau la stânga pe o străduță îngustă care șerpuiește până la lupanar. Spațiul de mișcare se strâmtează, dar nici mulțimea nu mai e atât de mare aici.

În copilărie, Amara s-ar fi bucurat să se întoarcă acasă din umezeala de afară, să stea cu maică-sa în fața vasului cu cărbuni, în timp ce slujitoarea le aducea vin fiert cu mirodenii ca să se încălzească. Dar clădirea masivă a lupanarului care apare în față nu-i dă niciun sentiment că ar fi ajuns acasă. N-o așteaptă nicio băătură fierbinte, ci doar Felix și furia lui.

Se înghesuie în fața clădirii, lipite de zid una după alta și ferindu-se de ploaie sub balcon. Thraso pare aproape la fel de agitat ca femeile.

— Voi două, spune el, arătând spre Victoria și Amara. Aveați multe de spus la băi. Puteți să-i explicați voi lui Felix.

Celelalte se strecoară înăuntru, Dido aruncând priviri neliniștite în urmă. Victoria îl atinge pe Thraso pe brațul sănătos și își lasă capul într-o parte.

— O să-i spun lui Felix cum te-ai bătut, spune ea, ridicând privirea spre bărbat cu o asemenea sinceritate, că Amara aproape că o crede. I-ai apărat onoarea. Asta o să însemne ceva.

Thraso nu poate suporta să arate recunoștință unei târfe, dar încuviințează repezit. Îi aruncă o privire Amarei, așteptându-se

evident la ceva asemănător, dar ei nu-i trece prin cap nimic agreabil de spus. Victoria o țintuiește cu privirea, cu ochii măriți într-o expresie de avertisment.

— Da, spune ea în cele din urmă, dând din cap spre Thraso. Așa a fost. Foarte curajos.

Accentul ei grecesc e și mai vădit din cauza spaimei.

Thraso bate la ușa de lemn care duce spre apartamentul lui Felix, aflat deasupra lupanarului. Îi deschide Paris, cu veșnica lui expresie acră sub sprâncenele unite. În prag, Amara simte izul latrinei ascunse în întunericul casei scărilor. Înainte, îi părea rău pentru Paris, din cauza singurătății în care-și petrecea tinerețea, între spălatul podelelor de sus, din apartamentul stăpânului, și slujirea clienților din lupanarul de dedesubt. Însă Paris nu dăduse niciun semn că și-ar dori tovărășia sau prietenia lupoaicelor.

— Felix, spune Thraso, făcând un gest nerăbdător.

— E cu un client, așa că trebuie să așteptați.

Paris se întoarce și urcă treptele. Îl urmează și ele cu Thraso, ajungând în balconul îngust, acoperit, care înconjoară apartamentul lui Felix. Felul cum galeria dă ocol încăperilor stăpânului ei, apropiindu-se tot mai mult, dar neajungând chiar în centru, o duce pe Amara cu gândul la plasa unui păianjen. Aude o voce bărbătească necunoscută, dar nu îndeajuns de limpede ca să distingă toate cuvintele. Deși aude *te plătesc*. Paris le face semn să intre în sălița de așteptare.

Thraso se așază greoi pe bancheta de lângă vasul cu cărbuni, iar cele două femei abia au loc de-o parte și de cealaltă. Se înghesuie amândouă lângă el. Balconul lasă să intre lumina zilei, dar și frigul, iar căldura focului e slabă. Inima Amarei bate să-i spargă pieptul. Nu-i e de folos nici că, puțin mai încolo, Felix tocmai stoarce de ultimul bănuț vreun biet datornic. Thraso se uită fix înainte, ca și cum ar fi fascinat de micile limbi de foc de la picioare. Amara simte teama pe care o răspândește.

Se uită la perete. Aici nu-s nici nimfe jucăușe, nici amanți. Totul e zugrăvit într-un model geometric în alb și negru. Liniile ferme se răsucesc și se intersectează într-un labirint nesfârșit, pe care e greu să-l urmărești în toată încăperea fără să amețești.

Stau și așteaptă, fără să vorbească, iar timpul pare să se întindă tot mai mult. Începe să plouă mai tare, iar apa răpăie pe acoperiș.

Zgomotul e așa de puternic, încât e imposibil de spus dacă Felix și clientul încă mai discută afaceri. Apoi Amara vede o siluetă abătută ieșind pe ușă și o aude bocănind când coboară scara. Nimeni nu se ridică de pe banchetă.

Paris bagă capul pe ușă.

— Ați face bine să intrați.

Thraso se ridică și se strecoară pe lângă el. Amara și Victoria îl urmează.

Femeia asta tot duhnește de zgura lupanarului!

Seneca, *Controversiae*, 1.2

Încăperea e mare, dominată de roșu. Stăpânul lor stă în spatele mesei de lucru și nu se ridică să-i întâmpine. Dacă e surprins de venirea lor mult mai devreme decât o aștepta, nu dă niciun semn. Felix e pe jumătate cât Thraso, dar de două ori mai puternic. Trupul suplu e numai mușchi. Amara știe că trupul ăla n-are nimic moale ascuns sub faldurile togii deschise. Nimic care să ofere minciuna tandreții când te ține în brațe.

— A fost o orgie scurtă, spune el. Să-nțeleg că băieții plini de bani n-au rezistat prea mult? Dar v-au plătit dublu, desigur.

Felix își îndreaptă privirea spre Victoria.

— Asta ați venit să-mi spuneți, nu-i așa, draga mea? Câți bani ați făcut.

Felix zâmbește, însă Amara îi simte mânia fremătând dincolo de sarcasm. Camera se întunecă. Știe fără să se uite că Paris tocmai a închis ușa spre balcon.

Victoria deschide gura, însă se bagă Thraso.

— A fost Simo, spune el. Simo ne-a trădat...

— Probabil că a mers mână în mână cu Vibo, adaugă Victoria. Toate fetele lui Simo au rămas în bazin, dar pe noi ne-a scos o babă. Ne-a *obligat*. A zis că e ordinul lui Vibo. Grăsanul ăla nenorocit! Nici măcar n-am apucat să-i vedem pe clienți...

— A fost amestecat și Balbus, intervine din nou Thraso. L-am bătut în numele tău pe mincinosul ăla ordinar...

— Thraso s-a oprit numai când l-a obligat Vibo! spune Victoria. Și Drauca se strâmba la noi; sunt convinsă că știa...

Amara se uită la Felix în timp ce Victoria și Thraso trângănesc, dându-se peste cap să arunce vina cât mai departe de ei și s-o azvârle cât colo cu lopata ca pe rahatul din latrină. Știe că, dacă stăpânul nu-i întrerupe, o să înceapă curând să se învinovățească unul pe celălalt. Felix ascultă în tăcere, atent la toate detaliile și vizibil tot mai furios. Dacă ar avea cum să se facă mai mică și mai nevăzută în seamă, s-ar face mică de tot, cât un pârș.

— Și tu? întreabă Felix întorcându-se brusc spre Amara și luând-o prin surprindere. Ai ceva folositor de spus? Sau ai de gând să stai acolo ca un câine?

— E... e cum au zis ei, se bâlbâie ea.

Spumegând de furie, Felix o așteaptă să continue. În spatele lui, pereții lucesc roșietici, iar singurul sunet care se aude e răpăitul stropilor grei deasupra lor. Amara știe că stăpânul ei mai are doar câteva clipe până să izbucnească. Dacă nu umple tăcerea, n-o să mai stea nimic între ea și ploaia de lovituri care urmează.

— Bătrâna ne-a scos cu forța din băi, spune ea.

Evită să-l privească în față, uitându-se în schimb la fresca din spatele lui, care încadrează masa de lucru. Ridică privirile de la baza neagră până la craniile de tauri pictate în partea de sus.

— Ți-a rostit numele. A venit doar după femeile care-ți aparțin. A fost o insultă îndreptată numai și numai împotriva ta.

Victoria scoate un icnet înăbușit. Amara se uită la ea, îi vede spaima de pe chip, apoi își mută repede privirea.

— Nu cred că a fost o insultă din partea lui Vibo. Ce-ar avea de câștigat?

Nu răspunde nimeni. Amara vorbește mai departe, adresându-se pungaței cu monede așezate pe masă, lângă mâna dreaptă a lui Felix.

— Probabil că l-a mituit Simo. E singura explicație. Simo are un aranjament bun la băi în momentul ăsta, așa că de ce să dubleze numărul femeilor și să înjumătățească profitul?

Ploaia cade în continuare, iar pe Amara a părăsit-o aproape de tot curajul. Nimeni n-a speriat-o vreodată mai mult decât bărbatul din fața ei. Ridică privirea de la masa de lucru. Întotdeauna evită să se uite direct în ochii lui, iar acum, când o face, expresia lui o surprinde. *Ascultă.* Preț de o clipă, îl vede. E suficient.

— Nu cred că pe Vibo vrei să-l pedepsești, spune ea, cu glasul puțin mai calm. Ar putea fi valoros. Dacă Simo îl mituiește, atunci poți să-l mituiești și tu. În felul acesta putem să facem mai departe bani la băi și să arătăm că nu putem fi descurajați chiar așa ușor.

Felix ridică din sprâncene. L-a surprins. Amara încearcă să alunge spaima, închipuindu-și cum se evaporă, ridicându-se ca aburul din trupul ei.

— Cât despre Simo, sunt convinsă că poți să-i dai o lecție. N-are o tavernă pe undeva? Poate că o să devină mai puțin atrăgător pentru clienți.

Expresia lui Felix abia dacă s-a schimbat, dar Amara știe că furia cea mai mare a trecut.

— Latri mult pentru un cățeluș așa de mic, spune el și apoi arată cu capul spre buza umflată și plină de sânge a lui Thraso. Și tu ce i-ai făcut în schimb lui Balbo?

— I-am spart nasul.

— Sper că nu doar atât.

Felix se ridică, iar cele două femei fac un pas în spate. Thraso

rămâne nemișcat. Felix pocnește din degete spre Victoria, care se apropie de el în grabă. Își trece mâinile peste ea, pipăindu-i trupul și aranjându-i hainele cu o expresie critică. Nu e un bărbat care mângâie o femeie, ci un negustor care-și verifică marfa. Îi trage o palmă zdravănă peste fund.

— O să scoți la fel de mulți bani ca târfele lui Simo? Hmmm? Ești în stare?

Face un semn spre Amara, fără s-o privească.

— *Asta așa crede, dar eu nu-s convins.*

Îi prinde bărbia între degete și întreabă:

— Ce făceați la bazin azi? Căsați gura ca țăranii la jocuri? Pierdeați vremea cu mâinile în sân?

Victoria nu poate clătina din cap; Felix o ține prea strâns.

— Am văzut-o pe Drauca. Târfa aia are cel mai bun cur din Pompeii. Și tu ce ai? Ce țațe-s astea?

Îi dă drumul, împingându-i fața de lângă el. Victoria se clatină, dar rămâne dreaptă.

— Poate că Simo l-a mituit pe Vibo, dar credeți că Vibo v-ar fi dat afară dacă știa că puteți să v-o trageți ca Drauca?

Face o pauză, provocându-le să răspundă, dar nimeni nu scoate niciun sunet.

— Prietenul nostru Simo s-a tot lăudat că vinde cea mai bună pizdă. Așa că *voi* — Felix îndreaptă degetul spre ambele femei — trebuie să-i arătați lui Vibo că spune tâmpenii. Vibo o să v-o tragă când vrea, cum vrea, fără niciun ban, din partea casei. Dacă după aia nu sunteți fetele lui preferate, o să știu de ce.

Amara îi aruncă o privire Victoriei, încercând să-și dea seama de reacția ei, dar fața femeii e albă ca varul.

— *Valea!* strigă Felix, făcându-le pe amândouă să tresară. Vreau câte cinci denari de la *fiecare* dintre voi, târfe leneșe și nenorocite! Spuneți-le celorlalte să facă bine să se străduiască.

Amara aproape că se împiedică de Paris în prag, în graba ei să iasă din cameră, dar Victoria se mișcă și mai repede. O zbughesc de-a lungul balconului și dau năvală pe scări în jos. Victoria ajunge prima. Se întoarce și blochează ușa, împiedicând-o pe Amara să iasă în stradă. Fata se reazemă de perete, surprinsă și de furia vizibilă a Victoriei, și de oprirea bruscă.

— De ce-ai *făcut* așa ceva? întreabă Victoria în șoaptă. Felix ar fi renunțat la Vibo. De ce i-ai cerut să ne trimită înapoi? Cât de *tâmpită* ești?

— Gândește-te la bani, îi răspunde Amara tot în șoaptă.

Sunt înghesuie amândouă la baza scării întunecate și rău mirositoare.

— Gândește-te la toți bogătanii ăia! Nu ca scursurile care vin aici.

— Ești nebună. Ce crezi tu c-o să facă? O să apară la băi cu pungi de aur? Se duc acolo să și-o tragă, nu să-și găsească neveste!

Glasul șoptit al Victoriei e tot mai puternic și exasperat.

— Și acum trebuie s-avem de-a face cu Vibo!

Amara vrea să-i explice că e dispusă să încerce orice, oricât de lipsit de noimă, oricât de îngrozitor, *orice* care le-ar putea scăpa din lupanar. De sus, se aude glasul pițigăiat al lui Paris.

— Ce faceți acolo?

— Plecăm, răspunde Victoria, trăgând ușa spre ea.

Ies amândouă în ploaie și, după câțiva pași, ajung din nou înăuntru.

Deși cerul e întunecat și înnorat, în bordel e alt fel de întuneric. Obloanele cămăruțelor sunt închise ca să nu lase să intre umezeala, iar aerul e plin de fum de la lămpile cu ulei și tămâie. Spațiul nu e mult mai mic decât apartamentul de deasupra al lui Felix, însă Amarei i se pare îngust ca un mormânt.

Fabia scoate apa, încercând să nu lase latrina să dea pe dinafară din cauza ploii. Duhoarea, mereu înțepătoare în capătul ăsta al coridorului, e mai puternică decât de obicei. Ridică privirea ca să le salute, apoi se apleacă din nou și își vede mai departe de treabă.

Fabia a lucrat aici ca lupoaică înainte să îmbătrânească. Ba chiar l-a și născut pe amărâtul de Paris într-una dintre cămăruțe. Abia își câștigă traiul acum, dar Felix încă n-a aruncat-o în stradă, să se descurce singură.

— Ce-a zis Felix? întreabă Cressa, ieșind împreună cu celelalte din cămăruța lui Beronice.

— O să-i mai dea o șansă lui Vibo, răspunde Victoria. Vrea să-l convingă să ne primească înapoi la băi, ceea ce înseamnă că jegosul ăla o să vină aici și noi trebuie să-i dăm tot ce vrea.

Își încrucișează brațele, iar Amara se așteaptă s-o audă spunându-le tuturor cine e de vină. Dar n-o face.

— Vibo vine aici? întreabă Beronice. Dar nu se poate!

— E chiar așa de rău? vrea să știe Amara.

Orice satisfacție îi mai rămăsese pentru că-l impresionase pe Felix dispare cu repeziciune.

— Nu l-ați avut încă? întreabă Cressa.

Amara și Dido clatină din cap.

— E cel mai *îngrozitor*. Practic m-a strangulat ultima dată.

Duce mâna la gât, parcă amintindu-și senzația degetelor lui Vibo în jurul gâtului ei.

Amara se uită plină de căință la Victoria, care însă o ignoră.

— Și cea mai bună parte, spune Victoria, e că trebuie să câștigăm pentru Mărețul Nostru Stăpân câte cinci denari *fiecare* până mâine.

Cressa geme.

— Glumea? întreabă Beronice cu speranță în glas.

Nu reușește niciodată să-și dea seama când încearcă cineva să fie amuzant.

— Niciun fel de glumă, răspunde Victoria. Putem spune că *nu* era foarte bine dispus.

— Dar n-avem cum! se vaită Beronice. E mult prea mult.

— Am face bine să facem cât mai mult.

Privirea Cressei se îndreaptă spre Fabia, care încă mai scoate apă din latrină.

— Deși până și lui Venus i-ar fi greu să găsească clienți pe vremea asta.

— N-o să ies la agățat fără să mănânc, zice Victoria. Putem să începem la Vrabia, mâncăm ceva și poate că după aia n-o să mai plouă așa de rău.

Cele cinci femei se apucă să stingă aproape toate lămpile ca să facă economie de combustibil și să mai scape de fum. Fumăraia permanentă și urât mirositoare înseamnă că picturile pentru care a plătit de curând Felix — nesfârșite scene de sex care decorează partea de sus a pereților — sunt deja pătate de funingine. Pictura de deasupra cămăruței pe care-o folosește Amara, cu o femeie luată pe la spate, are o dungă nouă de negreală peste pat. Amara se apleacă să stingă lampa de teracotă care arde sub frescă. Seamănă cu toate celelalte lămpi din lupanar, modelată în forma unui penis, cu flacăra pâlpâind în vârf. Una sau două dintre ele are atașat chiar și câte un bărbat miniatural cu o enormă erecție înflăcărată. Lui Felix i se par amuzante și spune că lămpile îi binedispun pe clienți. Amara le detestă. Ca și cum n-ar avea de-a face cu suficiente scule!

Gallus, libertul lui Felix, păzește ușa principală, aflată chiar în fața Elefantului. Un bărbat înalt, cu umeri lați, arată mai bine decât Thraso, deși e la fel de brutal când se bate. O prinde de braț pe Beronice când încearcă să treacă pe lângă el.

— Stați, spune Gallus. Nu puteți să ieșiți toate odată. Una dintre voi trebuie să rămână aici. Dacă vine un client?

— Nu poți să vii și să o aduci pe una dintre noi de la Vrabia? întreabă Victoria. Ne ducem doar până la colț.

— Nu. Știți și voi care-s ordinele lui Felix, răspunde Gallus și o împinge pe Beronice. Treci înapoi.

— Ce mizerie, mormăie Victoria în timp ce merg cu pas grăbit. Trebuie să-i aducem și ei ceva.

— Și Fabiei, spune Cressa. Pare tare slabă.

Prezența femeii mai în vârstă, care abia își duce zilele, e ca o umbră a unui viitor cu care niciuna dintre ele nu vrea să se confrunte. Amara bănuiește că pentru Cressa, care e cu câțiva ani mai mare decât ele, soarta Fabiei e chiar mai înspăimântătoare.

Zgomotul de la taverna de peste drum e puternic până și pentru ora asta. Pe zidul exterior, o pictură murală enormă care strălucește în culori vii. Reprezintă un elefant înconjurat de pitici care dansează, înveșmântați în șerpi care aduc noroc. Dedesubt, sunt scrise cuvintele de laudă *Sittius a restaurat Elefantul!* Cele patru femei nu se opresc să intre. Nu e imposibil să agăți clienți la Elefant, dar Sittius închiriaza și camere, pe lângă faptul că servește mâncare și băutură. Pe vremea asta, oaspeții lui preferă probabil să se ducă sus cu una dintre femeile care lucrează la han decât meargă prin ploaie până la un lupanar.

Vrabia e doar la câțiva pași. Firma pictată e udă și s-a închis la culoare din cauza ploii, dar Amara tot mai poate distinge păsărica înconjurată de flori, stând deasupra textului încărcat de aluzii *Vrabia e satisfăcută și așa să fii și tu!* Nimeni nu pierde vremea azi în piațeta din față, iar pietrele din pavaj sunt albe în apa de ploaie. Când a ajuns Amara în Pompeii, aproape fiecare bucățică de pavaj din fața tavernei era ocupată de băutori — majoritatea stăteau și discutau, unii dintre ei scrijeleau mesaje pe zid. Văzuse aici inscripții despre Felix, ba chiar și niște aprecieri ale lupanarului. Multe despre Victoria. Nimic despre ea. Nu e sigură dacă să fie sau nu recunoscătoare pentru asta.

Femeile intră în grabă și bat din picioare pe podea ca să se scuture de apă. Victoria se îndreaptă nepăsătoare spre teigheaua de marmură. Se apleacă peste ea, deschizându-și mantia și lăsând marginea togii galbene să-i alunece de pe umăr. Se aud fluierături de la o masă din colț.

— O dimineață plină, doamnelor?

Proprietarul, Zoskales, are o cârpă trecută pe după gât, iar fața îi lucește de sudoare. Aproape că nu încapă după teighea, din cauza peretelui plin de sus până jos cu urcioare de vin, dar Amara nu l-a văzut niciodată dărâmând ceva. Habar n-are ce l-a adus pe Zoskales în Pompeii tocmai din Etiopia, un loc așa de îndepărtat, că-i e aproape imposibil să-și imagineze că există. Îi place să le spună în glumă clienților că l-a adus dragostea pentru soția lui. Amara n-o vede mai niciodată la teighea, ci mai mult pe stradă, hărțuită de cei trei copii mici. Nu prea pare genul de sirenă care să-și ademenească bărbatul să călătorească jumătate de lume.

— Nu pe cât de plină ne-am dori, răspunde Victoria. Are cineva nevoie de distracție pe-aici?

— Sunt sigur că dacă e, o să-l găsiți repede, spune Zoskales.

Afacerile între tavernă și lupanar sunt întotdeauna rapide.

— Îl trimit pe Nicandrus să vă aducă vin fiert și tocană.

Femeile se îndreaptă spre o masă aflată lângă cei doi bărbați care le fluieraseră. Amara simte un fior de spaimă. În orașul ei, ar fi

trecut strada ca să evite oameni ca ăștia, iar maică-sa sigur ar fi tras-o de mână să se miște mai repede, șoptindu-i să coboare privirea în pământ. Cei doi bărbați sunt deja beți, îmbrăcați cu haine pătate și uzate de neguțători ambulanti. Observă că unuia dintre ei, cel aflat mai aproape de ele, îi lipsesc cei patru dinți din față. Însoțitorul lui are o barbă deasă, cârlionțată și dată cu ulei ieftin ca să ascundă firele cărunte.

Amara se așază pe o bancă de lângă perete, iar Dido vine lângă ea. Victoria încearcă să tragă scaune pentru ea și Cressa, însă bărbatul știrb o prinde de încheietură.

— Ai destul loc să stai aici.

Când vorbește, pe buze i se formează mici băltoace de salivă. Își întinde picioarele și se bate peste genunchi, iar tovarășul lui pufnește în râs.

— Sper că nu le deranjați pe doamne, spune Nicandrus, care a venit cu tava.

Tonul lui e degajat, dar se oprește înadins între mese, obligându-l pe bărbat să se retragă.

— A, nu ne fac necazuri, răspunde Victoria, zâmbindu-i dulce bărbatului care o prinsese de mână.

Se așază și își desface mantia, astfel ca bărbatul să-i vadă lungimea coapsei, după care o acoperă repede. Îi zâmbește din nou, iar el o privește roșind. *Primul pește prins*, își zice Amara.

Nicandrus pune tocana de fasole în fața lui Dido.

— Pari înfrigurată, îi spune.

— E așa umezeală afară..., răspunde ea.

— Sper să te încălzești cu asta.

Zăbovește, sperând vădit că Dido o să mai spună ceva. Amara a observat cum o privește Nicandrus pe Dido, i-a văzut nervozitatea de câte ori se apropie de ea vreun client agresiv. Și aproape că-l iubește din cauza asta.

— Nicandrus! răcnește Zoskales de dincolo de tejghea. Vinul ăsta n-o să se servească singur!

Dido își lasă capul în jos ca să mănânce. E o cauză pierdută când trebuie să iasă la agățat. Acum doar câteva luni, era o fată respectabilă dintr-o suburbie a Cartaginei, care nu pleca niciodată de-acasă cu capul neacoperit, promisă unui bărbat ales de tatăl ei și având în față perspectiva unei vieți izolate dedicate creșterii copiilor și întreținerii casei. Amara simte o apăsare în piept. A fost luată sclavă de mai mult timp decât Dido, dar nu de așa de multă vreme ca să nu-și mai amintească de agonia pe care a simțit-o când și-a pierdut libertatea.

— Nu sunteți din Pompeii, le spune Victoria celor doi neguțători.

Își mănâncă repede tocana, ștergând farfuria cu pâine; nu e

genul care să lase să-i scape un potențial client.

— Ați venit pe mare? întreabă Cressa. Dintotdeauna mi-am dorit să călătoresc pe mare.

Își soarbe vinul, uitându-se la bărbos de parcă ar fi zeul Poseidon care a binevoit să-i viziteze pe muritorii de pe țărm.

— Nu. Venim de la Puteoli, răspunde el. Afaceri cu carne. Capre, în principal.

— Pun pariu că ție ți-ar plăcea o bucată de carne, adaugă însoțitorul lui, înghiontind-o pe Victoria în picior, iar firul de salivă de pe buzele lui se întinde când zâmbește.

Victoria râde, acoperindu-și cochet gura cu o mână, de parcă bărbatul tocmai ar fi spus ceva amuzant. Amara încearcă să nu tresară. De fiecare dată, e la fel. De ce n-au bărbații nimic original de spus unei prostituate? Cei doi sunt pe punctul să înceapă să se laude cu dimensiunea sculelor.

Știrbul se bate iar peste genunchi, și de data asta Victoria se cocoată la el în brațe. Cressa soarbe lung din vin, golindu-și cupa, apoi se ridică și se prăvălește peste tovarășul lui. Victoria se cuibărește mai strâns lângă Știrbul care răsuflă greu, dar Amara observă că are grijă să nu-i lase mâinile să rățăcească prea departe pe sub hainele ei. Îngăduința lui Zoskales are limitele ei.

Bărbosul o sărută pe Cressa, care se desprinde ca să mai fure o gură de vin, de data asta din cupa lui. El îi dă o palmă, poate în joacă după mintea lui, dar suficient de puternică s-o facă să-și verse lichidul roșu pe haine.

— Lupoaică mică nerușinată, spune el.

Cressa schimbă o privire rapidă cu Victoria, care se apleacă și-i șoptește ceva la ureche însoțitorului ei. După o scurtă pauză, se ridică toți patru, bărbații un pic nesiguri pe picioare, și ies din tavernă.

— A fost rapid, spune Nicandrus când vine să strângă farfuriile și cupele. Chiar și pentru Victoria.

Acum vorbește în greacă, limba maternă a lui și a Amarei. O înțelege și Dido, deși Amara e aproape sigură că Nicandrus nu-și dă seama că limba ei maternă e punica, nu greaca.

— Felix ne-a spus să aducem fiecare câte cinci denari până mâine, îi răspunde Amara.

Nicandrus tresare.

— De la ce i-a venit?

— N-a mers treaba prea bine la băi azi-dimineață.

— Îmi pare rău, spune el, uitându-se la Dido, care n-a scos niciun cuvânt. Sper că nu v-a făcut cineva probleme.

Dido clatină din cap. Nicandrus îi zâmbește înainte să se întoarcă la bucătărie cu teancul de farfurii murdare.

Amara se uită în jur prin încăpere, încercând să vadă dacă mai sunt potențiali clienți. Trei bărbați absorbiți de un joc cu zaruri o ignoră, iar un altul, care bea singur la tejghea, se strâmbă când reușește în sfârșit să-i prindă privirea. Prânzul nu e niciodată cel mai bun moment. Victoria și Cressa au făcut bine că și-au găsit doi bărbați dornici.

— O să trebuiască să mergem mai încolo, nu? întreabă Dido, iar umerii subțiri i se lasă când se gândește la asta.

— Erau câțiva marinari care pierdeau vremea prin For mai devreme, răspunde Amara. Și ploaia se mai potolește. S-ar putea să nu dureze prea mult.

Dido o privește cu ochi întunecați. Există o suferință îndeajuns de profundă ca să te îneci în ea, dacă o lași să crească necontrolată. Amara n-o va face niciodată. Se ridică, o așteaptă și pe Dido și o ține de mână cu stăpânirea de sine și încrederea pe care le-a avut în cealaltă viață a ei.

Celelalte viețuitoare se satură de împreunare, numai omul mai deloc.¹

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală*

Sunetele scoase de Victoria în timp ce-l distrează pe știrb — și sunetele lui de apreciere — se aud limpede în stradă. Tocmai din acest motiv i-a dat Felix Victoriei camera de lângă ușa principală, știind că o să fie o reclamă bună pentru potențialii clienți de afară. Gallus stă rezemat de zid, părănd plictisit.

— Poți să le dai asta lui Beronice și Fabiei? întreabă Amara, întinzându-i o bucățică de pâine. Ne ducem să ne încercăm norocul în For.

— Sigur, răspunde Gallus și îndeasă pâinea într-un fald al mantiei.

Amara speră că n-o s-o mănânce el.

Aerul pare mai curat după potop, deși drumul îngust arată acum mai degrabă a canal. Amara și Dido merg cu grijă, ținându-și mantiile ridicate ca să nu târască tivul prin apă. Iarna, meseria lor e mai greu de ghicit la prima vedere. Ascunse de straturile exterioare, poartă togi, uniforma bărbaților și a prostituatelor. Pe vremuri, Amara se simțea despuiată fără straturi de țesături care să-i apere trupul din cap până în picioare, dar pe pavaul ud, când agilitatea e importantă, e aproape o ușurare să aibă picioarele libere.

Drumul nu mai este atât de anevoios când ajung pe strada principală largă, Via Veneria, care duce la For. De-acum, pot merge alături, nu una în spatele celeilalte. Amara o ia pe Dido de mână și o strânge cu blândețe.

— Nu poți să stai tot timpul cu privirea în pământ, îi spune. Înțeleg că e greu, dar trebuie să atragem atenția bărbaților, nu să o evităm.

— Știu, răspunde Dido. Dar e foarte greu.

— Nu-i chiar așa. Chipul îți face deja jumătate din treabă. Ești de departe cea mai frumoasă femeie din Pompeii.

Amara n-a mai văzut niciodată pe cineva așa de drăgălaș ca Dido. Deși e o drăgălășenie plină de fragilitate, ca statuia delicată de sticlă a zeiței Atena pe care și-o amintește din copilărie. Era așa de prețioasă, încât părinții ei o țineau undeva sus, unde nu puteai ajunge la ea.

— Detest toate astea, spune Dido. *Urăsc* când se holbează bărbații. *Urăsc* când...

Glasul i se pierde.

— Presupun că o să mă obișnuiesc cu toate până la urmă.

— Nu. Trebuie doar să suporti. Niciodată să nu te obișnuiești.

Trec pe lângă o prăvălie care vinde bijuterii și se opresc o clipă să admire sticla șlefuită și cameele.

— Și mama purta o piatră ca aia, zice Dido, arătând cu degetul.

— Aia roșie?

— Da. O purta ultima dată când am văzut-o.

Amara știe restul poveștii. Cum pirații au năvălit în orașul lui Dido, de unde au luat oameni pe care să-i vândă ca sclavi. Dido a fost răpită împreună cu o verișoară mai mică, iar unchiul ei a fost ucis încercând să le apere. Verișoara ei a murit pe drumul din Cartagina la Puteoli. Ca și Amara, Dido era cu totul singură când s-au întâlnit prima dată, expuse, una lângă alta, la piața de sclavi. Amara vrea să-i spună lui Dido că s-ar putea s-o mai vadă într-o bună zi pe mama ei, dar își dă seama că nu poate face așa ceva. Nu crede că e adevărat.

Au zăbovit prea mult. Vânzătorul iese, vrând să le convingă să încerce un șirag de mărgele ieftine și e jignit când îl refuză. Cele două femei pleacă în grabă spre Forul aflat în vârful dealului. E chiar mai aglomerat decât mai devreme, pentru că vânzătorii stradali n-au pierdut timpul și și-au așezat din nou tarabele imediat după ce a stat ploaia. Amara o duce pe Dido spre una dintre colonadele largi care înconjoară piața.

— Nu trebuie decât să le zâmbești tuturor, îi spune. Prefă-te că ești Drauca.

— Tu asta faci? Te prefaci că ești altcineva?

— Sunt altcineva. Numele meu adevărat nu e Amara; nici Dido nu e numele tău.

Merg încet la braț prin galeria zugrăvită în culori strălucitoare. Cu toată bravada ei, Amara își simte inima bătând cu repeziciune. Nimeni nu le acordă prea multă atenție. Bărbați cu veșminte scumpe, poate întâlnindu-se să discute despre următoarele alegeri, trec pe lângă ele ca și cum ar fi invizibile. Negustorii ambulanți le ignoră, prea ocupați cu propriile vânzări. N-au timp să cumpere ce oferă femeile, cel puțin nu la ora asta. Fără să se lase descurajată, Amara propune să încerce alt traseu.

Pornesc din nou, oprindu-se mai des de data asta. Amara privește pe toată lumea în ochi, purtându-se fără să-și dea seama cu siguranța de sine a unui bărbat tânăr mai degrabă decât a unei femei care flirtează, în timp ce Dido reușește când și când câte un zâmbet timid. Niciuna din ele nu-și prea atinge scopul, pentru că nu arată nici ca niște prostituate, nici ca niște femei respectabile, însă de data asta câțiva bărbați le aruncă o privire din curiozitate. Zăbovesc la o tarabă cu încălțări, simțind mirosul pătrunzător al

pieii proaspăt tăbăcite. Vânzătorul răsucesce între degete baretele unei sandale, ca să le demonstreze cât de suplă e pielea. Un bărbat începe să se târguiască, iar un altul, probabil prietenul lui, stă și așteaptă. Amara se freacă ușor de el, ca din întâmplare. Bărbatul ridică privirea și o vede pe Dido, care reușește cumva să nu se uite în jos. Preț de o clipă, Amara crede că o să vadă direct în sufletul lor și o să-și dea seama că sunt două femei înspăimântate, care habar n-au ce fac. Dar nu asta vede el. Încurajat că Dido nu s-a îndepărtat, se apleacă spre ea.

— Prea tari pentru piciorușele tale adorabile, nu?

— Nu trebuie să mergem prea departe, răspunde Amara. Doar pe strada de-alături.

Se uită direct în ochii lui, ca să înțeleagă exact ce vrea să spună.

— Ce-ar fi să vii cu noi?

Stau așa de aproape unul de altul, că bărbatul își poate băga mâna pe sub mantia lui Dido. Fata se crispează, strângând-o dureros pe Amara de braț. Aceasta face un efort de voință să nu-l plesnească. Se gândește la Felix, se gândește la ce ar fi în stare dacă n-ar avea ce bani să-i dea mâine.

— Ajunge, spune ea, mai aspru decât avusese de gând.

Bărbatul lasă mâna jos, surprins. Amara se silește să afișeze un zâmbet pieziș și fals.

— Nu pune nimeni gratis mâna pe bunuri, dacă nu și cumpără.

Bărbatul le măsoară pe amândouă din priviri.

— Poate mai târziu, *doamnelor*.

După care le întoarce spatele.

Se îndepărtează amândouă de taraba cu piei. De data asta, Amara e cea care o strânge de braț pe Dido; are senzația că o s-o lase picioarele.

— Vrei să stai jos? o întreabă Dido, dar Amara clatină din cap. Am avut un presentiment urât în legătură cu el, continuă ea. Mai bine așa.

— N-ar fi trebuit să-l las să te atingă, răspunde Amara. Ar fi trebuit să-i spun să se ducă naibii.

Dido râde, luând-o prin surprindere.

— Târfele cu cea mai scurtă viață profesională. Ce mai replică de agățat ar fi fost! *Puteți să vă duceți naibii CU TOTIII!*

Râsul lui Dido e molipsitor și curând se scutură de râs amândouă, cuprinse de isterie și încercând să nu hohotească. Se prind de mâini în jurul unei coloane, legănându-se și lăsându-se pe spate, și chicotesc ca niște copii. Nu-i pasă niciuneia că atrag priviri disprețuitoare; brusc, pare să nu mai aibă nicio importanță.

În cele din urmă, se potolesc și își îndreaptă spatele.

— Haide, spune Amara. Ne întoarcem la vânătoria de fiare.

Merg mai sigure pe ele de data asta; Dido nici măcar nu mai trebuie să se forțeze să zâmbească, deși bărbații nu trebuie să știe că de ei râde. Se opresc la un grup care joacă zaruri lângă o galerie ce duce spre tavernele cu mâncare. În aer se simt miresme puternice de carne și mirodenii. Rămân la marginea cercului și se uită.

— Bună aruncare, spune Amara, când unul dintre bărbați dă șase și adună o grămăjoară de monede.

Prietenul lui îl bate pe spate.

Jucătorii sunt împărțiți în două echipe. Toți par să fie negustori din afara orașului și vorbesc într-o grămadă de limbi și multe accente când se ceartă pe bani. Amara și Dido se prefac fascinate de joc, aplecându-se încet-încet spre cei care câștigă și dându-se pe lângă ei. O ulcică de vin trece de la unul la altul, iar Dido acceptă să soarbă din ea.

— Aruncă pentru noi.

Unul dintre bărbați o trage pe Amara de braț.

— Haide, aruncă tu.

Învingătorii sunt binedispuși. După joc, o să trebuiască să-și cheltuie banii undeva.

Amara se lasă pe vine și ia zarul.

— Pentru Venus, spune ea, ridicând privirea spre echipa care a revendicat-o.

Dă un cinci, mai mult decât au reușit cei din echipa rivală. Bărbații ovaționează.

— Nu se pune, zice unul dintre cei care pierd, cu fața schimonosită de furie și privind degetele nerăbdătoare care-i răscolesc ultimele câteva monede. Nu poți să pui o târfă să arunce zarul.

— Poți să pui o târfă să faci orice vrei, ripostează Amara. Tocmai asta-i ideea.

Noii ei prieteni leșină de răs, iar unul dintre ei își trece brațul pe după mijlocul Amarei, însă adversarul ei nu e deloc amuzat.

— Grecoaică trișoare, șuieră el printre dinți.

Își strânge restul de bani și le face semn și celor trei însoțitori ai lui să-l urmeze. Pleacă în grabă, iar Amara și Dido rămân cu învingătorii. Cinci bărbați a căror atenție s-a îndreptat acum de la zaruri la alte jocuri. Inima Amarei începe să bată mai repede. Ar fi preferat să nu fie așa de mulți.

— Pompeii v-a adus noroc, spune Dido, înclinându-și capul într-un fel care o duce pe Amara cu gândul la Victoria. Merită s-o slujești pe Venus în orașul ei.

— Ești din Africa, spune unul dintre bărbați, băgându-i de seamă accentul.

— Venus are un dominion întins, răspunde Amara. Iar drumul

spre casa ei e scurt, dacă vreți să veniți cu noi.

Bărbatul care i-a cerut să dea cu zarul își ține brațul tot pe după talia ei, iar degetele lui îi apasă carnea. Doar ele două n-au cum să scape de ceata asta, dacă bărbații se hotărăsc să-și ia ce vor și să nu plătească. Încă se fac reparații după cutremur la toate tavernele de aici și sunt o mulțime de arcade pustii unde lucrările sunt întrerupte.

Dido face un pas să se îndepărteze de grup.

— Stăm împreună cu alte trei femei. Cinci femei! Ce noroc! Trebuie să sărbătorim cu prietenele noastre; în definitiv, merită și zeița iubirii niște mulțumiri.

Bărbații schimbă priviri între ei, poate cântărind posibilitatea de a fi ademeniți în bârlogul unor hoți cu o momeală înmuiată în miere.

— Poate că ne-ați și văzut casa, spune Amara. Stăm lângă Elefant.

— Sălașul Lupului! răspunde unul dintre ei râzând. Am primit invitație la lupanarul orașului!

— Asta sunteți?

Bărbatul care o ține de talie pe Amara slăbește strânsoarea și o întoarce cu fața spre el.

— O lupoaică din Grecia?

Are pielea bronzată, crăpată pe obraji, unde a fost arsă de soare și vânt, și pe bărbie are un semn, unde a fost probabil tăiat cu un cuțit. Amara știe că bărbatului nu-i e străină violența, dar, pe de altă parte, nimănui nu-i e străină. Se hotărăște să riște din nou. Se apleacă să-l sărute ușor pe buze, apoi îl împinge și o zbughește destul de departe cât să nu-l lase s-o atingă.

— Lupoaice din Grecia, Cartagina, Egipt și Italia, îi spune peste umăr, făcându-i semn s-o urmeze. Toate adevrate ale lui Venus Pompeiana.

Dido i se alătură imediat și pornesc ținându-se de mână pe sub colonadă spre Via Veneria, știind că bărbații le urmează îndeaproape.

— Trebuie să ajungem repede, șoptește Dido, cu ochii măriți de spaimă.

— Nu fugi, îi răspunde Amara.

Se uită peste umăr, zâmbindu-i bărbatului care o ținuse adineauri într-o strânsoare de fier. Și el, și ceilalți jucători de zaruri sunt îmbujorați, mai degrabă de încântare decât de furie, bucurându-se de fiorul urmăririi.

Trec pe lângă prăvăliile și casele impozante de pe Via Veneria. Drumul e încă inundat. Unul dintre cei cinci jucători, un bărbat scund și solid, cu o mantie peticită, o prinde pe Dido și se prefacă că o ia pe sus. Fata țipă, iar ceilalți izbucnesc în hohote de râs.

Bărbatul o lasă jos când se apropie un car tras de un măgar, iar Amara o prinde de mână, făcând-o să meargă mai departe.

Amara nu crede să fi fost vreodată mai fericită să audă hărmălaia de la Elefant când cotesc spre lupanar. E cât pe ce să se prăbușească de ușurare la picioarele lui Gallus, care le ia banii celor cinci clienți. Când trece pragul, Amara se uită la mâna lui stângă, să vadă semnalul. Trei degete. Doar trei femei. I se strânge inima.

Beronice așteaptă pe coridor, învăluită în fumul lămpilor.

— Uite Egiptul! strigă bărbatul scund, apucând-o cu putere pe după șolduri. Unde-s celelalte două?

— Pe drum, răspunde Amara, prinzându-l în brațe pe bărbatul cu semn pe bărbie. Se duce Fabia să le aducă.

Bătrâna trece în grabă pe lângă ea, cu gluga trasă pe față, și iese în grabă în stradă.

— Fir-ar al naibii, ai promis cinci!

Cei doi bărbați rămași fără femei sunt furioși.

Clientul Amarei aproape că i-a scos deja toate hainele și o împinge spre o cămăruță liberă. Își întrerupe sărutul ca să-l prindă pe unul dintre însoțitorii lui mânioși și-l trage mai aproape.

— Nu te mai plânge! Știi că împart întotdeauna.

Amara simte patul de piatră tare sub spinare; în urechi are un vuiet îngrozitor, sângele care năvălește în cap, mirosul bărbatului straniu prea aproape de ea, strânsoarea chiar mai puternică decât își aducea aminte din For, mișcarea pe care n-o poate opri și n-o poate controla. Are senzația că se sufocă.

Încearcă să se concentreze pe draperia trasă peste intrare, să-i numere cutele până termină el, să facă orice să înăbușe panica insuportabilă. Dar al doilea bărbat îi stă în cale, cu fața schimonosită. O ține de coapsă și o împiedică să se răsucească. Nu poate țipa. Nu poate respira. Groaza o lasă fără aer. Apoi draperia se dă deoparte, iar Cressa se strecoară în încăpere.

— Nu-i nevoie să aștepți, șoptește ea, trecându-și degetele prin părul celui de-al doilea bărbat, care o împinge însă.

— O vreau pe asta, zice el și arată spre Amara.

Cressa face un pas, astfel încât să ajungă între ei.

— Ba nu.

Măinile îi alunecă în jurul șoldurilor lui și-l trage lângă ea. Bărbatul încearcă să se opună, dar ispita trupului ei gol e prea mare. Cedează și o lasă să-l ducă de-acolo. Cressa aruncă o privire în urmă când pleacă. Blândețea ochilor ei vorbește altă limbă și ajunge prin beznă până la Amara, care începe să plângă.

Bărbatul cu cicatricea pe bărbie se prăbușește greoi peste ea. În sfârșit, a terminat. Preț de o clipă, Amara e nevoită să rămână strivită sub greutatea lui, apoi bărbatul se ridică în coate și se

îndepărtează de pat. Amara își strânge picioarele, fără să se poată opri din plâns. Bărbatul o privește o clipă, iar ea nu-și dă seama dacă dezgustul de pe chipul lui e față de ea sau față de sine însuși. Pleacă fără să scoată niciun cuvânt.

---

¹ Plinius cel Bătrân, *Naturalis historia. Enciclopedia cunoștințelor din Antichitate*, trad. de Ioana Costa și Tudor Dinu, Editura Polirom, 2001, Iași, Cartea a zecea, 171, pag. 172. (N.t.)

*Nu-ndepărta pe cel care se leagă ani mulți să-ți slujească
Și-a lui iubire ar ști să ți-o păstreze îndelung.*

Ovidiu, *Amoruri*, I.32

Noaptea la lupanar trece ca o scenă din Hades: procesiunea nesfârșită de bărbați beți, fumul, funinginea, țipetele furioase, vasele sparte, plânsul lui Dido, mirosul înțepător de la poțiunea Victoriei când se spală pe dinăuntru, sforăitul răgușit al lui Beronice. Când se face prea târziu ca până și cel mai dedicat pompeian să se mai aventureze în căutare de sex, Amara stă întinsă singură în bezna cămăruței ei, neputând să adoarmă, sufocată de furie.

O trezește a doua zi cântatul Victoriei. E ca o muzică din altă lume, cântată cu o voce răgușită puternică și cu bună dispoziție. Se ridică în capul oaselor.

— Nu poți să ne lași și pe noi să dormim măcar o dată? strigă Beronice.

— Uită-te la soare, îi răspunde Victoria. Parc-ar fi Festivalul Florei!

Amara zâmbește fără să vrea. Își coboară picioarele pe podea și își înfășoară pătura în jurul umerilor. Beronice și Cressa au ieșit deja pe coridor, căscând și frecându-se la ochi. Se îndreaptă toate trei spre cămăruța Victoriei. Amara ridică privirea când intră: pictura cu doi iubiți înfățișează femeia deasupra; un dar din partea lui Felix pentru târfa lui cea mai muncitoare.

— Ne-ai trezit! spune Beronice.

Victoria e deja îmbrăcată și își aranjează părul, care îi cade pe umeri într-o cascadă de bucle. Nu arată ca o femeie care a stat trează toată noaptea, satisfăcând bărbați și evitând violența. Ochii îi strălucesc la gândul unei noi zile. Amara n-a mai cunoscut pe nimeni ca ea.

— Unde-i Dido? întreabă Victoria. N-avea cum să doarmă cu voi, leneșelor, țipând și plângându-vă.

Se duc toate patru spre cămăruța lui Dido. E întinsă în pat, cu fața spre perete. Cressa se așază lângă ea, se apleacă și o sărută pe frunte. Nu doar Amara și Nicandrus simt nevoia s-o protejeze pe cea mai tânără lupoaică a lui Felix.

— S-a făcut dimineată, scumpo, spune Cressa.

Dido se ridică, dar are fața udă și ochii înroșiți de plâns. Cressa o îmbrățișează și o mângâie pe spate.

— Au fost nemernici? o întreabă.

— Unul din ei a spart toate lămpile, răspunde Dido, arătând o grămadă de cioburi de ceramică pe care le-a măturat într-un colț. M-a speriat de-a binelea.

— Omuleț rău și *nemernic*, spune Cressa.

Vocea îi tremură, iar Amara crede, preț de o clipă, că va trebui să se străduiască să-și păstreze calmul.

Victoria se așază de cealaltă parte a lui Dido și o îmbărbătează.

— Nu poți să-l lași să te supere, spune ea zâmbind. Nu pe domnul Usturoibășinosus.

— Ce nume tâmpit! zice Beronice, nevenindu-i să creadă. N-are cum să-l cheme *așa*.

— Ba da! insistă Victoria, cu o expresie serioasă. Domnul Usturoibășinosus, care are localul de lângă băi!

— Cam mirosea.

Dido pare un pic mai veselă când începe să intre în joc.

— Și încă a usturoi! Și se și bășește.

Victoria încuviințează.

— Da, categoric el e, domnul Usturoibășinosus.

— N-am știut niciodată că așa i se spune, zice Beronice uimită. Credeam că-l cheamă Manlius.

— Sigur că era Manlius, tâmpito! pufnește Cressa.

Râd toate. Până și Beronice zâmbeste. Amara se întreabă preț de o clipă dacă nu cumva a făcut intenționat pe proasta.

— Cred că ar trebui să-i scriem un răvaș pe zid, spune Victoria. În caz că se mai întoarce vreodată.

Se apleacă și-i dă Amarei un ciob de ceramică.

— Ce să scriem? A, știu! *Împinge ÎNCET*.

— Să scriu în greacă? întreabă Amara.

— Ce rost are? ripostează Victoria. Vrem să citească idiotul ăla bășinos, nu?

Amara scrijelește inscripția pe perete. Când termină, rămân toate privindu-l și rânjind satisfăcute.

— Vă spun eu cine se împinge încet, zice Beronice, cu o expresie vicleană pe chip.

Tace, până se asigură că sunt toate patru atente la ea.

— Zi odată, spune Cressa. Cine e Apollo ăsta?

— Gallus, răspunde Beronice zâmbind. Îl iubesc.

— *Gallus*? ți-l spune Victoria. E groaznic la pat!

— Tu nici măcar nu te-ai culcat cu el! ripostează Beronice jignită.

Se uită în jur, la fețele jenate ale prietenelor ei.

— Sau da?

— Toate ne-am culcat cu el, scumpo, răspunde Cressa cu blândețe.

Beronice roșește.

— Mă rog, *pe mine* mă iubește. Mi-a spus că o să-mi cumpere libertatea într-o bună zi. Mă iubește! O să se însoare cu mine și n-o să mai trebuiască să fac asta. Am stat o oră întreagă împreună când ați ieșit voi la agățat. E foarte amabil, și iubitor, și blând, și grijuliu. Ba chiar m-a întrebat și ce vreau!

Amara se străduiește să și-l închipuie pe nerodul de Gallus fiind măcar într-unul dintre felurile descrise de Beronice. E pe punctul s-o întrebe dacă i-a dat pâinea ieri, dar se răzgândește, gândindu-se că răspunsul ar fi prea dureros.

— Beronice, spune Victoria, pe un ton încărcat de mustrare. Nu ți-ai tras-o cu el gratis, nu?

Se lasă tăcerea. Beronice se bosumflă și evită privirile tuturor.

— Tâmpito! șuiere Victoria. Dacă află Felix? Nu poți să-ți petreci ziua cu Gallus gratis! Trebuie să-i plătească lui Felix. Nesimțitul își bate joc de tine; se *folosește* de tine!

— Nu vrea să plătească pentru că strânge bani să mă cumpere! ripostează Beronice cu glas rănit. Și cine o să-i spună lui Felix? Sper că nu vreuna dintre voi!

— Firește că n-o să-i spunem, o liniștește Amara. Dar ești sigură că Gallus nu profită de tine?

— Mă iubește, repetă Beronice apăsător. Mi-a spus că n-a mai întâlnit *pe nimeni* așa de blând ca mine, că poate să stea de vorbă cu mine, pentru că eu ascult și îmi pasă de el.

Victoria își dă ochii peste cap.

— De ce trebuie să transformi totul în ceva întunecat, urât și pervers? se răstește Beronice la ea. Măcar eu am gusturi mai bune decât *tine*.

Ultimul cuvânt e rostit cu atâta venin, că Amara e luată prin surprindere, însă înainte să apuce Victoria să riposteze, intervine Cressa.

— Nimeni nu încearcă să-ți strice bucuria, îi spune ea lui Beronice. Vrem doar să ai grijă de tine. Atâta tot.

Beronice se încruntă și se întoarce cu spatele, nedorind să se lase convinsă încă.

Cressa îi face semn din ochi Victoriei, înclinând capul spre Beronice și încercând s-o convingă să se revanșeze. Victoria oftează.

— Sigur că ne bucurăm dacă Gallus te iubește, spune ea. Dar trebuie să-l convingi să plătească. Fură de la Felix! E mult prea riscant — știi și tu că așa e. Și pentru el, și pentru tine.

Beronice are o expresie abătută.

— Așa e el, spune ea. Se pune în pericol pentru mine.

Victoria pare pe punctul să explodeze în fața acestei versiuni a lui Gallus Eroul, însă Cressa schimbă subiectul.

— Știe cineva câți bani am făcut aseară?

— A intrat Thraso de gardă la ușă și am vorbit cu el înainte să mă duc la culcare, răspunde Victoria. Ultima numărătoare era puțin peste 16 denari.

— Ce ușurare! spune Amara, gândindu-se la Felix. Nu-i mult mai puțin decât credeam eu.

— Tot trebuie să plătim pentru astea, intervine Dido, arătând spre lămpile sparte.

Cressa se apleacă să se uite la grămada de penisuri de lut distruse.

— Sunt cel puțin trei.

— Patru, răspunde Dido.

— Trebuie să dăm bani de la noi, zice Victoria. După ziua de ieri, nu putem să-i cerem lui Felix.

Amara simte revenind o parte din bezna nopții trecute. Felix le dă așa de puțini bani de buzunar, că abia le ajung pentru mâncare, mai ales când mai contribuie și pentru Fabia. Niciuna dintre ele n-o să strângă vreodată suficient ca să-și cumpere libertatea.

— N-avem cum, spune Victoria, de parcă ar fi auzit gândurile Amarei. O să-i recuperăm noi.

Amara se uită la scrijelitura nouă de pe perete. *Împinge ÎNCET!* Nu mai pare așa de amuzantă. Cressa se ridică și zice:

— Trebuie să ne ducem la băi și să ne spălăm. Doar dacă nu vreți să miroșiți toată ziua a putoare de bărbat.

E ritualul de fiecare dimineață din lupanar — vizita la băile femeilor. Amara bănuiește că nu e singura căreia i se pare purificator și emoțional, și fizic.

— Rămân eu, propune Victoria. Și altcineva ar face bine să se ducă după lămpi.

Se lasă tăcerea.

— Mă duc eu, se oferă Amara.

E la fel de disperată ca și celelalte să se spele, dar îi e datorare Cressei pentru că a salvat-o, Dido a avut o noapte cumplită, iar Beronice a stat închisă aproape toată ziua ieri. Deși, ținând cont de aventura ei cu Gallus, s-ar putea să nu fi fost chiar un sacrificiu.

— Ia banii mei, spune Cressa. Împărțim când te întorci.

Când ies pe coridor, Fabia mătură podeaua. Și nu pentru prima dată, Amara se întreabă unde a dormit azi-noapte. A găsit-o înainte ghemuită pe pragul ușii, învelită doar cu mantia. Bătrâna le zâmbește.

— Ia uite ce frumos arătați! spune ea.

Le ajută pe cele patru care ies să-și pieptene părul. Deși nu merg la agățat, lui Felix nu-i place să-și vadă femeile că arată ca niște epave când hoinăresc prin oraș.

— N-o să ai niciodată nevoie de pastă pentru buze, îi spune Amarei în timp ce-i îndreaptă toga galbenă, prinzând-o cu un ac ieftin. Sunt strălucitoare ca boabele de rodie. Mare noroc ai!

Amara se întreabă cum arăta Fabia în tinerețe. N-are doar riduri, ci șanțuri de-a dreptul, ca făgașele din drum, pe unde tot trec carele peste pietre. N-o ajută nici că fiul ei e așa de nenorocit.

— Să-ți iau ceva de mâncare? întreabă Amara.

— Mi-a adus Gallus niște pâine ieri, răspunde Fabia. Nu-ți face griji.

La ieșire, dau peste Thraso care stă rezemat de ușă, aproape adormit. Buza arată un pic mai bine ca ieri, dar nasul e tot umflat. Le întreabă unde se duc și se ridică să verifice dacă povestea cu lămpile sparte e adevărată. După ce primesc aprobarea lui morocânoasă, pleacă toate. Amara își la rămas-bun de la celelalte la câțiva pași de intrarea la baia femeilor, apoi se îndreaptă spre magazinul de ceramică de pe Via Pompeiana, cu punguța de piele a Cressei legată în talie.

Azi-noapte n-a mai plouat, iar nivelul apei de pe drum a scăzut. Nu mai arată a canal. În schimb, suprafața umedă strălucește argintiu în lumina dimineții târzii. Orașul e deja aglomerat. Amara n-are prea des scuze ca să se aventureze afară de una singură. Zăbovește când trece pe lângă intrările celor mai bogate case din Pompeii, aruncând priviri înăuntru de câte ori vede câte o ușă de lemn înaltă lăsată întredeschisă. Zărește sclipirea unor fântâni, vede străfulgerarea unor grădini de iarnă și mozaicuri complicate care ajung până la marginea străzii. Casa părinților ei din Aphidnai nu era așa de impunătoare, dar unele dintre scenele domestice — o femeie care toarce în atrium, un câine adormit — îi aduc aminte de ce-a pierdut.

Prăvălia olarului nu-i prea departe pe Via Pompeiana. N-ai cum să nu vezi pictura murală uriașă de pe fațadă, cu Venus înconjurată de lămpi. Fresca surprinde căldura flăcărilor pe trăsăturile zeiței și lumina care i se reflectă în ochi. În spatele ei, se află o cochilie roz și albastrul palid al mării. La picioarele zeiței lucrează niște olari micuți, care modelează lămpi și statuete și întrețin focul unui cuptor minuscul, într-o miniatură a atelierului în care urmează să intre Amara.

Încăperea din față a prăvăliei e îngustă și pare pustie. Printr-o ușă din spate, Amara vede sclavi și lumina roșiatică a cuptoarelor. O să vină cineva într-o clipă. În jurul ei, se află lămpi în toate spațiile disponibile. Se întoarce să se uite la ele, cu grijă să nu se lovească de nimic. Unele sunt minunate, mult mai frumoase decât cele pe care a venit ea să le cumpere. Ia de pe cel mai apropiat raft o lămpiță smălțuită și își trece cu blândețe degetul peste suprafața

ei. Pe ea e desenată o imagine a lui Pallas Atena, cu chipul unei bufnițe pe platoșă.

— Aia-i una dintr-ale mele.

Amara ridică privirea și vede un sclav care se uită la ea. Pune în grabă lampa la loc, stingherită.

— Scuze.

— Nu, vreau să zic că eu am făcut-o, răspunde sclavul râzând. Niciuna nu-i *a mea*.

Amara își dă seama că bărbatul arată foarte bine. Suplu, cu părul închis la culoare și un chip prietenos și sincer. *Nu seamănă deloc cu Felix*, își spune. Apoi se întreabă de ce comparația ar avea vreo importanță pentru ea. Sclavul se apropie, ia lampa de pe raft și o întoarce cu fundul în sus.

— Asta-i semnul meu, îi spune, punând mâna pe un simbol de pe spatele lămpii, litera grecească M.

Are și accent grecesc, care sună aproape ca și cum ar putea fi chiar din orașul ei.

— Pallas Atena e zeița ta? întreabă Amara, trecând la greacă.

Sclavul e încântat.

— Ateniană?

— Nu, sunt din Aphidnai, răspunde ea, iar bărbatul îi zâmbește.

— Orașul cu frumoasa Elena din Troia.

— Ai fost acolo?

Amara îl privește pe sclavul olarului, întrebându-se cine ar fi putut fi dacă s-ar fi întâlnit în viețile lor anterioare. Oare a fost vreodată la taică-său când era bolnav? Era sclav dintotdeauna?

— Am stat o vreme acolo în copilărie. Acum mulți ani. Sunt din Atena. Din Atica.

Atica. Așa de multe cuprinse într-un singur cuvânt! Mândrie pentru locul de unde vine, durere pentru ce-a pierdut. Acasă. Dintr-odată, i se pare mai aproape când se află lângă străinul ăsta.

— Ce s-a întâmplat? îi scapă ei. De ce ești aici?

Bărbatul pare surprins. De obicei, sclavii nu se întreabă unul pe altul despre trecut fără să fie invitați s-o facă. Nimeni nu vrea să-și scoată la lumină durerea pe neașteptate.

— Familia mea a rămas fără bani, răspunde el. Și eu am fost ultimul lucru pe care-l mai aveau de vândut.

Glasul i-a rămas neschimbat și se poartă la fel ca înainte, dar Amara îi simte tristețea. Ar vrea să-i spună că înțelege, că și povestea vieții sale e la fel, dar nu-și găsește cuvintele. Sclavul pare stingherit de tăcerea ei.

— Asta-i lampa pe care-o vrei? o întreabă.

Amara roșește. Mantia îi acoperă toga țiptoare. Bărbatul habar n-are cine e ea. Iar acum va trebui să-i ceară acestui străin atenian

superb o grămadă de lămpi în formă de penis.

— Stăpânul meu stă peste drum de Elefant, spune ea rostind cuvintele rar.

Pe chipul lui se vede o străfulgerare de înțelegere. Amara vorbește mai departe:

— Numele meu în țara asta e Amara. O veneram pe Pallas Atena pe vremuri, dar, de când am fost adusă aici, sunt supusa lui Venus. N-am de ales. Este zeița pe care o slujește stăpânul meu.

— Amara, zice străinul, punându-și mâna peste ale ei și împiedicând-o să mai vorbească. Înțeleg. Niciunul dintre noi nu are de ales.

Se uită unul la altul. Apoi el se îndepărtează, ca și cum abia atunci și-ar fi dat seama că o atinge.

— Menander! se aude o voce din spate. Ce faci acolo? Voiam doar... A, am înțeles, o clientă. Iartă-mă, iartă-mă.

Rusticus, olarul, stă în prag. Se încruntă la Amara, încercând să-și dea seama cine e. Îl privește și ea. Îi vede în minte fundul mare și gol ridicându-se și coborând, așa cum l-a zărit pe după o draperie pe jumătate trasă. E unul dintre clienții regulați ai Victoriei.

— Mă rog.

Olarul chicotește, dându-și în cele din urmă seama. Se întoarce către Menander.

— Nu-i de mirare că nu te grăbeai.

Se sprijină cu un cot de teighea, departe de atitudinea respectuoasă față de client de mai devreme.

— Și ce putem face pentru *tine*, lupoaică mică?

Amara se înroșește așa de tare, încât are senzația că obrajii îi iau foc.

— Patru lămpi, fără smalt, cu...

Se oprește, ezitând să spună cuvintele.

— Cu Priapus.

Rusticus rânjește, încântat de rușinea ei. Amara simte un val de furie și sfidare.

— Deci asta înseamnă patru scule, adaugă ea pe ton ridicat.

Se aude un pufnet. Amara se întoarce și se uită la Menander. *Râde?* Sclavul îi vede chipul, iar expresia i se schimbă pe loc.

— Îmi pare rău, n-am vrut să...

Amara trece pe lângă el și se îndreaptă spre teighea, ca și cum n-ar fi auzit nimic.

— Stăpânului meu nu-i place să aștepte, îi spune ea cu răceală lui Rusticus, ca și cum ar fi fost trimisă de împărat, și nu de un pește dintr-un orașel oarecare.

— Desigur, răspunde Rusticus, pocnind din degete la Menander, care dă fuga să aducă lămpile în formă de penis de pe un raft din

colț.

Amara nu spune nimic. Stă țeapănă, dând pe dinafară de furie, în timp ce Menander învelește lămpile în cârpe vechi și le leagă ca să-i fie ei mai ușor să le ducă. Încearcă disperat să-i prindă privirea, însă ea refuză să se mai uite la el, chiar și când îi întinde pachetul. Rusticus se străduiește să nu râdă.

— N-are importanță, îi șoptește batjocoritor sclavului. Poate că data viitoare nu mai trebuie să dai bani și vorbești mai mult.

Amara îi întinde banii de la Cressa și iese din prăvălie fără să-i mulțumească niciunuia din ei. Merge în grabă pe stradă, strângând lămpile la piept și detestându-se. Nu-i cu nimic diferită de Beronice, lăsându-se păcălită de farmecul lui Menander, ca și cum bărbatul acela ar fi putut fi interesat *să stea de vorbă* cu o lupoaică. Viața la lupanar e și-așa destul de grea, nu trebuie să se mai și facă de râs.

---

² Publius Ovidius Naso, *Arta iubitii*, trad. Maria-Valeria Petrescu, Ed. Minerva, București, 1977, pag. 98. (N.t.)

la-ți sclava când ai chef: ai dreptul să te folosești de ea.

Inscripție din Pompeii

Când se întoarce, la ușă e Paris. Îl recunoaște cu mult înainte să ajungă la lupanar, după felul în care stă, cu pieptul slăbănog scos în față și picioarele depărtate. E pus rar să facă de pază la ușă; e mult prea subțirel ca să pară un paznic convingător. Arată mult mai tânăr decât e în realitate și se străduiește cu disperare să-și lase barbă, sperând că atunci Felix o să renunțe să-l mai folosească pe post de târfă. Singura persoană din lume care-l iubește pe Paris e maică-sa, iar el o tratează cu o cruzime care-i frânge inima Amarei.

— Te caută Felix, îi spune el când o vede apropiindu-se.

— A zis de ce?

Paris ridică din umeri, încercând să imite indiferența nonșalantă a lui Thraso. De fapt, arată ca un adolescent bosumflat.

Amara intră grăbită în lupanar.

— Mă cheamă Felix, spune ea, întinzându-i Victoriei pachetul cu lămpi, fără s-o lase să deschidă gura ca să salute. Nici măcar n-am făcut baie. Și el *detestă* chestia asta. O să fie cât se poate de furios!

— Poți să iei apa mea de trandafiri, spune Victoria, făcând semn cu capul spre cămăruța ei în timp ce începe să despacheteze lămpile. Ia-ți de-acolo. Și încearcă să nu-ți faci griji. Nu cere aproape niciodată servicii complete, cel puțin nu la ora asta.

Amara găsește sticluța în cămăruța Victoriei și își dă pe gât cu câteva picături de parfum de trandafiri. Știe că unul dintre clienții Victoriei îi aduce tot felul de esențe în dar și nu vrea să ia prea mult. O cuprinde greața numai la gândul că trebuie să urce scările ca să-l vadă iar pe Felix. Când a ajuns la Pompeii, s-a întrebat de ce ar vrea Felix să se culce cu oricare dintre femeile lui. Nu părea niciodată împins de dorință, cu atât mai puțin de ceva mai tandru. După câteva săptămâni, a înțeles. Tuturor le era frică de el; erau îngrozite și când le chema și le înspăimânta și riscul de a fi ignorate. Ca tot ce era legat de Felix, era vorba de exercitarea puterii.

Victoria intră în cămăruță, o ciupește de obraji ca să le dea un pic de culoare și începe să-i aranjeze părul.

— Și dacă e altceva? întreabă Amara. Dacă e furios pe mine?

— O să fie totul bine, răspunde Victoria. Pe cuvânt. Numai nu-l face să aștepte.

Paris o lasă să intre, scoțându-și cheile de sub mantie cât stau amândoi în stradă.

— Te duci direct în camera lui de lucru, îi spune deschizând ușa și îndepărtându-se, ca și cum să se oprească și să stea de vorbă cu ea ar fi o povară înfiorătoare adăugată la ziua lui și așa foarte plină.

Amara rămâne singură în hol, surprinsă că nu e trimisă în dormitor. Se întreabă ce-o avea Felix în cap cu asta. Urcă treptele și se strecoară pe coridorul din capăt. Se oprește, bate ușor, apoi deschide cu grijă ușa.

Spre nedumerirea ei, vede că Felix are deja companie. E cât pe ce să dea înapoi, însă el ridică mâna și-i face semn să stea. Clientul lui se întoarce să vadă cine e. Când înțelege că e privit de o prostituată, tresare.

— Dacă nu e momentul potrivit..., începe el să spună.

— Te rog, continuă, răspunde Felix, fără să ofere nicio explicație privind prezența uneia dintre femeile lui.

Amara intră în încăpere.

— Îmi explicai de ce vrei să mai iei un împrumut fără să-l plătești pe primul.

— Pot să-ți ofer asta, spune bărbatul, scoțând o pereche de cercei. Sunt ai soacrei mele. Argint pur, făcut în Herculaneum.

Felix ia cerceii și se uită în treacăt la ei, lăsându-i apoi să cadă pe masă.

— Țștia acoperă datoria de dinainte. Și cu împrumutul nou cum rămâne?

— Fac mult mai mult decât primul împrumut! protestează bărbatul. Ar trebui să acopere și cel puțin jumătate din valoarea următorului!

— Acoperă primul împrumut, dar nu și dobânda.

— Te rog, Felix, spune bărbatul, coborând glasul. Te rog, fii înțelegător. Pot să-ți mai aduc bani imediat ce ajunge transportul. Doar mai dă-mi un pic de răgaz. Știi că mă descurc întotdeauna.

Felix oftează, ca un tată dezamăgit.

— Facem afaceri de mulți ani, Celer. Și încă mă iei de prost, spune el, arătând spre cercei. Bănuiesc că Salvia îi vrea înapoi?

Celer nu spune nimic.

— Și îmi închipui că socrii tăi ar fi foarte șocați dacă oamenii mei ar apărea *neinvitați* la prăvălia lor de țesături și-ar lua, în valuri de pânză, ce-mi datorezi tu?

— Felix, *te rog*, nu poți, știi că...

— Pot să-ți dau zece denari, spune Felix. Până vine marfa. După aia, dacă faci restul plăților, putem considera ăsta al doilea împrumut.

— Dar asta nu acoperă cerceii!

— Aștia, spune Felix, luând în mână bijuteriile și legănându-le în fața lui, sunt pentru primul împrumut. Oferta de zece denari e pură generozitate din partea mea. O accepți sau nu.

Amara îl privește pe Celer cum semnează un nou contract, scrijelindu-și numele în ceară. Felix pare plictisit. Când Celer termină, Felix strânge tăblițele și scoate banii dintr-un sertar. Celer îi mulțumește, cu glas abia auzit. Când trece pe lângă Amara, are chipul roșu de umilință.

După ce rămân singuri, Felix pune bine contractul lui Celer, fără s-o bage în seamă câteva minute, cât își face de lucru la masă. Amara știe că nu-i cazul să deschidă gura.

— Ieri am întrebat ce s-a întâmplat la băi, spune el, ridicând în cele din urmă privirea. N-am cerut sfaturi. Ce ți-a venit să mi le dai?

Vorbește pe tonul pe care i-a vorbit și lui Celer. Amara nu-i poate citi nimic pe chip.

— Probabil că n-am înțeles bine ce voiai, răspunde ea.

— Nu, nu-i adevărat, spune el și îi desființează minciuna cu un gest al mâinii. Și apoi mi-ai sugerat să închei o înțelegere cu Vibo, un bărbat pe care-l urăsc toate târfele din Pompeii. De ce?

— Vibo e singura cale către băile private, răspunde Amara, încercând să-și aștearnă pe chip o expresie la fel de goală ca a lui. Putem face mai mulți bani acolo. Bărbații sunt mult mai bogați.

— Deci vrei să sugi o clasă superioară de scule, asta e? comentează Felix râzând.

Amara știe că nu e cazul să reacționeze la sarcasmul lui.

— Ce târfă altruistă ești tu! Nu-mi vine să cred că încerci să mă îmbogățești.

Aruncă o privire la cerceii de argint pe care i-a lăsat pe masă.

— Doar nu te gândești că o să vezi ceva din banii ăia în plus, nu? Nu ești așa deșteaptă pe cât pari dacă-ți închipui că o să împart profiturile.

Felix îi face semn să se apropie, cu un aer conspirativ.

— Deci spune-mi, despre ce-a fost vorba?

Amara e prudentă.

— Nu știu.

— Haide, zice Felix. N-o să mă înfurii. Întreb pentru că mă interesează. Așa că spune-mi.

Amara își frânge mâinile, încă nesigură ce să zică. N-au mai avut niciodată o asemenea discuție. De multe ori, când îl vede pe Felix, nu stau deloc de vorbă. Sigur, mai puțin după, când îi spune ce prost s-a descurcat, cum nu poate să-și imagineze de ce ar plăti vreun bărbat pentru *asa ceva*. Și deși îl urăște, disprețul lui doare. O rănește felul cum o atinge de parcă ar fi un nimeni. Iar acum o

privește în ochi ca și cum l-ar interesa ce are ea de zis, ca și cum ce crede ea e important. Toate instinctele îi spun că e un șiretlic, dar își dorește cu disperare să fie ceva real. Poate că reușește să se facă înțeleasă.

— De ce m-ai cumpărat? îl întreabă. Am fost vândută drept concubină. Sunt educată, cânt la liră. Știu că din cauza asta te-a costat mai mult. Dacă nu voiai talentele astea, de ce? Ce fel de investiție sunt dacă trudesb restul zilelor în cămăruțele de jos?

Amara se gândește la Gallus, la siguranța lui de sine când îi pune pe clienți să plătească la ușă. Încearcă să pară un pic mai înaltă.

— Pot să-ți aduc mai mulți bani de-atât, dacă mă lași.

Felix nu spune nimic o vreme, ce pare insuportabil de lungă. Amara așteaptă, în timp ce spaima pe care a încercat să și-o înăbușe înfloreste în tăcerea care se lasă.

— De ce te-am cumpărat?

Felix își reazemă coatele de masă și își sprijină bărbia în mâini. E un gest de familiaritate, aproape ca și cum ar fi egali.

— Nu din pricina țățelor superbe; să fim sinceri, am văzut amândoi și situații mai fericite. Și n-am fost fermecat de frumusețea ta.

Se oprește, lăsând cuvintele să-și facă efectul în timp ce o cântărește din priviri.

— Nu erai mult mai drăguță decât celelalte fete dezbrăcate care erau aliniatę. Nu ești Dido.

Felix o privește în ochi.

— Dar n-am putut să mă mai uit în altă parte din clipa în care te-am văzut. Erai acolo, licitată ca o târfă de rând, dar ai fi putut să fii zeița Diana după cum stăteai. De parcă din clipă în clipă urma să-ți chemi copoi să facă bucăți orice bărbat care îndrăznise să te vadă goală.

Felix vine din spatele mesei. Amara îl privește apropiindu-se și se silește să rămână nemișcată, deși îi vine să se tragă înapoi. Când ajunge foarte aproape, Felix își pune ușor mâinile pe gâtul ei.

— Și așa ai fi făcut, nu? *I-ai fi făcut bucăți.*

Felix o strânge mai tare, apăsând-o pe gât cu mâinile.

— Ți-ar plăcea să mă faci bucăți?

Amara se luptă să respire și începe să vadă puncte negre. O cuprinde panica și își pune mâinile peste ale lui, incapabilă să-și înăbușe instinctul de a-și înfige unghiile în ele. Felix îi dă drumul, iar ea se prăbușește gâfâind peste masă.

— Știi ce se întâmplă cu oamenii care mă trădează, Amara?

Ea încuviințează, nefiind în stare să vorbească.

— Știi, nu-i așa? N-ai ezitat să mă încurajezi să-l pedepsesc pe

Simo.

Amara își recapătă încet-încet suflarea, dar nu îndrăznește să se îndrepte. Stă aplecată peste masă, cât mai departe de el.

— Nu ești zeița Diana.

Felix îi dă ocol.

— Sau *Artemis*, cum îi spuneți voi, grecii.

Lungește cuvintele străine, bătându-și joc de accentul ei.

— *Porna eis*. Ești o târfă de rând. Chiar dacă știi să cânti la liră.

O împinge pe podea, astfel că ajunge în genunchi în fața lui.

— Și ești proprietatea mea. Să nu-ți treacă prin cap că ești mai deșteaptă ca mine.

La băile femeilor, împreună cu Victoria, aburul nu-i poate ascunde lacrimile. Îi vine să se scufunde în apă, s-o lase s-o înghită și să nu mai trebuiască să iasă niciodată la suprafață. Stă lângă un bazin comun mare, asudând în dogoare. Victoria îi șterge cu blândețe fața, luând apă rece în mâini și aruncând-o pe obrajii prietenei sale.

— Nu poți să te necăjești așa după fiecare întâlnire, spune ea, trecându-și ușor degetele peste pielea Amarei. Nu-i decât futai. E doar trupul tău; nu ești *tu*. Ești puternică. Știu că ești puternică.

E mai mult zgomot și mai aglomerat decât la Vibo, iar decorațiunile nu sunt nici pe departe așa grandioase, dar chiar și fără un bazin imens cu apă caldă în care să te înmoi, băile femeilor tot sunt mai relaxante. Bărbații nu pot intra, nici măcar Felix.

— Nu e vorba de fiecare întâlnire. Felix e altfel, răspunde Amara. Nu e vorba doar de ce face, deși și aia e destul de rău. E vorba de ce spune. De unde știe ce o să doară cel mai tare?

Victoria se stropește cu apă, aruncându-și-o pe gât și pe brațe.

— Felix e altfel, ai dreptate.

O înghiontesc două matroane, însoțite de slave care le duc căzile personale. Matroanele se instalează lângă ele, străduindu-se să nu se uite la femeile din bazin. Au văzut cum se frecau una pe alta Victoria și Amara, prea sărace ca să aibă servitoare care să le spele.

— Poate că sunteți bogate, mormăie Victoria, nu atât de tare cât s-o audă femeile. Dar uitate ce cururi aveți!

Amara nu râde. Ar da într-o clipită frumusețea pe bani.

— Știu ce vrei să spui, continuă Victoria. Felix te scoate din minți. Așa face cu toată lumea. Nu doar cu tine.

— Am crezut că o să mă omoare.

— A, n-ar face niciodată așa ceva! ripostează Victoria indignată. Gândește-te la banii pe care i-ar pierde!

Se uită la gâtul Amarei și la șirul palid de vânătăi.

— Totuși, foarte neobișnuit din partea lui să lase urme. Probabil

că l-ai înfuriat foarte tare.

— Orice îl înfurie! spune Amara. Și doar dacă te uiți la el își iese din minți. E imposibil.

— Ieri o tot țineai pe-a ta și-i spuneai ce să facă. Nu-i place.

— I-am dat sfaturi bune, răspunde Amara. Ce motive are să se înfurie?

— Scumpa mea, spune Victoria. Nu vrea sfaturi de la târfele lui.

— Mi-a spus că nu sunt în stare nici măcar...

Glasul i se frânge, rușinea oprind-o să repete exact cuvintele lui Felix.

— A zis că nu-i ofer suficientă plăcere. Că ar trebui să te întreb *pe tine* cum se face, pentru că tu știi ce faci.

— A zis el așa? întreabă Victoria, vădit încântată de compliment.

— A zis că tu ești singura care chiar știe ce face.

Amara nu spune ce-a mai zis Felix. Că Victoria nu-i decât pe jumătate așa drăguță, dar e de zece ori mai talentată.

— Cred că îi place de-adevăratelea cu tine. N-a zis direct, dar așa mi s-a părut.

— Așa și trebuie, răspunde Victoria. Îmi dau silința. Nu că tu nu te-ai strădui, adaugă repede.

Amara e surprinsă cât de tare au bucurat-o pe Victoria laudele lui Felix. I se pare trist să se gândească la câtă putere are bărbatul ăsta. Încă două matroane și o adolescentă se înghesuie pe lângă ele ca să se ducă spre bazin, vorbind tare despre alegeri. Soțul uneia dintre ele candidează. Fata, probabil fiica uneia dintre femei, pare plictisită și stingherită. Aruncă o privire timidă spre cele două lupoalice frumoase, în mod clar fără să-și dea seama cine sunt.

— Cred că o să păstrăm sfaturile despre tehnică până ajungem acasă, spune Victoria. Dar n-ar trebui să fii prea necăjită. S-ar putea să fi fost furios azi, dar cu timpul o să te placă mai mult pentru că nu ești lașă. Îi place să ai un pic de spirit.

Roșește, părând o clipă la fel de timidă ca fata de lângă ele.

— Mi-a spus înainte că de-asta sunt *târfa lui preferată*.

Rostește ultimele cuvinte încet, lângă urechea Amarei, ca să nu le poată auzi vecinele lor.

Amara simte cum o cuprinde claustrofobia în încăperea fierbinte și aglomerată. Se îndepărtează de bazin, iar Victoria o urmează.

— Singurul motiv pentru care vreau să fiu favorita lui este că n-o să vadă cuțitul venind când o să-l omor, spune Amara, aruncând o privire peste umăr.

Victoria râde, crezând că glumește.

Dacă vrei un futai, s-o cauți pe Attice; te costă 16 sesterți.

Inscripție lângă Poarta Maritimă din Pompeii

Cerul de iarnă e senin, soarele strălucește sus și, deși razele lui orbitoare oferă prea puțin căldură, lumina te înveselește. Amara se bucură de senzația de curățenie, ba chiar îi face plăcere și că Fabia o coafează. Degetele bătrânei sunt agile și blânde. În altă viață, ar fi putut fi o slujitoare pricepută pentru o mare stăpână. Amara încearcă să scape de durerea de azi-dimineață. *Ca și vânătăile, o să dispară și umilirea*, își spune ea.

Discută unde să se ducă la agățat și hotărâsc să meargă în port. Acolo găsesc clienți, iar plimbarea o să fie o plăcere în strălucirea soarelui. Cressa se oferă să rămână.

— O am pe Fabia să-mi țină de urât, spune ea, când celelalte își exprimă recunoștința. Putem să ne relaxăm împreună; o să fie plăcut.

Fabia pare încântată de compliment. Femeia își dorește afecțiune așa cum își dorește și mâncare. Amara știe că pe Cressa o așteaptă o după-amiază plicticoasă de stat pe întuneric și ascultat poveștile nesfârșite despre copilăria jalnică a lui Paris.

— Cressa e foarte amabilă, spune ea după ce ies toate. E o mamă înăscută.

— Să nu mai spui așa ceva! exclamă Beronice îngrozită.

— De ce nu?

— Cressa *este* mamă, răspunde Victoria, grăbindu-le să se îndepărteze de lupanar. Are un băiețel. Felix l-a vândut anul trecut, când avea trei ani.

Amara și Dido icnesc, iar Victoria încuviințează, cu o expresie sumbră.

— Am fost toate uluite că a lăsat-o să-l țină așa de mult; ar fi fost mai blând să vândă copilul la naștere. Înainte să apuce să se atașeze de el.

— E îngrozitor! spune Dido. Biata Cressa!

— Îl chema Cosmos, povestește Victoria. Un copil destul de dulce. De obicei se ocupa Fabia de el când eram noi la muncă. Cressa îl adora. N-am crezut că o să supraviețuiască după ce a luat Thraso băiatul. Felix a trebuit s-o încuie sus, așa de tare urla. A stat acolo zile în șir. Și când a coborât, n-a mai vorbit niciodată despre Cosmos.

— Nu cred că suportă, spune Beronice.

Amara se gândește cum a salvat-o Cressa de jucătorul de zaruri, la bunătatea ei, la răbdarea ei nesfârșită cu Fabia. E uluită că i-a mai rămas compasiune pentru alții după ce și-a pierdut copilul.

— Dar e întotdeauna foarte atentă, spune ea. N-aș fi ghicit niciodată că poartă atâta durere cu ea. Habar n-am avut.

Beronice și Victoria se uită una la alta.

— Cred că găsește ea căi s-o înăbușe, răspunde Victoria. Probabil că ați văzut ce mult bea.

— Dar nu poți s-o acuzi, adaugă repede Beronice. Și nu bea chiar așa de mult. Serios.

— De-asta îmi folosesc întotdeauna ierburile după fiecare noapte, spune Victoria. Să omor orice pe dinăuntru înainte să se prindă.

Au ajuns pe Via Veneria și merg câte două pe trotuarul mai lat. Victoria și Amara în față, Beronice și Dido în spate. Victoria schimbă subiectul, ca și cum ar fi nerăbdătoare să lase în urmă tristețea prietenei lor. Face semn spre hainele femeilor bogate care trec pe lângă ele, admirând stilurile care-i plac și râzând de cele care nu-i plac. Drumul până în port e scurt, dar străzile sunt aglomerate, așa că durează destul de mult până să ajungă. Cu cât se apropie mai mult de mare, cu atât mai curat devine aerul. Amara aproape că simte gustul sării.

Se opresc să-și cumpere singura masă din ziua aia de la o tarabă de pe marginea drumului, după ce ies din oraș. Hotărăște Victoria, alegând pâine, măslina și anșoa, peștele uscat plin de saramură. Mai coboară puțin și ajung la apă. Aici e chiar și mai aglomerat, negustorii descarcă marfa, se aud strigătele marinarilor și hârșăitul încărcăturilor, dar și valurile care se lovesc fără încetare de zidurile de piatră. Puțin mai departe de docurile pline de forfotă, se întinde o colonadă semicirculară. De pe acoperișul ei, statuile zeilor privesc spre corăbiile care se apropie, iar în apă, în mijlocul golfului, se află o coloană de marmură enormă. În vârful ei tronează, goală, Venus Pompeiiana, privind întinderea albastră, paznic al orașului ei.

Lupoaicele își găsesc un petic înșorit al colonadei și își lasă picioarele să atârne peste margine. Își înfulecă repede mâncarea, ca să nu atragă pescărușii care se rotesc deasupra. Victoria privește un grup de sclavi de galeră care urcă pe doc să-și tragă puțin sufletul. Stau aplecați și clipesc în lumina soarelui.

— Ce viață mizerabilă trebuie să aibă, spune ea.

Se lasă pe spate, cu palmele sprijinite pe piatra caldă și fața ridicată spre soare.

— Cine-i mai norocos ca noi în Pompeii în clipa asta? Atâta timp în care să ne simțim bine, fără să avem de cărat poveri.

Își ridică picioarele.

— Eu nici n-ar trebui să mai trăiesc. Știți că am fost un copil aruncat la groapa de gunoi? Lăsat să moară într-o grămadă de rahat și măruntaie de pește. Dar am ajuns aici. Toate am ajuns aici.

— Toate am ajuns aici, repetă Amara. Patru sclave jalnice, care sug scula idioților ca să primească în schimb pâine și măline. Ce mai viață!

Victoria râde.

— Câtă ranchiună! Doar nu mai ești supărată pe Felix, zice ea. A fost acum o veșnicie.

— Nu-i doar Felix, răspunde Amara, uitându-se la una dintre corăbiile comerciale mai mari care intră la docuri.

Se gândește la călătoria ei dinspre Grecia. Noptile reci pe punte, înghesuită împreună cu alți sclavi. Mirosul de vomă, plânsetele, groaza de ce îi aștepta dacă supraviețuiau drumului.

— Ți-ai început viața la groapa de gunoi, dar eu am avut o casă, spune Amara. Eram fată de doctor. Am avut o *viață*.

N-a mai povestit nimănui din Pompeii — cu excepția lui Dido — despre trecutul ei.

— Tatăl tău era doctor? Întreabă surprinsă Beronice. Și ce cauți într-un lupanar?

Fata doctorului. Rolul pe care-l avusese în prima jumătate a vieții. Un cocon cald ca dragostea părinților ei, care o apăra de lume.

— A murit, răspunde Amara.

Știe că o să-i respecte tăcerea dacă se oprește aici, dar acum, că a deschis ușa spre trecut, nu vrea s-o închidă.

— Mama s-a străduit singură câțiva ani, ajutată de familie. Și apoi a murit și vărul ei, principalul nostru protector. Am vândut tot ce aveam.

Se gândește la casa ei, la toate obiectele dragi fără de care rămăsese. Statueta scumpă de sticlă a Atenei a fost prima care a dispărut. La sfârșit, mai aveau o singură farfurie și nici măcar pături în care să doarmă.

— Era prea târziu să mă mărite. De la bun început nu existase zestre și, până atunci, eram sărace lipite pământului.

Amara nu vrea să spună sfârșitul poveștii, dar acum nu se mai poate opri. Se uită toate la ea, așteptând-o să termine.

— Așa că m-a vândut.

Dido e tristă. Amara știe deja că pentru ea e cu neputință să-și imagineze așa ceva, însă pentru Beronice și Victoria, care s-au născut în sclavie, e mai puțin șocant.

— Cui te-a vândut? Întreabă Victoria.

— Unui bărbat de prin partea locului, pe nume Chremes. Unul dintre foștii pacienți ai tatei. Mama a crezut că o să aibă mai mult

respect pentru că-l cunoscuse pe tata. Chremes i-a promis că o să fiu sclavă de casă apărută, că în cele din urmă o să-mi recâștig libertatea.

Chiar și atunci, ca fată care n-avea experiență cu bărbații, Amara bănuise că era o minciună. Văzuse privirile viclene pe care i le arunca Chremes când era mică, făcându-i complimente tatălui ei pentru fiica lui așa de *bună*. Privirile lui o făceau să se simtă stânjenită, deși nu-și dădea seama care e motivul.

— Mama i-a cerut lui Chremes s-o cumpere și pe ea. Dar a refuzat-o.

Amara nu suportă să se mai gândească la mama ei.

— Deci nu e doar Felix. Nu e singurul bărbat pe care-l urăsc.

— Peștii ăștia sunt prea sărați, spune Beronice și se ridică. Mă duc la fântână să beau niște apă.

Celelalte abia dacă bagă în seamă când pleacă; sunt prea prinse de povestea Amarei.

— E *evident* că te-a luat de concubină, zice Victoria, care înțelege lumea de o mie de ori mai bine decât mama Amarei. Doar că nu pricep de ce te-a vândut. Ești tânără; ești frumoasă. N-avea cum să se plictisească așa de repede.

— Soția lui, Niobe, era geloasă. Ea a insistat.

Amara preferă să nu-și aducă aminte cum Chremes nici măcar nu și-a luat rămas-bun sau momentul în care a înțeles că Niobe n-a vândut-o ca sclavă de casă, ci ca *târfă*.

— Nu vreau să fiu lipsită de respect față de mama ta, spune Dido. Dar n-o înțeleg. Mai bine mureați de foame împreună. Onoarea e cel mai prețios dar al unei femei.

Privește spre mare, ca și cum aproape că s-ar aștepta să vadă coasta Africii de Nord în loc de albastrul nesfârșit.

— În fiecare zi îmi doresc să fiu acasă — o visez, o văd, aud glasul părinților. Dar e imposibil. Din pricina rușinii de ceea ce sunt acum. Dacă m-aș întoarce, asta i-ar *ucide*.

— Părinții mei nu credeau toate poveștile zeilor, răspunde Amara.

Se uită la chipul sincer al lui Dido și de data asta se simte îndepărtată de ea. Se gândește la munca tatălui ei, la pacienții lui — cei pe care i-a salvat și cei pe care nu i-a salvat — și la agonia morții lui, când știa că-și lasă familia singură. Înțelege durerea pe care o simte Dido pentru că și-a pierdut inocența, dar nu împărtășește rușinea ei profundă.

— N-avem decât viața, în afară de asta nu mai contează nimic, spune ea. Nici onoarea, nici altceva. Mama m-a vândut ca să-mi asigure supraviețuirea.

— Și ești *în viață*, intervine Victoria.

Se întinde s-o prindă pe Amara de mână și o strânge cu putere.

Apoi zâmbește, alungând negura pricinuită de discuția lor.

— Dar tot cred că eu te întrec. Tu spui că bărbații sunt cei mai răi, dar nu-i adevărat! Cea mai îngrozitoare persoană din povestea asta e javra aia de Niobe. Chremes nu era decât un prost, care gândea cu scula. Bărbații sunt foarte previzibili.

Amara își întoarce privirea spre Victoria, spre profilul ei desenat pe fundalul soarelui, spre bărbia ridicată. *Neînvinsă, ca numele ei*, își spune ea.

— Tu de unde știi că ai fost aruncată la groapa de gunoi? întreabă Dido.

— Mi-au spus ceilalți sclavi din casă, răspunde Victoria. Eram singura care n-avea mamă.

Ridică din umeri când vede expresia îngrozită a lui Dido.

— Nu-i chiar așa de rău. Mulți sclavi n-au părinți. Dar am întrebat de multe ori de ce și bucătăreasa mi-a spus că m-a cules când s-a dus într-o dimineață la gunoi. A crezut că eram moartă, până am început să urlu. S-a speriat așa de tare, că aproape m-a scăpat pe jos.

Victoria îi aruncă o privire Amarei.

— Mama ta n-a avut dreptate să creadă că ai avea o viață mai bună ca sclavă de casă decât concubină. Dacă nu mă crezi, întreab-o pe Beronice despre prima ei stăpână din Alexandria.

Se întorc spre locul unde a stat Beronice și își dau seama că încă nu s-a întors.

— Durează cam mult să bea apă, spune Dido.

— Rahat, spune Victoria și se ridică.

Se ridică și celelalte. Nu pleacă niciodată singure în port, sunt mai în siguranță în grup. Hălăduiesc pe-acolo prea mulți bărbați care au stat izolați pe mare, iar acum sunt brusc eliberați pe țărm, dornici de orice pot obține. O rețetă pentru violență.

Trec toate trei în grabă de-a lungul colonadei și se îndreaptă spre fântână, strigând-o pe Beronice. Nu se vede nici urmă de ea. Se întorc și străbat faleza și docurile, fără să ia în seamă fluierăturile bărbaților pe care ar trebui să încerce să-i agațe.

— Oare s-a dus să mai ia de mâncare? se întreabă Amara.

Pornesc spre oraș, mergând pe aleile înguste din cartierul pescarilor. E aproape pustiu, pentru că majoritatea bărbaților sunt pe mare. Chiar când dau să se întoarcă, aud o femeie țipând.

— Beronice! strigă Victoria.

O iau la fugă și, puțin mai în față, sub o arcadă de pe o stradă îngustă, o văd pe Beronice. E în genunchi și încearcă să se apere de doi bărbați. Victoria începe să țipe, făcând uluitor de multă gălăgie pentru o femeie așa de micuță. I se alătură și Amara și Dido, strigând cât de tare pot.

- Fir-ar să fie, răcnește unul dintre bărbați. Ea s-a oferit!
- Și *tu* nu plăteai! țipă Beronice ridicându-se în picioare.

Cei doi bărbați se uită în jur, nemulțumiți de atenția pe care au atras-o brusc. Unul dintre ei o scuipă pe Beronice.

- Mama mă-tii, târfă egipteană mincinoasă!

Scotocește în punga de piele și aruncă o monedă, după care o ia la fugă, cu tovarășul lui venind după el. Beronice se apleacă să culeagă banii.

Victoria se repede la ea când se ridică și, în loc s-o îmbrățișeze, o plesnește cu putere peste față.

- Ce-a fost în capul tău?

— Era un singur client! protestează Beronice, ducându-și mâna la obraz. După aia a încercat să se bage gratis și prietenul lui.

Câțiva oameni care au venit să vadă ce se petrece își dau seama că nu e decât o ceartă între femei și nu un cadavru care să creeze senzație. Se întorc la viețile lor, bombănind din pricina alarmei false.

- Puteai să mori! spune Dido. De ce faci așa ceva?

- Pentru Gallus! Nu vreau să aibă probleme că nu plătește.

Cele trei prietene ale lui Beronice o privesc cu gura căscată. Are ochii măriți și părul vâlvoi, unde a tras-o probabil unul dintre bărbați. Își duce ambele mâini la piept cu o sinceritate înflăcărată.

- Mă *iubește*, le spune ea. Nu înțelegeți? Mă iubește.

Victoria își pune mâinile în șolduri și se întoarce spre Beronice, gata de luptă, însă vederea adversarei cu mâna în dreptul inimii, ca o actriță de tragedie, îi schimbă furia în amuzament.

— Beronice, mă uimești. Dintre toate târfele din lume, tu ești singura suficient de proastă ca să plătească pentru clienții ei.

Se întoarce și celelalte o urmează, îndreptându-se către portul unde încă mai sunt bărbați care așteaptă să fie agățați.

Toată casa răsună de acest râset de comedianți, pe când noi, cari nu știam pricina unei schimbări așa de repezi, cătam când la noi, când la femei.

Petronius, *Satyricon*: Bordelul Quartilleis

Zilele trec, vremea se încălzește, tocanele de legume de la Vrabia devin mai variate, iar prin oraș apar sloganuri de campanie pentru alegerile din martie. Viața în lupanar merge înainte, cu monotonia ei sumbră. Amara încearcă să învețe de la Victoria, se uită cum farmecă ea bărbați, atrăgându-i pe aceeași localnici iar și iar. Rusticus olarul, Phoebus, negustorul de parfumuri, Manlius de la prăvălia cu mâncare de-a gata. Toți îi aduc cadouri și bunătăți mai degrabă decât bani, bunuri pe care Felix nu le ia. Amara observă fiecare mișcare a Victoriei, până ajunge să-i cunoască fața și trupul mai bine decât pe ale ei. Ba chiar încearcă să imite și felul cum geme ea.

Se preface din ce în ce mai bine, dar tot nu e mulțumită. Dorința de evadare prinde puteri, înfigându-și rădăcinile adânc în ea și sfâșiind-o. Sunt zile când nici măcar teama de Felix nu-i zdrobește dorința de a fugi. Ce o oprește e certitudinea că ar muri pe drum.

Singura persoană care urăște mai mult decât ea viața în lupanar e Paris. Prezența lui permanentă în cămăruță de două ori pe săptămână e o apăsare pentru toată lumea.

— Nu cred că aș suporta dacă Gallus ar trebui să facă așa ceva, spune Beronice.

Toată lumea, mai puțin Paris și Cressa, e „liberă” și își pierde vremea pe coridorul plin de fum, încercând să nu ia în seamă sunetele scoase de băiatul Fabiei și clientul lui care asudă alături. Ar trebui să fie dezbrăcate, însă nopțile de martie sunt încă reci, așa că se înghesuie toate cu pături pe umeri.

— Nu l-aș mai putea privi la fel. Un bărbat care să și-o ia. Ce rușine!

— Mai taci din gură, o repede Victoria. Gândește-te ce-ar putea zice Gallus, dacă o iei pe calea asta. *Nu suport să-mi bag scula mea scumpă în gura ei; gândește-te la toate CELELALTE scule pe care le-a supt!*

— Nu-i deloc același lucru! ripostează Beronice. Gallus n-ar spune niciodată așa ceva despre mine, adaugă ea și își face de lucru cu părul. Deși devine gelos, evident.

— Ce spune? întreabă Dido.

— Spune că-i vine să-i omoare pe toți jechoșii care-și pun mâinile pe mine. De-asta o să mă cumpere. Ca să poată să mă aibă doar pentru el. Și atunci *nimeni altcineva* n-o să mai aibă voie să mă atingă. Nici măcar...

Glasul i se frânge, pentru că nu e în stare să rostească numele stăpânului lor, însă ridică privirea spre tavan, ca să înțeleagă toate ce vrea să spună. Zâmbește.

— Așa de mult mă iubește.

Amara nu poate zice că *nu* o crede pe Beronice când spune asta. E un pic toantă, dar cu siguranță nu e mincinoasă.

Însă e foarte dificil să ți-l imaginezi pe Gallus scoțând vorbele astea bombastice. Oare își duce și mâna la piept? Sărută tivul robei lui Beronice? E clar că e un nemernic mai întreprinzător decât pare. Absolut niciuneia dintre celelalte lupoaice — nici chiar lui Dido — nu i-a trecut vreodată prin cap că Gallus ar putea fi sincer, ci mai degrabă prefăcut.

— Îți spune cât de tare te-ar fi *adorat* mama lui? întreabă Victoria.

— Da! răspunde Beronice. Așa e! Mi-a spus că-i aduc aminte de ea, că am aceiași ochi, că...

Se oprește când își dă seama că prietenele ei încearcă să-și înăbușe chicotele. În prag apare un bărbat, fără îndoială proaspăt ieșit dintr-una din tavernele de-alături. Beronice se îndreaptă spre el, aproape împingându-l în cămăruța ei, în graba de a se îndepărta de celelalte.

— Sunteți geloase! strigă ea, înainte să tragă draperia cu un hârșăit.

— N-ar trebui s-o necăjești așa de tare, spune Amara.

— Știu, știu. Dar se lasă prea ușor necăjită.

— Ca *mama* lui! zice Dido, încă nevenindu-i să creadă că Gallus ar putea spune asemenea vorbe drăgăstoase.

— Ce lingău, spune Victoria. N-are pic de rușine.

Dinspre cămăruța lui Beronice se aude un țipăt înăbușit, nu într-un totu fericit. Beronice e suspect de tăcută.

— Chiar e supărată, nu? Țsta n-o să-și aducă scula înapoi prea curând.

— Pe-aici, se aude glasul lui Thraso. O să ne asigurăm că o să fii întreținut cum se cuvine.

Femeile se uită una la alta, dintr-odată atente. Thraso nu le face de obicei prezentări clienților. O siluetă masivă trece pragul, ivindu-se în licărul lămpilor cu ulei. O mantie, o străfulgerare de verde. Vibou.

— Ah! icnește Victoria, aruncând de pe ea pătura. Cine e vedenia asta? Pentru mine trebuie să fie!

— Felix a spus să mă asigur că i-o trag uneia pe care-o cheamă Amara.

Glasul lui Vibo nu e prietenos.

— Dar sigur că da! Nu poți să ai o singură femeie.

Victoria se învârte deja în jurul lui, ajutându-l să se dezbrace. Aruncă o privire spre celelalte.

— Trebuie să ai trei! Uite!

Pocnește din degete. Preț de o clipă, Amara nu știe ce să facă. Apoi o prinde de mână pe Dido și o rotește. Nu e o mișcare grațioasă, dar ajung amândouă lipite de Vibo, într-o încâlceală de mâini și picioare dezgolite care speră să-i transmită acestuia ideea potrivită.

— Trei? Deodată?

Nu pare tocmai sigur.

— Două sunt de ajuns.

— *Trebuie* să ne ai pe toate, șoptește Victoria răgușit, ca și cum ar fi chinuită de dorință. Nu poți fi zgârcit, să te mulțumești doar cu *două*. Nu când *toate* vrem să ți-o tragem. *Trebuie* să ne lași pe toate să ți-o tragem.

Și scoate un geamăt scâncit.

E cel mai caraghios spectacol pe care l-a văzut Amara vreodată. Nu-i vine să creadă că bărbatul o să se lase ademenit. Însă expresia lui Vibo se îmblânzește, iar el o trage pe Victoria spre el, prinzând-o de spate.

— Ce lupoaică nebunatică ești tu!

Victoria n-are nevoie de alte încurajări. Până să tragă Amara și Dido draperia, l-a împins deja pe Vibo în cămaruța ei, l-a dezbrăcat și l-a întins pe spate. Administratorul băilor e cât se poate de slab dotat, însă Victoria țipă în extaz când îl vede, sărind agilă peste el.

— Ah! Nu fi lacomă! scâncește Amara.

Se aruncă peste Vibo, strivindu-și sânii de fața lui.

— Dar vreau *eu* să stau acolo! spune Dido, încercând s-o împingă pe Amara deoparte și gâfâind de efort în timp ce încearcă să se cațare în pat.

Victoria saltă cu avânt peste bărbat, hotărâtă să nu lase chinul să dureze mai mult decât e cazul, iar Vibo, răsuflând greu, nu e tocmai încântat de ideea că e complet îngropat sub un morman de femei.

— Nu, nu, îi spune lui Dido. Voi două distrați-vă una cu cealaltă. Prefer să mă uit.

Nu e prima dată când li se cere așa ceva. Se zvârcolesc teatral, încercând să nu se privească în ochi. Vibo nu rezistă mult. Prinzând semnalul Victoriei, se pornesc toate la momentul potrivit într-un crescendo de țipete peste administratorul prăvălit, gemând

cu satisfacție prefăcută. Amara simte că mai are puțin și-i amortește de tot brațul de atâta stat în aceeași poziție, când Vibo se ridică.

— Sunteți cele mai minunate fete, spune el, cu chipul asudat radiind de plăcere. *Minunate.*

— Ah, mulțumim, șoptește Victoria.

Îl prinde de mână și i-o sărută de parcă ar fi împăratul însuși.

— Te *adorăm*.

— Da, da, așa e, spune Dido, întorcându-se în pat și uitându-se cu încântare la el.

Amara nu-i destul de sigură pe ea ca să vorbească, așa că scoate ceva ce speră că e un oftat seducător. Victoria îl ajută pe Vibo să se îmbrace încet. Se înghesuie toate la ușa cămăruței ca să-i dea sărutări de rămas-bun care să-l mai țină în loc, mimând părerea de rău la plecarea lui. Vibo iese din bordel într-o dispoziție mult mai bună ca la venire.

Dido e cât pe ce să înceapă să chicotească, însă Victoria își duce degetul la buze.

— Nu încă, spune ea. Așteaptă.

Stau îngrămadite pe pat, lăsând să treacă îndeajuns de mult timp ca să se asigure că Vibo chiar a plecat. Apoi Dido șoptește foarte încet *Te adorăm!* și izbucnesc toate în hohote de râs.

Când ies, înfășurate în mantii, să vadă dacă Vibo a lăsat ceva pentru ele, la ușă nu mai e Thraso. În schimb, Gallus le întâmpină cu un rânjet.

— Doamnelor, nu știu *ce* ați făcut, dar ținând cont că ar fi trebuit să fie un futai gratis, tocmai ne-a dublat încasările din seara asta.

Victoria scoate un strigăt triumfător.

— Și pentru asta, spune ea punându-și capul pe umărul lui Gallus, într-un gest intim care ar fi făcut-o pe Beronice să vadă roșu în fața ochilor, merităm o mică pauză la Vrabia.

Gallus șovăie.

— Ei, haide! zice ea înghiontindu-l în braț. E liniște! Ai avut deja trei clienți. Stărnim doar câțiva clienți și-i aducem încoace.

— Bine, mergeți atunci, răspunde Gallus oftând.

— Nu-i chiar așa de rău, îi șoptește Dido Amarei când trec pe partea cealaltă a drumului. Poate că Beronice are dreptate în legătură cu el.

— Are ochii blânzi ca ai maică-sii? întreabă Amara ridicând din sprânceană.

Dido se strâmbă.

— Sau poate că nu.

La Vrabia e înghesuială. De tocul ușii și de căpriori sunt agățate lămpi, iar lumina lor se reflectă în vasele de aramă pe care le-a atârnat Zoskales pe perete. Înăuntru e un haos de lumini și

zgomote. Nicandrus servește băuturi și îl ajută Sava, o sclavă de casă care muncește seara și ca ospătăriță. La tejghea, Zoskales spune o poveste întortocheată despre nevastă-sa, făcându-i pe clienți să izbucnească în râs.

Victoria n-a venit aici să agațe, deși așa i-a spus lui Gallus. Își găsește un loc liber la o masă unde joacă zaruri trei bărbați.

— Pe cât jucați?

— Tu cu cât te dai? pufnește unul dintre jucători și încearcă să-i pună mâna pe coapsă.

Victoria îi împinge iritată mâna, fără nicio urmă din cochetăria ei obișnuită. E o jucătoare serioasă și e ajutată de zarul ei măsluit.

— Pot să pun trei sesterți.

Amara și Dido o privesc cum se afundă în joc, după ce bărbații au cedat văzând forța hotărârii ei.

— O să câștige, spune Amara. Nici n-o să-și dea seama ce i-a lovit.

Nicandrus o zărește pe Dido. Zâmbește și flutură mâna în semn de salut din cealaltă parte a încăperii, obligând mai mulți clienți să le facă loc pe o bancă.

— Vin fiert? Cu miere? întreabă el, îndreptându-se deja către tejghea.

— Mulțumesc, îi răspunde Dido.

— Stați aici în seara asta? întreabă unul dintre bărbații care le-au făcut loc.

Întrebarea e mai degrabă prietenoasă decât insinuantă. Bărbatul are un chip plăcut și păr negru încărunțit la tâmplă. În fața lui se află un fluier de trestie peste care și-a pus mâna, ca pentru a-l păzi.

— S-ar putea, dacă o să cânti, răspunde Amara.

Bărbatul râde.

— Sunteți cântărețe?

— Da.

Dido îi aruncă o privire. Amândouă au învățat să cante acasă, dar cântecele respectabile pe care le știu nu prea au șanse să fie răcnite într-o cârciumă.

— Sunt onorat să cunosc două colege muziciene. Eu sunt Salvius, spune bărbatul și arată apoi spre însoțitorul lui: El e Priscus.

Acesta salută înclinând capul.

— Amara și Dido. Pot? întreabă Amara și ia în mână fluierul. Avea și tata unul de-asta.

Nu adaugă că era cel mai neînsemnat dintre instrumentele lui sau că ea a învățat să cante la liră.

Îi dă înapoi fluierul lui Salvius, care-l duce la buze și începe să cante. E mult mai talentat decât s-a așteptat ea. E o melodie populară din Campania, cu câteva strofe vioaie despre un cioban care duce dorul iubitei lui. Amara ascultă de câteva ori ca să prindă

versurile, apoi cântă împreună cu el. Are o voce puternică și limpede, iar unii dintre clienți își întrerup discuțiile și încep să bată din palme în ritmul cântecului.

Când termină, clienții strigă și le cer să mai cante. Salvius începe din nou să sufle în fluier, o melodie foarte cunoscută despre Flora și primăvară.

— Cântă cu mine, îi spune Amara lui Dido. Îl știi pe ăsta.

Vocea lui Dido nu are la fel de multă forță ca a Amarei, dar e simțitor mai dulce. Începe șovăitor, când însă ajung să repete cântecul, se lasă cuprinsă de bucurie. Chipul i se luminează într-un fel în care Amara nu l-a mai văzut. Nicandrus o privește, cu vinul îndulcit încă în mână, fără să îndrăznească să-l lase jos, ca să nu destrame vraja. Priscus împinge masa, îndemnându-le pe femei să se ridice.

— Încă un cântec! strigă el.

Salvius cântă muzică de sărbătoare, poate ghicind că nu sunt învățate cu cântecele populare locale. Femeile cântă împreună și, pentru prima dată de când a ajuns în Pompeii, Amara e aproape fericită. Unii dintre clienți le sorb din priviri, iar unul dintre ei le strigă să-și scoată țâțele la vedere, dar în general toată lumea se bucură prea mult de cântece ca să le sâcâie. În cele din urmă, Salvius obosește și lasă jos fluierul, promițând să reia după ce bea ceva. Priscus se întoarce însuflețit spre Dido, aplecându-se spre ea înainte să apuce Nicandrus să spună ceva și întrebând-o ce alte cântece mai știe. Femeia se așază, cu o expresie politicoasă, ca să-i răspundă.

— A fost foarte frumos.

Amara se întoarce în direcția vocii familiare, pe care însă n-o recunoaște imediat. E Menander, sclavul olarului, iar ea roșește.

— Ce cauți aici?

— Ai zis că lucrezi aproape de Vrabie.

Se apleacă spre ea, ca să-l poată auzi peste zgomotul din tavernă.

— E a doua oară că vin aici, în speranța că te prind. Și acum am reușit.

— Doar de două ori? Nu pari foarte hotărât.

Menander râde.

— Sunt sclav. Rusticus este un stăpân generos, dar nu *chiar așa* de generos.

Când rostește numele olarului, Amara își aduce aminte cum a fost umilită în prăvălie. Îi aruncă o privire Victoriei, încă adâncită în jocul ei, și se întreabă dacă stăpânul glumește cu sclavul și despre vizitele lui la bordel.

— Norocul tău, spune ea cu răceală.

— Nu râdeam *de tine*, răspunde el. Dar a fost foarte amuzant cum te-ai uitat la el. N-am mai văzut niciodată o femeie făcând așa ceva.

Se oprește puțin.

— Ai fost superbă.

— Adică am cerut *superb* patru scule? întreabă Amara, încercând să nu râdă.

Stau aproape unul de altul în înghesuială. Amara soarbe din vinul cu miere, deja puțin amețită de cântat și din pricina atenției care i s-a acordat.

— E bine de știut.

— Te-ai ținut tare. *Asta* a fost superb, răspunde Menander în greacă. Sculele erau acolo întâmplător.

— Aș vrea eu!

O spune ca să-l facă să râdă, însă Menander prinde subînțelesul sumbru. O privește în ochi, iar ea înțelege că-i împărtășește durerea, că pierderile ei sunt și ale lui. Bărbatul își duce mâna la inimă într-un salut, plecând capul ca și cum abia s-ar fi cunoscut.

— Mă cheamă Kallias, spune el. Sunt fiul lui Kleitos, cel mai bun olar din Atena. Într-o bună zi, o să preiau afacerea tatei și o să-mi vând ceramica în toată Atica, inclusiv în minunatul oraș Aphidnai. Pe tine cum te cheamă?

N-a îndrăznit nimeni s-o întrebe așa ceva în Pompeii. E ultima rămășiță de intimitate, de sine, pe care o mai are un sclav născut în libertate. Numele adevărat. E așa de gălăgie în mulțime, că aproape trebuie să strige, dar tot nu ezită să-i ofere acestui băiat din Atena ce i-a cerut.

— Mă cheamă Timarete, spune ea. Sunt singurul copil al lui Timaios, cel mai învățat și cel mai iubit medic din Aphidnai. Pentru el, sunt și fiică, și fiu.

— Vezi? întreabă Menander, atingându-i ușor o buclă căzută peste față. Întâmplător.

— Dar sunt și Amara, continuă ea, revenind la latină și dându-i deoparte în joacă mâna. Pentru că altfel n-aș fi pus în veci piciorul într-o tavernă, cu niciun chip n-aș fi cântat pentru o mulțime de bărbați și n-aș fi vorbit cu tine!

Menander zâmbește și e cât pe ce să răspundă când Dido o prinde de braț.

— Amara! Ăla-i Gallus?

Silueta familiară e aplecată peste masa de joc, gesticulând la Victoria, care încearcă să-și strângă banii de pe masă în timp ce se ceartă și cu el, și cu ceilalți jucători. Când se ridică, Gallus se lovește cu capul de o lampă atârnată prea jos, aruncând priviri furioase prin încăpere. Le zărește pe Amara și pe Dido.

— Treceți înapoi *acum!* le strigă.

Câțiva clienți se întorc să vadă la cine țipă, le zăresc pe cele două lupoaice și râd.

— Poate vin și eu cu voi, bălmăjește unul dintre ei, ridicându-se de la masă. Buze drăguțe. Poate îmi cânti și mie.

I se adresează lui Dido, crezând în mod evident că Amara e deja cu un client.

Menander o prinde de mână, acoperindu-i-o cu mâinile lui. Preț de o clipă, Amara se teme că o să-i ceară să-l ia cu ea la bordel. Dar bărbatul se apleacă și coboară vocea:

— Te rog, ai grijă de tine, Timarete.

---

³ Petronius, *Satyricon*, trad. de I.M. Marinescu, Editura Cultura Națională, București, 1923, XIX, pp. 19–20. (*N.t.*)

*Veacul în care trăim este veacul de aur; cu aur
Cumperi și cinste, cu el cumperi și dragostea chiar.*

Ovidiu, *Arta iubirii*, II4

— Aproape doi denari! Atâta am câștigat. Zarurile astea sunt cea mai bună investiție pe care am făcut-o vreodată! Și ar fi trebuit să *vedeți* fețele celorlalți jucători. Perfect!

Victoria se laudă cu câștigurile la masa de joc. Toate femeile, mai puțin Dido, stau pe banca de piatră lipită de pereții încăperii încălzite, ascultând-o fără prea mult entuziasm cum se dă mare. Zona asta a băii femeilor a fost dintotdeauna sala bârfelor, iar murmurul scăzut al glasurilor se ridică spre tavanul boltit, plin de mici crăpături și cu tencuiala ciobită. Când toată lumea e dezbrăcată, e greu de spus cine e cetățean, om liber sau sclav; lupoaicele aproape că ar putea fi luate drept un grup de tinere soții.

De obicei, sala încălzită i se pare Amarei o pauză plăcută înainte să se avânte la temperaturile mai ridicate, dar în loc să se simtă relaxată în căldura de-aici, are toate tendoanele încordate. I s-a părut insuportabil ce s-a întâmplat după ce s-a întors de la tavernă.

Claustrofobia pricinuită de revenirea la lupanar, unde a fost silită să facă față mulțimii de bețivi și solicitărilor lor nesfârșite și lipsite de recunoștință, i s-a părut mai dureroasă decât scurtul răstimp petrecut cu Kallias. *Menander, numele lui de sclav este Menander. Așa cum al tău e Amara*, își spune ea.

— Și după aia, azi-dimineață devreme, Felix m-a cerut pentru a doua zi la rând! O oră întreagă. Atâta m-a pus să muncesc pentru el. Și nu că-mi place să mă laud, dar l-am făcut să reziste o *veșnicie*, spune Victoria. Cred că unele stratageme chiar l-au luat prin surprindere.

N-ar putea părea mai mulțumită de ea nici dacă ar fi Psyche, povestind o vizită de-a lui Eros.

— Nu cred că și-a mai dorit să stea vreodată așa de mult cu cineva.

— Nu știu de ce ar fi ăsta un motiv de laudă, ripostează Beronice.

Fața îi lucește de căldură, ceea ce o face să pară furioasă, iar părul i s-a lipit de pielea transpirată.

— Felix e o *corvoadă*. Și se poartă întotdeauna ca un ticălos nerecunoscător după. Nici nu merită efortul. Nu-i ca Gallus. *El* e

întotdeauna...

Beronice le vede pe celelalte strâmbându-se și tace. Coboară privirea în pământ și oftează, evident disperată să împărtășească tot devotamentul înăbușit din suflet, dar nedorind să se facă de râs. Amarei îi pare rău că a necăjit-o așa de tare.

Victoria zâmbeste ușor, dar nu spune nimic. Amara își dă seama că Felix trebuie să-i fi făcut complimente. *Înțelege perfect cum să ne manipuleze pe toate*, își spune ea.

— Cred că Felix n-a mai trimis după mine de săptămâni întregi, spune Cressa.

E sprijinită de perete, cu brațele încrucișate sub sâni, ascunzându-și vergeturile.

— Norocul tău, îi răspunde Beronice, fără să bage de seamă nelișiștea din glasul Cressei.

Amara se trage mai încolo pe bancă și închide ochii. Chiar și în afara bordelului, lumea lui mizerabilă, violentă, o învăluie ca un liņțoliu. Încearcă să nu mai asculte glasurile prietenelor ei și să urmărească o altă conversație.

— ...nu poți s-o lași pe soră-ta să-ți tot ceară! Spune-i că n-ai bani.

— Nu pot, familia soțului ei e neînduplecată. Nu știu ce i-ar face.

— Doar nu vrei să spui că...?

Întredeschide ochii, cercetându-le pe cele două femei care stau de vorbă lângă ea. Par să n-aibă însoțitoare și pe chipul amândurora se văd oboseala și grijile. Una dintre ele stă așa de aproape de Amara, încât coapsele mai că li se ating. Buclele vopsite roșcat au lăsat pete la rădăcini din cauza căldurii, iar femeia își tot face de lucru cu ceva aflat pe mâna stângă. Un inel cu camee.

— Ai auzit ce se spune despre prima lui soție, zice roșcata. Și sclavii sunt prea speriați să vorbească. Fulvia spune că a bătut-o în noaptea nunții. Ce monstru face așa ceva? Și se plânge tot timpul de zestre, deși a cheltuit și ultimul bănuț.

— Bănuiesc că Gellius n-o să observe dacă iei un pic mai mult din ce încasează el.

— Până și Gellius o să bage de seamă până la urmă. Și n-are rost să-i cer lui ajutorul. Abia dacă-și mișcă fundul ăla gras din tavernă. Eu trudesk toată ziua la tejghea. Doar ca să poată să bea el profitul.

— Îmi pare rău că nu pot să te ajut nici eu, spune cealaltă femeie, făcându-și vânt cu un evantai. Ți-aș împrumuta eu banii, dar soțul meu mă ține din scurt. Și treaba merge întotdeauna prost în perioada asta a anului.

Roșcata se schimbă la față, iar Amara își dă seama că spera probabil să primească banii de la prietena ei. Recunoaște expresia de umilință, combinată cu resentiment.

Îi aduce aminte dureros de maică-sa. După ce a murit tatăl ei,

maică-sa a cerut ajutorul tuturor cunoscuților, socotind chibzuit ce-și putea permite ca să-și întrețină oaspeții în schimb. Cât putea să tragă de o mână de curmale? Oare fostul patron al tatălui ei s-ar fi simțit jignit de o farfurie ciobită? Când musafirii erau captivi în casă, povestea despre greutățile vieții de văduvă, reținându-și lacrimile în timp ce încerca să nu pară prea disperată. Amara stătea liniștită, cu capul plecat conform instrucțiunilor maică-sii, privind cum afluxul de compasiune și bani seca încet-încet. În cele din urmă, maică-sa ar fi acceptat un împrumut de la oricine, în orice condiții.

— Iartă-mă, stăpână, spune Amara cu glas scăzut. Dar s-ar putea să te pot ajuta eu.

Cele două femei se întorc surprinse. Amara înclină politicos din cap, fără să fie prea servilă. Lasă-le să se întrebe dacă e femeie liberă sau sclavă.

— Sunt trimisa stăpânului meu, iar el înțelege micile dificultăți care ne apar în cale tuturor. Aș putea să-l întreb dacă ar fi dispus să aranjeze un împrumut. Discret, bineînțeles.

— Și de ce ar folosi stăpânul tău o femeie ca trimis? întreabă însoțitoarea slăbuță a roșcatei, cu o expresie dură și bănuitoare.

— Contractul va fi scris de administratorul lui, răspunde Amara, gândind cu repeziciune.

Va trebui să i-l ceară lui Felix pe Gallus, nu pe Thraso. N-are rost să le sperie pe cele două în ultima clipă, apărând cu un huligan. Îi zâmbește roșcatei, care pare mai puțin ostilă decât prietena ei.

— Dar e mai ușor pentru femei să încheie afaceri între ele. Avem multe preocupări pe care bărbații n-au cum să le înțeleagă.

Roșcata își tot răsuțește inelul.

— Spui că e discret?

Amara încuviințează.

— Ca și mine, de altfel.

— Mă ocup de o prăvălie cu mâncare de-a gata, spune roșcata. Nu poate să vină acolo și să întrebe de mine. Nu i-ar plăcea soțului meu.

— Nu trebuie să ai de-a face decât cu mine, îi răspunde Amara.

Îi aruncă o privire însoțitoarei acre; aceasta clatină din cap.

— Țasta-i avantajul când trimisul e femeie.

— Nu-mi place, Marcella, intervine Față-Acră. Cine-i fata asta? Cu ce se ocupă stăpânul ei?

— Iertați-mă, spune Amara. Însă *discreția* e piatra de temelie a afacerii stăpânului meu. Împrumuturile nu sunt preocuparea lui de căpătâi și e foarte atent să nu-și expună clienții.

Continuă, întorcându-se către Marcella:

— Dacă vrei un împrumut sigur, spune-mi suma și o să vin să mă întâlnesc cu tine mâine-dimineață la Templul lui Apollo, cu propunerea de contract și cu administratorul stăpânului meu.

— Nu te băga, șuieră Față-Acră. Fulvia trebuie să se descurce singură! Ai făcut deja suficient pentru ea. E femeie măritată de-acum; nu e responsabilitatea ta.

— E sora mea, răspunde Marcella. Nu pot s-o abandonez pur și simplu! I-am promis mamei.

— Nu vreau să am de-a face cu așa ceva, spune Față-Acră și se ridică. Ne vedem în camera cu aburi.

Se îndepărtează fără să se uite înapoi. Marcella o privește plecând, cu umerii lăsați și cuprinsă de neliniște.

— Îți înțeleg șovăiala, spune Amara, atingând-o ușor pe braț ca s-o readucă la realitate. Dar uneori trebuie să profităm de ocaziile pe care ni le oferă Fortuna.

Marcella își mușcă buza, privind în podea, ca și cum răspunsul ar fi scris pe micile plăci de mozaic în formă de diamant.

— Douăzeci de denari, răspunde ea în cele din urmă. De-atâta am nevoie. Și pot să aduc un colier ca gaj.

Amara știe exact unde se află Felix la ora asta. Printre femei, există o regulă nescrisă care le cere să nu se apropie de Palestra, tocmai ca să-l evite pe el. Speră că n-o să fie așa de înfuriat de prezența ei încât să nu-i asculte propunerea. Recapitulează în minte detaliile contractului în timp ce merge cu pas grăbit pe Via Veneria. Sigur o să înțeleagă ocazia pe care i-o oferă, nu?

I-a fost greu să-și ascundă motivele pentru care avea nevoie să plece o vreme de lângă prietenele sale, însă oferta ei să rămână la bordel toată ziua i-a asigurat ajutorul lor fără prea multe întrebări. Au plecat câte două, ca să-l păcălească pe Thraso, apoi s-au întâlnit din nou, ca să n-o lase singură pe Dido. Nici ea n-a întrebat-o nimic pe Amara; i-a strâns doar mâna și a implorat-o să aibă grijă. Amara știe că Dido își imaginează că se duce să se vadă cu Menander, de parcă dragostea ar fi singurul motiv posibil pentru păstrarea secretului. Naivitatea prietenei ei pare să fie un reproș. Amara știe că Dido n-ar încerca niciodată să facă un ban în plus fără să le spună și celorlalte. Până și Victoria vorbește deschis despre jocurile de noroc. Amara grăbește pasul, cu inima strânsă de un sentiment de vinovăție. E un sentiment pe care nu și-l permite, cel puțin nu dacă vrea să scape din lupanar.

Palestra e în celălalt capăt al orașului, un parc public înconjurat de ziduri amenințătoare. Amara își spune că respiră greu din cauza drumului lung, nu a neliniștii. Doi bărbați care stau gârboviți la intrare își întrerup discuția ca să se uite la ea când intră pe poartă. Înăuntru, e întâmpinată de glasuri gălăgioase și pițigăiate. Un grup

de băieți învață literele într-un colț al colonadei. Trece printre ei, atrăgând privirea dezaprobatore a institutorului lor. E limpede că știe ce e ea.

Pe terenurile de antrenament e permis doar accesul bărbaților. Amara speră că Felix e pe pistă, și nu în bazin, pentru că în cazul ăsta i-ar fi imposibil să defileze cu tupeu pe lângă platanii înalți. Așteaptă chiar la marginea pistei. E cald; soarele e sus pe cer. Palestra este deschisă publicului doar câteva ore pe zi și e întotdeauna aglomerată, iar acum mai mulți tineri se îmbrâncesc, alergând pe circuit. Îl zărește pe Felix când trece pe lângă ea, cu torsul gol strălucind de transpirație. N-o vede, dar Amara îl privește cum aleargă pe toată lungimea terenului. Are mișcări așa de fluide și grațioase, că pare un cerb într-o turmă de vite. O doare când își aduce aminte cum s-a simțit când a cumpărat-o. Sentimentul de ușurare că măcar era atrăgător. Ce imaginație îngustă avea pe atunci când era vorba de caracterul omenesc!

A doua oară când trece pe lângă ea, unul dintre însoțitorii lui o vede uitându-se după el și-i dă un ghiont în braț, râzând. Bărbații încetinesc ritmul. Se opresc chiar la marginea pistei, uitându-se în urmă după ea; Felix e înconjurat de alți trei. Sunt foarte multe pe care Amara nu le știe despre afacerile sau viața lui. Să fie oare clienți? Prieteni? Poate chiar rivali? Din fericire, oricine ar fi, li se pare amuzantă ideea că Felix e urmărit de o târfă geloasă care tânjește după el.

— Nu i-ai tras-o suficient, spune unul dintre ei, bătându-l pe spate. Mai vrea sculă.

— Poate că o să te plătească *ea*.

Felix le face semn să se îndepărteze, însă atenția lor nu pare să-l fi iritat. Vine în pas alert spre ea. Prietenii lui fluieră și strigă după el, dându-i sfaturi, după care își reiau alergarea. Felix se oprește și își sprijină mâinile pe coapse cât își recapătă răsuflarea.

— Ce-i asta?

Ridică privirea, amuzat și curios, fără nicio urmă din obișnuita lui cruzime. Poate că Victoria chiar l-a binedispus.

— Am o propunere, spune Amara, încercând să pară la fel de relaxată ca el, dar fără să izbutească.

Felix se îndreaptă și își șterge transpirația de pe față.

— E o femeie pe care o cheamă Marcella. Se ocupă de o prăvălie cu mâncare de-a gata de lângă teatru, o grămadă de clienți, venit regulat. Dar soțul ei bea prea mult și n-are cu ce s-o împrumute pe soră-sa. Are nevoie de 20 de denari.

— Și vrei să-i fac un serviciu prietenei tale?

Felix pare mai degrabă sceptic decât furios, dar Amara știe că mânia lui poate izbucni oricând.

— Nu, nu! protestează ea. Am cunoscut-o abia azi-dimineață, la băi. E o propunere de afaceri.

— Și ai venit până aici și m-ai întrerupt ca să fac o afacere de 20 de denari?

— Dar nu-i doar afacerea *asta*, nu? ripostează Amara. Femeile n-o să vină niciodată la tine; nici măcar n-au voie să vină. Și atunci, ce facem? Vorbim între noi, ne împrumutăm unele pe altele. Însă dacă Marcella, sau oricine altcineva, face afaceri cu mine, face de fapt afaceri cu tine.

Prietenii lui Felix trec pe lângă ei pe pistă, strigând entuziasmați. El îi înjură, făcându-i să izbucnească în râs. Trec mai departe, iar Felix se întoarce din nou spre Amara.

— Și *tu* cu ce te aștepti să te alegi?

— Același comision pe care-l primim toate pentru sex, răspunde ea. Știu că Victoria primește mai mult, pentru că aduce clienți noi, și așa e corect. Dar dacă eu îți aduc mai mulți bani prin împrumuturi, și nu cu bărbați, care-i diferența?

— Cum a rămas cu femeia asta, cu Marcella? întreabă Felix părând indiferent, dar ea știe că e interesat.

Are pe chip aceeași expresie ca atunci când a devenit proprietarul ei și al lui Dido la piața de sclavi. Nerăbdarea plăcută de a căpăta niște bani.

— I-am spus că ne vedem mâine-dimineață la Templul lui Apollo și că o să vin cu administratorul tău, Gallus, și un contract. Nu știe de bordel; m-am gândit că e mai bine să vadă banii înainte să-i spun cine ești. După ce are banii în mână și poate să le simtă mirosul, n-o să mai fie în stare să spună nu.

Felix îi rânjește, iar căldura expresiei sale e așa de sinceră, încât Amara înțelege preț de o clipă de ce vrea atât de mult Victoria să-l mulțumească.

— Amara, ai idee ce se întâmplă cu oamenii care nu-mi pot achita împrumuturile?

Se gândește la Celer, care se milogea de Felix să-i dea bani, la amenințările stăpânului ei la adresa afacerilor pe care le făcea familia lui. *Marcella o să poată plăti*, își zice ea; *n-o să i se întâmple nimic rău. N-o să permit să i se întâmple nimic rău.*

— Îmi imaginez, îi răspunde lui Felix.

— Hei, ajunge cu flecăreala asta nenorocită de îndrăgostiți!

Însoțitorii lui Felix s-au oprit și se întind pe marginea pistei, la un metru și ceva de ei. Distracția pe seama întâlnirii amoroase a prietenului lor și-a pierdut evident din farmec.

— Iubita ta poate să ți-o sugă și al'dată, spune unul dintre ei, îndepărtându-se.

Are un semn pe toată lungimea feței, o linie albă peste care

barba refuză să crească.

— Ar trebui să încerci și scula *mea*, îi zice Amarei, legănându-și pelvisul. După aia n-o să mai vrei să ți-o tragă el.

Felix râde, dar Amara își dă seama că e iritat. Mai mult pentru că i se cere să-și negocieze afacerea mai repede decât pentru că i-a fost pusă la îndoială bărbăția, bănuiește ea.

— Scula ta e așa de mică, încât niciuna dintre târfele mele n-o poate găsi măcar, răspunde el, trăgând-o mai aproape, cu o mână pe mijlocul ei și cu cealaltă cuprinzându-i fața.

O sărută, suficient de lung ca să-i facă pe ceilalți să fluiera, apoi îi trage o palmă peste fund — un gest evident de alungare.

— Ai grijă cum mergi, îi spune, deja îndepărtându-se de ea. Nu accept să i se întâmple nimic *târfei mele favorite*.

*Eu vreau ziua de mâine, zici tu, s-o pot trăi!
Dar, Postume, acest mâine când oare va sosi?
O fi departe încă?*

Marțial, *Epigrame*, 5.58s

Cămăruța e rece și învăluită în beznă, deși soarele încă strălucește afară. Pereții de piatră înăbușă zgomotele străzii, care pare și mai îndepărtată. Amara prinde câte un cuvânt ici și colo dintr-o ceartă când trec oameni prin dreptul geamului. Agitația și zarva Palestrei par o altă lume. Așa cum stă întinsă aici, pe patul tare, în aerul încă otrăvit de fumul de azi-noapte, ar putea la fel de bine să fi intrat și în Hades, împărăția morților.

Singura culoare de pe pereți e lumina reflectată de sticlulele de parfum scumpe ale Victoriei, aliniate cu grijă pe pervaz. O aude pe Fabia, care mătură coridorul în fața ușii. Probabil că bătrâna a făcut curat la intrare de câteva ori, disperată să fie invitată înăuntru, pentru companie și mâncare. Amara se gândește la Cressa și se ridică, coborându-și picioarele pe dușumea.

— Nu vrei să mâncăm ceva de prânz, Fabia?

Se aude mătura trântită pe jos, iar bătrâna intră în grabă.

— Doar dacă ai ceva în plus.

Fabia se așază lângă ea și o privește cum împarte pâinea, măslinile și brânza. Nu spune nimic, dar ochii ei urmăresc fiecare fărâma de mâncare, ca ai unui câine care așteaptă un musafir neatent să scape o firimitură de pe masă. Oasele mâinilor subțiri îi ies prin piele când și le strânge una peste alta. Amara bănuiește că trebuie să se stăpânească fizic ca să nu înceapă să mănânce înainte să fie împărțită toată mâncarea. Prânzul cu Fabia nu e niciodată plăcut. Fie trebuie să mănânci la fel de repede ca ea, ceea ce înseamnă mult prea repede, fie să suporti privirea ei chinuită când te privește terminând mâncarea. Amara se hotărăște să mănânce repede.

Fabia rupe întâi pâinea, făcând-o să dispară din câteva înghițituri. Nu e clar cum reușește să mestece așa de repede fără să se înece. Amara n-are cum să țină pasul.

— Dintotdeauna mi-a plăcut cel mai tare cămăruța asta, spune Fabia, mușcând dintr-o măslină și extrăgând cu dinții și ultima fâșie de miez verde. A fost a Molei. Dar ea a murit de mult. Acolo, în colț, desenam eu pentru Paris.

Amara își mută privirea în direcția gestului făcut de Fabia, chiar la baza peretelui. Mijește ochii, iar scrijeliturile grosolane iau forma unui câine.

— Trebuie să fi fost greu să crești un copil aici.

— Băiețelul meu, spune Fabia. Nu m-a urât dintotdeauna. Toată lumea îl cocoloșea când era mic. Toate fetele erau înnebunite după el.

Mai ia o măslină.

— Dar peștele bătrân, stăpânul de dinainte de Felix, l-a dat să muncească la bucătărie peste drum când avea patru ani.

Fabia tace, uitându-se la pâine și la brânză.

— Îmi doresc să-l fi vândut. Dar nu l-a vândut. Băiatul meu era prea drăguț.

Cedează în fața foamei și hăpăie ultimele îmbucături, sugându-și degetele și apoi ștergându-le pe genunchi.

— Asta-i spun Cressei. E mai bine dacă sunt vânduți. Atunci poți să-ți închipui că nu le merge prea rău. Preferabil să suferi acum decât mai târziu.

Amara abia dacă a rostit o vorbă, dar tot i-a mai rămas o grămăjoară de mâncare. Înghite cât de repede poate, simțind că Fabia o privește.

— Asta-i singurul bordel în care ai lucrat? întreabă ea mormăind, cu gura plină de brânză.

— Da, răspunde Fabia. La început am fost sclavă de casă. Am făcut doi copilași pentru stăpân, nu că-i păsa, nemernicul nerecunoscător. Două fete pe care n-am apucat să le văd crescând. După al doilea copil, am crezut că o să mă lase să mă căsătoresc cu alt sclav din casă, omul bun la toate. Îmi plăcea. Oricum, era un om îngăduitor. Dar după aia a murit, și stăpânul m-a închiriat. Doar pentru oaspeți și oameni din familie, chestii de-asta. Însă după ce fac așa, să te închirieze, vreau să zic, știi că o să te vândă.

Amara se gândește la vremea când era sclavă în casa lui Chremes. N-o înveselea când vedea asemănări între trecutul ei și cel al femeii nevoiașă de lângă ea.

— N-ai început viața ca sclavă, nu? întreabă Fabia, poate simțindu-i stinghereala. Îmi dau seama întotdeauna.

— Cum îți dai seama?

— Te porți de parcă ai avea vreo importanță.

Amara știe că Fabia nu vrea s-o jignească, dar ultima înghițitură de mâncare tot îi cade ca un pietroi în stomac.

— Pâinea asta a fost uscată, nu? întreabă ea schimbând subiectul.

Întinde mâna să ia urciorul de la picioare.

— Vrei să mai aduci niște apă, te rog? Cred că și celelalte cămăruțe mai au nevoie de apă astă-seară.

Fabia ia urciorul. Se uită la Amara, cu privirea încă înfometată.

— Cum se *simte*?

— Ce să se simtă?

— Să fii liberă. Cum se simte?

Cum e să fii Timarete? Amarei îi trece prin fața ochilor viața ei trecută, cu toată iubirea, inocența și speranța ei.

— Când vezi o pasăre zburând, în clipa când se hotărăște să coboare sau să se înalțe, când n-o oprește nimic altceva decât aerul — așa se simte libertatea, răspunde ea.

Tace, știind că nu e întregul adevăr. Amintirea pe care încearcă s-o țină îngropată, chinul ultimei ei zile de femeie liberă, iese la suprafață.

— Dar foamea se simte la fel, Fabia. Fie că ești sclav sau liber, foamea e aceeași.

Fabia încuviințează satisfăcută. Foamea e ceva ce înțelege. Iese din cămăruță, iar sunetul pașilor ei e înghițit aproape imediat de piatra grea. Amara rămâne pe marginea patului, conștientă de lumea care trece pe lângă zidurile de-afară, deși n-o poate vedea. Afară, la o distanță de neînchipuit, orașul ei încă există. Oameni pe care i-a cunoscut: vecinii ei, pacienții tatălui ei, brutarul care-i păstra întotdeauna pâine, Chremes, Niobe. Toate personajele din trecutul ei încă își mai duc viața în Aphidnai. Dar nu și mama ei. Amara știe că mama ei a murit.

A știut din prima sa zi de sclavie. După trauma despărțirii, Chremes a dus-o în dormitorul ei. Dar în loc s-o dezbrace, așa cum se temea ea, i-a luat sacul cu lucrurile pe care le adusese cu ea. Amara a privit, nedumerită și înspăimântată, cum Chremes scotocea prin sacul vechi de piele al tatălui ei, până a găsit ce căuta. Înăuntru, mama ei ascunsese banii pe care-i primise pentru singurul său copil. Un truc bine-cunoscut al părinților naivi care-și vând copiii, a spus Chremes în timp ce număra monedele. O cale să le asigure un avantaj ca să-și cumpere înapoi libertatea.

Amara se ridică. Nu vrea să-și aducă aminte și restul acelei zile.

Tot ce speraseră părinții ei, toate darurile pe care i le dăduseră, inclusiv ultimul act disperat de iubire al mamei ei, îi fusese luat. Timarete nu mai există decât ca o reflexie trecătoare în ochii unui băiat din Atena. Va trebui să-și ducă mai departe viața ca Amara.

Are cu ea o relicvă din trecut. Sacul de piele al tatălui său, învechit și mucegăit, atârnă într-un cui pe perete. Pe vremea când pielea era lucioasă și suplă, tatăl său lua cu el sacul în vizitele la pacienți, îndesat cu toate ierburile și instrumentele lui. Amara îl dă jos de pe perete. Se așază la loc pe pat și își numără economiile pe care a reușit să le strângă la bordel. În cel mai bun caz, sunt de ajuns pentru mâncarea pe câteva zile. Nici pe departe suma enormă

de care ar avea nevoie ca să-și cumpere libertatea de la Felix. Încearcă să calculeze câte Marcelle va trebui să-i aducă stăpânului ei ca să se apropie de suma necesară. E imposibil. Poate doar dacă îi scade valoarea de-a lungul anilor, așa cum s-a întâmplat cu Fabia. Atunci ar putea să ajungă să valoreze doar cât costul pâinii pe o săptămână. Amara nu-și lasă gândurile s-o ia pe calea asta. Poate că o să câștige mai mult la băi, dacă le lasă din nou Vibo să intre? Preț de o clipă, își îngăduie să viseze cu ochii deschiși la întâlnirea cu un client fantastic de bogat, un bărbat care să fie încântat de conversația ei, care și-ar dori să-l farmece și nu doar să i-o tragă.

— Beronice?

E Gallus, care strigă încetișor de pe coridor. Amara se duce în prag și scoate capul.

— A, tu ești.

E dezamăgit. N-o să aibă parte de o partidă gratis azi.

— Credeam că e Thraso la ușă, așa că am rămas eu azi.

— Felix l-a mutat în schimbul de noapte, răspunde Gallus. Beronice se întoarce mai încolo?

— Doar dacă are client.

— Bine.

Gallus pare stingherit, dar Amara se simte iritată de jena lui. A făcut sex cu el de cel puțin două ori, o discuție scurtă n-are cum să fie prea împovăraătoare.

— Beronice vorbește mult despre mine?

Amara îl cercetează, încercând să-și dea seama dacă e o întrebare-capcană. Probabil vrea să afle dacă Beronice i-a dezvăluit reaua-credință față de Felix. Însă pe chip nu i se citește decât speranță și Amara se împlânzește.

— Te iubește.

— Păi, spune el cu un aer încrezut, *asta știu*.

Gallus pornește spre ușă, iar Amara se retrage în cămăruța ei, amuzată fără să vrea. Victoria și Dido o să se distreze de povestea asta. Scrijeliturile de pe pereți transmit același sentiment când își trece degetele peste ele. *Am futut grămezi de fete aici!* Își aduce aminte de bărbatul care a scrijelit mesajul: era dornic să-i spună cum era ea în comparație cu prietenele ei. Lucrează la spălătorie. Cum îl chema oare? Ar trebui să-și aducă aminte; vine cu regularitate. Amara își dă seama că știe exact ce tip de relație preferă bărbatul, dar nu și cum îl cheamă.

Se uită pe pereți și citește mesajele familiare. *Bună, Fabia!* Asta o face să tresară, gândindu-se cât de puțin se schimbă viața. *Pe 15 iunie, Hermeros, Phileterus și Caphisus și-au tras-o aici.* Se bucură că a ratat seara cu pricina — de obicei, să te ocupi de un grup de bărbați e respingător. Trece la mesaje mai vesele. *Hail, Victoria Cuceritoarea!*

Victoria, necucerită! Lauda îi smulge un zâmbet. Nu s-ar mira s-o fi dictat chiar Victoria. Se ghemuiește la podea, căutând scrijelitura ei favorită. Un act anonim de rebeliune, pe jumătate ascuns la picioarele patului. *Felix o ia în cur pentru 5 sesterți*. Se întreabă ce s-a întâmplat cu femeia care a scris-o.

Îi atrage privirea un alt mesaj, scris cu litere mari și neregulate. *AM FUTUT*. Îl privește fix. Cuvintele par un act de agresiune fizică, o aducere-aminte a neputinței ei. Deschide sacul tatălui său, căutând stilusul rupt pe care l-a găsit odată pe stradă. S-a dovedit deja de ajutor. L-a folosit zilele trecute să deseneze o pasăre în cămăruța ei, un mic act de sfidare la adresa futaiurilor și felațiilor nesfârșite care o țin prinsă în capcană. Se duce către mesaj și începe să dăltuiască în piatră, cu mâna tremurându-i de furie. Prinde contur profilul unui bărbat, iar literele cu care și-a consemnat fala devin fruntea lui, transformate într-un însemn de sclav.

Se îndepărtează ca să se uite la desen. Însă toată furia i s-a consumat în timp ce cioplea și acum, când a terminat, descoperă că, dacă privește la un chip marcat, nu se simte mai bine. Se lasă să cadă pe podea. Cât a trecut de când a plecat de la palestră? O oră? Două? Ziua pare fără sfârșit.

Se sprijină de patul de piatră. Acasă, ar fi avut cărți adevărate de citit: textele medicale ale tatălui ei, istorie naturală, poezie — strofe despre o iubire idealizată, nu varietatea grosolană improșcată acum pe toți pereții. Începe să recite din memorie întâlnirea lui Odiseu cu Nausicaa, dar sunetul propriei voci o face să se simtă și mai singură. Își aduce aminte cum le cântase părinților săi o versiune a poveștii. Închide ochii. Își întinde brațele, închipuindu-și forma vechii ei lire, și își trece degetele peste coardele inexistente.

— Prima ușă pe stânga!

E Gallus. O avertizează să aștepte companie, în timp ce-i dă indicații clientului. Amara se ridică în picioare. În ușă apare un străin, întunecând și mai mult cămăruța. Amara îi zâmbeste, înclinând capul ca Victoria și lăsându-și mantia să-i alunece de pe un umăr.

— Ai face bine să-ți meriți banii, spune bărbatul.

Amara se grăbește să tragă draperia după ei.

— Bineînțeles, îi răspunde cu o voce răgușită pe care n-ar recunoaște-o nimeni din Aphidnai.

Își lasă mantia să cadă pe podea și așteaptă să vadă ce impact are trupul ei asupra bărbatului. Apoi îi face semn spre pat, nesigură dacă ameteala care a cuprins-o vine din spaimă sau ușurare că a scăpat de plictiseală.

-
- 5 Marcus Valerius Martialis, „Epigrame”, în Persius, Iuvenal, Marțial, *Satire și epigrame*, trad. Tudor Măinescu și Alexandru Hodoș, Editura pentru Literatură, București, 1967, Cartea a cincea, pag. 366. (N.t.)

Sextus, spui că pasiunea pentru tine le pune pe jar pe fetele drăguțe — tu, care ai chipul unui om care înoată sub apă.

Marțial, *Epigrame*, 2.87

Zarva crește, ca zumzetul unui stup, pe măsură ce pătrund tot mai adânc în mulțime. Nu e zi oficială de târg în For, dar, ca întotdeauna, diverși oportuniști au apărut mai devreme cu mărfurile strânse în cearșafuri pe care le întind pe pavaj. Gallus și Amara își fac loc pe lângă tot felul de tarabe improvizate, îndreptându-se spre silueta impozantă a Templului lui Apollo. Pe treptele sanctuarului, un vânzător bate într-o oală de aramă, răcnind prețul. La picioarele lui sunt adunate în grămezi alte câteva oale și urcioare metalice, de diverse mărimi.

Amara n-o recunoaște pe loc pe femeia cu care au venit să se întâlnească. Îmbrăcată, Marcella arată și mai impunătoare. Părul roșu nu-i mai întinează pielea. Acum buclele sunt strânse cu grijă pe cap. Se uită la Amara cu ochi mai pătrunzători decât la băi. Amara știe că are o înfățișare mult mai zdrențăroasă în lumina pieței. Se teme că arată a ce e: o prostituată care lucrează pentru un cămătar nemilos.

— El e administratorul? întreabă Marcella făcând semn cu capul spre Gallus.

Acesta arată și mai puțin respectabil decât de obicei, după ce și-a pus o cantitate absurdă de ulei în păr. E un stil pe care-l copiază, mai nou, de la Felix, însă dacă șeful capătă un aer amenințător cu părul lins, Gallus arată mai degrabă de parcă ar i-ar fi căzut în cap lăturile aruncate de la etaj de un sclav.

— Da.

Gallus se trage într-o parte ca să se ferească de un negustor care trece pe lângă ei cu tava. Amara se teme că ar putea începe o ceartă, dar Gallus îi prinde privirea și se răzgândește. Felix a spus clar că Amara se ocupă de partea de afaceri, o schimbare de rol pe care nici Amara, nici Gallus nu prea știu cum s-o abordeze.

— Am adus un gaj.

O altă femeie, care stătea chiar în spatele Marcellei, face un pas în față.

Probabil că e Fulvia, sora mai mică. Blondă ca numele ei, e subțirică și pare fragilă. Când negustorul de aramă începe iar să bată în oală, tresare.

— Hai să vedem.

Amara întinde mâna înainte să apuce Marcella să intervină. Fulvia e clar cea mai slabă dintre ele. Se vede limpede că e disperată și în mare nevoie. Amara încearcă să nu-și imagineze de ce are nevoie de bani. Fulvia își scoate de la gât un șirag lung cu mărgеле de chihlimbar și-l pune cu grijă în palma Amarei. Mărgелеle sunt perfect rotunde, iar unele dintre ele au fibre răsucite și strălucitoare. Au trecut ani de zile de când n-a mai atins ceva așa de valoros.

— E mai mult decât e nevoie să acopere împrumutul, spune Marcella.

Are dreptate, Amara însă n-o să recunoască.

— Dar nu și dobânda.

Îi face semn lui Gallus să-i dea tăblițele de ceară ale lui Felix.

— Asta e propunerea stăpânului meu.

Îi întinde Marcellei tăblițele.

— Și aici sunt banii.

Gallus scotocește la cingătoare după pungă și aproape că o scapă pe jos.

Amara o prinde înainte să cadă și i-o întinde Fulviei, în timp ce sora ei se uită pe contract. Așa cum a prevăzut Amara, banii din mâna ei au un efect fizic asupra Fulviei. Pare cât pe ce să izbucnească în plâns.

— Dobânda e foarte mare, spune Marcella încruntându-se. O să plătesc aproape de două ori valoarea împrumutului!

— Putem fi flexibili în legătură cu durata, răspunde Amara, nesigură că Felix o să fie de acord, însă dornică să încheie afacerea.

Poate să-l convingă mai încolo să prelungească durata, îi spune. Câtă vreme Marcella semnează.

— Marcella, te rog, se milogăște Fulvia. Te rog, gândește-te la ce-o să-mi facă dacă n-am banii.

— Dar e prea mult! șuieră Marcella. Riști colierul mamei și totul pentru o dobândă care o să-mi facă o gaură imensă în cont.

Fulvia strânge pungața la piept.

— Te rog, te *implor*. Te rog.

— Stai să mă mai uit o dată.

Cele două femei se apleacă neliniștite peste tăblițe. Tulburarea Fulviei o face pe Amara să devină agitată. Înțelege presiunea îngrozitoare și neîncetată care te apasă când știi că n-o să fii niciodată în stare să faci câți bani îți trebuie, când știi că rămâi fără lucruri de vândut. În definitiv, asta-i motivul pentru care se află și ea aici.

— Dacă e prea mult..., începe ea, făcându-i semn Fulviei să-i dea banii înapoi.

Marcella întinde mâna în fața surorii ei, împiedicând-o pe Amara să se apropie.

— Bine, o să semnez, spune ea. O să semnez. Dar spune-i stăpânului tău că trebuie să-mi mai acorde câteva luni.

Amara și Gallus privesc în timp ce Marcella scrijelește pe tăbliță cu stilusul.

— Unde e prăvălia stăpânului tău?

— Peste drum de Hanul Elefantului, răspunde Gallus, luând tăblița și închizând rama de lemn.

Fulvia și Marcella se uită una la alta.

— Nu e...?

— O să vin după prima rată peste două săptămâni, spune Amara făcând o plecăciune.

Pleacă în grabă împreună cu Gallus prin For, lăsându-le pe cele două nefericite surori să se descurce singure cu învinuirile.

— Iau eu asta, spune Gallus, făcând semn spre colierul de chihlimbar, pe care-l îndeasă într-o pungă.

— Să nu zgârii măregelele.

— Ultima noastră grijă, răspunde el. Ce ți-a trebuit să-i spui nenorocitei ăleia că Felix i-ar putea acorda mai mult timp?

— Ce contează o lună în plus, dacă își primește banii?

— Vorbim despre Felix.

Vinovăția pe care Amara a încercat s-o ascundă începe să iasă la iveală, făcând-o să-i fie greață.

— O să mă gândesc eu la ceva, îi spune, dar Gallus clatină din cap. Ce-o să-i spui lui Beronice? îl întreabă ea.

— N-o să-i spun nimic! se răstește Gallus. Nu-s vreo nenorocită de *femeie*! Nu discut niciodată despre afacerile lui Felix. Și nici tu n-ai trebui, cel puțin dacă vrei să mai trăiești la sfârșitul anului.

Prinși în ciorovăiala lor, aproape că trec pe lângă colțul cu Via Veneria. Amara îl lasă pe Gallus s-o ia înainte și merg unul în spatele celuilalt pe trotuarul mai îngust. Spre surprinderea ei, când fac colțul, îl vede pe Felix în stradă, în fața lupanarului.

— Hai, fuga, le strigă în timp ce se grăbesc spre el. Fabia s-a dus să le adune pe celelalte. Mai aveți o șansă cu Vibo.

Se uită la Amara încruntat.

— Fă ceva cu părul ăla; arăți ca o curvă.

Îi întoarce spatele și ia tăblițele de la Gallus.

— Totul semnat?

Gallus încuviințează. Amara așteaptă să-i recunoască și ei rolul în tranzacție sau să întrebe ce s-a întâmplat, dar Felix își iese din minți când o vede încă în stradă.

— Ți-am zis să-ți miști curu'!

Apa caldă care o împroașcă în momentul în care se lasă să alunece în bazin îi amintește de ultima lor vizită nefastă acolo. Pe tavanul boltit de deasupra, lumina se reflectă într-un mozaic complicat. Este Europa, cu trupul dezgolit împodobit cu flori, dusă peste mare de zeul Jupiter, înfățișat ca un taur. Amara uitase cât de opulent e locul ăsta. Beronice se lasă să cadă greu lângă ea. Lumina de pe tavan joacă, reflectând valurile pe care le face trupul ei. Toate femeile lui Felix sunt mai agitate ca de obicei. Victoria nu le-a lăsat să plece până n-au fost toate coafate, așa că în loc să aibă buclele ciufulte, sunt toate roșii la față și transpirate pentru că au alergat să ajungă la timp.

— Ați avut deja o dimineată plină, doamnelor, strigă Drauca.

E întinsă fără vlagă într-o parte a bazinului, cu coatele rezemate de pervazul unei ferestre mari deschise, aflate în spatele ei. Celelalte două femei ale lui Simo, Maria și Attice, plutesc lângă ea, flancând-o ca două gărzi de corp. O a treia femeie, pe care Amara nu știe cum o cheamă, pândește posacă în colț.

— Suntem căutate tot timpul, răspunde Victoria.

— Sunt sigură că ai învățat tu câteva trucuri la Sălașul Lupului, zice Drauca. Dar ai avut vreodată un bărbat în apă?

Niciuna dintre femeile lui Felix nu răspunde.

— Încearcă doar să nu te îneci. Țasta-i sfatul meu.

— Vorbește serios? întrebă Beronice în șoaptă, în timp ce Drauca și Attice râd. Nu vreau să-mi bage vreun idiot capul sub apă.

— E doar javră, răspunde Amara, deși amenințarea înecului nu i-a liniștit în niciun fel agitația.

Poartă cu ea un secret întunecat, al panicii care amenință adeseori s-o copleșească. O senzație cumplită că nu poate să respire, că nu poate să se miște. Groaza a venit când a fost prima dată cu Chremes și n-a mai părăsit-o de-atunci. E destul de rău când se întâmplă cu un client în cameră. N-ar suporta umilirea de a plânge aici, în fața Draucăi.

Se uită în jur după celelalte. Dido și Cressa n-au intrat cu ele în apă, ci stau pe o bancă de marmură, nu departe de marginea bazinului. Felix a trimis după Dido azi-dimineață, în timp ce Amara era în For. Ideea o face să se simtă vinovată într-un fel pe care nu-l poate explica. Dido n-a spus ce s-a petrecut, dar Amara știe că e supărată. Arată ca o pasăre rănită. Nu că le-ar păsa clienților de așa ceva. Vulnerabilitatea lui Dido pare să atragă întotdeauna cei mai lacomi bărbați, așa cum atrage mierea viespile.

— Bănuiesc că pentru *tine* e o schimbare plăcută să vii aici, îi spune Victoria Draucăi. Lei și tu o pauză de la golit hârdaie și schimbat așternuturile în care s-au pișat clienții.

Se întoarce spre Beronice și Amara, cu o expresie de simpatie

prefăcută.

— Închipuiți-vă cum e să muncești atâtea ceasuri într-o tavernă și să trebuiască să ți-o tragi cu clienții! Te sleiește de puteri!

— Du-te-n mă-ta, ripostează Attice. Măcar stăpânul nostru nu-i un nenorocit. Când v-a lăsat ultima dată Felix-cur-strâns să păstrați un ban?

— Ai dreptate când zici că are curul strâmt, spune Victoria. Un cur *tare*, strâns, ca un măr. Mare păcat că trebuie să slujim un stăpân care arată ca Apollo. Mi-aș dori *foarte mult* să mă strivească grăsanul ăla bătrân de Simo, cu respirația aia puturoasă și cu chelia aia a lui.

— Mda, trebuie să fie nemaipomenit pentru toate, zice Maria, arătând spre Dido și ridicând glasul. Aia de-acolo arată de parcă i-ar plăcea viața.

Dido se întoarce, fără nicio intenție să riposteze, dar Cressa e enervată.

— De ce nu-ți ții gura aia mare? întreabă ea și flutură mâna spre Maria. De parcă tu n-ai fi plâns niciodată pentru un bărbat. Sigur, Felix e un nemernic. Ca și Simo. Mare scofală!

— Poate că Simo o fi el nemernic, oftează Drauca, întorcându-și chipul drăgălaș ca să privească marea, ca și cum ar fi plictisită. Dar măcar dă recompense. *Asta-i* ideea.

— Bănuiesc că ți-a dat ceva în plus ca să ne azvârli afară data trecută, spune Amara, încă iritată la gândul că a fost înșelată. Păcat că n-a mers.

— A, intervine Victoria. Nu cred că a fost vorba de *bani*.

Se ridică în picioare pe treptele pe care a stat și sare sprintenă pe podeaua încălzită. Își îndoaie corpul, nu cu timiditate, ca Drauca, ci precum o sportivă, arătându-și și forța, și frumusețea.

— Ți-e frică de concurență? Te temi că țâțele alea faimoase ale tale n-o să arate la fel de bine lângă ale mele?

— Cred că o să descoperi că bărbații caută o Venus, nu un Hercule, răspunde Drauca strâmbându-se.

Celelalte femei ale lui Simo râd, însă Amara își dă seama că Drauca e neliniștită. O vede uitându-se, cu o încrețitură pe fruntea ei frumoasă, la Victoria, care face tumb.

— Gura! șuieră Beronice. Ascultați.

Femeile tac, iar la bazin ajunge eco-ul unor voci bărbătești.

— Gata, vin.

Victoria sare înapoi în apă, roșie la față de entuziasm. Nu-i vorba despre sex, își dă seama Amara privind-o. Are aceeași privire și când e la masa de joc. E dorința sălbatică de a câștiga.

Șase bărbați care plescăie cu picioarele goale pe piatră pătrund printr-o arcadă încrustată cu cochilii colorate de scoici. Au fețele roșii și trupurile le lucesc de sudoare. Probabil că vin din încăperea

cu aburi. Amara îi privește când se îndreaptă spre bazin pălăvrăgind și fără să se grăbească; încă nu își dau seama de prezența femeilor.

Drauca și-a ales poate cel mai pitoresc loc, însă Victoria, întinsă peste trepte, e mai aproape.

— Ești nouă, spune un tânăr când se lasă în apă lângă ea.

— Victoria, îi șoptește ea la ureche, încolăcindu-se ca un lujer pe el.

Începe să-l sărute, ca să împiedice continuarea conversației.

— Lucius s-a ales cu una plină de viață, spune râzând un altul, care-l urmează pe însoțitorul lui pe trepte.

Se duce prin apă spre Drauca.

— Și ce mai face fata mea frumoasă?

Amara își dă seama că s-a tras inconștient spre margine, departe de locul unde intră în apă bărbații. Se gândește la Felix, la Vibo, la tot ce a avut de îndurat pentru această nouă șansă. N-are niciun rost să piardă vremea lăsând niște nimeni ca Maria și Attice să i-o ia înainte. Înăbușindu-și sentimentul de groază, înoată spre doi bărbați mai în vârstă care stau de vorbă la marginea bazinului, cu picioarele subțiri bălăngănindu-se în apă.

— Și i-am zis că la prețul ăla o să căutăm alte mijloace prin care să procurăm hrana. Oamenii au nevoie de pâine, dar municipalitatea n-o să plătească oricât pentru grâne...

Se oprește, observând-o pe Amara rezemată de marginea bazinului chiar lângă el.

— Nu acum, îi spune gonind-o de-acolo. Poate mai târziu.

Amara se blochează, nesigură ce să facă.

— Poate că nu vorbește latină, sugerează celălalt bărbat.

Se întoarce spre ea, rostind cuvintele rar, ca și cum i-ar fi vorbit unei proaste.

— Tu. Grecoaică. Târfă. Da?

Părul alb al bărbatului e lipit de cap în șuvițe asudate, ca la o rățușcă proaspăt ieșită din ou. Ochii spălăciți parcă se uită prin ea, ca și cum nu s-ar aștepta să vadă pe cineva întorcându-i privirea.

Amara se gândește la tatăl ei. Zâmbetul lui pieziș când vorbea despre puterea statului roman. *Tot ce au e împrumutat de la noi, Timarete. Să ții minte totdeauna.*

— Sunt din Aphidnai, răspunde ea, vorbind fluent în latină. Al doisprezecelea oraș din Atica și cândva căminul Elenei din Troia.

Își înclină capul cu grație, ținând o mână în dreptul inimii în semn de salut și cu zâmbetul tatălui ei pe buze.

— În țara asta, mi se spune Amara. Nu-mi doresc decât să vă slujesc pe amândoi.

Cap-de-rățușcă nu e fermecat.

— Aphidnai n-a reușit s-o țină acolo pe Elena prea mult timp, dacă miturile voastre sunt adevărate.

Însoțitorul lui râde.

— Nu fi așa morocănos, Gaius.

O privește pe Amara cu mai mult interes, iar ea se uită la el pe sub gene. Este bătrân, e drept, dar nu într-un totu neatrăgător. Măcar maxilarul pătrat și părul de culoarea oțelului îl fac mai atrăgător decât însoțitorul lui mitocan. Are inele de aur pe degetele umflate din cauza căldurii. Amara își simte inima bătând mai tare. Oare asta să fie ce spera ea? Oare poate bărbatul să vadă cât de multe are ea de oferit? În imaginația ei, sare înainte în timp și-l vede acoperind-o înflăcărat cu bijuterii, fermecat de fiecare cuvânt al ei...

— Ai o gură frumoșică, Amara din Aphidnai. Nu-ți pierde vremea vorbind cu el.

Bărbatul își depărtează picioarele, sugerând nu tocmai subtil ce vrea. Bineînțeles, în ochii lui nu *interes* se vede. Nu-i decât privirea beată de dorință fizică pe care a văzut-o de atâtea ori. Amara șovăie, dezamăgirea realității având nevoie de câteva clipe ca să spulbere fantezia. Apoi își lasă capul în jos ca să se conformeze.

Cap-de-rătușcă își drege glasul iritat.

— Nu foarte distractiv pentru *mine*, și acum ai și luat-o pe cea mai draguță dintre alea rămase.

— Nu te agita, geme însoțitorul lui. Aia grasă de-acolo nu face nimic. Și oricum, nu e nevoie să le vezi și fața!

Bărbații o strigă pe Maria să vină la ei. Pe Amara o distrage că trebuie să lucreze lângă ea. Cap-de-rătușcă nu face decât să se plângă, amenințând să-i bage Mariei capul sub apă dacă nu depune mai mult efort. Se pare că avertismentul Draucăi nu era chiar o glumă. Furia pe care o simte Amara e orbitoare. O clipă, se gândește la Felix. Își imaginează cum trebuie să fie să ai puterea de a trece la acțiune când simți furia, în loc s-o înăbuși.

Clientul Amarei — al cărui nume tot nu-l știe — termină cu un scâncet. Își scoate picioarele din apă și se ridică nesigur. Îl așteaptă și pe Cap-de-rătușcă și apoi îl ajută să se ridice. Pleacă fără să spună mulțumesc.

— Totdeauna e așa? o întreabă Amara pe Maria.

— Cum adică? se răstește Maria, ștergându-se pe față.

Are urme roșii pe obraji, unde clientul probabil că a apăsător cu degetele.

Amara aruncă o privire de jur împrejurul încăperii luxoase care reverberează acum de icnetele și gemetele prefăcute ale femeilor. Victoria e cea mai gălăgioasă, dar pare mult mai interesată de ce face Drauca decât de bărbatul de sub ea. Cele două se dau mari și se

întrec una pe alta, clienții lor fiind beneficiari neștiutori ai rivalității dintre ele. Amara se uită la fereastră, apoi își mută privirea — nu e sigură că vrea să știe ce fac acolo doi bărbați cu Beronice. Dido și Cressa au cea mai ușoară sarcină, făcându-i amândouă masaj unui bărbat întins pe banca pe care stăteau.

— Mă gândeam că poate...

Glasul Amarei se frânge, redus la tăcere de privirea furioasă și lipsită de înțelegere a Mariei. Oricum nu e sigură ce voia să spună. Că spera la o conversație intelectuală, în care să impresioneze niște bărbați bogați cu erudiția ei, așa cum făceau curtezanele din societatea bună elenă? Umilirea pare și mai rea, pentru că ea și-a pricinuit-o. Mai bine să nu te aștepți la nimic decât să te faci de râs.

Se aud râsete când intră alți trei clienți care vin din camera cu aburi. De data asta, Amara nu mai așteaptă. O lasă pe Maria și se îndreaptă prin apă spre ei. Nu pe Victoria o imită când urcă treptele, cu apa scurgându-se de pe ea. Își aduce aminte cum se mișca Felix la Palestra, liniile pronunțate ale trupului său când își depășea în alergare rivalii, violența și furia.

Se apropie de bărbați, întrerupându-le discuția fără să se scuze.

— Sunt Amara din Aphidnai. Al doisprezecelea oraș din Atica, fostul cămin al Elenei din Troia. Care dintre voi își închipuie că-mi poate atrage atenția?

Cei trei se uită unul la altul, amuzați, dar nu tocmai siguri cum să reacționeze. Iluzia puterii pe care o creează Amara e fragilă; știe că oricare dintre ei o poate domina dacă vrea. În loc s-o înspăimânte, faptul că-și dă seama o face chiar mai agresivă. Întinde mâna spre bărbatul care arată cel mai sigur pe sine, despre care speră că ar avea cel mai puțin de dovedit umilind-o.

— Cine poate refuza așa o amazoană? spune el rânjind.

Îi prinde mâna și o urmează pe o bancă goală.

Amara a învățat mai mult decât suficient despre mecanica sexului ca să înțeleagă ce o să ofere plăcere. Tot ce contează acum este să se desprindă complet de trupul ei. Trece prin tot repertoriul și simte hotarul dintre spaimă și furie întins până la limită peste inimă. Cedează controlul, spunându-și că așa o să meargă mai repede.

După aceea, nu așteaptă să vadă dacă reacția clientului va fi de recunoștință sau de indiferență. Îi întoarce spatele și se duce spre bazin. Când coboară treptele, apa i se ridică mai sus de talie, apoi și mai sus, când plonjează și înoată spre fereastră. Privește marea. Dacă n-ar ști cum arată scena din spatele ei, dacă n-ar auzi-o, și-ar putea imagina că orizontul care se întinde în fața ei îi aparține. Dar știe că e la fel de captivă și aici, la aer și lumină, ca și în bezna îngustă a cămăruței ei.

Te crezi castă doar pentru că ești târfă fără voie?

Seneca, *Declamații*, 1.2

Amara o ține în brațe pe Dido, care plânge. Sunt înghesuite împreună în patul îngust al lui Dido. Peste umărul care se zguduie al prietenei sale, Amara citește porunca *Împinge ÎNCET!* pe care a scrijelit-o chiar ea pe perete. Acum nu-și poate închipui de ce a părut vreodată amuzantă. Lângă ea, draperia e pe jumătate trasă, ca să le asigure un pic de intimitate. Nu îndrăznește s-o tragă de tot. De pe coridor se aude Victoria vorbind tare și laudând un bărbat ca să-l excite. Din clipă în clipă, o să fie întrerupte de un client. Femeile n-au timp pentru ele seara, nici măcar ca să jelească.

— Nu pot trăi așa, icnește Dido între două suspine. Nu pot să merg mai departe. Nu-mi suport viața; nu pot s-o suport.

— Dar te-ai descurcat foarte bine la băi mai devreme, spune Amara mângâind-o pe păr. Cea mai populară după Victoria. Și toate atențiile pe care le-ai primit!

Atunci a simțit o împunsătură de gelozie, dar acum își dorește ca Dido să fi câștigat de două ori mai mult ca ea.

O strânge mai aproape.

— Trebuie doar să te gândești să aduni destui bani ca să scapi. Nu contează nimic altceva.

— N-o să scăpăm niciodată! spune Dido împingând-o. Asta e! Așa o să fie toată viața noastră.

Ridică glasul, aproape isterică.

— Dacă aș fi avut vreo urmă de virtute, m-aș fi omorât înainte să las vreun bărbat să mă atingă!

— Te rog, nu, spune Amara. Te rog, nu mai spune așa ceva.

— Tot ce-am avut bun în mine a murit în cămăruța asta; s-a asigurat Felix să se întâmple așa.

Dido își duce mâinile la față, fie ca să oprească lacrimile, fie ca să șteargă amintirea.

— Opt denari. Atât a plătit pentru virginitatea mea. Atât a valorat onoarea mea.

— N-ai avut de ales, îi răspunde Amara. Nu-i vina ta.

— Știi ce mi-a spus azi-dimineață?

Amara nu răspunde. A bănuț că disperarea lui Dido trebuie să fi fost declanșată de cruzimea peștelui lor.

— M-a întrebat dacă eu cred că mama e moartă. Am zis că așa

cred. Și atunci a spus că n-ar trebui să-mi fac griji. Dacă era la fel de frumoasă ca mine, pirații n-ar fi omorât-o; probabil că e curvă și i-o trage chiar acum vreun bărbat pe undeva, în timp ce el mi-o trage mie.

Dido izbucnește din nou în plâns.

— Nu-ți lasă nimic; trebuie să distrugă totul.

Amara urmărește cu privirea fumul care se ridică dintr-una din lămpile de lut din colțul cămăruței. Un Priapus sălbatic care rânjește, unul dintre modelele pe care le-a cumpărat ea de la Rusticus. E aproape arsă. Dacă ar fi Victoria, i-ar spune lui Dido să nu-l bage în seamă pe Felix, să-l ignore.

— Mi-aș dori să-l pot omorî pentru tine, spune ea pe un ton calm. Mi-am imaginat de multe ori cum ar fi. Dar știu ce pătesc sclavii care-șiucid stăpânii.

Într-o sclipire tremurătoare, albul ochilor lui Dido strălucește. Amara ridică din umeri.

— E mai bine decât să te sinucizi, dacă tot trebuie să termini cu toate.

Nu poate interpreta expresia de pe chipul prietenei sale.

— Așa că, vezi tu, nu ești un om chiar atât de rău, nu? Știu că nu ți-a trecut prin cap niciodată să faci rău cuiva. Nici chiar lui Felix.

— Poate că ar fi trebuit.

— Nu, spune Amara și o prinde de mână. Ești unul dintre cei mai blânzi oameni pe care i-am cunoscut vreodată. De-asta te iubesc așa de mult.

— Mai mult decât pe sclavul olarului? Întreabă Dido ștergându-și fața cu cealaltă mână. Știu că pe el te-ai dus să-l vezi ieri.

Lampa care fumea se stinge cu un tremurat. Îl aud alături pe clientul lui Beronice țipând, probabil de plăcere. Se apropie cele mai aglomerate ore ale nopții. Amara aruncă o privire spre draperie; orice secundă petrecută singure reprezintă timp furat.

— N-am fost să-l văd pe Menander. Deși mi-aș fi dorit.

— Și atunci, unde-ai fost?

— Am fost să mă întâlnesc cu Felix la Palestra.

Dido pare mai șocată decât atunci când i-a mărturisit că-și dorește să-l ucidă.

— Dar *de ce*?

— Pentru bani. Pentru că încerc să fiu trimisa lui și să aranjez împrumuturi pentru femei disperate. Nu-s chiar așa de disperate ca mine, dar tot nu sunt mândră de ce fac.

Se ridică pe pat și își încrucișează picioarele.

— Fie alegem să rămânem în viață, fie renunțăm. Și dacă alegem să trăim, atunci trebuie să facem orice e necesar.

— Eu n-am atâta putere ca tine.

— Ești mai puternică, ripostează Amara. Tu ai pierdut *totul* într-o singură zi. Eu am avut ani de zile să mă obișnuiesc cu pierderile. Nu-mi pot închipui cum a fost pentru tine — acum erai în siguranță cu familia ta și în clipa următoare erai târâtă pe corabia aia. Și tot ce-ai văzut! Dar ai supraviețuit.

Dido rupe niște scame din cuvertura de pe pat, fără să ridice privirea.

— Uneori mă gândesc că eu am atras toate astea.

Apucă o ață și o răsuțește de mai multe ori în jurul degetului. Îi pătrunde adânc în carne.

— N-am vrut să mă mărit cu soțul pe care mi l-a ales tata. Mă plângeam de el verișoarei mele când au atacat pirații. Până atunci, cel mai rău lucru pe care mi-l puteam imagina era să fiu legată de un bărbat care vindea *brânză*.

Amarei aproape că-i vine să râdă, însă o împiedică fața îndurerată a lui Dido. Înainte să apuce să se gândească la ce să spună, Thraso își bagă capul în cameră.

— Un nenorocit beat tocmai a vomitat pe coridor. Mai avem nevoie de apă.

— Ce-i cu Fabia? întreabă Amara.

— Încearcă deja să spele, nu poate să le facă ea pe toate. Oricum, de ce te plângi? Abia dacă ai supt o sculă toată seara, curvă leneșă ce ești!

Thraso înaintează un pas, dar Amara sare din pat înainte ca el să apuce s-o plesnească.

Se strecoară pe lângă el și ridică o găleată din ușă.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău. Mă duc.

Dido ia una dintre lămpile cu ulei și pornește în grabă după ea. Duhoarea le izbește imediat ce ies pe coridor. Ocolesc balta de vomă împrăștiată pe podea, lovindu-se de Fabia care tocmai se ridică.

— O să am nevoie de găleata aia cât de plină se poate, spune ea și îi aruncă vinovatului o privire furioasă.

Bețivanul cu pete de vomă pe el o pipăie poticnit pe Cressa, încercând s-o convingă să-l ia în cămăruța ei, deși abia se mai poate ține pe picioare.

— Așa drăguță..., murmură el, fără să bage de seamă privirea ei dezgustată.

Amara și Dido ies în stradă prin spate, trecând pe lângă ușa apartamentului lui Felix. Dido o ia înainte, cu lampa ridicată ca să lumineze drumul. Flacăra le face umbrele să se clatine. La început, lumina și zgomotul venite de la Elefant le urmează, însă curând sunt învăluite în beznă. Razele lunii conturează siluetele simple ale caselor, care par niște pete negre. Amara simte cum i se întetesc

bătăile inimii. A detestat dintotdeauna să fie afară pe întuneric.

Merg încet și cu mare grijă, ca să nu se împiedice. Prăvăliile și casele pe lângă care trec au obloanele de lemn trase. Dacă n-au de gând să se ducă la o tavernă sau la un bordel, nu mulți sunt cei care se aventurează afară la ora asta. Mai puțin dacă sunt hoți. Amara știe că faptul că sunt sărace nu le apără, fiindcă sunt destui care ar fura ce vinde Felix. Ridică privirea către una dintre ferestrele boltite. Puține șanse să dea cineva fuga afară ca să ajute o femeie care țipă la ora asta din noapte.

Fântâna e în capul străzii.

— Ridic-o puțin, să văd, îi șoptește lui Dido, făcând semn din cap către lampă.

Amara se apleacă într-o parte, lăsându-se cu toată greutatea în adâncitura din piatră, tocită sub apăsarea atâtor mâini. Flacăra pâlpâie pe chipul cioplit când îndoiaie brațul fântânii, iar din gura de piatră începe să curgă apă. Parcă n-a durat niciodată așa de mult să umple o găleată.

— Vine cineva! șuieră Dido.

Amara se îndreaptă, pentru că nu vrea să-și lase spatele neapărat. Se strâng una într-alta. Se aud pași repezi, mai siguri decât târșăitul lor ca de șoricei, și curând se ivește legănându-se o singură flăcăvă. E un bărbat cu o găleată. Nicandrus, care pare surprins.

— Ce căutați aici?

Lumina lămpii lui Dido se clatină nestăpânit; îi tremură mâna de spaimă. Nicandrus lasă jos găleata cu un pocnet și vine în grabă spre ele.

— E în ordine, spune el, cuprinzând-o cu brațul ca s-o țină pe picioare. E în ordine.

Se uită la ele, cum tremură în togile lor.

— Nici măcar nu v-ați pus mantiile pe voi!

— N-am avut timp, a...

Glasul Amarei se frânge. Ce era de spus? Că au fugit pe jumătate despuiate pentru că le-a fost frică de Thraso?

Bunătațea neașteptată e prea mult pentru Dido. Toate emoțiile ei, deja aproape să iasă la iveală, se revarsă și începe iar să plângă. Nicandrus îi ia cu blândețe lampa din mână și i-o întinde Amarei, împreună cu a lui.

— E în ordine, repetă el, trăgând-o mai aproape pe Dido. Ești în ordine.

Nu-i în ordine, își spune Amara, și se simte ca o proastă în timp ce-i luminează pe cei doi, îmbrățișați ca niște iubiți în beznă. *Nimic din viețile noastre nu e în ordine.*

Dido își îngroapă stingherită fața în umărul lui Nicandrus.

— Îmi pare rău, spune ea.

— N-are de ce să-ți pară rău, n-are de ce.

Și, într-adevăr, Nicandrus nu arată c-ar avea vreun motiv să-i pară rău de ce se petrece.

— Ce-ar fi să iei haina mea? întreabă el, desfăcându-și centura.

Se uită la Amara.

— Adică, poate s-o folosiți amândouă?

— Cred că mai bine țin lămpile.

Nicandrus o înfășoară pe Dido în mantia lui. Nu se grăbește și i-o așază peste umeri, deloc dornic să-i dea drumul.

— Pot să iau eu apa, spune el.

Se îndreaptă spre fântână și începe să le umple găleata. Dă la pompă jumătate din cât i-ar fi trebuit Amarei. Scoate găleata lor și o așază cu un trosnet pe a lui în jgheab.

— Nu sunteți în siguranță aici, Zoskales n-ar trimite-o niciodată pe Sava afară la ora asta.

— Zoskales nu-i Thraso, ripostează Amara. Sau Felix.

— Știu.

Nicandrus ridică a doua găleată.

— Îmi pare rău.

Le privește pe amândouă — Dido zgribulită în mantia lui, Amara stând țeapănă cu lămpile în mână ca un suport de felinar.

— Aș vrea să pot... aș vrea...

Îl privesc amândouă, așteptând să termine fraza.

— Nu meriți să ți se întâmple nimic din toate astea, îi spune el lui Dido, ca și cum Amara nici nu s-ar afla acolo, și ridică ambele găleți.

— Probabil că ar trebui să mergem. Zoskales bombăne întotdeauna dacă durează prea mult.

Amara îi dă lui Dido una dintre lămpi și îi face semn s-o ia înainte. Nicandrus pornește după ea, iar Amara rămâne ultima, cu a doua lampă. E mai multă lumină cu două flăcări și, deși un bărbat costeliv n-ar fi mare protecție împotriva hoților, tot pare mai sigur cu Nicandrus decât fără el.

La ușa din spate a bordelului, Amara se pregătește să se strecoare înăuntru și să-i lase prietenei sale un moment singură, dar Dido se oprește în prag, închizându-i calea. Îi dă lampa cu o mână care nu mai tremură și își scoate mantia, pe care i-o înapoiază lui Nicandrus. Apoi se apleacă și ia găleata de la el, ținând-o ca pe un scut în față și vărsând un pic de apă pe încălțări.

— Mulțumesc, spune ea, fără să-l privească în ochi.

Rămân toți trei în prag. E dureros de limpede că Nicandrus vrea s-o ia în brațe și s-o sărute, orice ar readuce clipa de intimitate de la fântână. Dar e la fel de vizibil că momentul a trecut.

— Oricând, spune el plecând capul, după care se întoarce și se îndreaptă spre tavernă.

Amara se întristează când îl vede plecând.

— Cred că spera să...

— Știu ce spera, răspunde Dido.

— Nu-ți place? Chiar cred că-i pasă de tine.

— Îmi place.

— Și atunci, de ce nu?

Dido se întoarce spre ea; e trasă la chip.

— Nu suport să mă atingă niciun bărbat. Toți parcă ar fi Felix.

Strânge găleata în mâini.

— Chiar și când mă ținea în brațe, când voiam și eu să-l îmbrățișez, mă tot gândeam că o să-mi facă rău.

Amara dă să răspundă, să spună că Nicandrus nu i-ar face niciodată rău, dar își dă seama că nu știe sigur. Poate că, până la urmă, e și el ca alți bărbați.

— Am înțeles, spune ea și intră amândouă în bordel.

— În sfârșit! exclamă Fabia, luând găleata de la Dido.

Aruncă apa pe podea și începe să împingă voma către ușa din față. Un bărbat, care șovăia la intrare, sare ca să evite șuvoiul.

— Vezi ce faci, cotoroanță bătrână!

Ridică privirea spre Dido și Amara.

— Care dintre voi e a mea?

Amara are senzația că l-a mai întâlnit de o mie de ori, deși chipul lui nu-i e familiar. Ciufulit, beat, fără îndoială cu mâini aspre. Se gândește la Cressa, la felul cum bunătatea ei străbătuse cândva bezna, la ce însemnase asta când îi fusese ei teamă.

— Cămăruța mea e aici, spune ea și arată spre ușa deschisă.

Bărbatul vine clătinându-se pe podeaua udă și evitând peria vioaie a Fabiei. Dido se apleacă spre ea și-i spune încet, ca să n-o poată auzi și clientul:

— Mulțumesc.

Bărbatul se bagă între ele, iar Dido se întoarce. Amara intră după el și trage draperia, iar clientul se lasă greoi pe pat.

— Sunt Publius, îi spune.

— Mă bucur să te cunosc, Publius, îi răspunde ea. Eu sunt Amara.

Începe să se dezbrace fără grabă, nu atât ca să-l excite pe el, cât să-și asigure ei un mic răgaz. Aici, Victoria i-ar fi dat înainte cu pălăvrăgeala ca să-l ațâțe. Dar nu-i nevoie. Publius îi privește uluit trupul dezbrăcat.

— Ești încântătoare, îi spune.

Amarei aproape că-i pare rău pentru el, un bărbat care nu-i poate vedea amărăciunea, dar îi zâmbește și-i mulțumește.

Se duce spre pat și îngenunchează pe podea, îi desface cizmele

și i le scoate din picioare.

— Ești obosit, spune ea fără să se gândească.

— A fost o zi lungă la brutărie, răspunde el.

Amara îl dezbracă. Măcar nu-i un monstru ca bătrânii plini de bani de la băi. Amintirea o face să roșească. Cu tot efortul, abia dacă a făcut un denar din atenții. De fapt, ziua de azi i-a arătat că bogații sunt mai răutăcioși decât săracii. Nu-i vine să creadă că a fost așa de proastă să creadă că un loc administrat de cineva ca Vibo i-ar oferi o cale de scăpare.

Se urcă în pat lângă Publius. Se gândește la intermedierea împrumutului din For, la senzația pe care a avut-o când Marcella a semnat contractul. Nu numai vinovăție, ci și jubilar. Îl lasă pe Publius să o sărute, stând inertă ca piatra. Ea ar trebui să facă efortul, nu el, dar lui nu pare să-i pese. Furia care stă să iasă la lumină tot timpul prinde viață. De ce-ar trebui să-i pese lui? Are noroc că e în stare și s-o atingă.

Aude în minte glasul lui Felix. *Și tu n-ai face-o? Nu i-ai rupe în bucăți?*

Publius ăsta, omul brutarului, pare destul de drăguț. Probabil că are acasă o nevastă, o familie. Oare l-ar sfâșia? Amara nici nu trebuie să-și pună întrebarea. Se ridică, își coboară privirea spre amantul ei rămas fără suflare, cu ochii sclipind portocalii în lumina lămpii. Dacă singura cale de scăpare înseamnă să lucreze cu Felix, atunci așa să fie. Orice e necesar.

APRILIS

*Fete uşoare, serbaţi a Venerei sfântă putere!
 Venus ajută cu mult celor ce dragostea vând.
 Daţi-i tămâie şi-i cereţi frumuseţe, s-aveţi căutare-n
 Lume, şi dezmiardări cereţi şi vorbe de haz.
 Daţi-i apoi trandafiri legaţi în coroană cu papuri,
 Zeei mirtul cel drag duceţi-i şi cimbrişor.*

Ovidiu, *Fastele*, IV6

Amara e prinsă într-o mare de femei şi nu se poate desprinde din curentul lor nici dac-ar vrea. Sunt aşa de multe, că au rupt zăgazul caldarâmului şi s-au revărsat pe drum. Se stropeşte cu noroi pe picioare, dar nu-i pasă. Sunt o mulţime zgomotoasă care cântă şi râde, cu clopoţei la încheieturile mâinilor şi la glezne. Mirosul dulce de mentă se îmbină cu duhoarea sudorii. N-ar fi bănuît niciodată că la Pompeii sunt aşa de multe prostituate.

În depărtare, în fruntea procesiunii, muzicanţii suflă în trompete, iar sângele ei pulsează în ritmul muzicii. O strânge pe Dido de mână. Kohlul cu care a vopsit-o pe prietena ei în jurul ochilor căprui-închis s-a întins un pic, dar îi face ochii să pară mai mari. Niciuna dintre ele n-a mai asistat până acum la Vinalia, cu atât mai puţin să ia parte. Festivalul din aprilie al târfelor şi vinului nu prea e un eveniment la care să participe sau măcar să tragă cu ochiul de la fereastră o fată respectabilă.

Totuşi, sunt mulţi care privesc. Oamenii stau îngrămădiţi în faţa vitrinelor sau se apleacă la balcoane ca să le vadă pe femeile care trec. Bărbaţii zăbovesc la marginile procesiunii, bând şi strigând, şi se întrec să fure un sărut sau chiar mai mult. Amara ştie că Felix, Thraso şi Gallus se plimbă prin mulţime şi le supraveghează, chiar dacă nu-i poate vedea. La urma urmelor, femeile nu se află aici ca să sărbătorească, ci ca să vândă. În Pompeii, totul se rezumă la făcut profit.

— Țineți pasul! țipă Victoria, uitându-se peste umăr.

E aproape despuiată şi şi-a prins în păr mirt, floarea lui Venus. Amara ştie cât de mult înseamnă ziua asta pentru Victoria. Ideea că-ţi petreci viaţa considerată *infamia*, neputincioasă — chiar şi dacă-ţi câştigi libertatea — să scapi de pată e o ruşine care poate să te roadă până în măduva oaselor dacă-i îngădui. Însă Vinalia răstoarnă ordinea obișnuită. Azi, strada le aparţine lor. Nimeni nu poate nega importanţa târfelor pentru cea mai puternică protectoare a oraşului.

— Uită-te la zeiță! spune Beronice, arătând cu degetul.

Pe măsură ce drumul spre For începe să urce, se vede mai bine statuia de ghips a lui Venus. Transportată pe o platformă, se ridică deasupra mulțimii așa cum îi stă bine unei nemuritoare, drapată în ghirlande și legănându-se pe umerii sclavilor de la templul ei.

— O să-i cer să mă ajute să mă mărit cu Gallus, zice Beronice privind în jur și încercând să-l zărească în mulțime pe iubitul ei. Mi-a cumpărat trandafiri să-i dau zeiței.

— Gallus i-a *cumpărat*? întreabă Amara.

— Ei, o să-i cumpere, răspunde Beronice. Când ajungem la For.

— O să aibă noroc dacă mai au negustorii vreunul, spune Cressa.

Beronice nu răspunde; l-a văzut pe iubitul ei și se grăbește spre margine, ca să fie mai aproape de el.

— N-o să observe Felix? întreabă Dido, privind-o cu o încredințare neliniștită. Nu-i prea discretă.

— Probabil că Felix profită, intervine Cressa. Toată nebunia asta îi ține pe amândoi supuși.

La For, fluviul lor lovește o mare de oameni. Negustorii ambulanți se mișcă prin mulțime cu tăvi ținute în echilibru pe umeri și vând orice, de la ghirlande la plăcinte calde. Și, bineînțeles, vin. Venus nu e singura zeitățe celebrată la Vinalia, este și o zi în care i se mulțumește lui Jupiter pentru viile roditoare din Campania. Deși nu vede, Amara știe că acum credincioșii varsă vin pe altarul lui, un sacrificiu care să-l mulțumească pe cel mai libidinos dintre zei. Deși văzând starea în care se află adepții, bănuiește că au turnat pe gât chiar mai mult vin decât pe altar. Cei care nu sunt încă beți ovaționează sosirea femeilor și se împing spre ele, iar îmbulzeala oprește cu totul procesiunea. În față, muzicanții suflă și mai insistent în goarne, îndepărtându-i pe bărbați de zeiță. Amara simte o mână care-i strânge brațul și se răsuțește. Felix.

— Stai aproape, spune el, de parcă Amara ar fi avut de ales, cu degetele lui înfipite în carne.

— Și celelalte? întreabă ea, dându-și seama că nu le mai vede nici pe Beronice, nici pe Victoria.

Cressa e lipită de Thraso.

— Se ocupă Gallus de ele, răspunde Felix, coborând privirea spre ea și Dido. Voi aveți grijă doar să ajungeți la templu.

Se târăsc înainte, așa de încet că e aproape chinuitor. Prezența lui Felix o ajută să nu fie călcată în picioare, dar îi și alungă entuziasmul. Mâna lui pe braț, îndrumând-o, arătând că el e proprietarul, transformă ziua într-una obișnuită, nu în scurtul moment de libertate pe care și-l imaginase ea. În mâinile ei transpirate, rămurelele de mentă și mirt se ofilesc deja. Fabia a ieșit

devreme ca să le cumpere ofrandele, dar n-a adus și trandafiri. Felix consideră că sunt prea scumpi.

În cele din urmă, zeița intră pe drumul îngust care duce spre templu. Venus cea de ghips se lasă în jos și se clatină în timp ce sclavii o duc pe pietrele inegale. Femeile o urmează, îngrămădindu-se în pasaj. Noroiul e chiar mai adânc aici, iar Amara nici nu vrea să-și imagineze ce se află în mocirla umedă în care lipăie; sunt așa de înghesuite unele în altele, că nu-și mai vede picioarele. Când intră prin arcada către curtea templului, are senzația că e trecută printr-o sită. De cealaltă parte, e ceva mai mult loc de respirat.

Amara n-a mai fost niciodată aici. Incinta e imensă, poate cam jumătate cât Forul și, deși templul în sine e doar parțial construit, colonada amplă care îl înconjoară pe trei părți dă iluzia de deschidere către cer. În ciuda mulțimii, de unde stă ea, la înălțime pe culmea unui deal, vede întinderea sclipitoare a golfului și pâcla albastră a munților. Rămâne acolo, fascinată. Prima dată când a văzut marea, se afla în portul din Pireu, așteptând să fie încărcată pe o corabie de transport, alături de alte bunuri. Atunci, apa părusese întunecată și înspăimântătoare, un regat sălbatic al monștrilor care îl țineau pe Odiseu departe de casă, așa cum și ea era smulsă din casa ei. Dar aici, la Pompeii, marea arăta altfel. De la înălțimea asta, dădea iluzia de calm, ca o oglindă de argint șlefuită care reflectă cerul.

Sunetul cornurilor și flautelor o face din nou să fie atentă la ceremonie. Sclavii au urcat cu Venus cea pictată treptele către dais și au așezat-o în fața altarului, îndreptată spre mulțime. Ochii zeiței iubirii sunt încadrați cu mult negru, ceea ce o face să pară că privește cu atenție și vigilență. N-are pe ea decât bijuteriile de aur care-i cuprind brațele și ghirlandele atârinate la gât. În spatele ei, templul e o cochilie pe jumătate terminată. De obicei, adepții n-au voie să intre aici, însă preoții par să spere că ofrandele de azi o vor încuraja pe zeiță să binecuvânteze lucrarea. Amara le zărește pe Victoria și Beronice, înghesuite lângă Gallus. Beronice se sprijină de iubitul ei, iar Amara își dă seama, cu surprindere, că ține lângă obraz un trandafir roz.

Se mai aud câteva sunete de trompetă și începe ceremonia. Spre Amara se îndreaptă o pală de fum, iar ea trage aer în piept. Are un miros dulce, cu un iz de scorțișoară. Preoții ard tămâie și aduc ofrande de grâne și vin. Cineva nu bagă de seamă îndeajuns forța flăcărilor, iar un însoțitor trebuie să intervină ca s-o apere pe zeiță de scânteile care se ridică în aer. Oamenii din mulțime murmură și schimbă priviri stingherite. *Ăsta sigur nu-i semn bun.* Amara ridică privirea spre Felix, dar chipul acestuia e impasibil. Bănuiește că stăpânul ei nu e deosebit de pios, pentru că altfel le-ar fi cumpărat

ghirlande mai frumoase.

Femeile sunt chemate să se apropie de trepte. Preț de o clipă, Amara se întreabă dacă o să vină și Felix, dar el îi dă drumul și le face semn ei și lui Dido s-o ia înainte. Vine și Cressa lângă ele, cu buzele mișcându-se într-o rugăciune, și pornesc braț la braț spre templu. Amara se întreabă pentru ce se roagă Cressa. Coboară privirea și se uită la ofranda ei boțită. Toate rugăciunile din copilăria ei fuseseră adresate Atenei; nu știe ce ar trebui să-i ceară noii ei stăpâne, nu știe cât de mult crede cu adevărat în zei.

Sclavii templului păzesc baza scării, ca să le împiedice pe adevtele din cale-afară de înflăcărate să se apropie prea mult de altar. Unele dintre femei plâng, ridicând brațele către statuie și profitând de moment, altele nu fac decât să lase o rămurică și să plece. Victoria și Beronice sunt deja în față. Beronice aruncă trandafirul cu atâta forță spre Venus, că unul dintre însoțitori o muștră. Victoria e neobișnuit de tăcută și își desface aproape tot mirtul din păr, îl sărută și-l lasă să cadă. Cressa se desprinde de la brațul Amarei și o ia înainte. Amara și Dido rămân în urmă, nesigure.

— Noi ce-i cerem? șoptește Dido.

Amara ridică privirea spre Venus. N-a mai fost niciodată atât de aproape de statuie. Ochii pictați, așa de negri și de depărtați, nu par doar vigilenți, ci și furioși. Nu e numai zeița iubirii, își spune Amara, e o zeităte care-i înnebunește pe bărbați, o distrugătoare a războinicilor, cea care a pricinuit căderea Troiei.

— Îi cerem putere asupra bărbaților.

Amara o trage pe Dido mai aproape de trepte. Își ia rămurica în ambele mâini, zdrobind-o ca să elibereze mireasma. *Fie ca bărbații să cadă în fața mea cum cade ofranda asta în fața ta, Măreață Afrodita. Fie să aflu forța iubirii, chiar dacă n-am să-i cunosc nicicând dulceața.* Amara lasă să cadă ghirlanda strivită în grămada tot mai mare de ofrande aduse de târfele disperate din Pompeii.

---

⁶ Ovidiu, *Fastele*, trad. Ion Florescu și Traian Costa, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1965, Cartea a patra, pag. 141. (N.t.)

*Cât de plăcută-i cântarea! Femei, învățați-o cu râvnă!
(Multe prin voce-au plăcut, nu prin alesul lor chip.)*

Ovidiu, *Arta iubirii*, III7

Femeile lui Felix zăbovesc la intrarea în For, încercând să se hotărască încotro s-o apuce. Vinalia s-a înstăpânit ca o fierbințeală. În jur e plin de grupuri mari de băutori, iar muzicanții și artiștii ambulanți întetesc agitația, îndemnând lumea să danseze. La marginea pieței, negustorii de vin sunt ocupați îndărătul tarabelor și se asigură că nu rămâne nimeni fără băutură. Stăpânul le-a dat voie lupoaicelor să rămână în oraș până diseară — un răstimp de libertate cu totul neobișnuit. Ca pentru a-și dovedi buna-credință, Felix le-a și lăsat singure și s-a îndreptat spre un grup de bărbați. Amara nu știe ce să facă.

— Nu stați acolo degeaba! spune Cressa, gonindu-le către cel mai apropiat negustor de vin. Profitați cât mai mult!

Cressa își cumpără două urcioare cu vin îndulcit, dă pe gât unul dintre ele și îl păstrează pe al doilea.

— Să luăm unul împreună? propune Amara.

Vinul e scump, negustorii luând evident în calcul publicul captiv și pierderea unei părți din urcioare. Chiar și într-o zi de sărbătoare, Amara nu prea vrea să cheltuie niciun bănuț pe care l-ar putea economisi pentru viitorul ei. O să aibă destul timp să bea când o să fie un om liber.

— O pot lua eu pe următoarea, spune Dido când Amara ia un urcior de pe tava negustorului.

— Fir-ar să fie! spune Victoria râzând și împungând-o cu cotul. Trăiți și voi puțin! Nu sunteți încă babe.

Și își întărește cuvintele cumpărându-și o băutură și dându-și ochii peste cap către ele când îi întinde negustorului banii.

— Așa se face, zeiță! spune negustorul, măsurând-o din priviri.

Victoria are o fâșie de pânză legată în jurul sânilor și o alta peste șolduri, dar picioarele și talia sunt dezgolite.

— N-ajung să-i vând prea des lui Venus însăși, adaugă el, plesnind din buze. Pentru o sărutare, o capeți pe următoarea gratis.

— S-a făcut, răspunde Victoria.

Coboară urciorul și îl trânteste la loc pe tavă, făcând să tremure lichidul din celelalte urcioare.

— Nu lași să-ți scape nimic.

— Vrei sărutul au ba?

Bărbatul se apleacă nerăbdător, dar Victoria se trage un pas înapoi.

— Întâi băutura, spune ea și arată spre Amara. O să mi-o țină prietena mea.

Negustorul se conformează și apoi o prinde pe Victoria cu un braț, ținând tava cu celălalt. Înainte să apuce Amara s-o avertizeze, negustorul de vin a ajuns la nodul de pe spatele ei. Trage de pânză și încearcă să-i dezgolească sânii. Victoria îl împinge, iar el îi dă drumul, dornic să-și salveze tava.

Victoria râde.

— Astea costă mult mai mult decât un urcior de vin, spune ea, ridicându-și cu o smucitură pânza la loc. Dacă ai chef mai încolo, mă găsești la Sălașul Lupului. Sigur, dacă-ți permiți.

Ia vinul de la Amara și se afundă toate trei în mulțime.

— Cea mai bună cale să obții o băutură la Vinalia, comentează Victoria. N-ar trebui să trebuiască să plătești mai mult de una.

— Beronice pare să nu plătească nici măcar una, intervine Dido. Tocmai l-am văzut pe Gallus luându-i un urcior.

— Așa și trebuie, răspunde Victoria. A căpătat deja destule futaiuri gratis de la ea.

Se opresc și intră într-un cerc format în jurul unui cântăreț la flaut. O femeie dansează pe muzică, iar bărbații aplaudă și ovaționează când o văd lăsându-se la pământ, cu spatele și coapsele unduindu-se.

— Drauca! exclamă Victoria.

Rămân să se uite o clipă, dar Victoria n-are stare.

— Uite, ține tu asta, spune și-i dă înapoi Amarei băutura.

Își face loc spre mijlocul cercului fără să ia în seamă fluierăturile și se oprește în fața rivalei ei.

— Îți arăt eu cum să te miști, javră!

Se aruncă în dans, cu mișcări ritmate din șolduri și scuturându-se în fața publicului care izbucnește în strigăte. Drauca șovăie doar o clipă înainte să i se alăture. Cântărețul grăbește ritmul, care devine atât de rapid, încât pare imposibil ca dansatoarele să poată ține pasul, însă izbutesc. Unul dintre bărbați își aruncă băutura spre ele, iar alții îi urmează exemplul, strigându-le încurajări. Cu lichidul roșu lucindu-le pe piele și dansând cu ferocitatea unor lupi, Victoria și Drauca arată mai puțin a târfe și mai mult a slujitoare încinse ale lui Dionysos, aflate pe punctul să se sfâșie una pe alta.

— Aici erați! spune Beronice, îndreptându-se către ele.

E atârnată de Gallus ca o ghirlandă și are obraji roșii. Nicandrus se ține după ei, cu un buchețel de trandafiri în mână.

— V-am căutat peste tot!

Beronice se ridică pe vârfuri ca să vadă ce-i cu țipetele și o zărește pe Victoria.

— Ce se mai dă în spectacol! Și și-a scos *toate* hainele! Îți place? întreabă ea, întorcându-se spre Gallus. Pot să dansez și eu așa pentru tine, dacă vrei. Vrei? Te-ar excita?

Gallus răspunde prinzând-o în brațe și vârându-i limba în gură.

Niciunul dintre ei nu dă semne că o să se desprindă prea curând, așa că Nicandrus vine în față.

— Astea-s pentru tine, îi spune lui Dido.

— Mulțumesc, răspunde ea și duce trandafirii la inimă. Ești foarte amabil tot timpul.

— Mă întorc imediat, șoptește Amara, aproape așteptându-se s-o audă pe Dido protestând.

Dar poate că vinul îndulcit sau atmosfera i-a mai alungat din timiditate. E mulțumită să vadă că Dido zâmbeste când Nicandrus se apleacă să-i spună ceva.

Amara habar n-are încotro vrea s-o ia. Simte în mână căldura urciului de vin pe care i l-a dat Victoria și soarbe din el, luând-o la pas prin piață și oprindu-se când și când să-i asculte pe cântăreți. Se întreabă dacă o fi și Salvius pe-aici, cu fluierul lui.

Aglomerarea nu mai e așa mare ca la procesiune, iar zgomotul atâtor cântăreți care se întrec unii pe alții, ovațiile și râsetele răsună din piatră și se ridică în aerul cald, ca o ofrandă adusă zeilor. E prima dată când e complet singură în mijlocul unei mulțimi. Aruncă scurte priviri spre oamenii pe lângă care trece, nu ca să atragă o atenție nedorită, ci ca să-și dea seama cine sunt cei din jur. A fost oare cu vreunul dintre bărbații ăștia? La bordel, încearcă să nu se concentreze asupra chipurilor.

Grăbește un pic pasul și se îndreaptă spre locul unde a lăsat-o pe Dido, știind că nu vrea să se îndepărteze prea mult de prietenele ei. Merge așa de hotărât, încât aproape că nu-l vede. Menander. Vine în direcția ei, uitându-se atent la toate femeile pe lângă care trece, cu fruntea încrețită de îngrijorare. Apoi o vede.

— Aici erai! spune el și se luminează la față. *Știam* eu că te găsesc.

Bucuria și faptul că nu face niciun efort s-o ascundă o încălzesc ca vinul.

— Pun prinsoare că asta spui tuturor femeilor de la Vinalia, îi răspunde ea râzând.

— Știi că nu-i adevărat, Timarete.

Trecerea la greacă o lovește puternic, ca de obicei.

— Rusticus e un stăpân generos, spune ea. Să te lase să te plimbi în voie la un festival al vinului.

— Este generos. Dar numai până la un punct. Am o oră, atât.

Amara nu-și poate desprinde privirea de pe chipul lui. Se gândește la rugăciunea către Venus Afrodita. *Fie să aflu forța iubirii, chiar dacă n-am să-i cunosc nicicând dulceața.* Probabil că zeița o pedepsește pentru aroganța de care a dat dovadă.

— Atunci hai să nu pierdem vremea, îi spune și întinde mâna spre el.

Merg prin mulțime ținându-se de mână, purtați de un șuvoi de fericire împărtășită.

— Am mai fost la Vrabia de trei ori de când te-am văzut ultima dată, îi povestește el. Adică în toate serile libere. Ospătarul mi-a spus că de obicei te duci acolo doar ziua.

— Dar tot ai venit?

— Sigur! O șansă mică să te văd e mai bună decât nimic.

Gândul că Menander o așteaptă chiar peste drum, în timp ce ea nu are nicio posibilitate să i se alăture, e aproape prea dureros.

— Îmi pare rău că n-am fost acolo.

— Stăpânul tău îți dă vreun pic de timp liber pentru jocuri? Cred că ar trebui; primul joc din iulie e în mod tradițional și pentru sclavi.

— Iulie? întreabă Amara, îngrozită de gândul unei date atât de îndepărtate din viitor.

— Nu mă poți aștepta așa de mult?

Amara știe că o necăjește. Are același aer de încredere în sine de care-și aduce aminte de la prima lor întâlnire, când i-a spus că lampa din mâna ei e a lui. Îi zâmbește, fără să vrea să-i dea totul dintr-odată.

— Așa mă aștept.

Ajung în capătul Forului. Un muzicant cântă la liră o melodie lentă și melancolică. Amara îl privește, imaginându-și vibrația coardelor sub degete.

— Cântam și eu, spune. Tatei îi plăcea să cânt seara. Deși numai în particular, adaugă ea, sperând că el va înțelege că în Grecia, spre deosebire de Pompeii, venea dintr-o casă respectabilă.

— De ce nu-l rogi să ți-o împrumute?

Amara râde, crezând că Menander glumește.

— De ce nu? insistă el. E Vinalia. Ar trebui să fii liberă să ceri ce-ți place.

Amara e scutită să dea un răspuns pentru că o vede pe Dido, acum rămasă singură. Beronice și Gallus nu se zăresc pe nicăieri.

— Uite-o pe prietena mea, zice ea și arată spre Dido. Ar trebui să mergem la ea.

— Îmi aduc aminte de ea, răspunde Menander. Are o voce frumoasă.

Amara le face din nou cunoștință. E mulțumită să vadă că Dido

se prefăcă că nu-și aduce aminte de Menander. Nici prin cap nu i-ar trece că pierduseră mai multe ore printr-o înșelăciune și caracterul decât petreceau preoții care cercetau măruntaie la altar.

— Unde-i Nicandrus? întreabă ea.

— N-a avut decât câteva minute; a venit doar ca să-mi dea astea.

Muzicantul cu lira trece la un cântec mai vioi. Un cuplu de lângă ei ovaționează și începe să danseze. Dido se leagănă în ritmul melodiei, ținând strâns trandafirii.

— Trebuie să plec și eu curând, spune Menander, uitându-se la Amara. Îmi acorzi un dans?

— Nu sunt sigură că știu cum să dansez, răspunde ea, gândindu-se la o nuntă în familie la care fusese acasă și încântarea copilărească cu care se tot învărtise împreună cu verișoarele ei. Am dansat o singură dată, cu femeii.

Menander o prinde de ambele mâini și o trage mai aproape de liră.

— Toți sunt beți, îi spune. Putem să ne prefăcem.

Amara șovăie, dar bătăile din palme, vârtejul de oameni și înghesuiala sunt molipsitoare.

Se prind de brațe, se răsucesc, se opresc și bat din palme, tot mai repede, de multe ori, până când Amara se prăbușește peste el râzând în hohote. Muzicantul încheie cântecul cu o înfloritură, ridicând lira și făcând o plecăciune.

— Roagă-l acum, spune Menander. Vreau să te văd cântând înaintea să plec.

Amara se uită la liră cu dorință, dar clatină din cap.

— Nu pot.

Menander îi dă drumul și se duce spre muzicant. Amara îl vede salutându-l pe bărbat și apoi întorcându-se și arătând spre ea. Urmează o discuție insistentă. Cântărețul încuviințează și-i face semn.

— Cum aș putea refuza o asemenea cerere? îi spune în greacă atunci când se apropie.

Amara se uită la Menander, întrebându-se ce i-ar fi putut spune.

— Sigur că trebuie să cânti, adaugă bărbatul și-i întinde instrumentul.

Preț de o clipă, Amara nu simte decât panică. Are mintea golită, nu-și poate aduce aminte nicio melodie, nu-și poate aduce aminte cum să cânte o notă. Ridică privirea și vede oamenii care se uită la ea curioși, așteptând să audă ce o să cânte. Se uită și Dido.

— Cântă cu mine! îi strigă Amara, cu disperare în glas.

Dido vine în grabă.

— Ce faci? o întreabă în șoaptă. Nu putem cânta aici!

— Care-i cântecul ăla de dragoste pe care l-am învățat de la

Salvius?

Amara s-a înroșit doar la gândul să dea înapoi lira fără să cânte.

— Nu cred că mi-l aduc aminte, spune Dido, însă Amara a început deja să treacă peste coarde cu plectrul.

Primele note i se par șocant de discordante. E un instrument necunoscut, cu șapte coarde, nu cu zece, și are nevoie de puțin timp ca să-și dea seama care dintre ele va recrea cântecul popular din Campania. Se concentrează așa de tare să cânte cum trebuie, că uită de mulțime, ba chiar și de Menander. Cu fiecare atingere a coardelor, încrederea ei mai crește puțin, iar muzica sună un pic mai dulce. Începe prima strofă. Spre ușurarea ei, i se alătură și Dido.

Mulțimea bate din palme și câțiva cântă cu ele, ajutându-le să-și aducă aminte cuvintele. E conștientă că Menander zâmbeste, dând din cap încurajator, dar e greu să nu-l piardă din ochi din cauza dansatorilor care se învârt și bat din picioare pe lângă ea. Așa că se uită la Dido. Spectacolul i-a adus încrederea unei străine. Se poartă cu o îndrăzneală pe care nu reușește s-o aibă niciodată când merge pe stradă. Amara îi prinde privirea și încep să cânte una către cealaltă. Cântecul devine o conversație, un schimb de priviri, de gesturi, de senzații, deși cântă aceleași cuvinte. Repetă cântecul, însă de data asta Amara rămâne tăcută când Dido cântă rolul ciobănașului și, înțelegând ce vrea, Dido îi lasă ei rolul femeii. Spun povestea ca un duet, accentuând elementul comic — Dido tot mai rugătoare, Amara tot mai absurdă în respingerea mândră a ciobănașului. La final, Dido se prefacă că se prăbușește de durere, iscând un val de râsete în mica mulțime adunată în jurul lor.

Râde și Amara, uitându-se după Menander și sperând să-i citească aprobarea pe chip. Nu-l zărește. Absența lui o surprinde, dar e prea absorbită în joc ca să lase tristețea s-o copleșească. Doi tineri din față bat din palme și scandează, cerând încă un cântec. Li se alătură și alții. Amara se uită la mulțime și la chipurile care o privesc. E o putere pe care n-a mai simțit-o niciodată, senzația că poate modela așteptările altora, le poate controla dorințele sau le poate elibera. Face o plecăciune.

— O celebrăm pe zeița iubirii, spune ea cu glas puternic. Poate ne veți permite să-i închinăm un imn stăpânei noastre, Afrodita?

Nu face niciun efort să-și ascundă accentul străin, referindu-se înapoi la Venus cu numele ei grecesc. Cei doi bărbați din față aprobă strigând, iar Amara se întoarce către Dido, vorbind încet.

— Dacă îți cânt o strofă în greacă, vers cu vers, poți s-o cânti singură după aia?

— Cred că da.

Amara atinge lira cu plectrul, iar coardele răspund repede și insistent. Notele o duc aproape pe loc înapoi în casa lui Chremes

și-i amintesc cum o privea el în lumina lămpii, cu lăcomia unei vulpi care-și așteaptă prada să se împiedice. Nu era un cântec pe care-l învățase în copilărie. Amintirea e dureroasă. Amara se imaginează din nou la picioarele statuii pictate a lui Venus, trage aer în piept, își aduce aminte senzația mirtului zdrobit în mână și mireasma lui dulce.

*Afrodita, cu suflet blând și fără moarte,
Fiică de zeu, urzitoare de viclenii, rogu-te
Nici cu grijă, temută Stăpână, nici cu suferință,
Spiritul ucide-mi-l tu!*

Dido ascultă atentă, fără să-și dezlipească privirea de chipul Amarei. Repetă fiecare vers pe un ton mai jos, reproducând nuanța chinuitoare a cântecului. Nu e un cântec de tavernă, cum a fost cel popular, dar publicul lor e dornic să se simtă bine și se leagănă pe muzică, iar unii chiar bat din palme când prind ritmul.

La strofa a doua, unul dintre tineri scoate un țipăt brusc când recunoaște cântecul și-l bate pe însoțitorul lui pe spate. Amara îi privește mai atent. Unul dintre ei poartă o broșă scumpă la centura mantiei. E bronz, încrustat cu pietre roșii. Zâmbește și le face semn. Cei doi sunt beți, dar nu și-au pierdut simțirea, și bagă de seamă flirtul. Se apropie un pic și fluieră. În spatele lor, Amara vede o siluetă mai familiară. Nu Menander, ci Felix. E însoțit de Thraso și le privește pe ea și pe Dido cu o expresie pe care ar putea-o considera din greșeală de fascinație, dacă ar fi vorba despre orice alt bărbat. Probabil că înțelege, în cele din urmă, cam care ar putea fi valoarea lor.

Ajung la ultima strofă și, așa cum sperase, cei doi tineri își fac drum în față.

— Sapho? întreabă unul dintre ei, punându-i o mână pe braț. Cam pretențioasă pentru Vinalia, nu? Ale cui femei sunteți?

Felix se strecoară între ei, iute ca fumul.

— Fetele sunt ale mele, spune el, făcând o plecăciune adâncă.

Amara nu l-a mai văzut niciodată vorbind cu bărbați din clasa asta. E mai subțire decât cei doi bețivani, dar știe cine ar învinge într-o bătaie cu pumnii.

— Perfecte pentru Zoilus, nu crezi? îl întreabă bărbatul pe tovarășul lui, abia băgând în seamă prezența stăpânului ei.

Celălalt râde isteric, bătându-se cu palmele pe coapse.

— Trebuie, Quintus! Trebuie!

Quintus îi zâmbește lui Felix, genul de grimasă pe care bogații o rezervă servitorilor.

— Cât costă să le închiriez pentru restul serii?

— Toată noaptea? întreabă Felix.

Amara înțelege că trage de timp, încercând să evalueze cât de mult poate întinde coarda. Simte căldura trupului lui Dido apropiindu-se de ea. Rolul convenit lor în această conversație este tăcerea, dar sunt și alte căi prin care își pot vorbi. Răspunde cu o scurtă atingere a degetelor.

— Sigur că toată noaptea, omule! Vrem să dea sare și piper petrecerii oferite de onorata noastră gazdă!

Tovarășul lui iar se sufocă de râs.

— Probabil că ai auzit de Zoilus, nu? continuă Quintus cu un rânjet. Cel mai însemnat dintre libertii din Pompeii.

Și Felix e libert. Amara bănuiește că nici Quintus, nici prietenul lui n-au sclavi printre strămoși. Stăpânul ei înclină elegant din cap.

— Pentru o asemenea gazdă, spune el, cincizeci de denari.

Bărbatul căruia i se spune Quintus nici nu tresare.

— S-a făcut.

— Bineînțeles, dacă vreți și lira, mai face încă 20, adaugă Felix.

Nici chiar Quintus nu-i așa prost ca să nu-și dea seama că a fost tras în piept, dar clar nu-și dorește să se tocmească de parc-ar fi băcan.

— Foarte bine, răspunde el. Îți dau 20 acum, ca garanție pentru restul.

E rândul lui Felix să șovăie. Amara speră că n-o să scoată o tăbliță de ceară și să insiste să-i facă pe cei doi să semneze cu sânge un angajament pentru restul banilor. Douăzeci e deja mai mult decât ar câștiga amândouă la lupanar într-o noapte. Și sigur că înțelege și el că bărbații de felul celor doi se târguiesc tot timpul folosindu-și numele. Felix mai face o plecăciune.

— Pentru asemenea clienți onorabili, e plăcerea mea.

Quintus pocnește din degete și vin în grabă câțiva bărbați din mulțime. Sigur că astfel de oameni n-ar merge nicăieri fără un alai de sclavi care să-i apere.

— Douăzeci pentru *domnul*, spune el, arătând cu capul spre Felix, iar cel mai bătrân dintre sclavi scoate o pungă bine ascunsă sub mantie.

Thraso înaintează, asigurându-se că târguiala e ferită de ochii altora. În spatele lor, Amara îl vede pe muzicant întinzând gâtul să tragă cu ochiul, și acum nu-i mai zâmbește. Gallus e lângă cotul lui. Probabil că au făcut deja o înțelegere ca să le dea lira. Speră că s-a bazat pe promisiuni și nu pe amenințări.

— Quitus Fabius Proculus, spune cel care va fi stăpânul lor în seara asta, arătându-i lui Felix inelul cu sigiliu. Unde să trimit banii?

— Pentru Gaius Terentius Felix Libertus, la stabilimentul de peste drum de Hanul Elefantului.

— Sălașul Lupului?

Quintus începe să râdă așa de tare, încât Amarei i se pare că o să se înece.

— Marcus! Am făcut o înțelegere cu lupanarul orașului. Stai numai să le spun celorlalți că i-am adus lui Zoilus două lupoaice!

Felix nu rostește nimic în apărarea afacerii lui, promisiunea unei mici averi alinându-i fără îndoială îndejuns mândria rănită. Amara știe că n-ar trebui să spună nimic, dar vrea să-și impună prezența.

— Sper că vă vom mulțumi, totuși.

Își pleacă fruntea, privind spre cei doi bărbați printre genele negre.

— Nu ne dorim decât să slujim.

— *Scumpele de voi.*

Marcus le cuprinde cu brațul pe amândouă, suflându-le iz de vin în față.

— Sunteți *perfecte*.

---

⁷ Publius Ovidius Naso, *Arta iubirii*, trad. Maria-Valeria Petrescu, Ed. Minerva, București, 1977, Cartea a treia, pag. 244. (N.t.)

Te-ai fi crezut la reprezentația unei pantomime însoțite de cor, nu în sala de mâncare a unui particular.

Petroniu, *Satyricon*: „Ospățul lui Trimalchio”⁸

Pâcla amurgului învăluie străzile în timp ce se îndreaptă spre casa lui Zoilus, iar clădirile devin niște siluete întunecate pe fundalul cerului portocaliu.

Amara fusese surprinsă de cât de mulți bărbați din mulțime le aparțineau lui Marcus și Quintus. Acum îi urmau șase sclavi, un grup tăcut și protector, iar alți doi mergeau înainte, purtând felinare cu ulei. Quintus o ținea de braț; Marcus pusese stăpânire pe Dido.

— Ce treabă aveți să lucrați pentru amărâțul ăla de pește slinos? întreabă Quintus, ajutând-o să treacă peste o băltoacă. Sunteți amândouă foarte drăguțe. Și aveți și voci minunate.

— Mulțumesc, răspunde Amara.

Faptul că-l denigrează pe Felix îi dă un sentiment straniu. Cu toată ura ei, își dă seama că probabil se identifică oarecum cu el. În definitiv, Felix e proprietarul ei.

— Eram liberă, pe vremuri. În Atica. Tata era doctor în Aphidnai.

— Totuși, nu bătrânul te-a învățat cântecele lui Sapho, spune el, ridicând dintr-o sprânceană.

— Nu. Le-am învățat când eram concubină.

— Da, sunt convins că știi *o grămadă* de trucuri.

Quintus se oprește și o privește mai atent. Sclavii din fața lui se opresc și ei, în ton cu mișcările stăpânului.

— Ți-a spus cineva vreodată ce buze frumoase ai? Roșii, ca inima rodiei.

Amara înțelege ce rol vrea el să joace. Zâmbește, iar ochii ei întunecați promit tot ce și-ar putea dori el să vadă.

— Hei, se plânge Marcus, bătându-l pe spate pe prietenul lui, ca să le întrerupă sărutul. Am întârziat deja la Zoilus.

— Mama mă-sii! De parcă n-ai avea la braț una dintre cele mai drăguțe târfe pe care le-am văzut *vreodată*, ripostează Quintus, apoi pornesc din loc. Ai noroc că am luat-o eu pe asta.

Ridică din umeri către Amara, în semn de scuză.

— Nu vreau să te jignesc. E mai frumoasă. Doar că tu ai gura mai ispititoare. Îmi place.

Amara râde.

— Iar tu ești îndrăzneț, spune ea. Și mie îmi place.

Quintus rânjește, plin de încântare. Pe Amara o uluiește cum acceptă bărbatii complimente de la o prostituată. Deși în cazul ăsta nu-i chiar o minciună sfruntată. Își dă seama că Marcus și Quintus sunt altfel decât bărbatii plini de bani de la băi. Fără îndoială, când se încheie seara, o să se aștepte la aceleași servicii, dar preludiul e o seară întreagă de distracție, conversație și cântat. Inima îi bate mai tare și aruncă priviri nerăbdătoare spre sclavii care-i duc lira. A trecut multă vreme de când nu s-a mai simțit atât de vie.

Au străbătut toată Via Veneria, până în capătul mai puțin la modă al orașului, nu departe de Palestra. Cei doi sclavi care poartă felinarele se opresc în fața unei intrări înalte, cu ușile de lemn masive întredeschise. Lumina dinăuntru strălucește slab pe treapta de marmură din față.

— Cum facem? îl întreabă Quintus pe Marcus. Hainele sunt parte din glumă, dar ar fi chiar și mai amuzant dacă n-ar băga de seamă cine sunt.

— Totuși, n-o să strâmbe din nas nevasta bătrânului dacă intrăm cu două fete despuiate?

Marcus o privește agitat pe Dido. Amara se întreabă ce au discutat cei doi pe drumul de la For încoace.

— E Vinalia! Așa umblă fetele! protestează Quintus și se întoarce către Amara: *Tu ce zici?*

Amândoi bărbați o privesc, așteptând un răspuns. Se gândește repede la starea în care se află hainele ei și ale lui Dido. Culorile sunt strălucitoare, dar știe că materialul trădează pe loc că e ieftin. În Pompeii, puține crime sunt mai mari decât sărăcia. Dacă-și fac intrarea despuiate, își trâmbează statutul de prostituate, dar probabil că nu ar deveni și obiectul disprețului total. Înclină din cap spre Dido, într-o întrebare tăcută, și primește o ridicare din umeri ca răspuns. Îi zâmbește larg lui Quintus:

— Zic *dezbrăcate*.

Quintus scoate un strigăt încântat, după care o ajută să-și scoată mantia și i-o dă unuia dintre sclavii răbdători din alai. Apoi se apucă entuziasmat să-i scoată toga, pe care o smulge din câteva mișcări. Amara observă că hainele le duce bătrânul cu punga, care mai degrabă își ferește ochii decât să se uite la ea.

— Ești sigură? o întreabă Marcus pe Dido, deschizându-i broșa cu mișcări poticnite. Nu te deranjează?

— Ești foarte amabil să întreb, spune Dido, cu capul plecat când își scoate toga.

— Perfect.

Quintus se întoarce de la una la alta, în timp ce ambele femei stau dezbrăcate și tremură în pragul casei lui Zoilus.

— Să intrăm.

Pășesc pe un mozaic alb-negru elegant, cu un câine care-și dezgolește dinții întins pe toată lungimea coridorului îngust, și pătrund în cel mai mare atrium pe care l-a văzut vreodată Amara. E de cel puțin cinci ori mai mare decât cel din casa lui Chremes, singurul ei element real de comparație. Mozaicul de la intrare se continuă cu modele tot mai complicate, întinzându-se în alte încăperi întunecate din jurul holului. Lângă un bazin mare care adună apa de ploaie se află o masă din argint masiv. Lumina lunii pătrunde prin deschiderea din mijlocul tavanului și lucește pe suprafața lustruită, iar răsfrângerea palidă tremură pe fața apei. Deasupra sunt adunate grămadă alte obiecte prețioase — pocale, farfurii și lămpi. Multe par de aur. Amara știe că, puse laolaltă, ar costa de câteva ori mai mult decât a dat Felix pe ea.

În spatele ei, sclavii noilor lor stăpâni se târguiesc cu ușierul lui Zoilus, dându-se drept musafiri invitați. Ușierul pare să aibă un motiv de nemulțumire, fără îndoială prezența celor două femei despuiate. Aude cuvântul *actrițe* repetat în discuția purtată pe un ton scăzut.

— Pe aici, spune Quintus, fluturând ușor din mână, ca și cum le-ar conduce în propria casă. Stăpânul se află în sufragerie, împreună cu invitații.

Amara se abține s-o ia pe marginea atriumului și-l urmează pe Quintus cu o încredere în sine pe care nu o și simte, încheștându-și dinții ca să nu-i mai clănțâne. Când ajung la bazinul de marmură și masa care geme de tacâmuri, se aude un lătrat feroce. Se strânge de frică lângă Dido, aproape căzând în apă. Se uită în spate și vede un câine care trage de lanț lângă peretele din fund, mult prea departe ca să ajungă până la ei. Ușierul îi strigă să tacă din gură.

Marcus și Quintus izbucnesc în râs.

— Perfect! spune Quintus, bătând-o cu putere peste fund, cu un gest care o duce cu gândul la Felix. Sunteți absolut de-al naibii de perfecte.

Amara îl place mai puțin de data asta. Se îndreaptă, încă zâmbind, hotărâtă să nu fie ținta glumelor toată seara.

Trec printr-o grădină enormă și ocolesc colonada pictată. Scene din legendele lui Hercules apar și dispar din vedere. În mijlocul peluzei, se află o fântână arteziană luminată cu felinare cu ulei, iar stropii de apă cad în beznă ca niște stele.

— Locul ăsta, îi șoptește Dido. *Unde* suntem?

— Și vă place casa, doamnelor? întreabă Marcus.

— E frumoasă, răspunde Amara.

— Zoilus e un *libert*, spune Quintus, iar din felul atent în care apasă pe cuvânt i se citește disprețul. Cine știe? Dacă vă obțineți

într-o bună zi libertatea, poate că ați putea avea și voi o casă ca asta.

O casă cu bani, dar fără clasă. Genul de loc care i s-ar părea impresionant unei târfe. Sensul din spatele vizitei lor, pe care Amara a refuzat să-l recunoască, n-ar putea fi mai evident. Ea și Dido urmează să însemne o insultă pentru gazdă, un dar care să-i scoată în evidență valoarea scăzută. Își simte obrajii aprinși în semiîntuneric. Oricine ar fi Zoilus, o să încerce să nu-l facă de rușine. Și nici pe ea.

Trec într-o grădină și mai mare, înconjurată de ziduri și plină de platani. E bine luminată și, chiar și fără Quintus pe post de îndrumător, s-ar lua după râsetele și conversațiile tot mai zgomotoase. Masa e servită în spate, jumătate în grădină, jumătate într-o încăpere zugrăvită să semene cu o grotă. Zona e străbătută de două cursuri de apă artificiale, iar mesenii stau jos sau întinși pe canapele așezate la marginea apei.

— Zoilus, *dragul meu tovarăș*, spune Quintus, părând să parodieze pe cineva din clasa lui și îndreptându-se către canapeaua gazdei. Îmi pare *îngrozitor de rău* că am întârziat. *Din păcate*, tata n-a putut să vină, dar *a insistat* să aducem cu noi două dintre cele mai dragi proprietăți ale lui, pentru distracția ta. Două mici actrițe adorabile. Ce-ar putea fi mai potrivit pentru celebrarea Vinaliei?

Discuțiile din fundal se domolesc. Amara aude chicoteli și murmure venind dinspre ceilalți oaspeți. Stă dreaptă, privind în față și neluând în seamă bățile nebunești ale inimii.

Nu și-a format în minte o imagine clară a lui Zoilus, însă bărbatul întins în fața ei n-are nimic în comun cu ce-și închipuise ea. Țesăturile scumpe cu care e înveșmântat, da, dar nu și privirile agitate și rapide, gura subțire care îi zvâcnește de parcă ar fi o capră care rumează. Acum le privește ținută pe ea și pe Dido, cu fața încrețită a nedumerire. Sentimentul de rușine al Amarei se adâncește tot mai tare.

— A, bâiguie el în cele din urmă. Ce drăguț! Ce drăguți sunt tinerii, nu-i așa, iubirea mea? Foarte moderni, nu ți se pare și ție, Fortunata? Să aducă actrițe.

Fortunatei, care stă întinsă lângă Zoilus, nu i-a scăpat insulta. Are o expresie inteligentă și pătrunzătoare și o față deformată de machiajul gros de pe frunte. Însemn de sclav, își dă seama Amara. Fortunata își ascunde probabil fosta umilință.

— Da, bărbate, răspunde ea cu glas puternic. Foarte *moderni*.

Unii dintre oaspeți râd. Fortunata le zâmbește cu răceală celor doi nou-veniți, ignorându-le cu totul pe fetele despuiate. Quintus îi zâmbește, dar Marcus are bunul-simț să pară stingherit. Zoilus o lovește iritat pe nevastă-sa.

— Vă rog s-o iertați pe Fortunata, spune el, cu o scuză jenată în

glas. E cam de modă veche. Te rog să-i spui tatălui tău că sunt cât se poate de onorat. Sper că ne va vizita curând, ca să primească personal mulțumirile mele.

— Trebuie să le lași să-ți cânte, insistă Quintus. Asta l-ar ferici cel mai tare. Să știe că te-au mulțumit.

— Foarte bine, foarte bine, răspunde Zoilus, privindu-le pe Amara și Dido fără prea mare entuziasm. Dar înainte trebuie să vă bucurați de specialitatea noului meu bucătar. Tocmai ne pregăteam să o servim la masă.

Un sclav îmbrăcat în mătase verde îi îndrumă spre o canapea mare. Amara observă, cu o tresărire, că sunt așezați într-unul dintre cele mai prestigioase locuri. Probabil că Zoilus își dorește foarte tare să-l impresioneze pe tatăl lui Quintus. Cei doi bărbați se întind, iar ea și Dido li se alătură, lungindu-se pe canapeaua cu perne. E conștientă că oaspeții aflați în apropiere se holbează la ele. *Nu mi-e rușine*, își spune ea când mâna lui Quintus îi trece peste sâni și coboară într-o parte. Un alt sclav, îmbrăcat în același verde intens ca și primul, apare cu un platou de argint și le oferă tuturor pahare cu vin.

— Ai văzut fața Fortunatei? îl întreabă Quintus pe Marcus în șoptă, în timp ce soarbe din vin. A sărit ca o curviștină.

Departe de încruntătura adâncă și furioasă a gazdei, Marcus râde. Amara își strânge paharul în mână, în timp ce Quintus îi frământă talia.

— Bea, frumoaso, e cel mai scump Falernum pe care l-am gustat vreodată.

— Două mii de sestertii urciorul, spune tare un bărbat roșu la față de pe canapeaua de alături. La Zoilus, doar cel mai bun vin. Cea mai frumoasă casă din oraș. Pun rămășag că ați fost mulțumiți de invitație. Păcat că bătrânul tău tată n-a reușit să ajungă.

Quintus își dă ochii peste cap, iar Marcus pufnește cu nasul în pahar.

— Deci acum sunt la modă actrițele? întreabă bărbatul mai în vârstă, prea beat ca să le observe disprețul. Trebuie să spun că eu sunt de partea Fortunatei. Toate astea sunt un pic prea moderne pentru mine, chiar și de Vinalia.

— N-a fost și Fortunata actriță pe vremuri? întreabă Marcus.

— Nu știu cine ți-a spus așa ceva! ripostează bătrânul indignat. E o libertă respectabilă. Semnele... sunt de acord, sunt... mă rog, o întâmplare nefericită. Dar sunt din copilărie. Înainte să ajungă în casa fostului ei stăpân. Stăpânul lui Zoilus, vreau să zic. Bătrânul Ampliatus.

Amara aruncă o privire spre canapeaua unde sunt întinse gazdele. În jgheabul dintre ei, împodobit cu delfini sculptați, se

revarsă o cascadă. Deci Fortunata a fost însemnată în copilărie. Se întreabă ce fel de viață o fi avut când era copil. Speră că fosta sclavă se bucură acum de averea pe care o are.

— Serios? întreabă Quintus. *Fascinant.*

— N-a fost obligat să se însoare cu ea. Zoilus, vreau să zic. Dar știi ce mi-a zis?

Oaspetele se apleacă mai aproape de ei, aproape căzând de pe canapea în starea lui de ameteală.

— „Nicia,” mi-a zis, „nu puteam suporta să stau cu mâinile în sân și să las alți bărbați să-și șteargă la cină mâinile murdare pe fața Fortunatei, ca și cum ar fi un *șervețel nenorocit*. Sigur că am eliberat-o, sigur că m-am căsătorit cu ea.”

Nicia ridică mâna într-un toast nesigur.

— Mare dreptate. Asta-i dragostea, asta e.

— Minunat, mormăie Marcus.

Amara simte că trupul lui Quintus se cutremură de râs lângă ea.

— Știu multe cântece despre dragoste, intervine ea. Puțini dau dovadă de atâta devotament adevărat cum i-a arătat Zoilus Fortunatei.

Nicia încuviințează hotărât.

— Ai dreptate, așa e. E adevărat.

Marcus e nevoit să-și mascheze râsul cu o criză de tuse. Quintus se apleacă spre ea, răsuflându-i în ureche.

— Perfect.

Amara se răsuțește și-i zâmbește. Înțelege, în cele din urmă, cum poate distra pe toată lumea de la petrecere. Quintus e prea ignorant ca să înțeleagă că era sinceră. Poate să-și arate fără probleme respectul față de gazdă; bărbații care au adus-o o să-și imagineze că e batjocură. Puțin mai relaxată, o bate pe Dido pe braț.

— Ți vine să crezi? îi șoptește.

Se uită la ceilalți oaspeți, întinși pe canapele lângă cele două cursuri de apă. Zeci de lămpi cu ulei strălucesc și eliberează suficientă căldură ca să-i fie mai ușor să stea dezbrăcată. Nimeni altcineva nu duce lipsă de haine. Unii asudă sub greutatea concretă a bogăției. O femeie poartă o tiară așa de încărcată cu pietre prețioase, încât abia reușește să se sprijine în cot.

— Nu putem cânta melodia aia populară veche la o asemenea petrecere, îi răspunde Dido tot în șoaptă. Nu *putem*.

— Cred că o să descoperiți că puteți, intervine Quintus. Dar înainte, uite că vine mâncarea fantezistă a bătrânului.

Apare un grup de bărbați îmbrăcați în mov, care duc pe umeri un platou enorm, așa cum ai duce o lectică pe stradă. Pe el se află o plăcintă imensă, cu crusta din aluat modelată să arate ca o lebădă.

— Păcat că ați ajuns prea târziu pentru fructele-de-mare, oftează Nicia. Aricii ăia de mare chiar au fost ceva deosebit.

— De unde-l știi pe Zoilus? îl întreabă Dido, care nu-și poate lua ochii de la plăcinta monstruoasă.

— E cel mai bun prieten al meu. Prin câte-am trecut împreună!

Nicia pare să devină sentimental.

— Foștii noștri stăpâni au ținut unul la altul în copilărie. Și până la urmă s-au purtat bine cu Zoilus și cu mine. Al meu m-a eliberat prin testament, deși nu mi-a lăsat și o avere.

Dă pe gât cupa și o întinde ca să fie umplută. Un băiat în verde vine în grabă cu un urcior mare de argint, plin cu vin.

— Nu că bătrânul Ampliatus ar fi avut vreodată toate astea. Zoilus poate preschimba orice în aur. Totdeauna a fost așa.

Amara nu și-l poate imagina pe Felix lăsându-i prin testament nici măcar o tunică amărâtă, cu atât mai mult libertatea. Gândul că ar putea-o lăsa moștenitoare e aproape comic.

— Uitați-vă acum, le spune Nicia, făcând semn spre plăcinta gigantică. O să vă placă.

Sclavii care păzesc plăcinta se trag într-o parte când un alt bărbat, îmbrăcat în roșu, se îndreaptă cu pași mari spre ea, fluturând un cuțit enorm. Face o plecăciune în fața stăpânului său, apoi împunge cu o înfloritură aluatul, ridicând capacul și trăgându-se înapoi. Rămâne nemișcat. E evident că ar fi trebuit să iasă ceva de-acolo, dar nu se vede nicio mișcare. Bucătarul se apleacă și împunge cu cuțitul în plăcintă. Își iau zborul câteva vrăbii amețite care ciripesc. Două nu ajung departe de platou înainte să se prăbușească.

În încăpere s-a lăsat o tăcere rușinată.

— Bravo! strigă Quintus, bătând din palme de pe canapea. *Bravo!*

I se alătură și alți oaspeți, șovăitor la început, însă apoi aplauzele devin tot mai intense. Amara aruncă o privire spre Zoilus și îi citește pe chip recunoștința. Fortunata pare furioasă.

— Păcat, mormăie Nicia. Ar fi trebuit să fie un stol de vrăbii, care să-și ia zborul pentru Venus. Probabil că s-au sufocat de căldură. Bucătarul ăla ar fi trebuit să facă niște găuri mai mari în aluat.

Quintus își coboară picioarele de pe canapea și se ridică.

— Mult stimata mea gazdă, cât e servită mâncarea, insist să te bucuri de dulcile încântări ale unui spectacol muzical.

Îi face semn unuia dintre sclavii lui, care aduce cu o plecăciune lira. Amara speră că lumina nu e destul de puternică să dezvăluie ce instrument ieftin e. În casa asta de argint forjat și aur bătut, arată ca o jucărie țărănească.

— Da, mulțumesc, spune Zoilus, dând energic din cap. Încântat.

Amara ia lira și o ajută pe Dido să se ridice. Se opresc o clipă,

găsind putere una în cealaltă.

— O să cântăm întâi imnul lui Sapho, șoptește Amara. Afrodita o să ne zâmbească; niciuna dintre slujitoarele ei nu e așa frumoasă ca tine.

Amara se îndreaptă hotărât spre cursul de apă, apoi pășește peste el, evitând lămpile cu ulei plutitoare. Dido o urmează și se opresc amândouă între cele două canale, în mijlocul adunării, luminate de flăcările care le joacă pe piele. Amara se simte recunoscătoare acum că și-au lăsat togile la ușă. Nu-i e rușine de corpul ei așa cum i-ar fi fost rușine de haine. Îi șoptește lui Dido și se întorc amândouă spre gazdă, făcând o plecăciune.

Zoilus și Fortunata sunt întinși pe canapeaua lor și privesc. Amara știe că nu le poate vorbi nici cu vulgaritatea unei târfe, nici cu modestia unei fiice de doctor. Nu poate folosi niciun limbaj din trecutul sau din prezentul ei. Va trebui să născocească unul nou.

— Noi suntem Amara și Dido, spune ea, cu glasul ridicat peste clipocitul apei și murmurele oaspeților. Suntem cei mai recunoscători oaspeți ai voștri. Am venit s-o celebrăm pe Venus Pompeiana. Iar într-o grădină de o asemenea frumusețe, zeița dragostei se va crede în dumbrăvile din Olimp, dacă se va hotărî să ne binecuvânteze acum cu prezența ei.

Dă din cap spre Fortunata, care întoarce privirea.

— Așa cum vedeți, suntem cele mai umile dintre slujitoarele ei. Dar în seara asta, de Vinalia, își au locul aici chiar și discipole ca noi.

Amara ia lira, o așază în mâini și încearcă să nu bage în seamă cum îi tremură plectrul între degete. Atinge o coardă.

— Și cine poate să-i aducă laudă Afroditei mai bine decât cea de-a Zecea Muză, Poetesa din Lesbos?

Se întoarce să-i zâmbească lui Quintus.

Amara și Dido încep cântecul lui Sapho, mai întâi emoționate, dar cu fiecare vers, cântând strofele când una, când cealaltă, își găsesc propria bucurie în muzică. Se leagănă după muzică, intrând în ritm. Mulțimea nu e în întregime cucerită — Amara a renunțat să mai încerce s-o atragă pe Fortunata, considerând-o o cauză pierdută —, dar multora dintre bărbați le place în mod clar spectacolul.

La sfârșitul cântecului, fac o plecăciune și Zoilus aplaudă. Pare ușurat. Probabil că se așteptase la altceva.

— Încântător, încântător, spune el. Foarte atent din partea tatălui tău, Quintus.

— Trebuie să le lași să încheie cu un mic spectacol, răspunde Quintus. Toate actrițele bune fac așa.

Amara îi aruncă o privire lui Dido, care ridică din sprâncene.

Ce-ar putea face? N-au de ales, trebuie să cânte cu convingere cântecul popular al lui Salvius. Încă o invocare pompoasă a lui Venus pare prea mult, așa că Amara începe să atingă coardele lirei fără nicio explicație. Dido intră direct în rolul ciobănașului, strângându-și mâinile la piept cu un vaiet de disperare prefăcută. Oaspeții se privesc unii pe alții, nu prea siguri cum să interpreteze schimbarea de ton, însă Amara le zâmbește tuturor, după care se alătură melodramei în rolul amantei disprețuitoare. Quintus și Marcus ovaționează zgomotos după fiecare refren, părând să se bucure de spectacol chiar mai mult decât în For. Alți oaspeți par mai puțin amuzați. Însă prăbușirea lui Dido din final reușește să stârneasă niște râsete și, cel mai bun lucru, sosirea dulciurilor încheie spectacolul lor fără să mai fie nevoie de un rămas-bun chinuit.

Amara e amețită de emoție, încântare și foame când își croiesc drum spre canapea. Între însoțitorii lor stă rezemat acum un al treilea bărbat, îmbrăcat cu o mantie albastru-închis.

— Ăsta-i Cornelius, bălmăjește Marcus.

Încearcă să-l bată pe spate pe prietenul lui, dar nimerește pe-alături. E clar că vinul lui Zoilus i s-a urcat la cap.

— Cornelius! Un leu într-o turmă de libești! Participă și el la glumița noastră.

Cornelius e mai bătrân decât Marcus și Quintus, iar când le salută, privirea lui e mai dură și mai cunoscătoare. O trage pe Dido pe genunchi și-i face semn Amarei să se așeze lângă el.

— Ce *adorabile* sunteți voi! spune. Nu mi-am prea dat seama din primul cântec. Dar ultimul a pus la încercare credulitatea *oricui* în afară de Zoilus.

Râde și își sprijină mâna pe coapsa Amarei, mai sus decât i-ar plăcea ei.

— Cu puțin mai multă mișcare și câteva cântece potrivite, ați putea fi absolut încântătoare.

Se uită la Dido în timp ce vorbește, mângâind-o pe braț. Chipul ei are expresia goală pe care Amara o vede de câte ori o chinuie un bărbat. Îi vine să-l prindă de mână și să-l oprească. Însă Cornelius se întoarce spre ea, iar ea ezită. Bărbatul îi zâmbește de parcă i-ar vedea furia și l-ar amuza.

— Ce-ați zice să cântați la o petrecere *adevărată*?

Cine se tăvăleşte cu câinii, se umple de purici.

Aforism atribuit lui Seneca

Amarei îi zvâcneşte capul de oboseală şi o dor fălcile de atâta râs. E o fericire ca nicio alta, să stea cu celelalte lupoaice la Vrabia, rememorând plăcerile nopţii de dinainte. Şi-au oferit un prânz mai săţios ca de obicei. Masa e înţesată de castroane cu năut, tocană de fasole şi măsline.

— Păsările din tartă erau deci *fierte*? Țipă Beronice, înecându-se de râs. După toată agitația aia?

— Nu așa tare, șoptește Cressa, cu o mână peste ochi.

Soarbe încetișor dintr-un păhărel de vin, încercând să-și revină din mahmureală.

— Bucătarul ăla ar fi trebuit să învețe câteva trucuri din bucătăria mea, spune Zoskales din spatele tejghelei. Și i-aș fi putut oferi un vin la un preț mult mai cumpătat decât ăla de *două mii* de sesterți urciorul.

Pufnește la absurditatea sumei.

— Cornelius ăla, spune Nicandrus, care pierde vremea la masa lor, ăla căruia i-a plăcut cum cântați. Părea un om cinstit?

Amara și Dido se uită una la cealaltă.

— Puțin cam devreme să-ți dai seama, răspunde Dido și ridică privirea spre el.

Are în păr unul dintre trandafirii pe care i i-a dat el ieri. E singurul supraviețuitor din ghirlanda lui, care a stat peste noapte înghesuită în toga ei lăsată la ușă.

— Haideți! spune Victoria. Și *după*?

Nicandrus se îndepărtează, ducându-se înapoi la bucătărie. Amara ridică din umeri.

— Nu chiar așa de impresionant. Mi-a plăcut mai mult petrecerea.

Noaptea se încheiase ciudat. Au mers toți patru acasă la Quintus, toți în același dormitor, cu sclavii care tot intrau și ieșeau ca să toarne vin, sexul fiind doar o altă interacțiune socială.

— Vrei să spui că au plătit 70 de denari și a fost fără penetrare? întreabă Victoria, cu un glas ușor tăios.

Râde împreună cu celelalte, însă Amara știe că e distrusă pentru că n-a participat la o noapte așa de încântătoare. Niciuna dintre femeile lui Felix n-a fost plătită vreodată să participe la o petrecere într-o casă particulară.

— Erau destul de beți, spune Dido.

Beronice și Zoskales *râd*.

— Nu poți cumpăra orice cu bani, spune proprietarul tavernei. Cu siguranță nu bun-simț.

Victoria se strâmbă dezgustată.

— Deci nu li s-a sculat?

Dido clatină din cap. Nu e chiar adevărat. Marcus nu fusese în stare după petrecere, dar avusese mai mult succes dimineață. Se dovedise un amant obositor, care o sâcâise pe Dido tot timpul căutându-i aprobarea, vrând să știe dacă se simte într-adevăr bine, dacă n-ar vrea mai bine pe la spate? Până și Quintus își dăduse ochii peste cap. Amara bănuiește că Dido ar prefera ca Nicandrus să audă o versiune mai lipsită de evenimente a isprăvilor ei când o să-l pună la curent Zoilus, care trage cu urechea.

— Și-al tău a fost tot bleg? insistă Victoria, trăgând-o pe Amara de braț. *Niciun pic* de acțiune?

Amara e iritată că toată lumea se concentrează asupra celei mai puțin interesante părți a serii.

— Câteva felații, răspunde ea ridicând din umeri. *Acțiunea* a fost petrecerea.

Amara se întoarce zâmbind spre Dido.

— Tot nu-mi vine să cred că am interpretat cântecul ăla de cârciumă. Ce expresie aveau pe fețe când ai început!

— Și nici măcar n-au vrut să facă schimb de fete? După ce au plătit pentru *amândouă*?

Întrebarea Victoriei e întreruptă de sosirea lui Felix, care intră cu pas lejer în tavernă, cu o expresie de satisfacție de sine absolută.

— Ce mai fac târfele mele preferate azi? se interesează el și-i face nerăbdător semn Cressei să se dea mai încolo, ca să se poată el înghesui între Amara și Dido.

Le sărută pe rând, luându-le fețele în mâini și strângând tare.

— Băieții voștri și-au plătit datoria. Au trimis sclavii azi-dimineață.

Pare încântat, își spune Amara. Nu l-a mai văzut niciodată așa de binedispus.

— Zoskales! Tot ce consumă fetele azi e în contul meu! Vin pentru toți.

Le zâmbeste lui Beronice, Victoriei și Cressei, care pare dărâmată.

— Chiar dacă nu meritați toate.

— Biata Dido nici măcar nu s-a ales cu un futai de la ei, oftează Victoria. Iubitul ei era varză.

— Și tot au plătit! spune Felix și o privește pe Dido cu un respect pe care nu i l-a mai arătat până acum. Ce mai fată ești!

— N-a fost vorba doar de sex, intervine Amara. Ne-ai auzit cântând. Pentru asta au plătit, asta voiau. Să aibă spectacol.

— Din partea mea, n-aveau decât să se îmbrace în găini și să ceară să fie loviți, ripostează Felix, luând vinul de la Zoskales. Câtă vreme au plătit.

Beronice și Victoria își înăbușă râsul, în timp ce Cressa își îngroapă capul în mâini și geme din cauza zgomotului. Felix le umple tuturor paharele.

— Și cum a fost la petrecerea aia?

— Casa era..., începe Dido și apoi șovăie, căutând cuvintele potrivite să descrie mărimea averii. Enormă. Așa de mult argint și aur! Și fântâni! Și *cea mai mare* tartă din lume.

— Se pare că vinul costă două mii de sesterti urciorul.

Zoskales lasă cu o bufnitură o amforă în spatele tejghelei.

— Ce nebunie!

— Aproape toți oaspeții de la petrecere erau liberiți, spune Amara. În afară de băieții spilcuiți care ne-au cumpărat. Și n-au făcut decât să se strâmbe.

Își aduce aminte de Fortunata și de însemnul de pe fruntea ei.

— Dacă aș fi *eu* bogată, nu m-aș deranja să invit oameni ca ăștia să-mi bea vinul. De ce să riști să te faci de râs?

— Așa este, răspunde Felix cu patimă.

Îi aruncă o privire și apoi se întoarce. E un moment rar de intimitate între ei.

— Dar întrebarea e dacă mai puteți repeta trucul, adaugă el întinzându-și brațele și punându-le în jurul lor.

Și Amara, și Dido dau să răspundă deodată, nerăbdătoare să-i povestească totul despre Cornelius, de la roba lui albastră la cântecele pe care le-a cerut.

— Prea mult, prea mult! spune Felix și îi face semn Amarei. Poți să-mi explici sus.

Își pune mâna pe umărul lui Dido, împingând-o în jos când dă să se ridice.

— Tu rămâi aici. Mi-ajunge o curviștină cu gura mare.

Amara se ridică greoi de pe bancă după stăpânul ei și se uită în urmă la prietenele sale care se bucură de prânzul gratis. Beronice s-a aplecat din nou deasupra mâncării, Cressa pare să fi ațipit, iar Victoria îi evită intenționat privirea. Dido îi șoptește fără glas *noroc*.

Amara dă colțul spre apartamentul lui Felix, mergând în urma lui pe străduța îngustă. Paris deschide ușa, iar stăpânul lor trece pe lângă el, trăgând-o pe Amara pe scări.

— Aici, spune și o duce în camera lui de lucru.

Încăperea, care înainte o intimidă, e mică în comparație cu casa lui Zoilus. Craniile de bou pictate, de obicei așa de

amenințătoare, par fără niciun haz după frescele superbe din dormitorul lui Quintus. Deja se imaginează în altă parte. Felix se așază confortabil.

— Și când am putea să ne așteptăm să mai vină băieții noștri?

— La Festivalul Florei, răspunde Amara și își trage un taburet fără să fi fost invitată. Dar e alt client. Un bărbat pe care-l cheamă Cornelius. Învoiala asta e un fel de... test. Vrea să vadă dacă ne putem descurca și mai bine de-atât. Apoi ar putea să ne ia regulat.

— Să vă descurcați mai bine? întreabă Felix încruntat. V-a tras-o și el, dar fără să plătească?

— Nu, răspunde Amara, încercând să nu lase să i se vadă iritarea. Vrea să ne descurcăm mai bine cu cântatul și dansul. Ne-a chemat să mergem cu el în prima noapte a festivalului de luna viitoare, la Floralia, și să dăm un spectacol la o petrecere privată. Nu ne-a folosit pe niciuna dintre noi.

Se gândește cum a strâns-o Cornelius de coapsă, cum le cântărea din priviri.

— Deși sunt sigură că o să fie parte din preț. A zis să-ți spunem că o să fie 70 pentru test. Și 90 pentru alte spectacole.

— Atâția bani pentru *cântat*! spune Felix și își scoate tăblițele dintr-un sertar, ca să scrie sumele promise. Mă rog, orice trebuie. Tu și Dido ați face bine să exersați. Puteți să cântați aici, ca să știu ce puneți la cale.

— A mai fost ceva, adaugă Amara.

Scoate o monedă de argint din pungă, cea pe care i-a îndesat-o în mână Nicia când plecaseră. *Pentru cuvintele tale dulci*, îi spusese. *Pentru Fortunata*. Aproape că simte o durere fizică în momentul în care pune moneda pe masa din fața lui Felix și își trage mâna.

— O atenție, spune ea, uitându-se la Felix. Aș vrea s-o cheltui pe haine pentru spectacole, poate și niște lecții de muzică.

— Vrei să fiu recunoscător pentru sinceritatea ta?

— Nu. Mă aștept să înțelegi o investiție bună. Bărbații ăștia vor un anumit stil. Asta — spune ea și trage de pânza uzată a togii — nu-i ce vor ei. Am cântat dezbrăcate aseară. Dar nu poți veni cu același truc de fiecare dată.

Felix împinge moneda spre ea.

— Atunci ia-o. Dar vreau dovada pentru cum o cheltuiești.

Își întinde brațele în spate, se reazemă și rânjește la ea.

— Nu ești singura care a avut succes azi-noapte.

Amara întârzie să-și ascundă surprinderea. Nu se gândise că sunt așa de intimi.

— Nu *asta*, ce mama mă-sii, spune el, râzând de expresia ei. N-aș numi *succes* o femeie.

Își înclină capul.

— Mă rog, poate dacă îmi aduce 90 de denari. Nu. Voiam să zic că Simo a primit în sfârșit o lecție.

Amara simte cum îi îngheață zâmbetul pe față.

— Niște bețivi i-au distrus taverna aseară târziu. Au făcut praf totul, povestește el și ridică din umeri. Se întâmplă de-astea la Vinalia. O mulțime de bețivani. Din păcate, micuța Drauca nu s-a mișcat destul de repede. Nu mai are fața așa de drăguță acum, că i-a scos ochiul un ciob.

Amara se holbează la el, rămasă fără aer în plămâni.

— Nu, spune ea, de parcă un cuvânt ar putea șterge ce-a făcut Felix. Nu.

Se gândește la Drauca la băi, la trupul ei perfect și la chipul drăgălaș. E cuprinsă de oroare.

— Nu!

— Care-i problema? Tu ai fost aia care a sugerat de la bun început să-i facem praf taverna. Nici măcar nu-ți plăcea fata aia.

— Dar Drauca nu ți-a făcut nimic! strigă Amara, sfâșiată între durere și furie. E doar o femeie! Ce-o să se întâmple cu ea? Cum o să muncească? Cum o să mănânce? Cum o să trăiască? Fața ei...

Vocea i se frânge, înecată de lacrimi.

— Fețișoara ei frumoasă...

— N-o să mai fie concurență pentru niciuna dintre fetele *mele*, asta-i sigur, răspunde Felix, deloc mișcat de tulburarea ei. Simo o să trebuiască să cheltuiască o grămadă de bani dacă vrea să investească într-o altă târfă ca aia. Și mă îndoiesc că-și permite, cel puțin nu când are de reparat taverna.

— *Drauca* era adevărata țintă?

Amara e tot mai îngrozită. O vede cu ochii minții pe Drauca dansând aseară cu Victoria la Vinalia, plină de viață, cu chipul aprins de pasiune. Simte că o să leșine.

— Ei, hai, Amara, spune Felix cu glas liniștitor.

Se ridică de la masa de lucru și vine la ea, trăgând-o în picioare. O ține dreaptă, strângând-o de umeri, dar nu e chiar o îmbrățișare.

— Nu te mai prefăce. Tu ai fost aia care mi-a sugerat să am răbdare, să nu atac imediat după băi. Nu se poate găsi nicio legătură între oamenii ăia și mine. De ce crezi că păstrez confidențialitatea despre așa de mulți dintre clienții mei?

O trage puțin mai aproape.

— Chestia cu răzbunarea, adaugă el răsuflând ușor în urechea ei, este că tot ce contează e să-ți distrugi dușmanii. Să te lauzi, să te dai de gol, astea-s copilării.

Se trage înapoi și-i dă drumul încet, ca să nu cadă.

— Hai, spune el și bate din palme, ca pentru a o trezi dintr-o transă. Ajunge. Tu și Dido trebuie să vă luați niște haine frumoase

și să începeți să exersați cântecele.

— De ce-mi spui? Dacă nu ca să te lauzi, de ce-mi spui?

Felix se cocoată pe marginea mesei și o cercetează.

— Pentru că tu ai chiar mai mult de pierdut decât mine dacă se află.

Ridică privirea spre craniile de taur de pe perete, parcă observând brusc vreun detaliu nou.

— Sau poate că Simo ar considera că *Dido* e mai valoroasă decât tine. La urma urmelor, e mai drăguță.

Pe Amara o cuprinde frica. O simte cum se adâncește în ea, ca un cârlig care sfâșie peștele, și înțelege că e o durere de care n-o să scape niciodată. Felix ia moneda de argint a lui Nicia și-i desface degetele Amarei, punându-i-o în palmă. Ea nu spune nimic. Felix îi întoarce spatele și se așază din nou la masă.

— Drauca nu ți-a făcut nimic, repetă Amara. N-a meritat așa ceva.

Felix râde.

— Nimeni nu capătă ce *merită*.

Pare sincer amuzat.

— Tu de ce crezi că ai nevoie ca să supraviețuiești în Pompeii? Nu-i vorba doar de supt scule și de rochii frumoase. Hai, gata, dă-i bătaie.

În fața apartamentului, Amara se reazemă de zidul lupanarului. Îi vine să urle, să dea cu pumnii în ușă, să-și strige durerea. Însă rămâne tăcută, cu fălcile încheștate. Nevoia de-a spune, de-a împărtăși povara lucrului pe care l-a aflat îi apasă craniul din toate părțile. Închide ochii. N-o să aibă nimic de câștigat dacă spune cuiva. De ce să stea și Dido cu frica în sân? Să fie bântuită în fiecare clipă de amintirea celor făcute de Felix? Nici nu se gândește să aibă încredere în vreuna dintre celelalte, cel puțin nu când e vorba de un secret letal.

Tu ai fost aia care a sugerat de la bun început să-i facem praf taverna. Amara trage adânc aer în piept și freacă moneda de argint din mână. N-are ce să facă, doar să-și închipuie că nu s-a întâmplat, să încerce să se prefacă, până și fața de ea, că nu știe.

Când se întoarce la Vrabia, celelalte pun tăcerea ei pe seama trucurilor obișnuite ale lui Felix. Cressa a plecat deja, s-a dus să doarmă în cămăruța ei întunecoasă ca să scape de mahnureală.

— Omul ăsta nu poate să-și țină gura, spune Beronice, culegând ultimele boabe de năut când se lămurește că Amara nu le vrea. Nemernicul de Felix! Trebuie *el* să dovedească tot timpul că are scula cea mai mare.

Amara o simte pe Dido cum îi strânge mâna pe sub masă și e năpădită de vinovăție. Prietena ei ar mai iubi-o așa dacă ar ști de

Drauca? Chiar ea să fi fost cea care i-a dat ideea lui Felix?

— Nu cred că aş face așa o față lungă dacă m-ar trimite pe mine să-mi cumpăr haine noi, spune Victoria.

Amara știe ce eforturi depune Victoria pentru înfățișarea ei, orele pe care le petrece să-și aranjeze părul. Pare foarte supărată, pe cale de a izbucni în plâns, iar sentimentul de vinovăție al Amarei se adâncește.

— Dacă mai rămân bani, putem să cumpărăm ceva ce să folosim toate, răspunde ea.

Beronice și Victoria își aruncă o privire, mai mult tăioasă decât recunoscătoare, iar Amara înțelege că schimbarea bruscă și inegală de situație nu prea are șanse să le apropie.

— Cred că mai bine plecăm, spune Amara și se ridică de la masă.

Dido o urmează, nerăbdătoare să înceapă cumpărăturile.

E după-amiază devreme, iar soarele încinge gunoiul de pe stradă, făcând bălegarul lăsat de caii și catării de povară să miroasă și mai tare.

— Unde să mergem? întrebă Dido.

E aprinsă la față de entuziasm când o iau pe străduța care duce în Via Pompeiana.

— Câte rochii putem să ne cumpărăm?

— Cred că pentru început doar câte una, în caz că nu mai avem și alte spectacole.

— Nu-l lăsa pe Felix să-ți strice bucuria, spune Dido oprindu-se, cu o expresie sinceră pe față. Nu fi nefericită. Avem prea puține clipe ca asta!

— Ai dreptate, răspunde Amara și face un efort să zâmbescă. Hai să încercăm la Cominia. Mi-am dorit dintotdeauna să intru acolo.

Croitoria e pe strada comercială principală, nu departe de prăvălia cu lămpi a lui Rusticus. Tuturor le place să intre din când în când, să zăbovească în fața vitrinei care dă pe dinafară de pânzeturi, mai moi și mai fine ca orice ar putea ele spera să poarte. Un portret rotund micuț al unei Cominia mai tinere, pictat sus, la al doilea etaj, supraveghează întregul ei imperiu. Dido intră prima, înaintând printr-un tunel de pânzeturi atârinate.

Înăuntru, ochii li se obișnuiesc cu lumina mai slabă. Cominia e ocupată la teigheaua principală cu o clientă, o matroană a cărei sclavă pândeste în spate, pregătită să care povara acasă. Cele două lupoalice rămân pe loc privind, nesigure ce să facă.

— Cu ce vă pot ajuta, doamnelor?

Lângă Dido apare o tânără vânzătoare. E subțire, cu o față micuță și trășături ascuțite. Are o expresie politicoasă, dar fermă. Dacă nu-și pot permite nimic, ar face bine să plece.

— Avem nevoie de veșminte potrivite pentru Floralia, spune

Amara. Pentru un spectacol la o petrecere.

— O să fiți oaspeți?

— Nu, răspunde Dido. O să... cântăm.

— Am înțeles, spune vânzătoarea cu o plecăciune. Eu sunt Gaia. Vă rog să veniți cu mine.

Se țin după Gaia, care dă deoparte niște pânzeturi cenușii grele atârinate în spatele prăvăliei, dezvăluind vederii o altă cămăruță dincolo de ele. Aici e mult mai întuneric și arde o lampă cu ulei.

— Știu exact ce vă trebuie.

Tonul Gaiei e profesional. A hotărât clar că nu sunt cliente care trebuie flatate.

— Ne ocupăm de multe actrițe și concubine. Asta e de departe cea mai populară țesătură.

Ridică un material argintiu, așa de fin, că e străveziu. Gaia trece ușor mâna pe dedesubt, ca să le arate cât e de transparent.

— Mătase asiriană, spune ea. Cu urzeală de argint. Se vede *totul* prin el. Dacă vreți să ațâțați, puteți să cumpărați mai mult material și să-l îndoiți, ca să fie cât de opac e nevoie.

Le arată cum să așeze mătasea, îndoiindu-o până când pielea e pe jumătate ascunsă în luciul sclipitor.

— Cum o prinzi? întreabă Amara, prea agitată ca să atingă materialul delicat. Nu s-ar sfâșia de la o broșă?

— Vindem agrafe speciale. Pot să vă arăt cum să le prindeți. Dar nu se sfâșie așa ușor — urzeala e deasă.

Gaia le privește puțin nerăbdătoare.

— O încercați sau nu?

Amara și Dido își scot togile și o lasă pe Gaia să le îmbrace. Se privesc atent una pe cealaltă, încercând să țină minte cum să petreacă mătasea când o să fie singure. Gaia scoate o tavă cu agrafe.

— Avem de la modelul de bază — arată cu degetul o agrafă rotundă — până la ceva mai delicat.

Își duce mâna în celălalt capăt al tăvii, cu agrafe în formă de păsări și libelule.

— Putem încerca deocamdată modelul cu pasăre, îi spune Amara lui Dido. Se potrivește cu muzica. Tu ce zici?

Gaia le prinde amândurora pânza. Femeile rămân la distanță una de alta, privindu-se din cap până în picioare.

— Parcă aș purta o pânză de păianjen! exclamă Dido.

— Asta-i vraja, răspunde Gaia. Bărbații o adoră, credeți-mă.

— Mai fă o dată, îi spune Amara lui Dido, care tocmai s-a mutat mai aproape de o lampă.

Dido se supune.

— Te-ai luminat! Te-ai făcut cu totul argintie!

Se învârt amândouă în jurul flăcării, admirându-se una pe alta

și mișcându-se ca să facă mătasea să-și schimbe culoarea și să-i simtă foșnetul pe piele.

— Dacă vreți *cu adevărat* să faceți impresie, avem și asta, spune Gaia.

Scoate un mic urcior din dulap și-l deschide ca să se uite amândouă. Înăuntru e o pastă aurie groasă.

— Pentru ochi, le explică ea. Și pentru aurit sfârcurile.

N-a mai rămas mare lucru din moneda lui Nicia când pleacă din prăvălia Cominiei. Cumpără cel mai mare urcior de pastă aurie pe care-l avea Gaia, cu gândul să pună și într-un alt urcior, ca să o folosească și celelalte.

— O să trebuiască să-i dăm lui Felix rochiile, spune Dido, ținând pachetul strâns la piept. Nu putem risca să le lăsăm prin bordel. O să le fure vreun client.

— Tot voia el dovada că am cheltuit banii, răspunde Amara.

Merg spre casă pe strada mare, iar Amara știe că o să treacă în curând pe lângă prăvălia cu lămpi. Își dorește cu disperare să se oprească.

— Nu aici muncește Menander? întreabă Dido.

— A, ba da.

— Lasă-mi-o mie, spune Dido și-i face semn Amarei să-i dea ei rochia. De ce nu intri?

— Nu știu, poate că n-ar trebui.

Amara șovăie, întinzând un pic gâtul ca să vadă în prăvălie. Menander e înăuntru. Amara cedează și o lasă pe Dido să-i ia pachetul. Durează o vreme până când Menander o vede zăbovind în stradă. E cu un client și-i face semn să aștepte.

— Eram în trecere, spune Amara când îl vede ieșind, dornică s-o includă în discuție și pe Dido. Și voiam să-ți mulțumim.

— Să-mi mulțumiți?

— Da. Pentru că ne-ai făcut să cântăm. Stăpânul nostru a ascultat și a cumpărat lira.

Amara își aduce aminte de chipul muzicantului și speră că Felix chiar i-a dat bani pe instrument.

— Și acum avem un angajament să cântăm la Floralia. La o petrecere.

Nu e tocmai ce-ar fi vrut ea să spună. Dar măcar vorbește cu el.

— Mă bucur că ți-a cumpărat lira, răspunde Menander. Ai cântat tare frumos.

— *Menander!*

— Nu pot să mai stau, spune el, aruncând o privire agitată peste umăr. Pot să-ți scriu? Pe zid, în față la Vrabia?

Coboară vocea.

— O să folosesc Timarete și Kallias, așa că n-o să știe nimeni.

— Da, răspunde Amara. Da.

Menander se întoarce și intră grăbit, fără să-și ia rămas-bun.

Am lăsat cercei gaj la Faustilla pentru 2 denari. Mi-a luat un sesterț pe lună dobândă.

Pompeii, inscripție

Coadă de la fântână se întinde în lungul străzii. Nu că s-ar sinchisi cineva să-și aștepte rândul. Amara și Dido nu-și bat capul să se împingă laolaltă cu ceilalți, zăbovind în soarele dimineții târzii. Nu-i cel mai odihnitor loc unde să te oprești. Dintr-una din casele mai mari din preajmă se aud bătaii de ciocan, bubuituri și strigăte. De când știe Amara, casa a fost dărăpănată, după ce proprietarii fuseseră omorâți într-un cutremur îngrozitor, sau cel puțin așa-i spusese Victoria. Probabil că a cumpărat-o altcineva și a hotărât să-și cheltuie banii ca s-o împopoțoneze și s-o facă să arate ca un palat.

Unul dintre constructori se apleacă de pe scară și le fluieră. Amara și Dido îl ignoră. N-o să-și cumpere femeie ore în șir de-acum încolo. Abia dacă merită băgat în seamă.

— Tuturor le-a plăcut aurul, spune Dido, ridicând vocea ca să se facă auzită. L-au folosit toate aseară, nu?

— Beronice, cu siguranță, răspunde Amara, aducându-și aminte cum și-l întinsese din belșug în jurul ochilor și cum se înfuriase când răsese Victoria de ea.

Așa se așteaptă bărbații din orașul ăsta idiot să arate egiptencele! insistase Beronice, cu fața sclipind ca o statuie din templu.

Amara nu-și poate imagina cât de mic trebuie să i se pară Pompeii lui Beronice, care crescuse într-un oraș mare ca Alexandria, deși, ca sclavă, probabil că nu văzuse niciodată prea multe în afara casei unde muncea. Și Victoria și Cressa folosiseră noul lor urcior, însă Amara bănuia că pasta de aur n-o să fie nici pe departe de-ajuns ca să îmblânzească invidia celorlalți. Înclinarea balanței de putere în favoarea ultimelor venite la Sălașul Lupului tulburase pe toată lumea.

— Felix o să vrea să exersăm azi pentru Cornelius, spune ea. Trebuie să găsim alte cântece.

— Putem oricând să-l rugăm pe Salvius să ne ajute, răspunde Dido.

— N-aș ști unde să-l găsesc. Crezi că ar putea să știe Nicandrus?

— E la prăvălia de unelte, aia de lângă brutăria lui Modestus. Cred că el e proprietarul. Am stat cu Priscus în seara aia când vorbeai cu

Menander. Mi-a zis unde muncesc amândoi.

Amara simte o bătaie puternică pe spate și se întoarce furioasă, așteptându-se să-l vadă pe constructorul care coborâse de pe scară să-și încerce norocul. O tânără se trage înapoi alarmată, ținând o găleată imensă pe șold.

— Iertare! N-am vrut să te sperii, spune ea. Dar nu ești de la Sălașul Lupului? Sunt sigură că v-am văzut pe amândouă la Elefant.

Amara o privește. Vede ochi pictați cu albastru și umeri coborâți de osteneală. Iese la suprafață o amintire. Aceași fată slăbuță forfotind printre clienți la Elefant, cu un zâmbet nervos pe chip.

— Ba da. Ești ospătăriță, nu?

— Pitane, răspunde fata. Dar nu doar servesc la mese.

— Nu.

Amara își aduce aminte cum își bătuse joc Victoria de Drauca, în legătură cu clienții cărora trebuie să le mai facă și alte servicii în afară de servitul mesei. Se întoarce, nedorindu-și să se gândească la fosta ei rivală sau să-și amintească suferința ei.

— Probabil că e muncă grea, spune Dido cu blândețe. Elefantul e întotdeauna foarte aglomerat. Ai prieteni acolo?

— Martha. Era prietena mea. Dar a murit la naștere. Riscurile meseriei, nu?

Pitane le privește pe amândouă, cu disperare pe chip, dorindu-și să le facă să înțeleagă.

— Bănuiesc că știți amândouă totul despre asta, despre cum să eviți. Sau cum să...

Glasul i se frânge.

Să-i pui capăt, își spune Amara.

— Vrei să știi cum să eviți?

Pitane clatină din cap. Amara aruncă o privire spre talia fetei și-i cântărește silueta subțiratică.

— E o femeie la care poți merge. Dar nu aștepta prea mult.

— Voi n-aveți nimic?

— Ierburile trebuie să fie proaspete.

— *Amara*, intervine Dido clătinând din cap. Nu aici.

— N-am bani, spune Pitane, cu o expresie dezamăgită. Credeam că poate aveți voi ierburi, că mi-ați putea da și mie și să mă lăsați să vă plătesc în timp.

— Dar de ce? Stăpânul tău n-ar fi mulțumit? întrebă Amara. De obicei se bucură să aibă sclavi crescuți în casă.

— Martha s-a chinuit trei zile până să moară, răspunde Pitane.

Amara și Dido se uită una la cealaltă. Toate femeile înțeleg pericolul și groaza pe care le poate aduce o naștere.

Și-au pierdut locul la coadă, dar niciuna dintre ele nu se

grăbește să intre la loc.

— Dacă de bani ai nevoie, spune Amara, e cu putință să te ajutăm. Dar trebuie să fii foarte sigură că poți să-i dai înapoi.

Pe drum spre prăvălia de unelte, Dido nu spune nimic despre târgul pe care tocmai l-a făcut Amara și nici n-o întreabă dacă Marcella și-a plătit deja datoria sau când ar trebui s-o plătească. Însă Amara simte cum i se umezesc palmele numai când se gândește. Își spune că Marcella încă mai are timp să dea banii, că plata încă n-a întârziat. Și poate că dacă i-o duce pe Pitane, Felix o să fie mai înclinat să aibă răbdare.

Trec de brutărie și se opresc la prăvălia de unelte, ascultând ciocănitul metalic de dinăuntru.

— Crezi că Salvius își mai aduce măcar aminte de noi? întreabă Dido.

— Câte cântărețe frumoase crezi tu că întâlnește? răspunde Amara și ridică lira mai sus în brațe, ascunzându-și agitația sub bravadă.

Fusese greu să-i smulgă instrumentul lui Paris. Trebuiseră să stăruie că lecția lor de muzică fusese deja stabilită. Fără îndoială că o să le dea de gol în fața lui Felix, dacă vizita n-o să iasă cum sperau ele.

— *Sigur* că o să-și aducă aminte.

Trec pe lângă tejgheaua unde un sclav se ocupă de niște clienți și merg mai departe. Cântărețul la flaut e în spate. Supraveghează un ucenic pe care-l ajută să modeleze un suport de lampă, ținând metalul nemișcat în timp ce băiatul bate cu ciocanul picioarele și încurajându-l când și când. E exact cum și-l amintea Amara, cu aceeași purtare blândă și păr încărunțit. Cele două femei așteaptă, nedorind să-l deranjeze.

Când ridică privirea, Amara își dă seama că are nevoie de o clipă ca să știe de unde să le ia, dar apoi zâmbeste.

— Chiar nu mă așteptam, spune el. Adorabilele vrăbiuțe cântătoare. Cu ce pot să vă ajut?

— Voiam să te rugăm să ne faci o favoare.

Amara ridică lira în chip de explicație, sperând să-i trezească o urmă de curiozitate.

Salvius vine spre ele, ștergându-și pe șorțul de piele uleiul de pe mâini.

— Dacă vreți pe cineva care să vă acompanieze, eu nu cânt decât la fluier.

— Eu o să cânt, răspunde Amara. Speram să ne mai înveți niște cântece.

— Te plătim, adaugă Dido.

— Flavius! îi strigă Salvius ucenicului. Lucrează mai departe la picioare, te rog. Exact cum ți-am arătat.

Se întoarce spre cele două femei.

— Haideti să stăm de vorbă.

Amara și Dido vin după el, urcând scara îngustă de lemn spre etajul de deasupra.

— Nu prea sunt eu mare muzician, spune el. S-ar putea să fiți dezamăgite. Unde cântați?

Sufrageria lui Salvius e zugrăvită în nuanțe calde de galben. Un stol de lebede zboară de pe un lambriu pe altul, iar pe plintă sunt pictate ciocârlii micuțe. Bărbatul se așază pe o banchetă și le invită și pe ele să stea pe cea din fața lui.

— E o petrecere, mult mai fastuoasă decât orice de la Vrabia, răspunde Amara. În prima zi de Floralia. Ne gândeam să punem poezie pe niște melodii populare.

— Să amestecați ceva foarte elevat cu ceva popular? întreabă Salvius.

— Da, încuviințează Dido.

— Sună distractiv. Dar cât o să mă plătiți? Sau ar trebui să întreb *cum* mă plătiți?

— Depinde ce preferi.

Amara își lasă toga să cadă de pe un umăr, nu îndeajuns ca să arate prea multe, dar destul cât să spună ce vrea. Speră că Salvius o să muște momeala. Nu e un bărbat neatrăgător, dar motivul pentru care-l vrea ea n-are mare legătură cu dorința, ci cu economisitul banilor.

— O plată eșalonată îmi convine cel mai tare, răspunde Salvius. O seară sau două în compania voastră, aici, la mine acasă.

Face semn cu capul spre Dido.

— O să-l invit pe Priscus.

Amara habar n-are cum o să reacționeze Felix la această propunere, pentru că seara sunt cele mai productive ore ale lor, dar înainte să apuce să spună că ar fi poate potrivit să ceară aprobarea stăpânului, Dido răspunde:

— Am fi încântate.

— Nu pot să stau prea mult azi. Poate destul să vă învăț vreo două melodii, depinde de cât de repede le prindeți voi.

Se ridică și se duce spre o masă plină de lucruri. Rămâne cu spatele la ele, dar îl aud scotocind printre urcioare și cutii, după care se întoarce cu fluierul în mână.

— Sunt multe cântece despre primăvară, spune el. Țsta e din Campania. Bănuiesc că niciuna dintre voi nu știe limba oscilor, nu?

Salvius pare plin de speranță, iar Amara se întreabă dacă limba străveche a Campaniei e limba lui maternă.

— Nu.

— Nu contează. Puteți să adaptați melodia cum vreți.

Începe să cânte. E mult mai talentat decât își aducea aminte Amara. Aude în cântec ciripitul păsărilor și adierea vântului; în acordurile stăruitoare care se repetă, și-o imaginează pe Flora dansând, abia întrezărită printre copaci. Salvius se oprește și își ia fluierul de la buze.

— Încă o dată? Sau să-l luăm vers cu vers?

Amara are emoții că n-o să fie pe măsura lui. Își ia lira.

— Hai să-l luăm bucată cu bucată.

Salvius e un profesor răbdător. Împarte melodia, așteptând să găsească Amara notele nimerite și încuviințând când aceasta alege tonuri care se potrivesc. Dido cântă melodia notă cu notă, încercând să o rețină. Versiunea lor nu seamănă nici pe departe cu ce a cântat el la fluierul lui de trestie, dar le e de-ajuns ca s-o rețină și s-o prelucreze ulterior.

— Și ceva un pic mai jucăuș? întreabă Salvius.

Încuviințează amândouă. Salvius stă puțin, trăgând adânc aer în piept, cu fluierul pregătit. Apoi începe. De data asta, dă din cap și se leagănă, închizând ochii la notele mai înalte. Melodia nu e la fel de frumoasă ca prima, însă Amara îi vede imediat potențialul. E un cântec provocator, perfect să-l cânte împreună cu Dido. Ia lira și îndrăznește să cânte alături de Salvius, pentru că bănuiește că acordurile se vor repeta.

— M-am gândit că s-ar putea să vă placă, spune el când ajung la final.

O ia de la capăt, acum fără să mai fragmenteze cântecul, și le lasă să prindă melodia pe parcurs, așa cum făcuse la Vrabia. Amara se lasă pradă muzicii, pentru câteva clipe uitând chiar că au venit ca să lucreze. Se așteaptă să cânte și a treia oară, însă Salvius se oprește după câteva note, aproape ca și când ar fi uitat ce urmează. Vocea lui Dido se stinge.

— Ar trebui să fie de-ajuns deocamdată.

Salvius le întoarce spatele și pune fluierul la loc în cutie. Apoi rămâne în picioare, cu mâinile pe masă.

— Putem să ne oprim.

Tonul nu e neprietenos, dar s-a schimbat ceva. Amara se întreabă dacă l-au jignit în vreun fel sau pur și simplu și-a adus aminte că are treabă de făcut.

Salvius se întoarce din nou spre ele și face un efort să zâmbească.

— Sper că vă ajunge să vă descurcați.

Amara și Dido vorbesc deodată, încercând să-l liniștească.

— Sigur! A fost de mare ajutor...

— Suntem foarte recunoscătoare, sper că n-am...

Salvius le face semn că n-a fost mare lucru și le conduce spre

scară.

— O să-i trimit o înștiințare stăpânului vostru, ca să-i explic aranjamentul nostru.

Femeile rămân pe loc, așteptându-l să coboare primul, însă el întinde brațul și le face semn să plece.

— Mai am treabă aici. Aveți grijă cum mergeți.

Întoarce la bordel, Amara o lasă pe Dido să povestească. Îl privește pe Felix, zâmbetul, felul cum ascultă, semnele încurajatoare cu capul. O vede pe Dido cum se relaxează, ademenită să creadă că Felix e binedispus, însă Amara nu se poate gândi decât la Drauca. *Tot ce contează e să-ți distrugi dușmanii.* Se uită la craniile de taur de pe perete, la umbrele din găvanele lor goale. Abia când Felix se întoarce spre ea își dă seama că Dido tocmai s-a oferit să cânte pentru el și o așteaptă amândoi să-și ia lira. Simte că nu e în stare să se miște.

— Nu-i cazul să fi timidă, spune Felix.

— N-am ales cuvintele încă, bâiguie ea. Poate exersăm un pic înainte.

— Muzica nu înseamnă nimic pentru mine, răspunde Felix ridicând din umeri. Vreau doar să știu că munciți. Cântați alături dacă vreți.

Dido o ajută pe Amara să se ridice.

— Mulțumim, spune ea, răspunzând în locul Amarei, care n-a scos niciun cuvânt. Aprecier.

Ies amândouă pe balcon, iar Dido își strecoară un braț în jurul Amarei.

— N-ar trebui să-ți fie așa de frică. Nu era furios azi.

— Cu Felix, nu cred că poți să știi niciodată, mormăie Amara în timp ce merg pe coridor.

— *Amara.*

Glasul lui Felix o oprește; îl vede în pragul camerei.

— O clipă, înainte să începeți să cântați. Am uitat să întreb ceva. Nu, nu tu, adaugă el când Dido se întoarce și dă să vină și ea. Tu ia-i lira.

Amara își privește picioarele străbătând podeaua de lemn pictată în timp ce se îndreaptă spre el. Felix o prinde de mână și o trece pragul.

— Nu i-ai spus, zice el după ce intră amândoi în încăpere.

Amara nu scoate niciun sunet. Știe că nu era o întrebare. Felix îi prinde bărbia între arătător și degetul mare, obligând-o să ridice privirea.

— Sunt multe feluri în care poți să să trădezi un secret. Mai ales dacă stai acolo ca o oaie care tremură toată. Înțelegi?

— Mă ameninți ca să *nu* fiu speriată?

— Mai bine așa. Un pic de tensiune.

Amara nu e sigură ce detestă mai mult — sentimentul că-i e frică de el sau faptul că situația asta îi e familiară. Îi dă mâna deoparte.

— Una dintre ospătărițele de la Elefant vrea un împrumut de la tine, spune ea. Doi denari.

— *Doi* denari? De ce să caut mărunțiș, când tu o să-mi aduci săptămâna viitoare 70 de denari?

— Sunt tot bani. Nu te îmbogățești dacă dai cu piciorul la o afacere.

— Pentru ce-i împrumutul?

— Un avort.

— Și își permite să plătească?

— Așa zice.

— Ca vânzătoarea ta de mâncare.

Felix se duce la masă și caută prin sertare până găsește contractul cu Marcella.

— Încă o mai așteptăm. Nu cred că ar trebui să mai aduci și alți datornici până nu plătește primul.

— Dar împrumutul ei n-a ajuns încă la scadență.

— Las-o baltă. Știi că ratele au fost prea mici. Și nu accept niciodată întârzieri la plată, mai ales din partea unei *femei*.

Zâmbește, de parcă și-ar fi adus aminte brusc că n-ar trebui să fie amenințător.

— Pe de altă parte, desigur, *tu* ești aia care îi iei banii, nu? Așa că e în siguranță. Până în ziua când întârzie. Atunci datoria devine a mea.

De pe fruntea-i asudată, curgeau râuri de pudră, și printre sbârciturile obrazilor, atâta cretă era, încât l-ai fi luat drept un zid a cărui tencuială ruinată o bate ploaia.

Petronius, *Satyricon*

Încăperea încă păstrează căldura zilei de primăvară și e mult mai multă lume decât se așteptase Amara. O trupă de actrițe de mimă, toate dezbrăcate și purtând doar ghirlande de flori, își repetă numărul.

Ea și Dido par prea îmbrăcate prin comparație, cu robele lor argintii și trupurile aurite. Una dintre actrițe le aruncă o privire piezișă, apoi se întoarce din nou spre prietenele ei, râzând printre degetele răsfirate ale mâinii.

— Nu știam că o să fie așa de mulți artiști, șoptește Dido.

Degetele Amarei sunt pline de pastă și lipicioase. Încercaseră să împodobească lira și, deși acum strălucește auriu, și mâinile ei sunt în aceeași stare.

— Mai bine că arătăm altfel, spune, încercând să se convingă și pe ea, nu numai pe Dido. Nu puteam să fim *toate* dezbrăcate.

— Încă vreo câteva flori și o să fiți *perfecte*.

E un glas profund și tunător. Egnatius, administrator autodeclarat al spectacolelor lui Cornelius. Amara e luată prin surprindere de întrerupere; n-a băgat de seamă când s-a întors, dar nu dă niciun semn că nu i-a înțeles bine bombănelile. Acum își face de lucru cu părul lui Dido, împletindu-i în bucle trandafirii albi după care plecase. Amara n-a mai văzut niciun alt bărbat care să folosească atâta machiaj. Are ochii conturați cu kohl, iar stratul gros de pudră de pe obraji e crăpat ca ipsosul care nu s-a uscat bine. Șanțurile se adâncesc de câte ori zâmbește, ceea ce se întâmplă des.

— Ah, așa de drăguță! spune el, făcând un pas în spate ca s-o admire pe Dido. N-am văzut în viața mea o față mai delicată.

Se întoarce spre Amara, căreia-i pune în păr restul florilor.

— În afară de-a ta, dragoste, *desigur*, rostește el trăgănat și ridică din sprâncene.

Amara se trezește râzând. Egnatius strânge din buze, mulțumit că a înveselit-o. Stă prea aproape de ea, și-i simte răsuflarea fierbinte pe obraz, iar mirosul pomezii de acacia din părul lui e aproape coplesitor. Egnatius îi aranjează ultimul trandafir după ureche.

— Ia uite! zice el, împreunându-și palmele într-un gest teatral de încântare. Ce-o să ne cântați voi, nimfelor, în seara asta?

— Câteva strofe din Sapho, răspunde Amara. Un potpuriu de cântece despre Flora și primăvară și povestea lui Crocus și Smilax.

Egnatius dă din cap.

— Foarte drăguț. Ce-ar fi să-mi cântați și mie un vers sau două, ca să știu unde să vă așez?

Amara începe să cânte melodia din Campania a lui Salvius, pe care au pus versurile unui bine-cunoscut imn închinat Florei. Actrițele de mimă își întrerup curioase repetiția, iar Amara e mulțumită să vadă că expresia li se schimbă din amuzament în recunoaștere ranchiunoasă. Nu-și putea dori un compliment mai mare.

— Încântător! spune Egnatius zâmbind. Aveți niște voci dulci ca florile din gura Florei însăși! Ați citit ceva Ovidiu? Ah, trebuie, trebuie neapărat, declară el când Dido și Amara clatină din cap. O să vă scriu eu pentru data viitoare câteva din strofele favorite ale lui Cornelius.

Amara își dorește să fi știut despre poetul favorit al lui Cornelius mai devreme, dar e mișcată de generozitatea lui Egnatius.

— Mulțumim, spune ea.

— Ești prea bun, adaugă Dido, punându-și mâna pe brațul lui.

Se vede de la o poștă că sinceritatea ei e neprefăcută.

— Știți, stăpânul meu e și el un fel de poet, continuă Egnatius. A compus câteva versuri pentru Floralia, dacă ați reuși să le cântați cumva...

Își strecoară mâna printre faldurile mantiei și scoate un sul de pergament.

Amara face un efort să nu-l ia.

— Am fi mai mult decât încântate.

Egnatius îi întinde micul sul. Amara îl desface și se apleacă împreună cu Dido peste el. Preț de o clipă, nu-i vine să creadă ce citește. Apoi cuvintele îi pricinuiesc un fior de teamă. Îi aruncă o privire pătrunzătoare lui Egnatius.

— Să fii sigur că ne-ar face plăcere să le auzim recitate.

Bărbatul o privește în ochi, iar adevărul nespus trece de la unul la celălalt.

— Sunt convins, răspunde el și face o plecăciune.

Apoi flutură din mână spre actrițele de mimă, care încă repetă.

— Doamnelor, zeițelor și nimfelor, abia aștept să mă distrați. O să trimit după voi în ordinea în care sunteți solicitate.

Se întoarce din nou spre Amara și Dido.

— O să mă asigur că aveți destul timp să învățați strofele.

— Dar e *groaznic*, spune Dido după ce pleacă Egnatius. Cum

putem să stăm acolo și să cântăm chestia asta?

Amara simte cum asudă pe sub veșmintele străvezii.

— Trebuie să facem cumva să meargă. Măcar nu-i prea lungă. Ultimul cântec pe care l-am învățat de la Salvius merge oare cu asta?

— Cred că da, răspunde Dido, cu o expresie nefericită. Dar când?

— La final. Când majoritatea oaspeților sunt beți.

Actrițele de pantomimă stau învăluite în mantii pentru a se feri de răcoarea serii când se întoarce Egnatius ca să le cheme pe Amara și pe Dido la cină. Unde așteaptă ele nu-s prea multe opaițe, iar Amara începe să clipească des, ușor amețită, când trec în partea mai luminoasă a casei.

— Arătați splendid, spune el, conducându-le printr-un șir năucitor de încăperi.

Casa e așa de mare, că nici măcar n-au auzit când au sosit oaspeții. Știe că undeva în acest labirint așteaptă Paris și Gallus, ca să le ducă în siguranță acasă. Valoarea lor pentru Felix a crescut substanțial.

— De-a dreptul *fermecător*. Amândouă, la fel de încântătoare ca Flora însăși.

Amara are senzația că Egnatius le face complimente tuturor celor care vin să joace pentru Cornelius, dar tot e recunoscătoare pentru încurajare. Merg prea repede ca să apuce să vadă toate detaliile. Aici e vorba despre o mare avere, dar la intrare nu se vede nicio masă care să geamă sub argintărie, cum fusese la Zoilus; în schimb, când ajung în sala principală, pe pereți se văd portrete ale strămoșilor lui Cornelius.

Aude râsete și frânturi de cântec.

— Prin grădină, șoptește Egnatius și le conduce mai departe. Cred că e cel mai bine dacă vă mișcați printre canapele în timp ce cântați. Și să nu vă fie teamă să-i implicați pe oaspeți. Sau să acceptați orice *invitații*.

Dido se uită la Amara. Niciuna dintre ele nu e sigură dacă Egnatius se referă la o invitație să bea o cupă de vin sau la altceva. Aerul e încărcat de parfumul trandafirilor. Crengile tufelor au fost întinse de-a lungul pereților, formând un model verde presărat cu culori, care-i aduce aminte Amarei de talentul maică-sii de a țese urzeala la război. Sufrageria lui Cornelius e deschisă în două părți spre grădină, cu pereții și tavanul pictate cu aceleași tufe de trandafiri care cresc în curtea din față. Grădina din spate e așa de întinsă, că e aproape o pajiște.

Se apropie. Hainele viu colorate ale oaspeților se încetoșează și sclipesc, văzute printr-o perdea de apă dintr-o fântână în forma unei cochilii enorme, ținută de trei nimfe de marmură. Amara își

dă seama că detaliile de pe trupurile lor goale sunt aurite, nu foarte diferite de aurul pe care și l-au întins ele pe trup.

Egnatius face semn cu capul spre fântână.

— V-am spus că sunteți perfecte, zice el, ridicând din sprâncene.

Trec pe lângă nimfe și așteaptă la marginea mulțimii. Atmosfera e mai relaxată decât la petrecerea de dinainte. Sunt și mult mai mulți bărbați, printre oaspeți aflându-se doar patru sau cinci femei. Cornelius râde zgomotos de ceva ce i-a spus vecinul său, simțindu-se în largul lui în rolul de gazdă. Amara îl vede îndreptându-și privirea în direcția lor, însă Cornelius așteaptă să-și termine un alt oaspete gluma pe care o spune înainte să le prezinte.

— Dragii mei prieteni, spune el, ridicând glasul. Trebuie să le mulțumim lui Marcus și Quintus că le-au găsit pe aceste două cântărețe încântătoare.

Amara urmărește direcția în care arată Cornelius cu degetul, în cealaltă parte a încăperii. Îi vede pe amanții lor de la Vinalia întinși pe o canapea, amândoi părând acum mai puțin dornici să fie asociați cu lupoaicele decât fuseseră la Zoilus.

— Băieții noștri au fost foarte captivați de aceste două păsărele cântătoare, adaugă Cornelius, făcându-le semn să se apropie. Sau să fie nimfe ale Florei?

Egnatius s-a tras în spate, pierzându-se printre ceilalți slujitori de la petrecere.

— Da, răspunde Amara, preluând tonul jucăuș al gazdei. Ne-am învățat cântecele de la zeița primăverii în persoană.

Aruncă o privire spre fântână.

— În fosta noastră viață de driade.

— Multor nimfe le place aurul în ultima vreme, răspunde Cornelius. O să vă câștigați și voi aurul în seara asta?

Amara și Dido fac o plecăciune.

— Flora este o zeiță a plăcerii pure, spune Amara, atingând coardele lirei cu plectrul. Și asta avem de gând să oferim.

Pornesc amândouă încet spre locul unde stau foștii lor amanți, în timp ce Amara intonează primele note din cântecul de primăvară al lui Salvius. Se așază pe marginea canapelei, zâmbindu-le sfios celor doi bărbați. Râd amândoi, mai puțin agitați de data asta. Quintus își reazemă o mână pe genunchiul ei, prinzând între degete mătasea. Toți vecinii din apropiere ascultă, însă Amara observă că unii dintre cei aflați în cealaltă parte a sălii încă mai stau de vorbă. Începe să cânte de-adevăratelea, iar Dido îi ține isonul. Vocea ei răsună limpede și dulce, reducând la tăcere o și mai mare parte dintre oaspeți.

Au aranjat cântecul osc aproape numai pentru vocea lui Dido, care se plimbă printre canapele în timp ce cântă, smulgând flori

din păr și dându-le oaspeților când trece pe lângă ei. Preț de o clipă, Amara se teme că prietena ei arată aproape prea pură și plină de grație — Flora e zeița sexului, nu a poeziei —, dar Dido lucrează de îndejuns de multă vreme pentru Felix ca să știe cum să se poarte. Se vede că o imită bine pe Victoria din felul cum se apleacă să arunce un trandafir în poala lui Cornelius.

— Ar fi trebuit să-i dai unul soției mele, spune el, trăgând-o pe Dido mai aproape ca s-o sărute când se termină cântecul. Pentru toți copiii pe care mi i-a dăruit.

Ar trebui să fie un compliment, însă Amara simte o nuanță neplăcută în glasul lui.

— Ai un fiu minunat, ripostează o femeie de pe altă canapea, cu glas plângăreț.

E mai tânără decât Cornelius și dureros de subțire. Nici chiar veșmântul viu colorat pe care-l poartă, strâns în falduri largi de țesătură scumpă, nu poate ascunde cât de slabă e. Întinsă lângă ea e altă femeie, puțin mai în vârstă, care se încrunță fioros. O prietenă, sau poate chiar maică-sa. Amarei încă îi e greu să înțeleagă obiceiul roman potrivit căruia femeile respectabile participă la petreceri mixte. Tatăl ei nu și-ar fi insultat niciodată familia insistând să vină și ele alături de el.

— Mulțumesc, Calpurnia. Da, *un fiu* după o grămadă de fete.

— Și ce fete încântătoare, spune un alt bărbat. Sunteți demni de laudă amândoi.

— Au și femeile rostul lor, ripostează Cornelius, dându-i drumul lui Dido. Ne mai cânti ceva, micuță driadă?

— Ți-ar plăcea o poveste? întreabă Dido, privindu-l peste umăr în timp ce se îndreaptă spre Amara. Putem să-ți spunem povestea lui Crocus și a dragostei lui pentru Smilax.

— Și o să cântăm despre zeița Flora, care le-a dat o nouă viață nefericiților iubiți, adaugă Amara, desprinzându-se în sfârșit de Quintus, ale cărui mâini neastâmpărate o făceau să se teamă pentru veșmintele ei scumpe.

Dido se duce către fântână, iar Amara o urmează. În lumina lămpilor, siluetele lor se contopesc probabil cu nimfele de marmură, își spune ea, cu goliciunea lor întrevăzută, cu sclipirea de aur de pe trupurile lor. Începe să cânte și, ca de obicei, urmărește cu uimire transformarea lui Dido. Postura, așa de diferită de cea obișnuită, e și comică, și cumva îți dă fiori. Aproape că ar putea fi unul dintre clienții lor de la lupanar, cântând rolul muritorului Crocus într-o parodie a desfrâului masculin frustrat.

Amara e Smilax, și îl respinge cu glas intenționat strident. În definitiv, nimeni n-ar trebui să simpatizeze nimfa. Exagerează caracterul comic, uneori oprindu-se din cântat și ridicând lira între

ele ca pe o stavilă. Oaspeții râd când Dido o urmărește, cântecul devenind din ce în ce mai ridicol, până trec la altă melodie, lăsându-o pe Flora să-l transforme pe Crocus într-o floare minunată, iar pe Smilax, într-o rochița-rândunicii urâtă. Dido cântă ultimele note și își ridică brațele ca pe niște petale spre soare, până când se oprește cu totul și rămâne nemișcată ca statuile din spatele lor.

Oaspeții ovaționează, iar Amara simte un val de ușurare. Se uită în jur la chipurile nefamiliare, care strălucesc și de încântare, și din cauza vinului. Zâmbește și face o plecăciune adâncă. Când se îndreaptă, Egnatius e lângă ea, șoptindu-i că trebuie să rămână cu musafirii o vreme. Le conduce pe amândouă, lăsându-o pe Amara pe o canapea și ducând-o mai departe pe Dido către alta.

— Totdeauna am zis că grecoaicele sunt cele mai bune, declară unul dintre cei doi bărbați între care stă acum Amara.

O duce cu gândul la un burduf de vin umplut prea tare, așa cum dă pe dinafară din faldurile strânse ale veșmântului.

— Mie-mi place un pic de pasiune galică, răspunde celălalt, sorbind din băutură.

Are barba deasă cârlionțată, cu fire cenușii și roșcate.

— Deși ce-ați cântat voi a fost un număr încântător. N-am mai auzit până acum cuvintele astea.

— Sunt dintr-o poezie grecească, răspunde Amara. Melodia e din Campania.

— Lui Fuscus o să-i placă, spune primul bărbat, arătând cu capul spre tovarășul lui. Întotdeauna îl interesează poezia. Are mai mult timp să se bucure de ea acum, când i s-a încheiat mandatul de duumvir.

Amara se întoarce spre Fuscus și zâmbește, încercând să nu se vadă prea tare interesul ei brusc pentru un bărbat influent. Duumvirii sunt cei mai importanți oficiali aleși ai orașului. I se pare că Fuscus are o expresie blândă pe chip. Probabil ar fi amabil. Sigur e mai important decât faptul că i se rărește părul, nu?

— Eu n-aș putea spune că știu multă poezie, continuă bărbatul mai masiv. Eu sunt Umbricius, spune el, ca și cum s-ar aștepta să-și poată da seama după nume cine e.

— Iartă-mă, răspunde Amara cu cel mai puternic accent grecesc. Abia am ajuns în Pompeii.

— Cea mai veche afacere cu sos de pește din oraș, spune Umbricius. Și cel mai bun.

Ia o cupă mică de pe măsuța de alături și toarnă generos din ea pe platoul cu carne din fața lui. Apoi rupe o fâșie și i-o întinde pe cuțit.

— Spune-mi cum ți se pare.

Amara o ia și mestecă mâncarea necunoscută sufocată în sos de

pește cât de delicat poate. Are gust de anșoa fermentat, lăsat prea mult la soare.

— Delicios! exclamă ea.

— Ce alte poezii grecești o să mai cânti? întreabă Fuscus.

O privește lingându-și ultimele picături de sos de pe degete.

— Sapho, răspunde ea, aplecându-se mai aproape de el.

— Nu-i foarte originală, comentează Fuscus, privind prin țesătura străvezie a veșmântului ei. Dar tot e o zeiță printre poeți.

— Dar ceva latin? pufnește Umbricius, evident iritat că e lăsat pe dinafară.

— O să cântăm câteva versuri ale gazdei noastre.

Cei doi bărbați râd.

— Ah, bietele fete, spune Fuscus. Chiar trebuie?

Amara știe că una e să râdă de Cornelius prietenii lui și cu totul altceva să li se alăture și ea.

— Întotdeauna e o plăcere să ne onorăm gazda.

— Da, da, sigur, sigur, răspunde Fuscus, dându-și ochii peste cap. Oricum, eu o s-o aștept pe Sapho.

O prinde de mână, frecându-și degetul mare de degetele ei cu o mișcare circulară insistentă.

— Și poate că mai vii la mine după aia.

Atmosfera se schimbă pe măsură ce trec orele și curge vinul. După fiecare cântec, oaspeții devin tot mai direcți cu ea și Dido, iar comentariile, tot mai obscene. Fuscus are un schimb de cuvinte — sau poate de bani — cu Egnatius, care îi transmite limpede că acum este „oaspetele“ special al duumvirului. Pe măsură ce bărbații devin tot mai gălăgioși, micul grup de soții are un rol tot mai neînsemnat, retrăgându-se și formând o adunare separată pe două canapele. Nu că asta ar domoli resentimentele lui Cornelius față de soția lui. Contrazice orice spune ea — dacă ei îi place pârșul cu glazură de miere, lui i se pare prea dulce, iar speranța ei că mâine o să fie soare e luată în râs. Nici chiar când femeia tace, Cornelius n-o lasă în pace, găsind motive să-și bată joc de cum stă, de cum toarce, de cum își ține cupa.

Deși e micuță, pare să se facă și mai mică la fiecare comentariu. Amara observă că, atunci când ridică paharul, îi tremură mâna.

— Îmi dau seama că sunt obosită, spune Calpurnia în cele din urmă. Îmi pare rău să vă părăsesc.

Cornelius nu spune nimic, de parcă soția lui n-ar fi zis nimic. Slabă și palidă, aceasta se strecoară afară din propria sufragerie, părănd mai mult o servitoare decât gazdă.

— Nu știi de ce nu divorțează de amărâta asta, îi spune Fuscus lui Umbricius. S-o scutească de chin.

— Severus ar cere toată zestrea înapoi dacă ar fi să-și ia fata acasă.

Mi-a spus chiar el.

Umbricius își îndreaptă atenția în altă parte, făcând semn din cap spre femeia încruntată care stătuse pe canapeaua Calpurniei și care acum străpunge cu hotărâre răutăcioasă un fruct aflat în farfurie.

— Soția mea ține mult la Calpurnia. Vă spun eu că o să-mi împuie capul după asta. O să mă bată la cap toată noaptea să stau de vorbă cu Cornelius. I-am spus că asta o să-l înrăiască și mai tare. Dar femeile nu ascultă niciodată.

— De-asta am lăsat-o pe-a mea acasă, răspunde Fuscus, cu brațul în jurul Amarei.

— Atunci rămâi?

În glasul lui Umbricius se simte invidia.

— A, așa cred, tu nu? întreabă Fuscus, trăgând-o puțin mai aproape pe Amara. Așa cred.

Amara îi zâmbește, sperând să-i transmită cât de irezistibilă i se pare ideea. În spatele lui, o vede pe Dido stând cu Quintus și Marcus. Râd toți trei, ca într-o scenă pastorală cu tineri amorezați. Simte o împunsătură de invidie, dar apoi își aduce aminte ce prieten influent s-ar putea dovedi Fuscus. Niciunul dintre băieții de la Vinalia nu s-a arătat prea promițător pe post de client regulat.

— E momentul pentru pantomimă, nu credeți? se aude glasul puternic al lui Cornelius, acoperind larma.

— Nu încă, nu încă, strigă Fuscus. Cred că vrăbiuțele mai au un ultim dar pentru tine.

O strânge pe Amara de braț.

— Iertare, scumpo, îi șoptește. N-am putut să rezist.

— Pentru că trebuie să ne despărțim nu pot să te iert, spune Amara în timp ce se ridică de pe canapea, dând drumul mâinii lui cu o lipsă exagerată de chef.

Se duce la fântână lângă Dido, cu sângele bubuindu-i în urechi. Niciuna dintre ele n-a băut prea mult vin, dar nu se poate spune același lucru și despre ceilalți. Ceea ce e foarte bine. N-ar fi putut rezista nimeni treaz la strofele lui Cornelius.

— În cinstea binevoitoarei noastre gazde, spune Amara. Am îndrăznit să punem pe muzică propriul tău imn.

Nu așteaptă să audă reacția publicului, ci lovește cu putere coardele lirei, într-un ritm mult mai rapid decât atunci când a cântat aceeași melodie mai devreme. Cântă în armonie cu Dido, cât de repede pot fără să se bâlbâie.

Ah, încântătoare Flora!

Zeița futaiului și-a tot ce-i înflorit,

Cu degete încântătoare și nas drăgălaș,

Cu păsărica parcă-i un porumb numai bun de belit,

Binecuvântează primăvara cu inelul tău încântător!
Ah, încântătoare Flora!

Lui Cornelius fie nu-i pasă că toți râd când ajung la ultimul refren, fie e prea beat ca să-și dea seama.

Zâmbește când aplaudă toată lumea, dând din mână ca pentru a arăta că admirația aceea nu e mare lucru.

— Doar un fleac, un fleac, spune el. Deși fetele au cântat-o draguț.

— Mimă, mimă, mimă!

Mai mulți oaspeți bat din picioare, nerăbdători să vadă reprezentația finală.

Unul dintre mesenii aflați în apropiere se ridică, nesigur pe picioare și o prinde pe Dido, aproape dărâmând-o în încercarea de a o duce la canapeaua lui. Amara dă fuga înapoi la Fuscus.

— A gândit-o ca pe-o parodie, nu? spune Umbricius. Futai și belit? E parodie.

Fuscus o trage pe genunchii lui.

— Orice-ar fi fost, ai fost adorabilă, zice el și o sărută.

Egnatius le aduce pe cele opt actrițe de pantomimă, dintre care două țin în mâini niște flaute lungi pe care Amara nu le-a văzut la repetiție. Se așază, lipindu-se de Fuscus, curioasă să le vadă numărul.

— Nevesti-mii n-o să-i placă, mormăie Umbricius. N-o să apuc să aud finalul.

Cele două flautiste scot niște sunete pătrunzătoare, iar actrițele intră în acțiune, mai mult ținând decât dansând. Povestea pe care o interpretează pare să se învârtă în jurul unei farse pe care le-o joacă Flora nimfelor ei, deși dialogul e săracuț și greu de urmărit. *Victoria ar fi mai bună decât oricare dintre ele*, își spune Amara în timp ce-o privește pe actrița din rolul principal sărind în fântână ca o broască și împrôscându-le cu apă pe celelalte, care țipă cu o spaimă bine exersată. Îi vine în cap amintirea nedorită a Victoriei dansând cu Drauca și se strânge involuntar lângă Fuscus, care interpretează greșit gestul ei.

— Imediat, micuț, îi șoptește la ureche.

Până la sfârșitul spectacolului, cele opt actrițe au ajuns să stea tolănite peste oaspeți. Egnatius se află în colț, evaluând încăperea și trimitând un grup compact de sclavi să dea o mână de ajutor unde e nevoie. Cina s-a încheiat, dar unii dintre oaspeți nu dau semne că vor să plece, în timp ce alții se ridică să-și ia la revedere sau să-și recupereze nevestele. Mulți sunt așa de beți, că sclavii lor trebuie să devină bastoane umane. Umbricius se ridică și geme când își lasă greutatea pe genunchi.

— Mai bine o duc pe bătrânică acasă, spune el. Ne vedem săptămâna viitoare, Fuscus.

Amara îl privește cum se împleticește spre nevastă-sa, al cărei chip sugerează că n-o să aștepte până ajung acasă ca să-i împărtășească părerea ei despre petrecere.

Egnatius zăbovește la marginea canapelei.

— Vii împreună cu ceilalți? îl întreabă pe Fuscus.

— Știi că nu-mi place niciodată să fiu privit.

Fuscus e un pic nesigur pe picioare când se îndreaptă.

— Bineînțeles.

Egnatius o ajută pe Amara să se ridice și urmărește direcția privirii ei îngrijorate. Quintus se ceartă cu oaspetele care a pus mâna pe Dido la sfârșitul ultimului lor cântec.

— O să am grijă să fie în siguranță, șoptește el. Ai încredere în mine.

— Mulțumesc, răspunde ea, iar privirile li se întâlnesc în timp ce se ridică de pe canapea. Pentru tot.

Egnatius îi face cu ochiul. E la fel de treaz ca și ea.

— Băiatul o să vă conducă pe amândoi într-un loc mai relaxant, spune el, făcând semn unuia dintre sclavi.

Amara nu privește înapoi când străinul îi conduce din sufrageria care se clatină. Ies în aerul răcoros al nopții, urmându-și călăuza prin grădina cu trandafiri, către casa întunecată.

*Te urăsc și te iubesc:
Nu știu, dară simt c-așa e și cumplit mă chinuiesc.*

Catullus, *Poemul 85*¹⁰

Amara se trezește cu senzația nefamiliară a razelor soarelui pe față. E singură în pat. Preț de o clipă, nu-și poate aduce aminte unde e, apoi năvălesc amintirile de-aseară. Se ridică în capul oaselor și strânge cearșafurile la piept.

Nu se vede nici urmă de Felix. Probabil că a plecat la Palestra fără s-o trezească.

Amara oftează adânc. Zgomotele străzii din fața bordelului sunt puternice, se aud huruind căruțele și zumzetul discuțiilor. Probabil că a dormit până după-masă.

Revede amintirile din timpul nopții, ca pe o serie de scene pictate de jur împrejurul unei încăperi. Gallus a adus-o înapoi la bordel la lumina torțelor, la primele ore ale dimineții, după ce terminase cu Fuscus. Au venit singuri, pentru că Dido era încă ocupată cu întreținerea clienților. Nu se așteptase ca Gallus s-o ducă sus, dar bănuise că Felix voia să-i dea lui atențiile primite. Nu fusese surprinsă să-l găsească în pat, fiind mai uimită că o așteptase treaz.

Simte cum i se încing obraji. Fusese o plăcere să se laude cu succesul serii, cu promisiunea lui Egnatius că o să le mai cheme, cu răsplata pe care i-o dăduse Fuscus. Stând acolo cu Felix, băgând de seamă că încântarea lui la vederea banilor o oglindea pe-a ei, aproape că uitase de Drauca. Monedele multe împrăștiat pe pat fuseseră cele care-l excitaseră, Amara era sigură, iar sexul nici nu fusese altceva decât supunere la solicitările lui obișnuite, deși ora târzie îi oferise o intimitate greu de ignorat.

Cu toate că e singură, Amara își acoperă rușinată fața cu mâinile. Când și-a dat seama că Felix voia să rămână cu el după aceea? Oare ea voia să rămână? A zăbovit prea mult? Amintindu-și ce simțise, parcă ar deschide o ușă spre cea mai întunecată parte a ei. Felix o ținuse strâns de mână și încă o mai ținea și după ce adormise ea, din câte își aduce aminte.

— Îl urăsc, spune ea către camera goală. Îl *urăsc*.

Mai scotocește prin memorie, rememorând fiecare cruzime, fiecare dată când a violat-o, brutalitatea lui. *Drauca*. Dar alte imagini se ȋtesc ca niște buruieni. Smochinele pe care li le-a adus, ei

și lui Dido, râsul din ochii lui când s-au întâlnit la Palestra, încântarea lui când îi povestea azi-noapte. Cum se potriveau degetele lui într-ale ei. Amara se aruncă la loc pe pat și își pune brațul peste ochi.

— Îl urăsc, repetă ea.

În petele întunecate și luminoase din spatele pleoapelor, invocă o altă amintire, o amintire care n-a existat niciodată, o viziune adusă la viață doar de glasul lui Felix. *Parcă ai fi fost zeița Diana, cum te-ai purtat azi. Ca și cum ai fi putut să-ți chemi câinii de vânătoare să sfâșie orice bărbat care a îndrăznit să te vadă goală.*

Amara simte cum i se liniștește răsuflarea, alinată de sentimente mai familiare. Furia pe care o căutase e încă arzătoare. Felix a văzut-o, i-a văzut toată singurătatea și nevoia, dar n-o să se lase sfâșiată de el.

— Te urăsc, spune ea din nou. O să te urăsc întotdeauna.

Își coboară picioarele din pat și simte răceala lemnului sub tălpi când se ridică. Veșmintele ei scumpe de mătase sunt încă împăturite cu grijă pe un scaun. Nu poate să se îmbrace cu ele; va trebui să-și pună doar mantia pe ea. Netezește patul cu palmele, sperând să șteargă orice urmă a prezenței ei. Apoi se strecoară afară din cameră.

Când coboară, Dido e singură la bordel și dă fuga pe coridor în clipa în care aude pașii Amarei.

— *Ești bine?*

Își pun întotdeauna una alteia aceeași întrebare, apoi râd.

— Deci ai stat toată noaptea cu Fuscus? întrebă Dido, rezemându-se cu spatele de perete.

Arată obosită.

— Părea foarte dornic.

— A trebuit să mă văd cu Felix după aia, răspunde Amara, bucuroasă că nu trebuie s-o privească în ochi pe Dido, fiindcă își pune toga pe ea. Dar n-a fost mare lucru; era bine, mulțumit că am câștigat așa de mult.

Apoi schimbă subiectul.

— Vreau să știu ce ai făcut tu! Egnatius a zis că o să aibă grijă de tine; sper că așa a fost.

— Da, răspunde Dido. Cât a putut. N-o să-ți vină să *crezi* ce ciudată e casa aia. Cornelius are un bordel întreg în fundul grădinii! Mult mai luxos ca aici, și cu picturi mai bune. Dar e un coridor cu cămăruțe, ascuns în spatele băilor. Și cea mai bună cameră are o fereastră care dă în altă cămăruță.

Se strâmbă.

— Îi place să se uite.

— Aș zice că era prea beat ca să poată face *mai mult* de-atât,

răspunde Amara, recunoscătoare că n-a trebuit să se ocupe decât de Fuscus.

Fusese un partener nu prea activ, dar nici solicitant. Din nou, simte căldura trupului lui Felix întins lângă ea și alungă amintirea.

— Nu-i doar atât, spune Dido, și în glasul ei se simte o siguranță de sine cu privire la gusturile bărbaților care ar fi fost de neînchipuit cu câteva luni în urmă.

— E voyeur. Nu sunt sigură că face vreodată și altceva, beat sau nu.

— A trebuit să te ocupi de mulți clienți? întreabă Amara. Sper că te-au recompensat toți.

— A fost mai mult Quintus, răspunde Dido. Cornelius nu l-a lăsat pe bărbatul ăla foarte beat să intre. Cred că nu voia decât să vadă femeile cu bărbați mai tineri.

— Amărăta de nevastă-sa, spune Amara, închipuindu-și tot ce trebuie să fi suferit Calpurnia cu un asemenea bărbat. Ai văzut cum vorbea cu ea?

— Are familie, avere și respectul altor femei, răspunde Dido pe un ton surprinzător de tăios. Nu mi-ar părea foarte rău pentru ea.

Toate lucrurile pe care și le dorește Dido, își spune Amara. Și nu le va avea niciodată pe cele două pe care și le dorește cel mai tare. Până la urmă, respectul și familia nu le salvară pe ea și pe maicăsa în Aphidnai.

Vocile celorlalte trei femei pătrund prin fereastră cu doar câteva clipe înainte să intre și ele în bordel.

— N-o să vă vină să credeți! exclamă Beronice imediat ce intră. Drauca a murit!

— *A murit?* repetă Amara, nevenindu-i să creadă.

Viața e ieftină și viața unui sclav e cea mai ieftină. Dido, care nu știa despre bătaie, e curioasă, dar nu șocată.

— Nu știam că-i bolnavă, spune ea.

— N-a murit de boală, răspunde Victoria. A fost *ucisă*.

— Nu! strigă Dido și o prinde de braț pe Amara.

Asta-i ceva mai cunoscut. Amenințarea unui client violent planează tot timpul asupra lor.

— Niște bețivi au făcut praf taverna lui Simo de Vinalia, continuă Victoria, iar celelalte se strâng în jurul ei. Drauca a fost prinsă la mijloc.

— A murit de Vinalia? întreabă Dido.

— Nu, acum câteva zile, intervine Cressa. Era rău. A fost Maria azi la băi. Crede că Simo a făcut-o, deși el neagă. Nu mai putea suporta să-i vadă fața. Era toată...

Glasul i se stinge.

— Își pierduse un ochi, spune Victoria. Un nemernic i-a scos

nenorocitul de ochi.

Amara îi înțelege furia. Victoriei nu-i plăcea Drauca, ba chiar o ura, dar aici e vorba despre violență împotriva uneia dintre ele. Faptul că un bărbat a considerat așa de neînsemnată viața Draucăi e ceva care se reflectă asupra tuturor.

— Îmi imaginez că și Felix ar fi făcut la fel ca Simo, spune ea. Dacă ar fi fost una dintre noi.

Victoria explodează.

— De ce trebuie să-l aduci pe Felix în discuție? strigă ea. Simo o omoară pe Drauca, și tu vorbești de Felix! Nu poți s-o lași baltă măcar o dată?

Victoria are lacrimi în ochi. Când își trece mâinile prin păr, se vede că tremură de nervi. Știe că e adevărat, își spune Amara.

— Ar trebui să ieșim, intervine Cressa, strecurându-se între ele. Amara, hai cu mine.

Se supune, prea tulburată ca să facă altceva. Pornesc, trecând prin mulțimea adunată după-amiaza la fântână. Amara își simte inima mai grea decât o găleată care dă pe dinafară.

— Unde mergem? întreabă ea în cele din urmă, când traversează Via Veneria.

E o zi înăbușitoare, iar cerul este aproape alb din pricina dogorii. Merg pe partea umbrită a drumului, lipindu-se de zidurile caselor pe lângă care trec.

— Nu știu, răspunde Cressa. La o cârciumă, dacă vrei? Mi-ar prinde bine ceva de băut.

— E o prăvălie cu mâncare de-a gata lângă teatru, spune Amara. O știu pe proprietăreașă.

— Bine.

Cressa o prinde pe Amara de mână și o strânge.

— N-o lua așa personal cu Victoria, bine? E doar supărată.

— E supărată fiindcă știe că e adevărat. Felix nu dă doi bani pe niciuna dintre noi!

O soție respectabilă se trage din calea lor țâțâind. Amarei îi vine pe neașteptate în minte o imagine vie a mamei ei pe trotuar. Ce-ar crede despre fata ei, care înjură ca o târfă de la colțul străzii? *Sunt o târfă de la colțul străzii*, își spune Amara. Absurdul situației aproape că o face să râdă.

— Și atunci, nu poate să-ți pară rău pentru ea? Ținând cont de toate?

— Cred că da, răspunde Amara, neînțelegând de ce furia Victoriei merită mai multă compasiune decât a oricui altcuiva.

Un val brusc de neliniște o face să se oprească și își sprijină mâna de zid ca să se echilibreze. Dar dacă Victoria a ghicit cine e cu adevărat responsabil pentru distrugerea tavernei lui Simo și dă vina

pe Amara? *Tu ai fost de la bun început aia care a propus să-i facă praf taverna.* Erau amândouă cu Felix când Amara sugerase că Simo trebuie să plătească pentru scandalul de la băi. Oare Victoria își aduce aminte ce s-a spus atunci?

— O să-i treacă, spune Cressa, interpretând greșit expresia încordată de pe chipul Amarei. Hai să bem ceva. O să-ți prindă bine.

Vrabia pare enormă în comparație cu prăvălia Marcellei. E adăpostită pe o străduță lăturalnică, în calea numeroșilor trecători dinspre teatru, și nu prea ai loc decât să stai în picioare și să te bucuri de o carafă cu vin sau să iei una dintre tartelesle unsuroase care se prăjesc în spate și să pleci cu ea. Cressei nu pare să-i pese. Se prăvălește la tejghea.

— Un vin mic. Ce ai mai ieftin.

Sclava care servește are obraji roșii și e transpirată, asudând în dogoarea cuptorului din spate.

— Stăpâna ta nu-i aici? Întreabă Amara.

— Vine imediat, răspunde fata. Ce iei?

— Aștept până se întoarce Marcella.

Fata ridică din umeri și toarnă băutura Cressei, având grijă să nu depășească măsura.

— Abia dacă-i cât o ghindă, se plânge Cressa, arătându-i cupa Amarei.

Soarbe și se strâmbă:

— Țsta doboară și-un catâr.

Dă pe gât băutura și împinge cupa spre fată.

— Încă una.

Sclava îi toarnă din nou vin, iar Amara e ușurată să vadă că de data asta Cressa nu-l dă pe gât.

— Știi că Drauca avea o fetiță?

— Nu, răspunde Amara, simțind cum i se strânge inima.

— A ținut-o Simo la el. Are vreo cinci ani acum și face una, alta ziua la tavernă.

Amara știe că prietena ei nu vorbește niciodată despre copilul pe care l-a pierdut, dar privind-o, vede că e și mai chinuit să nu-l pomenească, să nu dea glas durerii.

— Îmi pare rău pentru...

— Nu, spune Cressa. N-o spune. Pur și simplu nu pot.

Rămân în tăcere.

Amara se foiește. Cressa își acoperă ochii cu mâna, ca pentru a se feri de soare, dar Amara bănuiește că de fapt vrea să-și ascundă durerea. E neplăcut de cald, cu tartelesle care se coc la foc mic și soarele de-afară. Se simte încordată și plină de energie nervoasă în așteptarea datornicei sale, încă nesigură cum o s-o convingă să

plătească, dar știind că trebuie s-o facă.

Marcella vine de după colț, iar Amara țâșnește spre ea, tăindu-i calea.

— Aici erai! exclamă ea, luând-o prin surprindere pe Marcella și nedându-i nicio șansă să scape. Ce zi! Soarele arde rău, nu-i așa?

Face semn către tejghea.

— Gellius încă lasă totul în seama ta?

— Ce vrei? întreabă Marcella, aruncând o privire spre sclava ei, perfect conștientă de motivul pentru care a venit Amara.

— Doar să văd ce mai faci. Nu-mi vine să cred că nu-i Gellius aici! Trebuie să faci tu toată treaba.

Amara se apropie, în timp ce Marcella se trage în spate. Coboară glasul, ca în semn de compasiune, și apelează la amintirile despre prima discuție pe care o auzise la băi.

— Măcar știe ce se petrece la local? Localul ăsta, vreau să zic. Probabil că nici n-ar băga de seamă dacă ar dispărea jumătate din provizii, nu?

— Ai grijă de prăvălie, îi spune Marcella slavei de la tejghea. O să stau puțin de vorbă cu... prietena mea.

— Nu bei și tu ceva? întreabă Cressa, surprinsă că e lăsată singură.

— Imediat.

Amara zâmbește și o strânge pe Cressa de umăr când trece pe lângă ea. O urmează pe Marcella pe o scară îngustă, care duce la încăperile de deasupra tavernei. Aici e și mai cald; e un spațiu înghesuit și fără aer care îi sporește încordarea. E greu de spus care dintre ele e mai agitată.

— Trebuie să plătești, spune ea, cu glas aspru din cauza tulburării.

— Nu, trebuie să încetezi, șuieră Marcella. Am umblat cât am putut la încasări. Fie ia mai puțin, fie lasă-mi mai mult timp! Stăpânul tău trebuie să înțeleagă. Cota asta a fost mereu prea mare.

— Atunci n-ar fi trebuit să semnezi.

Amara se uită prin încăpere. Sunt foarte puține lucruri valoroase aici, cel puțin la vedere. Se întreabă de unde provenea colierul de chihlimbar. Probabil că familia surorilor a ajuns la strâmtoare, așa cum ajunseseră și ea și maică-sa. Norocul oricui se poate schimba lesne.

— Atunci ține colierul, spune Marcella, la un pas de a izbucni în plâns. Nu pot plăti mai repede.

— Colierul nu acoperă și dobânda.

Marcella o privește o clipă, prea șocată să spună ceva.

— Doar nu vorbești serios!

Prin podea se ridică dogoarea de jos, iar Amara e deja learcă de sudoare. Mirosul tartelor și senzația sufocantă de vinovăție îi fac greață. Se gândește la Drauca, la tot ce i-ar putea face Felix femeii

din fața ei. Nu poate să plece fără bani.

— Ce zici de inel? întreabă ea, arătând spre cameea pe care Marcella o tot răsuțește fără să-și dea seama.

Femeia își duce mâna la spate ca un copil.

— Nu.

— Ar încheia ratele. Putem să terminăm tot împrumutul azi.

— A fost al mamei. E moartă. Nu pot să ți-l dau.

Marcella pare fragilă, așa cum stă singură în locuința sărăcăcioasă pe care o împarte cu bețivanul de bărbată-su. Amara se întreabă cât i-ar lua lui Felix să facă praf tot locul, câtă distrugere poate să pricinuiască.

— În ospătării micuțe și pline de fum se poate întinde repede un incendiu, spune ea. Ar trebui să fii mai atentă cu cuptorul ăla de jos.

Tace o clipă, lăsând amenințarea să plutească între ele, apoi întinde mâna.

— Dă-mi inelul. Dacă nu, nu te mai pot proteja.

Nimeni n-a privit-o vreodată cu mai multă ură decât Marcella când își răsuțește pentru ultima dată inelul pe deget. Durează o vreme până îl scoate — probabil că are degetele umflate de căldură și se chinuie să-l tragă de pe deget, ca și cum s-ar lupta pentru inel cu propria carne. În cele din urmă, îl lasă în palma Amarei.

— Să nu mai vii niciodată.

— Crede-mă, tocmai ți-am făcut un serviciu, spune Amara.

Știe că e adevărat, că Marcella n-ar fi pierdut doar inelul, dar cuvintele tot par să fi fost rostite de altcineva. Își dă seama că a vorbit întocmai ca Felix.

---

¹⁰ Catullus, *Carmina*, trad. Teodor Naum, Ed. Teora, București, 1999, Poemul LXXXV, „Amorul lui Catul“, pag. 179. (N.t.)

*Dragostea ce ți se dă că așa-i datoria nu-mi place
Și pe iubit-o scutesc de un asemenea dar.*

Ovidiu, *Arta iubirii*, II11

— Sunt cele mai proaste strofe pe care le-am auzit *vreodată!*

Priscus râde, cât pe ce să se sufoc, după ce le aude pe lupoalice cântând imnul lui Cornelius pentru Flora. Dido și Amara râd și ele, în timp ce Salvius clatină din cap.

— Dacă aș fi știut ce cuvinte o să puneți pe o melodie așa de frumoasă, nu v-aș fi învățat niciodată s-o cântați, spune el cu glas grav, deși în ochi i se vede zâmbetul.

E noaptea în care-și plătesc datoria, dar pare mai degrabă o vacanță. Sufrageria micuță a lui Salvius e plină de lumânări care sclipesc, iar răcoarea serii se strecoară prin ferestrele deschise. Nu-i nici pe departe ceva la fel de fastuos ca petrecerile la care au fost în ultima vreme — au tocană de fasole și o porție mică de porumbel fript, dar seamănă cu o masă în familie mai mult decât orice a trăit Amara de când a plecat din casa tatălui ei. Bănuiește că și pentru Dido e la fel.

Salvius le mai toarnă vin, dându-i sclavului carafa s-o umple. Băiatul iese tiptil din cameră.

— Și când aveți următorul spectacol?

— În ultima seară de Floralia! răspunde Dido. Deși o să recităm din Ovidiu de data asta. Egnatius ne-a dat să învățăm niște strofe.

— Trebuie să mă gândesc la niște melodii mai potrivite, spune Salvius. Sau poate știi tu vreuna, Priscus?

— E aia pe care o cânta tot timpul taică-tu. Îmi place cântecul ăla.

— Adică voi vă știți din copilărie? întreabă Amara, înmuind o bucată de pâine în sos.

— Tații noștri lucrau împreună, spune Priscus. Ca și noi, până acum vreo zece ani. Responsabili pentru unele dintre cele mai frumoase picturi din Pompeii, dacă pot spune așa. Artiștii mei au pictat din nou jumătate din For după marele cutremur. Oamenii socrului meu au pictat cealaltă jumătate, adaugă el arătând spre Salvius. Asta a fost după ce nevastă-sa l-a convins să ne părăsească și să se apuce de lucrat cu metale.

Cei doi bărbați se uită unul la altul, apoi își mută privirea.

— Odihnească-se în pace.

Amara nu e surprinsă că profesorul lor de muzică e văduv. E

ciudat să și-l imagineze pe Priscus cu o soție care-l așteaptă acasă. Fără îndoială că ea e motivul pentru care găzduiește Salvius cina. Preț de o clipă, femeia absentă aruncă o umbră peste iluzia intimă că ar fi vorba despre o întâlnire obișnuită între prieteni și egali.

— Și voi cum ați ajuns la Pompeii? întreabă Salvius.

— Ah, răspunde Amara. Nu-i o poveste foarte veselă.

— Niciuna dintre voi nu s-a născut în sclavie, nu?

Amara se întreabă cum de a ghicit, apoi își aduce aminte cuvintele Fabiei: *Încă te porți ca și cum ai avea vreo importanță*. N-o să-i pună și lui aceeași întrebare.

— Sunteți prea bine educate, vorbește Salvius mai departe. Îmi pare rău; viața voastră de-acum trebuie să fie fără îndoială dureroasă pentru amândouă.

Vrea să fie amabil, însă Amara își dorește să nu fi spus nimic. O simte pe Dido tot mai încordată lângă ea. Oare Salvius nu poate să înțeleagă nevoia de a uita uneori?

— Și tu ești mult prea modestă, îi spune Priscus lui Dido, separându-le atât de clar una de alta, încât Amara pufnește în râs. Iertare, adaugă el întorcându-se către Amara: N-am vrut să te jignesc.

— Nu sunt jignită, răspunde ea. Și oricum ai dreptate. Am fost concubină înainte. Ea, nu.

Dar tot detest ce mi se întâmplă, ar vrea ea să adauge.

Salvius simte schimbarea din aer.

— Iertare. N-ar fi trebuit să spun nimic.

— Cântăm? întreabă Dido cu tonul vioi și repezit pe care Amara îl recunoaște ca fiind latura ei curajoasă.

Măcar învață să se apere, își spune ea. *Mai bine decât să plângă*.

— Ar fi minunat! exclamă Priscus.

Salvius își ia fluierul de pe capacul unui cufăr, unde e limpede că l-a pregătit ca să-l aibă la îndemână în seara asta.

— Să începem cu melodia voastră favorită?

Nu așteaptă răspuns și începe să cânte melodia ciobănașului și a iubitei lui.

Cântă cu toții și, după prima strofă, stinghereala și tristețea încep să se risipească. Amara se uită la Dido, la bucuria de pe chipul ei, și își dă seama că nu iubește pe nimeni mai mult. Se simte copleșită de emoție. N-a mai avut niciodată o prietenă ca Dido. E lumina din bezna vieții ei.

Cântă melodie după melodie, învățând și unele noi de la Salvius și jucând povestea lui Crocus și Smilax pentru cei doi bărbați. Ajutate de buna dispoziție, e un spectacol mai bun decât cel pentru care a plătit Cornelius. Amara simte cum i se încing tot mai tare obrajii și cum i se răspândește căldura în membre când își

permite să bea prea mult. Oare așa ar fi viața dacă ar fi o femeie liberă în Pompeii?

Sclavul aproape că adoarme într-un colț, iar cerul nopții e plin de stele, când Priscus spune în cele din urmă:

— Ar trebui să plec curând acasă.

Se lasă tăcerea, iar cei doi bărbați se uită unul la celălalt, semnalul unui aranjament convenit dinainte. Priscus se întoarce către Dido:

— Îmi faci onoarea...? Ești așa de drăguță să vii cu mine puțin?

Măcar are decența să întrebe, ca și cum refuzul ar fi o opțiune, își spune Amara.

— Sigur, răspunde Dido luându-l de mână.

Priscus o conduce afară din cameră, lăsându-i pe Salvius și Amara singuri la masă.

— Mai vrei vin?

Amara își dă seama că e agitată.

— Doar ca să beau cu tine. Altfel, sunt bine.

Salvius umple ambele pahare.

— N-am mai fost cu o femeie de doi ani. De când a murit soția mea.

Tace. Amara simte că nu așteaptă un răspuns, doar încearcă să găsească niște cuvinte potrivite, așa că nu spune nimic.

— Sabineii îi plăcea muzica, continuă el. Îmi aduci un pic aminte de ea.

— Îmi pare rău. E groaznic să pierzi pe cineva la care ții.

Salvius dă din mână, parcă vrând să-și bagatelizeze durerea.

— Sunt sigur că și tu ai pierdut oameni din familie.

Amara își înclină capul, nedorind să vorbească despre părinții ei sau despre Aphidnai. Salvius își golește paharul și se ridică.

— Bine, atunci.

Amara își lasă jos paharul neatins și se ridică și ea. Sclavul se trezește tresărind când trec pe lângă el, apoi se apucă să strângă masa, cu gesturi obosite.

Salvius ia o lumânare ca să lumineze calea până în dormitor. Pe coridorul îngust e beznă, iar Amara pășește cu atenție în urma lui. Salvius deschide ușa. Încăperea e întunecată după sufrageria bine luminată, însă ochii ei se obișnuiesc repede cu obscuritatea și vede întinse pe pat hainele unei femei. Nu întreabă ale cui sunt.

Salvius pune lumânarea pe o măsuță și ridică roba soției lui.

— Te-ar deranja dacă...?

Amara ia roba, iar Salvius se întoarce cât se schimbă. Îi dă fiori când se înveșmântează cu hainele unei femei moarte. Tristețea propriei singurătăți, a durerii lui Salvius, îi pune un nod în gât.

— Acolo-i parfumul ei.

Amara ia sticlă și își pune o picătură pe gât, în timp ce Salvius o privește.

— Semenii așa de mult cu ea! spune el și oftează. E cineva pe care ai vrea să-l... Adică, pot să mă prefac că sunt altcineva, dacă e mai ușor.

Probabil că era ultimul lucru la care se aștepta Amara. Îi vine în minte zidul de la Vrabia, cu noua inscripție pe care a zărit-o chiar azi-dimineață. *Kallias o salută pe Timarete a lui.*

— Nu, răspunde ea cu compasiune. N-ar fi de ajutor.

— Îmi pare rău, zice Salvius. Dar există, poate, măcar o amintire cu cineva care-ți plăcea?

— Nu.

— N-ai fost niciodată cu un bărbat pentru că așa ți-ai dorit tu?

— Nu.

Simplitatea întrebării lui și sinceritatea răspunsului ei o lovesc cu o forță neașteptată. Își întoarce privirea.

— Îmi pare rău, spune Salvius și se așază pe pat.

Amara se lasă lângă el, neștiind ce să spună.

— Nu-i vina ta, spune ea în cele din urmă. Tot mă bucur că sunt aici, cu tine.

— Nu trebuie să te prefaci, răspunde el luându-i mâna. Probabil că trebuie să te prefaci o grămadă.

Amara nu-l contrazice.

— Ai... simțit vreodată ceva?

Dacă a simțit vreodată ceva? Ce întrebare! Îi năvălesc în minte o mie de răspunsuri. Toate senzațiile din viața ei de prostituată: dezgust, panică, pustiul care șterge totul. O aversiune de a fi atinsă așa de intensă, că e uluită că a supraviețuit fie și unei singure nopți la bordel fără să urle, fără să-i respingă pe bărbați. Dar știe că nu asta întreabă Salvius.

— Nu, răspunde ea încet. N-am simțit niciodată nimic.

Rămân tăcuți.

— Sabineii îi era foarte frică la început, spune el. A durat mult până să se obișnuiască să fim împreună.

O cuprinde cu brațele și o trage mai aproape de el. Amara se întreabă pe cine vede când se uită la ea — pe femeia din fața lui sau pe soția lui moartă?

— Amara, spune el, ca și cum ar răspunde întrebării ei nerostite. O să încerc să fie cât mai plăcut pentru tine. Tot ce-ți cer e să nu te prefaci.

Îi dă deoparte o șuviță de păr de pe față și se corectează:

— Nu te simți obligată să te prefaci.

Dimineață o trezește cântecul Victoriei. Rămâne o vreme întinsă în cămăruța ei, ascultând sunetele, dulceața vocii în

contrast puternic cu realitatea dură a vieții cântăreței. Nu știe aproape nimic despre trecutul Victoriei. Măcar ea și Dido au fost cândva iubite de cineva, și știe că și Beronice și Cressa și-au petrecut primii ani din viață alături de mamele lor, dar Victoria nu a avut niciodată decât stăpâni. Și totuși, în fiecare dimineață cântă din toată inima, umplând tot locul de bucurie. Amara se întreabă unde a învățat atâtea melodii. Își dă seama cât de mult i-a lipsit prietenia lor de când i s-a schimbat soarta din seara de Vinalia.

Se dă jos din pat, se îmbracă repede și iese pe coridor. Podeaua de pământ bătătorit de sub tălpi e tare și rece. Rămâne o clipă la ușa Victoriei înainte să tragă draperia.

— Pot să intru?

Cântecul Victoriei se întrerupe brusc.

— Poftește.

— Cum a fost aseară?

— Ca de obicei. Voi ați avut o *petrecere* frumoasă?

— A fost o cină deasupra prăvăliei de unelte. Nu chiar petrecere.

— Totuși. *Cină*, totuși, spune Victoria, cu fața întoarsă în timp ce și aranjează părul. Într-o casă. Cu vin gratis. Mai bine decât o masă pe zi.

Amara nu spune nimic, întrebându-se cât îi datorează lui Salvius pentru bunătatea pe care i-a arătat-o aseară.

— Clientul m-a pus să mă îmbrac ca fosta lui nevastă, care e moartă. Cu o robă veche și mucegăită.

Vede că Victoria ezită și știe că nimic nu i se pare mai irezistibil ca o poveste ridicolă cu sex.

— Avea parfumul și toate cele pregătite deja.

Victoria cedează curiozității și lasă din mână peria.

— *Glumești*.

— M-a întrebat cine vreau să se prefacă el că e.

Victoria râde.

— Sper că ai zis Jupiter. Înfățișat ca o grămadă nenorocită de aur.

— Ce tot chicotiți aici? întreabă Beronice din ușă, cu ochii cârpiți de somn.

— Despre un client, răspunde Victoria. Mai ții minte ce sunt ăia? Dinainte de Gallus?

— Știi că am avut cel puțin trei azi-noapte, răspunde Beronice ofensată. Inclusiv idiotul ăla cât se poate de enervant de la spălătorie. Cum ziceai că-l cheamă?

— Fabius, spune Victoria.

Amara se întreabă cum reușește să țină minte toate numele.

— Nu-i chiar așa de rău.

— *Iar s-a îmbătat*, mormăie Beronice, aplecându-se spre coridor și privind spre cămăruța Cressei. Nu știu de unde are bani. În ritmul

ăsta, o să ajungă să-și bea toți banii pe care i-a strâns vreodată.

— Nu cam la vremea asta s-a născut Cosmos? Probabil că-i e dor de el.

Victoria începe din nou să-și perie părul.

— Fabius a plâns iar după, ca de obicei?

Beronice se lasă greoaie pe pat.

— E așa de *plicticos*, spune ea.

— De-asta trebuie să-i aduci în starea potrivită, zice Victoria. Nu poți să-l învinovățești că plânge, dacă tu zaci acolo, cu fața aia care zice aș-prefera-să-fiu-cu-iubitul-meu. Măcar fă și tu un pic de efort.

Beronice nu se apără; stă în continuare cu umerii coborâți.

— M-a plesnit.

— Ce? *Fabius*? întreabă Victoria șocată. E un prăpădit!

— Nu. Gallus, răspunde Beronice, cu o expresie nefericită. Zice că-mi place prea tare. Cu alți bărbați, vreau să spun.

— Și ce-ar vrea el să faci? Să jelești și să gemi toată noaptea după virtutea ta pierdută? Ce nenorocit!

— Dar îți place? îi trânteste Amara, iar cele două femei întorc privirea spre ea.

— Ce întrebare! spune Victoria. Parcă ai fi un client, Amara.

— Dar, vreau să zic...

Amara tace, nesigură ce vrea să spună. Noaptea trecută, petrecută cu Salvius, n-a fost tocmai o revelație. N-a simțit plăcere, în pofida eforturilor lui considerabile. Dar nu a fost nici cu totul neplăcut. Pentru prima dată, a avut o vagă bănuială că ar putea fi altfel, dacă bărbații ar fi altfel.

— A mai fost și altceva cu futaiul ăsta cu nevasta moartă și nu ne spui? întreabă Victoria.

— *Nevasta moartă?* intervine Beronice.

— Deci le-ai spus despre Salvius?

Dido se sprijină de tocul ușii. Victoria o împinge pe Beronice ca să-i facă loc și lui Dido pe pat, iar Amara rămâne singura care stă în picioare. Toate trei o privesc.

— Te rog, nu ne spune că te-ai îndrăgostit de un bărbat care te pune să te îmbraci ca nevasta lui moartă, spune Victoria.

— Nu! răspunde Amara. Deși îmi place destul de mult. Ca prieten.

— *Prieten?* repetă Beronice fără să-i vină să creadă.

— Te-ai mărită cu el, dacă ți-ar cere să fii nevasta numărul doi?

Victoria e încântată de rolul ei de procuror.

— Da, dar nu e *dragoste*. Aș prefera să fiu o libertă care se ocupă de o prăvălie de unelte decât sclavă care muncește pentru Felix. Tu nu?

— E un amant uluitor?

Amara nu răspunde.

— *E un amant uluitor!* strigă Victoria.

Celelalte două încep să râdă, iar Amara se trezește și ea râzând.

— A făcut un efort, atâta tot. Clienții nu fac așa de obicei, nu?

— De-asta îi îndrumi tu, spune Victoria. Poți să preiei o parte din control.

— Nu sunt sigură, intervine Beronice încruntându-se. Știu ce vrea să spună.

— Nimeni nu vrea să audă ce amant nemaipomenit e Gallus, ripostează Victoria dându-și ochii peste cap. Te rog, scutește-ne.

— Da, dar *este* altfel dacă bărbatul face un efort. Pur și simplu așa e, insistă Beronice. Nu credeți?

— Nu-i niciodată altfel, spune Dido.

— Nu poți să te bazezi pe bărbat să-ți ofere vreo plăcere, declară Victoria, ca și cum ar fi ceva evident. Trebuie doar să faci ce-ți place și să-i iei și pe ei după tine.

— Și dacă nu-ți place *nimic*? întreabă Dido.

— Atunci trebuie doar să speri că, într-o bună zi, dacă ai *foarte-foarte* mult noroc, o să-ți ceară un negustor de unelte să te îmbraci ca nevastă-sa, răspunde Victoria, punându-și brațul în jurul ei cu un aer conspirativ.

Amara le privește pe toate trei cum se trântesc pe pat, râzând cu lacrimi, și zâmbește. Poate că până la urmă și în viața unei târfe există mici plăceri.

— Ce-i așa de-al naibii de amuzant? întreabă Paris, uitându-se urât la ele.

De când Victoria i-a oferit pastă aurie și l-a întrebat dacă nu vrea să-și aurească gaura curului, a fost chiar mai puțin prietenos decât de obicei.

— A, și râsul e interzis acum? întreabă ea. Nu mi-am dat seama. Dar mă tem că încruntătura n-o să alunge clienții. Din spate, n-au cum să-ți vadă fața.

Paris se mișcă așa de repede, că niciuna nu apucă să încerce să-l oprească. O lovește cu forță pe Victoria în față, apoi își ia avânt și o mai lovește o dată. Beronice îi sare în spinare țipând și înfigându-și unghiile în brațele lui și îi strigă să se oprească. Amara și Dido se reped în fața lui, țipând la el să înceteze. Paris încearcă s-o arunce din spate pe Beronice, dar femeia i s-a prins de gât și-l apasă pe esofag. Cressa dă năvală în cameră, trăgând de Beronice și încercând s-o împiedice să-l strângă de gât pe Paris, în timp ce strigă la ea să-i dea drumul.

— *Ce mama mă-sii se petrece aici?*

La sunetul vocii lui Felix, toate țipetele încetează, iar Beronice cade pe podea ca un bolovan. Paris își freacă gâtul și icnește.

— Am zis ce mama mă-sii e asta?

— A lovit-o în față! spune Amara, arătând spre Victoria. A lovit-o în față!

E regula supremă la Sălașul Lupului. Nici lui Felix, nici vreunui alt bărbat nu-i e îngăduit să le lase semne pe față.

Felix n-are nevoie să întrebe dacă e adevărat. Victoria își ține mâna la ochi, iar pielea de pe obraz are o nuanță aprinsă de roșu.

— Lasă-mă să văd.

Se îndreaptă cu pas rapid spre pat, iar Amara și Dido se trag din calea lui. Felix îi ia Victoriei mâna de pe față și cercetează pagubele, apăsând cu degetul pe obraz. Victoria tresare.

— Nu-i nimic rupt, spune el și se ridică. O să se vindece.

Se duce la Paris și-l împinge.

— Ce naiba a fost în mintea ta? Nu mai ești așa mare bărbat acum, nu? Pleacă în mă-ta de-aici!

Paris nu așteaptă să-i spună de două ori; iese împleticit din cămăruță.

— Și tu, spune Felix întorcându-se spre Victoria, care s-a tras înapoi lângă perete. Mai ține-ți gura. Știi ce trebuie să se fi întâmplat. L-ai provocat. Nu-i așa?

Victoria nu răspunde, iar el o prinde de umeri și o scutură.

— Nu-i așa?

Amara se uită la flacoanele cu parfum aliniate pe pervazul Victoriei și își închipuie cum ia unul și-l zdrobește în capul lui Felix, se imaginează țipând la el să înceteze. Dar nu face nimic. Se lipește îngrozită de perete, ca și celelalte.

Felix îi dă drumul Victoriei, care se trage la distanță sigură, mergând împleticit spre pat. Durerea de pe fața ei îi strânge inima, însă Victoria n-are lacrimi în ochi. Amara își dă seama că n-a văzut-o niciodată plângând pe prietena ei.

— Mai țineți-vă gura toate, spune Felix. Nu vreau să ajung să mă aleg cu vreo Drauca; să am o femeie cu fața inutilă, *urâtă*. Uită-te la tine! se răstește la Victoria. N-o să vrea niciun bărbat să se atingă de tine zile în șir.

Dă draperia deoparte și iese vijelios din bordel.

— Nu, spune Victoria, ridicând mâna ca s-o împiedice pe Dido să se apropie. Nu spune nimic. Lasă-mă în pace.

Se întorc toate în cămăruțele lor, ca și cum dacă ar căuta alinare unele la altele ar diminua suferința Victoriei. Amara stă singură pe pat, uitându-se țintă la sacul mucegăit al tatălui ei. Se gândește la Felix, în apartamentul lui de deasupra, la inelul cu camee al Marcellei aflat în sertar, la zâmbetul de pe chipul lui când i l-a dat, și închide ochii.

IULIUS

Toate fetele îl doresc pe Celadus, gladiatorul trac!

Inscripție din Pompeii

Soarele arde așa de tare, încât Amara are senzația că o să leșine și că doar îmbulzeala mulțimii din jur și ghionturile entuziaste în coaste ale Victoriei o mai țin pe picioare. Nu așa ar fi ales ea să-și petreacă prima zi cu adevărat liberă în Pompeii. Trezit din zori, mășăluit până în celălalt capăt al orașului, stat în bezna răcoroasă, privit răsăritul și, mai târziu, topit în dogoare, totul ca să prindă cea mai bună vedere asupra paradei gladiatorilor în amfiteatru. Este 1 iulie, ziua când preiau postul noii oficiali aleși ai orașului și, mai important, ziua când se țin jocurile gratuite ca să celebreze evenimentul.

Amara se întreabă dacă Fuscus e deja în arenă, stând în față și făcându-și griji că spectacolul va pune în umbră jocurile pe care le-a organizat el anul trecut. Era destul de irascibil din pricina asta ultima dată când îl văzuse. Egnatius îi făcuse multe servicii, dar probabil niciunul la fel de mare ca atunci când o prezentase duumvirului. Ea și Dido au spectacole regulate și la el, și la Cornelius, deși Fuscus e o gazdă mai puțin solicitantă. La el acasă, rareori li se cere să mai facă și altceva în afară de cântat, în principal pentru că nevasta lui Fuscus are mai multă influență asupra soțului ei. Pare ciudat cât de intimă este acum cu bărbați puternici. Acasă la Cornelius, Fuscus îi povestește mici detalii despre viața lui — fântâna pe care a comandat-o pentru socrul lui, cărțile pe care le citesc cei doi băieți ai lui — și, bineînțeles, știe exact ce-și dorește el în pat. La el acasă, intră în rolul unui stăpân distant care a tocmnit-o și care le-o prezintă oaspeților ca pe o parte a serviciului, de savurat împreună cu platoul cu fructe. Pe stradă, dacă dau unul peste altul, Amara n-are vreo îndoială că nici n-ar băga-o în seamă. Din punctul ăsta de vedere, viața ei nu s-a schimbat deloc.

— Uite-! țipă Victoria. E Celadus!

Amara n-ar fi auzit-o în veci dacă Victoria n-ar fi răcnit chiar în urechea ei. Sunetul trompetelor la apropierea gladiatorilor, hărmălaia făcută de mulțime îi dau senzația că o să-i crape capul. Dar măcar așteptarea lor îndelungată și plicticoasă a meritat. Sunt împinse înăuntru, chiar în față, lângă intrarea în amfiteatru.

— Celadus! strigă Victoria. Celadus!

N-are cum să audă un țipăt peste celelalte și totuși, în clipa aceea, gigantul trac se întoarce, constrâns parcă de voința puternică a femeii. Face doi pași spre ele, o ridică pe Victoria în aer cu o singură mișcare și o sărută. Aceasta e așa de uluită că, de data asta, nu reacționează. Mulțimea din jurul lor izbucnește. Amara e lovită cu putere în cap de o fetiță înghesuită în spatele ei, care întinde brațele și încearcă să se prindă de harnașamentul de piele al gladiatorului, să-i atingă pieptul uns cu ulei.

— *Celadus! Celadus!*

Gladiatorul o lasă jos pe Victoria, îi spune ceva la ureche, după care se alătură din nou procesiunii, fluturând ambele brațe spre mulțime.

— M-ar fi sărutat pe *mine*, îi strigă Beronice Amarei. M-ar fi sărutat pe *mine*, dacă aș fi fost în față!

Are chipul descompus, aproape de nerecunoscut în furia și dezamăgirea ei. Amara se bucură că Victoria nu poate să audă. Stă neobișnuit de nemișcată, cu picioarele înfipte exact în locul unde a lăsat-o jos Celadus, înghiontită de torentul de oameni care trec pe lângă ea și care acum se înghesuie să intre în arenă.

— Haide! strigă Amara, prinzând-o de braț. Altfel nu mai prindem loc!

Se țin toate cinci una de alta, strângându-și mâinile și prinzându-și una alteia toga, făcând orice, numai să nu fie separate. Își știu locul la jocuri; vor trebui să urce până la ultimul rând de sus.

E o coadă lungă. Se așază într-un șir de femei care se mișcă încet, toate așteptând să se îngrămădească pe cele mai proaste locuri din toată arena. Amara are senzația că o s-o lase picioarele până ajung sus. Ultimul rând se umple repede și se foiesc enervate în jur până când Cressa zărește un loc unde s-ar putea înghesui toate. După o ciorovăială intensă cu un alt grup de femei, reușesc în cele din urmă să se așeze, deși cea mai subțire dintre ele, Dido, e nevoită să stea pe jumătate cocoțată pe genunchiul Amarei.

— *Trebuie* să ne povestești ce ți-a zis Celadus, îi spune Amara Victoriei, care a refuzat să răspundă la întrebare tot drumul pe scări.

Victoria zâmbește, încântată de secretul ei.

— Închipuți-vă cum ar fi să ai un bărbat ca ăsta! Doar *închipuți-vă*.

— Poate că n-are nimic special, spune Beronice. Ar putea fi mizerabil ca amant.

— Ah, nu mai fi așa de acră! îi răspunde Cressa râzând. De parcă tu l-ai refuza.

— *Da*, l-aș refuza, insistă Beronice. Nu i-aș face așa ceva lui Gallus.

Celelalte rîd.

— Până *și eu* aș fi tentată de Celadus, intervine Dido. Și asta e ceva.

— Să-i simți pieptul! oftează Victoria. Parcă te-ar ține Apollo în brațe.

Amara se răsuțește pe banca de lemn. Deși Dido nu e foarte grea, tot îi e neplăcut de cald cu ea pe genunchi. Copertinele sunt trase, ca să facă umbră, dar țin sub ele și dogoarea tot mai mare. Nu numai că au cea mai proastă priveliște, ci e și o căldură înăbușitoare aici. Murmurul atât de multor oameni reverberează de jur împrejurul arenei și creează senzația că se află într-un stup.

— La cât te vezi cu Menander? o întreabă Dido.

— După prima vânătoare de sălbăticiuni.

— Trebuie să fie ceva cu totul special iubitul ăsta al tău, ca să pierzi gladiatorii, comentează Victoria.

— Nu e iubitul meu.

— Scuze, ăla-i negustorul de unelte, nu?

Amara își dă ochii peste cap când celelalte izbucnesc în rîs. Ea și Dido au petrecut doar trei nopți cu Salvius și Priscus, dar după cum o tachinează Victoria, ai zice că e implicată într-o poveste de dragoste care-o ține cu sufletul la gură. Se simte ciudat să se gândească la Salvius acum, când e cât pe ce să se vadă cu Menander. Intimitatea ei cu văduvul s-a produs aproape întâmplător, mulțumită timpului petrecut împreună cântînd și al blîndeții lui neașteptate. Dar nu uită niciodată că, dincolo de toată bunătatea lui, e un client.

Menander e cel de care se simte atrasă — și-ar putea imagina chiar că ar fi cu putință să-l *iubească* —, deși legătura lor abia dacă a însemnat câteva clipe furate și schimburi de inscripții pe zidul de la Vrabia. Așa știe unde să se întâlnească. *Te aștept la a doua poartă, Timarete. Fie ca norocul să ne zâmbească amîndurora!* Ea fusese cea care sugerase, în mesajul de dedesubt, când să se întâlnească. Apoi petrecuse ore în șir întrebându-se, pradă unui chin de nesuportat, dacă nu părea prea nerăbdătoare sau prea rece. Ar fi fost mai bine să propună înainte de începerea jocurilor? Sau mai târziu, după prima luptă de gladiatori?

— Salvius e doar un prieten, spune ea.

— Dacă e doar un *prieten*, spune Victoria, nu te-ar deranja în caz că data viitoare face un schimb și o ia pe Dido, nu?

Amara tresare.

— N-ar face așa ceva!

— Dar nu ți-ar plăcea ideea, nu?

— Și eu îl consider pe Priscus prietenul *meu*, intervine Dido, venindu-i în ajutor. Nu-s așa, niciunul dintre ei.

— Acum o să spuneți și că sunt amanți mai buni ca *Gallus*!

— Ah, dați-o încolo! sare Beronice la Victoria. Doar pentru că te-a sărutat un gladiator nu înseamnă că ai dreptul să ne privești de sus toată ziua de parc-ai fi Venus în persoană!

Una sau două dintre femeile mai respectabile care stau pe rândul din față se foiesc dezaprobator, deși niciuna dintre ele nu e suficient de curajoasă să riște o confruntare directă cu o ceată de târfe care se ciorovăiesc.

— Las-o baltă, spune Cressa plictisită. Nu face decât să te tachineze.

Se aude sunetul trompetelor, iar stupul zumzăitor se liniștește un pic, deși nu suficient ca să se audă bine în spate discursurile de deschidere. Amara se gândește din nou la Fuscus și își imaginează cât de mult s-a bucurat de momentul lui de glorie anul trecut. Probabil că azi și-a adus băieții cu el, sau poate că sunt prea mici? Nu i-a întâlnit până acum.

Ovațiile și strigătele mulțimii sunt semnalul că intră sălbăticiunile în arenă. Cei trei bărbați ridică brațele spre spectatori, bucurându-se de glorie înainte să înfrunte pericolul.

— Ăla să fie Celadus? întreabă Amara, care nu reușește să-i distingă pe luptători de la distanța asta.

— N-ar vâna el *sălbăticiuni*! spune Victoria indignată. E gladiator de luptă!

Se aud alte țipete, un amestec de spaimă și încântare, când sunt eliberate în arenă animalele. Femeile sar în picioare ca să vadă mai bine.

— Ce sunt? întreabă Cressa ridicându-se pe vârfuri. Nu văd.

— Tigri! răspunde Dido. Au dat drumul la tigri!

Amara vede fiarele dând târcoale, slabe și înfometate, în timp ce bărbații stau spate în spate în mijlocul arenei. N-a mai văzut niciodată un tigr, dar a văzut destule pisici pândindu-și prada ca să recunoască mersul târâș, lent, mușchii încordați, gata să sară. Beronice o prinde de braț când atacă primul. Se mișcă așa de repede, că nu-și poate imagina cum o să aibă timp să reacționeze vreunul dintre vânători, însă unul îl prinde cu sulița, iar animalul se abate, șchiopătând și rănit. Un alt tigr atacă și, de data asta, lovește, doborând la pământ un bărbat.

Țipetele mulțimii sunt așa de puternice, iar acțiunea din arenă așa de dezlănțuită, că Amara nu poate înțelege ce se petrece. Lângă ea, Beronice țopăie, Victoria strigă și apoi își dă seama că și ea țipă, deși nu e sigură pentru cine — oameni sau fiare. Până și Dido a fost prinsă de isterie, lovind cu pumnii în aer când unul dintre bărbați îl salvează pe altul, sărind în spinarea tigrului care atacă de parcă ar fi cal.

Rolul vânătorului și al vânatului se tot schimbă; uneori se retrag fiarele, alteori se retrag oamenii. Și dibăcia luptătorilor, și grația tigrilor sunt presărate cu acte de sălbăticie care-i smulg icnete. Amara se uită mai departe, nefiind în stare să-și mute privirea, până când e măcelărit și ultimul tigrul. Cadavrele sunt târate din arenă, lăsând dăre roșii groase în nisip. E dus de-acolo și unul dintre bărbați, cu pieptul plin de sângele de la o rană în umăr. Ceilalți doi vânători stau unul lângă altul, înălțând brațele în aer ca să primească adulația mulțimilor.

— Mă îndoiesc că rănitul o să supraviețuiască, spune Victoria, ridicând glasul peste larmă. Tigrul ăla practic i-a smuls brațul!

— O să-l înlocuiască? întreabă Dido. Sau lupta următoare o să fie doar cu doi vânători?

— De obicei îi înlocuiesc dacă e așa de la început, altfel vânătoarea nu durează destul de mult, răspunde Cressa.

Câteva femei se ridică, profitând de pauză ca să se ducă la latrină.

— Cred că mai bine plec, spune Amara.

— Nu-i frânge inima negustorului de unelte, îi strigă Victoria.

Dido o strânge de braț.

— Noroc!

Amarei îi bubuie inima de emoție când se îndreaptă spre treptele exterioare ale arenei. Dacă Menander a înțeles greșit și a crezut că se referea la încheierea tuturor luptelor cu sălbăticiuni? Dacă nu vine? Merge repede spre poarta unde au stabilit să se întâlnească și vede, chiar de la depărtare, că o așteaptă deja.

Apoi sunt unul lângă altul și nu mai contează nimic.

— Nu-mi vine să cred că ești într-adevăr aici, spune el, luând-o de mână.

— Nici mie.

Niciunul dintre ei nu pare în stare să facă altceva decât să-l privească pe celălalt, până când Menander izbucnește în râs și întrerupe momentul.

— Mergem să bem ceva?

Ies în piață. E ticsită cu tarabe care vând mâncare, băutură și suvenir. Pe Amara n-o mai deranjează căldura, nici nu mai bagă de seamă zgomotul. O dor obrajii de atâta zâmbit și râd amândoi din nimic, amuzați de orice. Rătăcesc fără direcție o vreme, până să-și aducă aminte că au ieșit să se plimbe și să cumpere împreună o cupă de vin și niște pâine, și atunci se duc să se așeze la umbră sub un platan de lângă Palestra. O zi liberă e ceva așa de rar, încât înseamnă că nu sunt singurul cuplu de sclavi care profită de ea, deși urletele publicului la începutul următoarei vânători îi atrag înapoi spre arenă pe o parte dintre cei care zăboveau pe-afară.

Menander tot nu i-a dat drumul mâinii și, când se așază, o cuprinde cu brațul. Amara își lasă capul pe umărul lui și-i simte bătaile inimii, la fel de repezi și de agitate ca ale ei.

— Tatăl tău m-ar fi plăcut? o întreabă el.

— Nu știu, răspunde ea, surprinsă de sinceritatea întrebării lui.

Menander râde.

— Cred că e mai bine decât un *nu*.

— Dar al tău?

— Cred că ar fi fost destul de fericit cu fiica unui doctor.

— Părinții mei n-ar fi fost foarte mulțumiți de genul ăsta de comportament.

— Nu, bănuiesc că nu, răspunde Menander strângând-o mai tare lângă el, pentru cazul în care ei i-ar fi trecut prin cap să-i onoreze pe morți îndepărtându-se de el.

Se lasă tăcerea, iar Amara bănuiește că Menander se gândește, ca și ea, la tot ce au pierdut.

— Și acum n-am nimic să-ți ofer, spune el. Nici vreo prăvălie moștenită, nici libertate.

— Cred că putem fi de acord că eu am și *mai puțin* să-ți ofer, răspunde Amara.

O spune pe un ton glumeț, dar distanța dintre fostul ei eu și viața ei de-acum doare.

— A, nu știu ce să zic, spune Menander zâmbind. Ai obține de cel puțin cinci ori mai mult ca mine la târg.

— Dar azi nu cumpără nimeni pe nimeni.

— Nu, răspunde el.

Apoi se apleacă s-o sărute, repezit, ca și cum altfel și-ar putea pierde curajul. *Așa ar trebui să simți*, își spune Amara, strângându-l în brațe. *Când vrei pe cineva. Ar trebui să fie fericire.*

— Ți-e bine? întreabă Menander întrerupând sărutul și privind-o neliniștit. Sper că nu te-am supărat.

Amara își dă seama că tremură.

— Nu, nu m-ai supărat! spune ea, strângându-l mai tare în brațe ca să-l liniștească. Doar că mă simt...

Tace, incapabilă să găsească niște cuvinte potrivite pentru amestecul de fericire și durere. El o privește, așteptând, încă îngrijorat. Amara încearcă din nou.

— Te obișnuiești să n-ai nimic, nu? Și apoi, dintr-odată, să ai ceva, să *simți* ceva e...

Glasul i se frânge.

— E vesel-trist?

— Da, pentru că nimic nu-ți aparține, nici chiar fericirea.

— Timarete, până și sclavii își stăpânesc propria fericire. Sentimentele sunt singurele lucruri pe care le *stăpânim*.

Îi dă plosca de vin, iar Amara soarbe din ea.

— Și știu că după-amiaza asta e scurtă, dar o avem, e în stăpânirea noastră.

— O să-mi spui să n-o pierdem?

— Nu, pentru că vorbitul nu înseamnă că o pierdem, răspunde el, luând înapoi vinul. Azi nu ne spune nimeni ce să facem. Doar simțim ce vrem să simțim.

După o scurtă tăcere, continuă:

— Deși sper că asta înseamnă că s-ar putea să simți dorința să mă săruți din nou.

Amara râde.

— S-ar putea.

— Vreau să știu și totul despre ce cânti, spune el, dându-i deoparte părul de pe umeri. Aproape că am crezut că ești prea importantă acum ca să te vezi cu mine, după toate petrecerile la care te duci cu Dido.

— Niciodată, răspunde ea. Și oricum, n-ar fi cântat nimeni dacă nu-mi făceai rost de liră.

— A fost ceva întru totul egoist. Nu voiam decât să te aud cântând, îi spune el și o trage mai aproape.

Seriozitatea lui este familiară și-i atinge o fibră întunecată din trup. A văzut dorință la mulți bărbați și aproape toate alăturările sunt dureroase. *Dar asta-i Menander!* Întinde mâna ca să-i atingă fața, cuprinzând-o în palme, ca să-și amintească sieși cine e el, să-și amintească sieși că ea a ales să fie cu el.

— Aș vrea să te fi cunoscut în cealaltă viață a noastră.

— Știu.

— Încerci să ții totul în tine, nu-i așa, toate părțile diferite din tine, dar ele nu mai există. Mă gândeam zilele trecute la mama, la ce-ar fi crezut ea despre mine, pe cine ar vedea. Dacă ne-am întâlni acum. Însă nu m-ar cunoaște. Nu m-ar cunoaște.

Amara vorbește repede, încercând să scoată cuvintele pe gură, sperând că are noimă, nesigură de ce-i spune așa ceva, în afara dorului de a fi înțeleasă pe care-l simte.

— Uneori, cred că trebuie să fi fost mai greu pentru tine. Pentru că viața mea e complet diferită, nu mi-a mai rămas nimic din trecut. Dar pentru tine, trebuie să fie ca și cum ai trăi de partea greșită a oglinzii.

— Să fii sclavul olarului, în loc de fiul olarului?

— Da.

— E greu. Dar știu că nu-i mai greu decât viața ta.

Îi ia mâna și și-o pune din nou pe obraz, acoperindu-i degetele cu ale lui.

— Totuși, ești aceeași persoană. Eu tot te văd ca aceeași persoană.

— Mi-e dor de tare multe lucruri.

Amara oftează și apoi zâmbește, încercând să înveselească atmosfera.

— Mâncarea, în primul rând.

Menander se strâmbă.

— Brânză italienească! Cu ce-și hrănesc oare caprele?

— Și sosul ăla îngrozitor de pește turnat peste tot!

— Nicio boabă de fasole suficient de fadă ca să nu poată fi condimentată cu anșoa putrezite.

— Și pâinea de-aici are un gust de zici că a pus cineva pietriș în ea.

— Așa e, nu? spune Menander nedumerit. Ce-or pune în făină?

— Mi-e dor de tocana mamei.

— Și mie, răspunde el și-i aruncă o privire șireată. Dar a mamei era mai bună.

— Nimeni nu face o tocană mai bună ca femeile din Aphidnai.

— E o promisiune?

— Poate.

Menander o sărută din nou și, de data asta, întunecimea rămâne la margine, fără să o mai poată ajunge.

***

După-amiaza, care de obicei se scurge chinuitor de încet la bordel, pare să se termine la câteva clipe după ce s-a așezat cu Menander la umbră, deși au trecut ore întregi.

— Amara! Aici erai! Trebuia să ne întâlnim după a doua luptă de gladiatori! Ne-am tot învărtit pe-aici o veșnicie!

Nu-i mai păruse niciodată rău să-i vadă chipul lui Dido, dar acum i se strânge inima când o zărește. Ridică privirea spre cele patru prietene ale ei, adunate lângă ea, și apucă instinctiv mai tare mâna lui Menander.

— N-are cum să fie vremea să ne întoarcem! Nu încă!

— Nu-i cazul să-mi spui mie, zice Victoria, părând furioasă. Celadus nici n-a intrat!

Felix le-a poruncit să plece mai devreme ca să fie sigure că nu prind aglomerația și se întorc la bordel la timp ca să prindă activitatea inevitabil sporită de după eveniment. Fiind cel mai faimos gladiator, Celadus va intra probabil în duel abia la sfârșit.

Menander își lasă mâna pe brațul ei.

— Ne vedem curând, îi spune cu blândețe.

— Ba nu! Știi că nu-i așa!

Menander o îmbrățișează, lipind-o de el.

— O să mai avem o zi întreagă, doar pentru noi. Îți promit. Chiar dacă e să așteptăm până la Saturnalia.

— Amara, spune Cressa. Nu putem să întârziem.

Amara nu spune la revedere, și nici el. Faptul că s-a desprins de Menander, că s-a ridicat în picioare, că s-a îndepărtat de el, că știe ce va trebui să înfrunte acum aproape că o lasă fără suflare. Durerea e fizică în violența ei. Nu suportă să se uite în urmă. Își spune că e mai ușor să nu vrea, să nu simtă. Când nu poți lua propriile hotărâri, la ce bun să-ți dorești ceva sau pe cineva?

Dido o prinde de mână.

— Sunt aici, îi spune, strângând-o de degete.

Se poate afirma pe drept cuvânt că a trăi înseamnă a veghea.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală* 12

Taraba care vinde flori și ghirlande se află pe partea umbrită a străzii, însă dogoarea după-amiezii târzii tot a ofilit multe flori. Amara și Dido șușotesc, încercând să aleagă cele mai proaspete tije din butoaiele cu apă, urmărite de vânzătoarea care zăbovește pe lângă ele.

— Ne putem permite crini?

— Probabil că ar trebui să facem un efort, dacă vrem să ne mai cheme Aurelius.

E numai a doua oară când merg acasă la negustorul de vin. Aurelius e prieten cu Fuscus, dar nu și cu Cornelius, iar gusturile lui par mai cuviincioase. Un bordel secret în fundul grădinii lui pare o idee de neconceput.

Cumpără crinii și pornesc agale înapoi. Străzile sunt mai puțin aglomerate ca de obicei și nimeni care nu e nevoit nu înfruntă dogoarea; și, dacă noaptea trecută de la bordel înseamnă ceva, jumătate din Pompeii suferă de mahmureală. Amara își freacă brațul unde știe că are o vânătaie, un dar de la un client deosebit de agresiv de aseară. O să fie bătaie de cap s-o ascundă diseară.

— Te simți mai bine? o întreabă Dido, uitându-se neliniștită la brațul ei. Știu că a fost o seară grea.

— Aproape că-mi doresc să nu-l fi văzut, răspunde Amara și știu amândouă că nu la client se referă.

Dar doare prea tare să vorbească direct despre Menander.

— Acum totul pare mult mai rău.

— Asta i-am spus și eu lui Nicandrus.

— Și voi trebuia să vă vedeți ieri?

Amara e surprinsă că Dido nu i-a spus.

Dido încuviințează, apoi tac amândouă ca să lase un car să treacă, trăgându-se lângă zid să se ferească de praf.

— Ce ne putem oferi unul altuia? întreabă Dido când pornesc din nou. În afară de o clipă de bunătate. Când nu poți să fii cu cineva, merită durerea să te prefaci că e altfel? Îmi pare rău, spune ea văzând chipul mâhnit al Amarei. Dar nu sunt sigură ce-ți oferă dragostea pentru Menander. Dacă ar fi fost fie și Salvius, aș înțelege. Nu te-ar putea cumpăra într-o bună zi? Măcar ar fi posibil. Un alt sclav... nu poate oferi nimic niciunei femei, oricât de mult și-ar

dori.

— Știu, răspunde Amara încercând să nu se gândească la felul în care simțise brațul lui Menander în jurul ei sau la râsul din privirea lui. Știu că nu poate.

— Tu crezi că Salvius te-ar cumpăra vreodată?

— Nu. Adică, m-am întrebat, recunoaște ea. Dar ar trebui să-l auzi când vorbește despre Sabina, despre virtutea ei extraordinară, despre timiditatea ei. Nu e genul care să mă țină pe post de concubină, și e limpede că nu sunt persoana pe care să se gândească s-o ia de nevastă.

Șovăie o clipă.

— Dar Priscus?

— Nici gând! răspunde Dido râzând. Ce să facă? Să mă țină acasă la Salvius ca amantă de taină? Asta are deja.

Ajung la bordel și bat la ușa apartamentului lui Felix. Răspunde Paris.

— Stăpânul e ocupat, spune el, încruntându-se la ele.

— Nu contează, răspunde Amara, împingând nerăbdătoare ușa. Am venit să repetăm pentru diseară. Știe el.

— Nu-i nevoie să fii javră și să dărâmi ușa! se răstește Paris, dându-se la o parte ca să le lase să intre.

— El nu se simte niciodată singur? întreabă Dido în șoaptă după ce urcă scările. Nu cred că are niciun prieten.

— Nu-i de mirare, cu atitudinea asta, răspunde Amara, fără să se sinchisească să coboare glasul.

Lira e ținută în mica sufragerie de lângă dormitorul lui Felix. Imediat ce intră, își dau seama că stăpânul lor e alături și are companie. Victoria. Amara i-ar recunoaște oriunde gemetele extaziate, deși se pare că acum face un efort pentru stăpân.

Dido o prinde de braț, împiedicând-o să mai înainteze.

— E în regulă că suntem aici? o întreabă în șoaptă.

— Doar o auzim în fiecare noapte.

— Da, dar de data asta e altfel; acum nu știe că suntem aici.

Discuția e întreruptă de un sunet pe care niciuna dintre ele nu l-a mai auzit.

— Asta-i Felix? întreabă Amara, fără să-i vină să creadă.

Uită de scrupule și ascultă, privindu-se uluite una pe cealaltă. E fără îndoială mormăitul de plăcere al lui Felix.

— Nu-mi vine să cred! spune Dido. La mine face de obicei așa.

Se ridică, imitând lăudăroșenia lui Felix, și face o față plină de dispreț arogant, ca și cum ar privi de sus creștetul unei femei imaginare.

Amara pufnește în râs, apoi își duce o mână la gură ca să acopere sunetul. Încearcă amândouă să-și înăbușe chicotelile, dar

efortul să nu rădă înrăutățește situația și curând se cutremură amândouă, pradă unei crize de răs pe înfundate.

— *Te iubesc. Mi-aș da viața pentru tine. Te iubesc. Te iubesc...*

— Chiar exagerează acum! spune Amara. Felix n-o să muște niciodată momeala *asta*, nu?

Totuși, după zgomotele din camera de-alături, se pare că a supraestimat discernământul lui Felix.

Așteaptă amândouă. Țipetele și gemetele încetează în cele din urmă, dar Victoria tot nu se oprește din declarațiile de devotament.

— *Te iubesc tare mult. Ești totul pentru mine. Te iubesc. Te iubesc...*

În glasul ei e un ton rugător, înjositor, pe care Amara abia dacă-l poate recunoaște. Aproape pare că plânge. Glasul lui Felix e mângâietor, dar prea scăzut ca să poată distinge și ele cuvintele.

— Ce mai actriță e și ea! șoptește Amara. Felix pare s-o creadă de-a dreptul!

— Chiar n-ar trebui să auzim așa ceva, spune Dido, părând stânjenită.

Pornește în vârful picioarelor spre ușa coridorului și o deschide cu zgomot, ca și cum abia acum ar intra.

— Să ne îmbrăcăm întâi sau vrei să cântăm? întreabă ea cu glas tare.

Vocile din camera de-alături se sting imediat. Amara și Dido tropăie încoace și-ncolo, scoțându-și veșmintele din cufăr și începând primul cântec. Felix deschide ușa, cu bustul gol, netulburat să le vadă acolo.

— Poți să pleci acum, spune el, vorbind spre cea aflată înăuntru.

Victoria trece în grabă pe lângă ele, cu hainele răvășite și cu fața udă, poate de sudoare. Amara încearcă să-i prindă privirea și să-i facă semn cu ochiul, dar Victoria o evită și iese pe coridor, după care închide fără zgomot ușa.

Întinsă cuviincios pe canapeaua din belșug capitonată a lui Aurelius, Amara este recunoscătoare că și ea, și Dido s-au hotărât să-și poarte veșmintele diafane strânse pe ele, cu țesătura cât mai opacă. În seara asta nu stă cu Fuscus. Aurelius a așezat-o pe o canapea alături de unul dintre cei mai vechi prieteni ai lui: Plinius, amiralul flotei, iar Amara bănuiește că a fost o năzbâtie de-a gazdei.

Plinius e un bărbat sobru, cu păr cenușiu-închis și maxilar pătrășos. Aurelius încearcă să-l atragă cu povești din viața de soldat, însă Plinius pare să fie unul dintre puținii care preferă să observe în loc să vorbească despre el.

— Aș fi încântat, îi spune el lui Aurelius, care se oferă să-i facă un tur de plăcere prin viile lui. Dar s-ar putea să ți se pară că sunt mai degrabă plicticos. Sper să călătoresc mai departe pe uscat, spre Vezuviu, să văd unele dintre plantele mai rare. Deși desigur,

cercetarea mea cuprinde și vinul.

— Vinul e pentru băut, nu pentru cercetare, îi răspunde Aurelius râzând. Dar ne putem aventura și mai departe pe uscat, dacă vrei.

Plinius nu i-a spus nimic Amarei toată seara, cu excepția unui scurt compliment pentru ea și Dido legat de prezentarea lui Sapho, așa că e surprinsă când i se adresează direct.

— Nu ești de acord cu punctul de vedere al gazdei noastre?

— Poftim...?

Amara e năucită de întrebare.

— Vinul tău. Abia dacă te-ai atins de el toată seara.

Amara aruncă o privire spre cupă. Stă lângă cea a însoțitorului său, care este la fel de plină.

— Ah, spune ea. Păi, mi se pare că, dacă bei prea mult, te trage la somn, iar eu prefer să fiu trează și să văd ce are de oferit viața.

Plinius o privește atent.

— Interesant, răspunde el. Avem aceeași viziune.

După ce i-a atras atenția, Amara nu pierde vremea și continuă:

— Studiezi calitățile medicinale ale plantelor?

Plinius se strâmbă, cu o expresie disprețuitoare care nu-i place Amarei.

— O să-mi spui toate proprietățile speciale pe care le au pentru femei?

— Nu mă refeream la elixirele dragostei, ripostează Amara roșind. Tata a fost discipol al lui Herophilos.

— *Herophilos*? E unul dintre preferații tăi? Poate că ai putea să-l pui pe muzică.

Se aud râsete printre oaspeții care au ascultat cu amuzament discuția lor. Amara a suportat o mulțime de insulte, de obicei mascate în complimente, din partea bărbaților de la aceste petreceri. Știe că e irațional, și e și o prostie, ca acest bărbat anume s-o provoace mai mult ca oricare altul, însă inima îi bate nebunește și nu se poate împiedica să riposteze.

— *Când sănătatea lipsește*, spune ea, ridicând glasul și vorbind în greacă, *înțelepciunea nu se poate dezvălui, arta nu se poate manifesta, forța nu poate fi exercitată, averea este fără rost și rațiunea e lipsită de putere*. Nu l-aș pune pe Herophilos pe muzică, *domnule*, dar mi-aș trăi viața după înțelepciunea lui.

— Te-am jignit.

Pe chipul lui Plinius se vede surpriză, nu supărare. O privește, aproape ca și cum ar fi fost un câine care a început să vorbească.

— Iartă-mă. Nu există niciun motiv pentru care să nu fi citit Herophilos. Ce te-a învățat tatăl tău despre el?

Întrebarea lui înăbușă furia Amarei. Se simte temătoare pentru că s-a expus.

— Nu mi-aș fi luat libertatea..., șoptește ea.

— Sigur că ar fi trebuit să-ți iei libertatea! De ce să mă lași să fiu încrezut?

Plinius pare iritat.

— Destul cu falsa modestie. Răspunde-mi la întrebare.

— Tatăl meu, Timaios, a fost doctor în Aphidnai. Nu a avut niciun fiu și și-a dorit un tovarăș care să-i citească. Ceea ce am făcut.

Plinius tace, așa că Amara continuă:

— Era interesat în mod special de teoria lui Herophilos despre circulația sângelui.

Face o pauză.

— Îmi îngădui? întreabă ea, cerând permisiunea să-l ia pe Plinius de mână.

Îl prinde de încheietură, caută pulsul și-l simte iuțindu-se la atingerea degetelor ei.

— Acesta e ritmul sângelui tău, împins de inimă, spune ea. Sau cel puțin așa credea Herophilos.

— Ai grijă! N-o lăsa să-ți ia sânge! glumește unul dintre oaspeți.

Amara dă drumul încheieturii lui Plinius și râd amândoi. Conversația merge mai departe, iar ea și Dido se ridică să cânte din nou. Plinius nu spune nimic când se întoarce lângă el pe canapea. Dar deși nu vorbește, Amara simte că e foarte conștient de prezența ei.

Nu e surprinsă când amiralul se hotărăște să plece devreme, dar, înainte să se ridice, i se adresează din nou.

— Stăpânul tău se poate lipsi de tine o săptămână? Aș vrea să te iau acasă.

Face solicitarea așa de degajat, ca și cum ar întreba dacă poate să împrumute o haină, încât Amara are nevoie de o secundă să înțeleagă.

— Sunt convinsă că se poate lipsi de mine, răspunde ea.

— Bine.

În cealaltă parte a încăperii, o vede pe Dido uitându-se insistent la ea. Privirea Amarei se îndreaptă spre Plinius, apoi din nou spre Dido. *Explică-i lui Felix*. Dido încuviințează.

Mulți oaspeți zâmbesc superior când iese după Plinius din încăpere, deși niciunul nu are suficient curaj să-l tachineze direct pe amiral. Aurelius se apropie cel mai mult.

— Sper să ai o noapte minunată, dragul meu prieten, spune el, aruncând o privire plină de înțeles spre Amara. Mă bucur că această cină ți-a fost pe plac.

Plinius îi mulțumește senin, alegând să nu bage în seamă aluzia, sau poate pur și simplu fără s-o sesizeze. Străbat atriumul, cu Amara urmându-l în tăcere și alăturându-se alaiului

lui tăcut de sclavi. Unul dintre ei i-a luat lira. Ușierul o ajută să-și pună mantia. Apoi iese pe strada luminată de razele lunii.

Sunt un om ocupat cu treburile zilnice, care se dedică scrisului în timpul liber, adică noaptea. Spun asta ca să nu creadă vreunul dintre voi că în acele ore stau degeaba.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală* 13

Casa unde o duce Plinius e lângă For, la doar câțiva pași de bordel, dar când pășește pragul parcă intră în altă lume. În atrium îi întâmpină o fântână delicată cu statuia unui faun, care reflectă lumina stelelor. Aerul e încărcat de mireasmă de iasomie.

— Prietenii mei au fost amabili să mă lase să folosesc casa cât sunt ei la Roma, spune Plinius, luând o lampă de la un sclav și conducând-o pe Amara prin holul întunecat. Pe-aici.

Urcă o scară și străbat un balcon interior, apoi Plinius deschide o ușă. Mireasma de iasomie e și mai intensă aici, iar Amara aude clipocitul unei alte fântâni. Bănuiește că încăperea dă spre grădină.

— Am ajuns.

Plinius îi face semn să intre. Se așteptase să vadă sclavi care-l slujeau, așa că e puțin agitată când intră singură în cameră. Pereții sunt pictați cu scene maritime, bărci micuțe în bătlăii colorate, cu nori de fum ridicându-se dinspre flota inamică învinsă. Amara se întreabă dacă Plinius e un musafir regulat, dacă încăperea a fost pictată special pentru el. Podeaua e plină de cufere de călătorie care dau pe dinafară de pergamente și tăblițe de ceară. O altă grămadă e așezată pe un pat mare. Plinius le ridică atent.

— Dacă poți, dezbracă-te, spune el, întorcându-se să se ocupe de tăblițe cât își scoate ea veșmintele.

N-are rost să se miște seducător dacă el nici măcar nu se uită. Își scoate mantia, împăturește cu grijă rochia de mătase și își desface părul. Apoi îl așază cu măiestrie pe un umăr și se cocoată la picioarele patului.

Plinius răsfoiește o vreme printre pergamentele lui, dar în cele din urmă se întoarce către ea, cu un set de tăblițe de ceară și un stilus în mână. Se uită unul la altul.

— Pot să te văd mai bine? întreabă el.

Amara e nedumerită. Postura ei nu-i destul de atrăgătoare? Ce vrea să vadă? Își arcuiește spatele și strânge din buze.

— Nu, nu, spune el. Nu așa. Întinde-te sau fă ce vrei, ca să te văd mai bine. Să văd mai mult.

Amara se întinde pe spate pe pat, simțindu-se tot mai agitată.

Plinius o privește din cap până în picioare, scriind ceva pe tăblițe. *Ia notițe*, își dă ea seama. Ideea e așa de amuzantă, că tușește ca să-și înăbușe râsul.

— Pot? întrebă el, lăsând jos tăblițele și făcând semn că vrea s-o atingă.

Își trece mâinile peste tot trupul ei, încruntându-se concentrat și tâtâind ca pentru sine când ajunge la vânătaia de pe brațul ei. Amara tresare când o atinge între picioare, neștiind la ce să se aștepte, dar el nu zăbovește mai mult decât zăbovisе pe cot sau pe bărbie.

— Mă bucur să văd că nu-ți smulgi tot părul, spune el, cu un ton aprobator. Dezgustător obicei.

O bate pe coapsă.

— Deși totul e frumos și neted, așa cum trebuie să fie. Mulțumesc, îi spune el și se așază pe pat. Poți să te ridici.

Amara face ce-i spune, fără să se așeze prea aproape de el. Nu e sigură că măcar Victoria o s-o creadă când o să-i povestească despre noaptea asta.

— Am vorbit cu mai multe curtezane pentru cercetarea mea, spune el, acordându-i un titlu mai distins decât știi amândoi că merită. Aș fi interesat să aflu ce știi despre ierburi. De fapt, mai devreme nu ridiculizam poțiuni de dragoste.

— Ce-ai vrea să știi? întrebă ea, în timp ce Plinius se ocupă de tăblițele lui.

— Ai ceva care să prevină sarcina?

— Introduc un burete. Înmuat în miere, când îmi permit. Îl folosesc ca barieră. Tata m-a lăsat să citesc tot Herophilos, inclusiv cartea lui despre moșit. Se gândea că o să-mi fie de folos când mă mărit.

Plinius încuviințează.

— Foarte înțelept. Și nu folosești niciun fel de amuletă?

— Nu, deși unele dintre femeile de la stabilimentul meu folosesc. O alta se spală cu vin și oțet. Însoțitoarea mea cu care am cântat în seara asta folosește tot un burete, ca și mine.

Plinius scrie ceva pe ceară.

— Cum ai devenit... curtezană?

— Care parte a poveștii vrei s-o auzi?

— Păi..., spune el încruntându-se. Toată. Ai început citindu-i tatălui tău Herophilos în Atica, iar acum te afli în Pompeii. Aș vrea să aud totul.

Nu-i cere decât să-și aștearnă viața în fața lui. Amara se întreabă dacă nu cumva sexul ar fi fost mai simplu.

— Tata era doctor în Aphidnai. Am fost singurul lui copil. A murit când aveam 15 ani. O boală pe care a luat-o de la un pacient.

Mama a încercat să ne întrețină câțiva ani și, când nu s-a mai putut, m-a vândut ca sclavă de casă unuia dintre foștii clienți ai tatei.

— Stai o clipă, spune Plinius ridicând mâna. N-are nicio noimă. De ce nu s-a măritat mama ta cât mai repede? Oricum, la vârsta aia trebuie că se așteptau să te măriți și tu curând. Erai copil singur, ce s-a întâmplat cu zestrea?

Reușise, inevitabil, să atingă unul dintre cele mai rușinoase puncte ale poveștii.

— Tata nu-și taxa întotdeauna pacienții așa cum ar fi trebuit, răspunde ea, simțind chiar și acum nevoia să-i ia apărarea pentru această neglijență. Datoriile pe care ne așteptam să le recuperăm n-au fost achitate niciodată. Și avea și el datorii importante. Ce zestre a existat, mama a folosit-o ca să ne întreținem.

Plinius e indignat.

— Dar e cea mai îngrozitoare neglijență! Din partea amândurora! spune el, după aceea însă vede tulburarea de pe chipul ei. Nu, îmi pare rău, spune mai departe. Ai fost vândută ca sclavă de casă. Și apoi?

— Mama mi-a pus în bagaje banii pe care-i primise când m-a vândut, spune Amara, dorindu-și s-o elibereze măcar pe mama ei de orice acuzație de lăcomie. Dar noul meu stăpân mi i-a luat și nu m-a folosit ca sclavă de casă, așa cum *promisese*, ci m-a făcut concubină.

Plinius își dă ochii peste cap, ca și cum ar fi uluit că și-ar fi putut imagina cineva că o să fie altfel.

— Am rămas acolo poate un an, dar nevasta lui a devenit geloasă și m-a vândut ca târfă. Am fost dusă la Puteoli și vândută acolo la piață peștelui care are bordelul din oraș. Așa am ajuns aici.

— Călătoria minții e întotdeauna mai stranie decât cea a trupului, spune Plinius enigmatic. Cum te-ai adaptat? Probabil că ți-ai petrecut copilăria imaginându-ți că o să devii... ce? O soție respectată? Mamă?

— Știam că asta era datoria mea.

— Și atunci, ce-ți doreai, dacă nu asta?

— Ce-mi doream era să visez cu ochii deschiși, spune ea.

Plinius pufnește, nemaiavând răbdare cu șiretlicurile ei, iar Amara cedează.

— Voiam să fiu doctor. Ca tata. Am presupus că asta urma să se întâmple mulțumită orelor pe care mă făcea să le petrec citind textele lui. Nu înțelesesem. Apoi, când am pomenit de asta într-o bună zi, mi-a explicat că, bineînțeles, așa ceva nu se poate.

— Nu e neapărat adevărat, răspunde Plinius. Sigur, n-ai fi putut să *practici* medicina ca tatăl tău, dar au existat dintotdeauna femei

învățate, filosoafe, care au dus vieți destul de umile. Mai ales în Africa. Dar înțeleg grija lui pentru cât de neobișnuit ar fi fost. Totuși, mormăie el, în continuare vădit iritat din pricina părinților ei, asta ar fi fost un motiv în plus să fi strâns bani pentru zestre.

Lasă jos tăblițele, aruncând o privire la cărțile din jur.

— Ai o voce plăcută pentru citit?

— Presupun că da.

— Minunat. Poți să mă ajuți un pic, cât ești aici. Putem să citim chiar și Herophilos, dacă vrei, adaugă el în greacă. Am de gând să-l includ în *Istoria naturală*.

Accentul lui Plinius este cumplit, dar greaca lui este fluentă.

— Mi-ar plăcea foarte mult, răspunde ea zâmbindu-i. Mi-ar face mare plăcere.

Zâmbește și el, evident mulțumit de cum a decurs seara.

— Acum o să rămân să citesc câteva ore, îi spune el, dându-se jos din pat. Dar te rog să nu lași asta să te tulbure. Poți să dormi cât lucrez eu.

— Unde ai vrea să... dorm?

— În *pat*, evident, răspunde Plinius, cu o notă de exasperare în glas.

Se așază la masa de lucru, astfel încât s-o poată vedea. Amara se foiește prea mult până se bagă sub pătură și își închide ochii doar pe jumătate, privindu-l pe sub gene. Mulțumit s-o vadă întinsă, Plinius se întoarce la pergamentele lui și nu o mai bagă în seamă. Amara e ferm hotărâtă să rămână trează, dar foșnetul pergamentului, sunetul fântânii și mirosul de iasomie sunt atât de liniștitoare, încât ațipește curând.

E încă pe jumătate adormită când îi simte degetele prin păr.

— Nu mi-ai lăsat prea mult loc, îi șoptește el.

Amara se trezește imediat.

— Ah! exclamă ea, dându-și seama că probabil s-a întins în tot patul în somn. Scuze, adaugă și se trage repede pe cealaltă parte.

Plinius se strecoară lângă ea și nu spune decât:

— E un dar să dormi bine.

Stau întinși unul lângă altul în întuneric. Amara habar n-are ce oră a nopții, sau poate a dimineții, e. Simte din nemișcarea și respirația superficială a lui Plinius că e și el treaz. Este greu de spus ce-ar putea vrea, dar Amara simte că mai bine bănuiește ce e evident decât să-l jignească. Se întoarce și își pune cu blândețe o mână pe brațul lui.

— Sunt foarte recunoscătoare că m-ai invitat.

— Ești o fată încântătoare, răspunde el.

Amara știe că o privește, dar fața lui e ascunsă în întuneric. Se apleacă și-l sărută. Plinius are buzele uscate și aspre. Nu-i răspunde

la sărut, dar nici n-o dă deoparte. Amara se relaxează, lăsându-și trupul să se rezeme de el, în timp ce mâna i se mișcă pe coapsa lui. Plinius o oprește, prinzând-o de încheietură.

— Nu-i... nevoie.

— Vreau doar să te mulțumesc, spune ea și se îndepărtează, astfel încât să nu se mai sprijine de el. N-am vrut să-mi iau libertăți.

— Înțeleg, răspunde el, sărutându-i mâna cu buzele lui uscate și eliberându-i încheietura. Dar nu-i nevoie. Pentru mine, e o plăcere să te am aici.

Întinde mâna și și-o sprijină de mijlocul ei. Este singurul loc unde se ating trupurile lor, deși el e așa de aproape, încât Amara îi poate vedea întunecimea ochilor și-i poate simți căldura răsuflării.

— Ce piele minunată și moale ai!

Amara rămâne în aceeași poziție, așteptându-se ca poate el să fie cel care încearcă s-o seducă, până când își dă seama, pe măsură ce mâna lui devine mai grea și răsuflarea mai profundă, că a adormit.

Îi ridică brațul cu blândețe, luându-i mâna de pe trupul ei și așezând-o pe pat, apoi se trage puțin mai departe, pentru că nu vrea să se rostogolească peste el din greșeală mai târziu. Închide ochii. Se gândește că va fi o săptămână foarte plăcută.

La toate viețuitoarele, dar mai ales la om, ochii dau în cea mai mare măsură seama despre starea sufletească, exprimând moderația, clemența, mila, ura, iubirea, tristețea și bucuria. Este cert că în ochi sălășluiește sufletul.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală* 14

Plinius își trece degetele prin părul ei, iar senzația o trezește. Deschide ochii și-l vede privind-o. Lumina zilei e neiertătoare cu vârsta lui. Pe pieptul gol se văd fire de păr cenușii, iar pe chip are o hotărâre ciudată. Amara se întreabă de cât timp o privește.

— Mă bucur foarte tare că nu-ți vopsești părul, cum fac așa de multe femei proaste, spune el, în chip de binețe. Al tău are o nuanță naturală minunată. Moale ca o verighetă.

Se apleacă și-i dă o sărutare uscată pe nas.

E un amestec atât de năucitor de afecțiune și groază, că Amara nu prea știe ce să spună.

— Mulțumesc, reușește ea să îngâne, sperând că Plinius va înceta curând să stea deasupra ei, ca să se poată ridica și întinde.

El se apleacă din nou, de data asta sărutând-o pe frunte. Apoi se ridică și își coboară picioarele din pat.

— Trebuie să scriu în dimineața asta, spune Plinius. Dar aș vrea să-mi citești după-masă. Până atunci, ia un pergament, două și bucură-te de grădină. Secundus o să-ți aducă orice-ți trebuie; știe că stai aici săptămâna asta.

Plinius s-a îmbrăcat în timp ce vorbea — și Amara e din nou surprinsă de lipsa sclavilor în dormitorul lui privat —, dar când o vede luându-și roba de mătase străvezie, se oprește.

— Nu pui aia pe tine, nu?

— N-am nimic altceva la mine, răspunde ea, uluită că un bărbat atât de inteligent poate fi așa obtuz.

— Da, cred că așa e.

Plinius se uită absent în jur, așteptându-se parcă să răsară dintr-unul din cuferele de călătorie veșminte femeiești decente.

— Trebuie să ne descurcăm așa deocamdată. Poate...

Se încruntă, uitându-se la ea.

— Poate o petreci de mai multe ori?

Amara se sfiește să răspundă. După ce se îmbracă, Plinius se învârte în jurul ei în timp ce-și alege un pergament sau mai degrabă acceptă grămada pe care i-o dă el, apoi o conduce la ușă, pârând nerăbdător s-o vadă plecată ca să se poată apuca de lucru.

Amara iese pe balconul interior, cu întinderea superbă a grădinilor dedesubt.

— Ia-o pe scări, spune el și face un gest vag înainte să se cufunde la loc în studiile lui.

Amara coboară încet în grădină, cu un sentiment de încântare deplină. Se simte răcoarea din zorii zilei, dar cerul este deja albastru, promițând o zi dogoritoare. Mireasma unor flori al căror nume nu-l știe se ridică dulceagă în aer, iar apa fântânii sclipește în cădere, ritmul blând al clipocelii semănând cu niște pași ușori. Balconul de la etaj face parte din colonada umbrită, unde se află mai multe bănci, deja pline de perne pentru oricine ar vrea să se odihnească acolo. Amara rămâne în picioare și privește, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Tot ce vede îi aparține toată ziua. N-are nimic altceva de făcut decât să stea, să citească și să privească grădina superbă.

— Doriți ceva răcoritor, stăpână?

Un bărbat, care poate că e, poate că nu e Secundus, cel la care s-a referit Plinius, stă la o distanță politicoasă de ea.

Amara e stânjenită de formalitatea adresării. Strânge pergamentele la piept, sperând să acopere țesătura subțire.

— Ar fi foarte amabil, mulțumesc.

Bărbatul pleacă, iar ea se așază pe una dintre bănci, cu fața spre fântână. E răcoare la umbră. Cercetează pergamentele pe care i le-a dat Plinius. Ambele sunt grecești. Pe Homer îl știe, chiar dacă familia ei nu avea decât un exemplar din cele două secțiuni ale *Odiseei*, dar nu văzuse niciodată *Argonautica* lui Apollonius. Derulează cu grijă prima parte și începe să citească, însă chiar atunci se întoarce același bărbat cu o tavă și o pătură.

— M-am gândit că poate vă e frig, spune el.

— Foarte atent din partea ta, mulțumesc, răspunde Amara, punându-și pătura pe umeri. Tu ești Secundus?

— Da.

— Eu sunt Amara. Mă bucur de cunoștință.

Bărbatul își mișcă puțin buzele amuzat, dar păstrează atitudinea de politețe studiată.

— Și eu mă bucur de cunoștință, stăpână Amara.

— Mulțumesc, spune ea din nou, iar bărbatul lasă tava pe o măsuță aflată lângă bancă. Știi ce muzică îi place amiralului? Sper să-i cânt ceva mai târziu; a fost foarte bun cu mine. Mi-aș dori foarte tare să-i cânt ceva care să-i facă plăcere.

— Sunt sigur că amiralul va fi încântat să asculte orice ați vrea să-i cântați, spune Secundus serios. Dat fiind că a fost încântat să vă invite aici ca oaspete.

Face o reverență și pleacă, lăsând-o singură.

Când se îndepărtează suficient ca să n-o mai vadă, Amara cercetează tava. Pe ea se află o bucată de pâine sfărâmicioasă, moale, unsă cu miere, o cupă cu apă și un platou cu fructe — piersici și goldani. Încearcă să nu mănânce totul prea repede sau prea lacom, apoi se ridică să-și înmoaie degetele în fântână. E sigură că lui Plinius nu i-ar plăcea petele de miere sau de goldani pe pergamentul lui. După aceea se instalează cu un oftat pe perne și începe *Argonautica*.

E o dimineată ca nicio alta din viața Amarei. Nici chiar acasă la tatăl ei n-a avut parte de asemenea tihnă și lux. Secundus apare cu încă o tavă cu mâncare ușoară — brânză, măslina și pâine și o cupă mică de vin dulce, dar altfel e lăsată cu totul netulburată. Citește, se plimbă prin grădină inspectând florile și admirând iasomia despre care știe că are parfum și mai dulce seara. Se uită la picturile din colonadă — scene delicate de grădină, păsări în zbor, un porumbel odihnindu-se pe o fântână copiată după cea reală, care clipește încetișor toată ziua. Știe că e aproape de vacarmul străzii, dar prea puțin din zgomotul ei îi tulbură liniștea.

După-amiază târziu, dogoarea soarelui a încins toate colțișoarele grădinii, iar ea a renunțat la pătura pe care i-o adusese Secundus. Tocmai începe să fie puțin neliniștită că Plinius a uitat de ea, când acesta apare urmat de un sclav care duce un cufăr.

— Ți-au plăcut grădinile? o întreabă el, venind lângă ea în colonada umbrită.

— Sunt minunate, răspunde Amara. N-am mai avut parte de o asemenea bucurie.

Plinius încuviințează, părând mulțumit.

— Dacă vrei să-mi citești puțin acum, o să pot să-mi dau seama dacă glasul tău mi se pare ușor de urmărit sau nu.

Sclavul îi întinde un pergament.

— Am adus *Despre puls* al lui Herophilos; oricum trebuia să-l studiez și îmi e de ajutor dacă tu ești familiarizată cu textul.

Pergamentul din mâinile Amarei e de o mie de ori mai bun decât cel din casa tatălui ei, însă Amara simte cum o copleșește emoția când îl desface.

— Preferi o secțiune anume?

— Ia-o de la început, răspunde Plinius sarcastic. E mai simplu așa.

Amara începe să citească. Textul e mai complet decât cel al tatălui ei, însă frazele și cadențele îi sunt tot familiare. E ca și cum și-ar aduce aminte o rugăciune, o incantație pentru tot ce-i fusese drag cândva. Plinius o oprește când citește deja de câteva minute, iar el ia notițe.

— Du-te înapoi puțin, îi spune. Doar câteva rânduri.

Ea se supune, iar el încuviințează mulțumit. Amara continuă,

citind neîntrerupt timp de câteva ore, ajutată de câte o cupă cu apă adusă de mereu atentul Secundus. În cele din urmă, se opresc ca să ia cina.

— Ai o voce muzicală, spune Plinius. Nu prea siropoasă. Înțeleg de ce i se părea atât de util tatălui tău să-i citești. Vocile multor femei mi se par greu de urmărit perioade mai lungi, dar a ta e exact cum trebuie.

— Mă lași să-ți cânt? îl întreabă ea.

— Nu cred că sunt genul de bărbat căruia să-i cânți serenade de Sapho, răspunde el, părând mai degrabă amuzat decât nepoliticos.

— Nu asta aveam de gând. Le cântam cândva părinților mei o versiune a întâlnirii dintre Nausicaa și Odiseu. M-am gândit că s-ar putea să-ți placă.

— Atunci, neapărat, spune el, deși tonul sugerează că a fost de acord mai mult din politețe decât din nerăbdare.

Amara și Plinius iau cina în grădină. Cum nu sunt decât ei doi, nu se pune problema să meargă în sufragerie. Plinius o întreabă despre *Argonautica*, despre părerea ei legată de felul cum descrie Apollonius dragostea dintre Iason și Medeea. Amara e recunoscătoare că a citit suficient ca să poată discuta despre text. După ce mănâncă, unul dintre sclavi îi aduce lira, iar ea îi cântă o melodie care o duce cu gândul la copilărie și la privirea plină de afecțiune a părinților ei.

Îl privește nerăbdătoare când termină, sperând să-i fi plăcut. Dar pe chipul lui nu vede decât o tristețe nemărginită.

— Părinții tăi nu s-au purtat bine cu tine, Amara, spune el în cele din urmă. Ești o fată minunată. Ar fi trebuit să se asigure că ai o zestre.

— Te rog, răspunde ea. Au murit amândoi. Nu pot să am gânduri rele despre ei.

Plinius înclină capul, acceptând punctul ei de vedere.

— Înțeleg. Iartă-mă.

Când se întuneacă și se face prea răcoare să mai rămână în grădină, urcă înapoi în camera lui Plinius, unde vede întinse mai multe pergamente decât își aducea aminte.

— A, am uitat, spune el, arătând o grămadă de veșminte femeiești. I-am pus să-ți găsească lucruri mai potrivite.

— Mulțumesc, răspunde Amara, rezistând tentației de a le lua ca să vadă ce i-a dat. O să le port mâine. Ești foarte bun cu mine.

Plinius o urmărește cum se dezbracă, având pe chip aceeași expresie concentrată pe care și-o amintește de la trezire. Amara speră că o dorește, că în seara asta n-o să se îndepărteze de ea. Știe că nu de *el* s-a îndrăgostit — ci de grădini, de frumusețea vieții pe care o are el —, dar nu are altceva spre care să-și îndrepte dorința în

afara bărbatului din fața sa. În ciuda eforturilor pe care le face când se dezbracă, Plinius nu vine lângă ea în pat, ci se așază la masa de lucru.

— N-aș putea să-ți citesc eu? îl întreabă.

— Probabil că ești obosită, răspunde el. Nu mă aștept să stai trează și să citești toată noaptea.

— Te rog. Mi-ar face plăcere.

Plinius ezită, apoi îi întinde pergamentul pe care-l studiază.

— De-aici, spune el, punând degetul mare pe un punct din text.

De data asta, nu-l mai are pe Secundus care să-i aducă discret câte o cupă cu apă, iar tratatul despre plante este nefamiliar și, chiar mai rău, scrisul de mână al scribului e înghesuit și greu de descifrat. Îl aude de mai multe ori pe Plinius tresărind sau țâțâind nerăbdător când se poticnește la câte o frază, dar tot citește mai departe, până are senzația că o să rămână fără voce sau o să adoarmă extenuată peste pergament. În cele din urmă, lui Plinius îi ajunge și se pregătește de culcare.

— Văd că semănăm când e vorba să ne ferim de somn, spune el. Întotdeauna mi se pare un fel de moarte.

Amara se apropie mai mult când se întinde și el în pat, sperând că o s-o cuprindă cu brațul. Nu se întâmplă.

— Amara nu-i un nume pe care să-l mai fi auzit vreodată, spune Plinius când sunt întinși unul cu fața la celălalt în beznă. Bănuiesc că nu e numele tău adevărat.

— Mi l-a pus stăpânul meu, răspunde ea, iar menționarea lui Felix e ca un cuțit rece lipit de inimă. Mi-a spus că e la jumătatea drumului dintre dragoste și amărăciune.

— Da, *amare*, *amarum*, spune Plinius. Puțin cam poetic pentru un pește.

Își sprijină mâna în scobitura taliei ei, așa cum a făcut și în noaptea de dinainte, iar Amara se teme că o să adoarmă. Se apleacă spre el, astfel ca mâna lui să-i alunece pe șale, și-l sărută. Buzele lui sunt la fel de uscate și nemișcate ca și data trecută. Îl sărută din nou, încercând să-și imagineze că este Menander, că o să reacționeze ca Menander, însă el o împinge cu blândețe.

— Vreau să te mulțumesc.

E o replică pe care a repetat-o la nesfârșit, fără nicio urmă de sinceritate, pentru o mulțime de clienți. De data asta, ar vrea ca dorința să nu i se simtă așa de nefericită în glas.

— Mă mulțumești, răspunde el, ca atunci când îi faci pe plac unui copil. Îmi place să te privesc; ești încântătoare.

Își plimbă încet degetele prin părul ei, așa cum făcuse și când o trezise dimineață.

— Nu simt nevoia de mai mult.

Probabil că e impotent, își spune ea și constată că ideea nici n-o tulbură, nici n-o liniștește. E prea extenuată, iar patul este prea confortabil ca să-i mai pese de enigma greu de descifrat care e Plinius. Adoarme, liniștită de senzația degetelor lui pe cap.

Timpul se scurge ca o panglică de mătase care-i trece printre degete. Fiecare oră petrecută ca oaspete al lui Plinius o face să se îndrăgostească și mai profund de viața lui, cu zilele devenind o procesiune nesfârșită de plăceri. Face baie singură în baia privată, își aranjează părul în fiecare dimineață, mănâncă nestingherită, fără să se gândească la prețul mâncării. Încet-încet, își simte revenind propriul trup. Nu o atinge nimeni fără permisiunea ei, cu atât mai puțin într-un mod violent. În grădina minunată, urâtenia lupanarului începe să pară ireală. Dar știe că e tot acolo, ca și vânătaia care i se șterge pe braț.

Plinius devine punctul obsesiv spre care se îndreaptă speranțele ei. Nu mai petrece niciodată la fel de mult timp cu el ca în prima zi — e ocupat de multe ori să primească oaspeți sau să mănânce în oraș —, dar în fiecare seară îi citește și adoarme simțind pe trup greutatea mâinii lui. Stă așezată în umbra colonadei, privind în tăcere când oaspeții îl cheamă în grădină, încercând să afle mai multe despre obiceiurile lui, despre vederile lui, despre orice i-ar permite să-i devină indispensabilă. Ar fi un stăpân bun, își spune ea, imaginându-și viața ca secretară a lui. Chiar dacă n-ar mai fi interesat de ea, dacă ar deveni un obiect frumos pe jumătate uitat din casa lui, tot ar trata-o cu blândețe. Uneori, când e singură în grădină, se gândește la celelalte femei, cel mai mult la Dido, și își dorește să poată sta de vorbă cu ea. Apoi e copleșită de vinovăție la ideea că se gândește s-o părăsească. Își spune minciuni complicate: că dacă o cumpără Plinius, l-ar convinge s-o cumpere și pe Dido, că norocul ei ar putea fi împărțit. Încearcă să nu se gândească la Menander, pentru că amintirea doare ca un buștean aprins strâns la piept.

În cea de-a șasea zi în casa lui Plinius, teama că va fi trimisă înapoi la bordel e așa de intensă, că nu poate citi. Plinius n-a spus nimic despre plecarea ei, dar nici despre prelungirea șederii. Stă în tăcere în grădină, ascunsă în umbră, când vin în vizită două cunoștințe de-ale lui Plinius.

Îl așteaptă stând în picioare lângă fântână și bârfesc. Durează ceva până își dă seama despre ce discută.

— ...Nu știu de unde a cules-o. Doar Plinius poate să fie așa de excentric să ia acasă o grecoaică mică pe care a auzit-o cântând la o petrecere.

Surprinsă, își îndreaptă atenția spre cel care vorbea. E mult mai tânăr decât Plinius și are un aer arogant, mulțumit de sine. O duce

cu gândul la Quintus.

Însoțitorul lui e întors cu spatele la ea, dar tot îi aude amuzamentul din glas.

— A văzut-o Caecilius când a trecut pe-aici săptămâna asta. Destul de drăguță, zice el, dar cu totul ridicolă. Așa de amorezată, că practic tremura, și se uita la amiral cu ochi imploratori de alunar. Și Plinius nici n-o băga în seamă!

Primul bărbat pufnește și își înăbușă râsul.

— Păi, ce-i al lui e al lui. Eu aș fi foarte fericit dacă la vârsta asta i-aș putea-o trage unei târfe până ajunge să mă aduleze.

— Bătrânul a mai pus ceva pe el. Să sperăm că nu-i provoacă un atac de inimă.

Pe Amara n-o rănește batjocura lor, ci lipsa ei de putere. Își dă seama că, în cealaltă parte a grădinii, ascultă și Secundus, stând tăcut în colonadă. Rolul lui exact în viața lui Plinius îi e neclar, dar și-a dat seama curând că nu e doar un administrator — reprezintă ochii și urechile stăpânului său. Înțelege, uitându-se la chipul lui, de obicei de nepătruns, că e furios. Cei doi musafiri pălăvrăgesc în continuare lângă fântână, fără să știe de sclavii care-i ascultă. Secundus îi aruncă o privire. A știut tot timpul că e și ea acolo. Îi zâmbește, înclinând ușor din cap către oaspeți. Amara știe în acel moment că favoarea pe care au venit să o ceară cei doi de la amiral nu va fi acordată.

***

Secundus e cel care-i spune ceva mai târziu că Plinius va lua cina doar cu ea în seara aceea.

— Crezi că ar vrea să-i cânt? Întreabă ea.

— Cred că-i place cel mai mult vocea de citit a domniei tale, răspunde Secundus plin de tact. Mi-a spus cât de mult l-ai ajutat, citindu-i ore în șir, la ceasuri târzii din noapte, fără nicio plângere.

— A fost o plăcere pentru mine.

Privirea pe care i-o aruncă Secundus e mai mult decât plină de milă. Presentimentele ei întunecate sunt tot mai apăsătoare.

Plinius a fost binedispus la cină, mai atent ca de obicei în legătură cu ce-i citise, îi făcuse complimente, ba chiar la un moment dat îi sărutase mâna, singurul semn de afecțiune fizică pe care i-l arătase vreodată în afara dormitorului.

Își ia rămas-bun de la mine, își spune ea. Privește gura lui Plinius cum se mișcă atunci când vorbește. Pe chipul lui nu se vede nici urmă de cruzime. Clipocitul vesel al fântânii se amestecă printre cuvintele lui bine gândite, iar aerul e încărcat de mireasma iasomie. Nu-și poate imagina cum va fi să se întoarcă la Felix, la bordelul cu întunericul lui, cu violența lui zilnică. Ar ucide-o.

— O să-mi lipsești, spune Plinius în cele din urmă, când unul dintre sclavi aduce un bol mare cu fructe, iar el ia un măr. A fost o plăcere să stai aici.

— Nu mă trimite înapoi, rostește Amara, iar propriile vorbe o iau prin surprindere. Te implor, te rog, *te rog*, nu mă trimite.

Plinius o privește surprins, iar disperarea ei se adâncește. Îl prinde de mână și și-o apasă în dreptul inimii.

— Îți voi fi loială; mi-aș da viața în slujba ta, aș fi cea mai devotată secretară pe care ți-ai putea-o dori. Aș fi orice ai vrea tu, aș merge oriunde mi-ai cere.

— Fata mea dragă, răspunde Plinius, nu-i nevoie...

— Te rog, nu mă trimite departe de tine, spune Amara, pierzându-și orice simț al demnității, aruncându-se în genunchi și plângând în palmele lui. *Te rog*. Poți să mă cumperi de la stăpânul meu. Ți-aș citi în fiecare noapte, mi-aș dedica toate orele muncii tale. N-aș închide un ochi dacă aș fi în slujba ta.

— Ai cea mai minunată voce, zice Plinius.

Amara se uită în sus spre el și vede că, preț de o clipă, șovăie, gândindu-se la propunere. Apoi Plinius coboară privirea.

— Dar am deja mai mulți secretari. Nu știu ce loc ar fi pentru tine. Te-am întrebat deja tot ce-mi trebuie să știu pentru lucrarea mea. Și știi că nu sunt bărbatul care să țină o concubină, oricât de încântătoare ai fi.

O ajută să se ridice și o așază lângă el.

— E foarte înduioșător din partea ta să-mi faci o asemenea ofertă. Sunt mișcat de loialitatea ta. Dar nu pot să accept.

Amara se prăbușește plângând lângă el pe canapea. Plinius își pune o mână pe umărul ei.

— Amara, te rog, vino-ți în fire. N-are nicio noimă.

Dar ea nu-și poate veni în fire, iar grădina minunată se umple de sunetul urât al plânsului ei isteric. În cele din urmă, când e complet extenuată și are ochii prea umflați ca să mai lăcrimeze, el propune să se retragă la culcare. Pare obosit, ba chiar iritat, de emoțiile ei.

— E mare păcat că am irosit ultima ta seară, îi spune, privind-o cum se dezbracă. Ți-am explicat deja. Nu că nu îmi pari încântătoare, dar nu am niciun loc pentru tine în casa mea. Și, serios, sunt un om bătrân. Sigur îți dorești altceva, nu? O mulțime de curtezane ajung să se mărite sau să-și facă un rost până la urmă.

— Nu vreau altceva, spune Amara, lăsându-se greoi pe pat, cu brațele și picioarele îngreunate de supărare.

Simte deja cum se apropie de ea zidurile bordelului.

De data asta, Plinius nu se duce direct la cărțile lui, ci se întinde lângă ea. Se sprijină într-un cot, se apleacă și își trece mâna prin

părul ei.

— Ești o fată inteligentă. *Trebuie* să înțelegi.

Amara închide ochii, iar lacrimile i se scurg pe sub gene. Simte căldura trupului lui care se apropie de ea, buzele pergamentoase care îi depun o sărutare pe frunte. Se întoarce cu spatele și se ghemuiește, ascunzându-și fața în mâini. Plinius oftează sâcâit și se dă jos din pat.

Amara îl aude mormăind cuvântul *ridicol* când se așază la masă. E vlăguită de nefericire. Adoarme, așa cum a adormit și în prima noapte, auzind sunetele făcute de Plinius în timp ce lucrează și clipocitul fântânii în grădina de jos.

---

14 Plinius cel Bătrân, *op. cit.*, Cartea a unsprezecea, 145, pag. 205. (N.t.)

*(Parfumurile) sunt deci obiectul luxului celui mai de prisos dintre toate.
 (...) Cel mai mare titlu de glorie al lor este că, la trecerea unei femei,
 mirosul lor îi atrage și pe cei care fac altceva.*

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală* 5

Când se trezește Amara, Plinius e deja la masa de lucru și o privește. După expresia lui, știe că n-are rost să repete umilirea de azi-noapte.

— Îmi pare rău pentru comportamentul meu, îi spune ea ridicându-se în capul oaselor și ținându-și pătura la piept. N-am vrut să-ți răsplătesc astfel bunătatea. Sper că nu ești jignit.

Plinius se destinde, evident ușurat s-o vadă liniștită. Vine spre ea, îi ia mâna și o mângâie.

— Știu că femeile sunt ființe emotive din fire. Oferta ta n-a avut nimic jignitor. Mă bucur doar că înțelegi. Haide, îi spune și o ridică din pat, trimițând-o să se îmbrace, poate temându-se că ar putea izbucni iar în plâns. M-am gândit azi-dimineață că mi-ai putea face un serviciu. Nepotul unui prieten drag vine încoace în curând. Dacă ești dispusă, aș vrea să te împrietenești cu el.

Amara se oprește din îmbrăcat.

— Să mă împrietenesc?

— Orice bărbat tânăr are nevoie de experiență cu o femeie înainte să se căsătorească, răspunde el și ridică din umeri. Tații nu pot decât să spere că băiatul nu nimerește peste vreo târfă vulgară și lipsită de inteligență, care să dea iama prin banii familiei. Sigur, Rufus e mai degrabă romantic, ba chiar puțin naiv, bănuiesc. Am încredere că îi vei fi o prietenă loială și *de nădejde*. O prietenă care știe tot timpul care-i e locul. Fără istericale. Pot să mă bazez pe tine?

Amara încuviințează.

— Ți-aș face orice serviciu, răspunde ea.

— Sper să nu fie un serviciu prea împovăraător. Rufus e un băiat destul de plăcut.

Plinius îi cercetează chipul.

— Poate ar fi înțelept să te duci la cameristă azi. Ne vedem în grădină.

Amara iese pe balconul interior, îndreptându-se către încăperea din fața casei unde Sarah, o cameristă a gazdelor lui Plinius, i-a aranjat părul în fiecare zi. Femeia vede ochii înroșiți ai Amarei și,

fără să pună nicio întrebare, înmoaie o pânză în apă rece. Îi face semn să se așeze la măsuța de toaletă.

— Ține asta pe pleoape, îi spune. O să te ajute.

Amara se întreabă ce crede Sarah când vede că Plinius îi trimite o târfă de care să se ocupe. Întotdeauna a fost politicoasă. Amara se așază ascultătoare în întuneric, cu pânza apăsată pe ochii închiși, în timp ce Sarah îi aranjează părul. Când termină, femeia îi ia mâinile de pe față.

— Mai bine, îi spune. Acum șterge-te.

Sarah ia kohlul și o perie subțire și începe să deseneze, cu mișcări iuți și îndemânatic, linii delicate în jurul ochilor Amarei, apoi îi întinde o pudră cenușiu-închis pe pleoape.

Pe măsuță se află un flacon de sticlă, cu un distilat de iasomie din grădină. Sarah i-l întinde Amarei, care scoate dopul și își dă cu parfum pe gât. Sarah ia flaconul înapoi și-i oferă oglinjoara de argint, ultimul pas din ritualul lor. Amara își privește reflexia. Îmbrăcată cu hainele respectabile pe care i le-a dat Plinius — fără îndoială alese tot de Sarah —, nu arată ca o tânără care lucrează într-un bordel.

— Mulțumesc, spune Amara. Pentru tot.

Sarah dă din cap, politicoasă, dar nu și înclinată să vorbească. E imposibil de ghicit ce crede în realitate despre oaspetele lui Plinius.

Acesta citește un pergament când ajunge Amara în grădină. Se așază în tăcere, încercând să nu se gândească la cât de puțin i-a mai rămas până să plece de-aici. Se întreabă cum o să fie Rufus și încearcă să-și găsească energia să-l farmece, să-și adune voința să profite de ocazia pe care i-a oferit-o Plinius. Secundus apare cu pâine și fructe. Nu a mai servit mâncarea după prima zi a vizitei, când Amara bănuiește că scopul real era s-o cerceteze pe ea, așa că e surprinsă să-l vadă acum cu tava.

Secundus o privește, ca pentru a evalua ce nu se potrivește în peisaj.

— Să-ți aduc lira, stăpână?

— Mulțumesc, răspunde ea, recunoscătoare că i se dă ceva de făcut.

Mănâncă micul-dejun — Plinius e încă prea absorbit de pergament ca să stea de vorbă cu ea —, apoi începe să cânte. Senzația coardelor sub degete, ocazia să se piardă în muzică e o ușurare. Trece o oră, iar soarele încălzește grădina și florile își întorc fața spre lumină.

Îi cântă neobosit lui Plinius în timp ce acesta citește, ca și cum ar fi fiica lui devotată.

— A venit Rufus, spune Secundus de lângă stăpânul lui.

Ca de obicei, Amara nu l-a auzit când s-a apropiat.

Cântă hotărât mai departe, aruncând doar o privire și văzând un tânăr care zăbovește lângă fântână. Se uită la ea, evident neașteptându-se să vadă și pe altcineva în afară de amiral.

Plinius îi face semn să se apropie.

— Rufus! Ce mai face Iulius? Îmi pare rău că nu l-am prins la Misenum.

— Îți trimite cele mai cordiale salutări, răspunde Rufus. Ca și părinții mei. Își petrec vara la Baiae, pentru că altfel ar fi trecut pe la tine cât ești în Pompeii.

— Să le transmiți cele mai bune urări din partea mea, spune Plinius. Baiae e minunat în perioada asta.

Îi aruncă o privire Amarei și continuă:

— Unchiul tău mi-a spus că ești foarte pasionat de teatru în ultima vreme. Aceasta e Amara, un oaspete de-al meu; e o muziciană talentată.

E prima dată când Plinius își manifestă vreo urmă de interes pentru muzica ei. Amara se oprește din cântat, plecând cu modestie capul în direcția lui Rufus. Tânărul pare puțin nesigur; poate că a auzit glumele despre Plinius și noua lui grecoaică.

— Încântat de cunoștință, spune el.

Cei doi bărbați stau de vorbă o vreme, dar este limpede că, în afara afecțiunii amândurora pentru unchiul lui, Iulius, care a fost împreună cu Plinius în armată, au puține în comun. Secundus se arată din nou, șoptind ceva la urechea stăpânului său. Plinius se scuză, rugându-l pe Rufus să aștepte o clipă, cât se vede el cu un oaspete.

Rufus și Amara rămân în tăcere, niciunul dintre ei neștiind cum să se descurce în această situație socială.

— Era o melodie drăguță, îi spune în cele din urmă Rufus. Ai putea cânta și altceva?

Amara se supune, cântând una dintre melodiile cele mai obsedante pe care le-a învățat de la Salvius. N-a cântat-o niciodată în public — a hotărât împreună cu Dido că e prea melancolică —, dar Rufus e fermecat.

— Ce voce minunată ai! exclamă el, ca un copil încântat.

Pare mult mai tânăr ca ea, își spune Amara, chiar dacă e aproape sigur mai mare. Nu e chiar chipeș, pentru că are nasul borcănat și fața prea lată, dar e înalt, iar zâmbetul lui e așa de deschis și de prietenos, că-i e greu să nu-i zâmbească și ea. N-are aroganța nepăsătoare a lui Quintus sau Marcus.

— Mulțumesc.

— Cum l-ai... ăăă, *cunoscut* pe amiral?

Clar, a auzit zvonurile.

— Cântam la o petrecere, răspunde ea. Amiralul a fost interesat de

activitatea răposatului meu tată, care era doctor, și mi-a cerut să-l asist câteva zile cu studiul său asupra istoriei naturale.

— Înțeleg, spune Rufus, părând uluit.

— Amiralul este un om interesat de știință mai mult decât de orice altceva. Nu are prejudecăți și nu e arogant față de cei care sunt mai prejos de el. Ceea ce înseamnă că nu agață târfe la petreceri pentru motivele pe care și le-ar putea imagina alții, adaugă ea privindu-l direct în ochi.

Rufus se face roșu ca racul.

— Nu! Sigur că nu! Adică, nu m-am gândit...

Amara pune capăt iute stânjenelii lui.

— Iartă-mă, îi spune. Respectul amiralului înseamnă foarte mult pentru mine și a fost foarte amabil.

Coboară privirea, ca și cum ar fi rușinată.

— N-ar fi trebuit să vorbesc așa direct.

Rufus pare chiar și mai nedumerit de purtarea virtuoasă decât fusese când ea pomenise de târfe.

— Cât mai stai... cât îl mai ajuți la studiu?

— Plec astăzi, răspunde Amara, iar de data asta tristețea ei n-are nimic prefăcut.

— Ce păcat! exclamă el. Pleci cu totul din Pompeii?

— Nu, stau în oraș.

Își dă seama că Rufus e intrigat. Trebuie să-i sporească interesul până în punctul critic.

— Mi s-a părut interesant să aflu că-ți place teatrul. Ce piese îți plac?

Chipul lui Rufus se luminează.

— Nu-i nimic mai realist ca teatrul, nu-i așa? Îmi plac toate, dar, știi, cred că, într-un fel, comediile sunt mai îndrăznețe. Toată viața aia de pe scenă și actorii au curajul să spună ce nu poate spune nimeni în altă parte.

Se oprește, părând puțin stingherit de șuvoiul de cuvinte.

— Dar tu trebuie să știi deja, dacă faci ce faci. Trebuie să spun că te invidiez că ești artistă.

Ideea că acest tânăr bogat, care are toată lumea la picioare, poate invidia o sclavă fără bani care le cântă la petreceri unor clienți libidinoși este așa de absurdă, încât Amara nu reușește la început să se gândească la niciun răspuns.

Însă Rufus o privește cu sinceritate, fără să-și dea nicicum seama cât de ridicol pare.

— E foarte drăguț din partea ta, îi spune ea. Îmi place cel mai mult să așez cuvinte pe muzică, să găsesc o cale să spun povestea.

— Ce distractiv trebuie să fie! răspunde Rufus, dezarmând-o cu zâmbetul lui molipsitor. Apuci să mergi și la teatru?

— Nu, din păcate. Deși mi-ar face plăcere. A fost o mare bucurie pentru mine să stau aici și să am timp să citesc. Dar să te pierzi în povestea unei piese de teatru e cu totul alt fel de plăcere.

— Trebuie să mă lași să te duc într-o seară, spune Rufus. Adică, dacă ești foarte sigură că n-ar însemna să-l calci pe picior pe Plinius.

Pentru prima dată de când au început să discute, Amara sesizează că o evaluează oarecum din felul în care se uită la ea și își dă seama că tot mai crede că s-a culcat cu Plinius.

— Am avut o cu totul altă viață, îi spune cu prudență. Am fost fiică de doctor. Amiralul este primul om care m-a tratat ca și cum trecutul meu ar fi prezent. Nu mi-a arătat nicio clipă altceva decât bunătatea unui tată.

E o minciună și totuși, când o spune, știe că are și ceva adevăr. În relația ei cu Plinius nu se aplică de fapt niciuna dintre regulile obișnuite. Amara își amintește seara trecută, umilința implorării, respingerea lui neînțelegătoare și, o clipă, se teme că ar putea izbucni din nou în lacrimi.

Rufus înțelege greșit emoția ei neașteptată și se repede să se așeze lângă ea.

— Îmi pare rău, spune el, strângându-i mâna. Ce bădăran sunt! N-am vrut să te supăr.

O privește ținută. Are ochii căprui, acum măriți de îngrijorare.

— Ce viață tragică trebuie să fi avut! Și ce insensibil am fost eu, punând asemenea întrebări!

Vrea o poveste lacrimogenă, își spune Amara, ca să mă poată salva. A jucat multe roluri, se gândește ea. Măcar asta are calitatea că oglindește viața adevărată.

— Nu, ești foarte amabil.

Coboară privirea, sperând să dea impresia de timiditate.

— Sunt tristă doar pentru că trebuie să mă întorc la stăpânul meu azi și să ies de sub protecția amiralului.

— Unde-i casa stăpânului tău?

Amara șovăie, întrebându-se dacă nu-i prea devreme să-i dea informația crucială.

— La Sălașul Lupului.

— Bordelul orașului? Întreabă Rufus, surprins.

Amara își ascunde fața în palme, învinsă. Realitatea s-a dovedit a fi o întorsătură de situație prea complicată.

— Biata fată! spune Rufus. Ce tragedie!

Îi ia mâinile de pe față.

— Te rog, nu plânge. N-o să am o părere mai proastă despre tine, promit. Și o să te caut la... o să te caut și o să te duc la teatru. Și o să fie o plăcere să te cunosc mai bine.

Amara riscă să izbucnească de-a binelea în plâns, însă de ușurare.

— Mi-ar face foarte mare plăcere, răspunde ea.

Rufus se apleacă spre ea, cu mâna sprijinită de bancă, aproape de genunchiul ei. Pe chipul lui se citește o expresie care-i e mai familiară Amarei.

— Pot să te sărut?

Amara simte o urmă de iritare. După tot ce i-a spus despre trecutul ei, despre cum a tratat-o Plinius, tot mai vrea s-o aibă la sfârșitul unei discuții de cinci minute. Îi întinde mâna să i-o sărute.

— Desigur, spune el. Firește, nu în casa amiralului.

— Mulțumesc, răspunde Amara, adresându-i un surâs despre care speră să pară plin de adorație. Pentru mine înseamnă totul să fiu tratată cu bunătate.

— Și nici nu meriți mai puțin de-atât, spune el galant.

Rămân stingheriți o clipă.

— Totuși, o să trebuiască să plec acum, spune Rufus și se ridică. Poate poți să-i transmiți salutările mele lui Plinius. Promit că te caut săptămâna asta.

— Mulțumesc, răspunde Amara. Să nu întârzii prea mult.

După ce pleacă Rufus, rămâne în grădină, animată de speranță. Abia așteaptă să-i mulțumească lui Plinius că i-a făcut cunoștință cu Rufus. Apoi îl vede pe Secundus ieșind din umbra colonadei. Duce o boccea micuță — lucrurile ei. Înțelege pe loc. Plinius nu vine să-și ia la revedere.

Secundus se apropie și se așază lângă ea pe bancă, punându-i hainele între ei.

— Când te-a adus aici, spune el privind drept spre fântână, i-am zis că o să aibă noroc dacă n-o să-i ceri greutatea ta în daruri în fiecare zi. Că o să pleci cel puțin cu o bijuterie neprețuită. A făcut pariu cu mine pe un denar că n-am dreptate, adaugă el și-i zâmbește. Așa că m-ai costat un denar.

Amara îi zâmbește și ea.

— Îmi pare rău.

De fapt, îi trecuse prin cap să-i ceară daruri lui Plinius. Dar știe că Felix i le-ar fi luat pe toate.

— Ți-a spus ce i-am cerut?

— Să te accepte pe vecie în serviciul lui. E totuși un dar. Nu o cerere.

Secundus își întoarce privirea de la ea.

— Știm amândoi cât costă acest serviciu.

Stau pe bancă, uniți pentru o clipă de înțelegerea fără cuvinte pe care o are un sclav pentru un altul.

— Te-am și auzit plângând aseară. Cred că te-a auzit toată casa.

Se uită la ea, nu fără blândețe, dar plin de hotărâre.

— Nu se poate întâmpla la fel și azi.

Amara roșește.

— N-o să se întâmple.

Secundus dă din cap mulțumit.

— Știi, nu era doar pentru viața asta, spune ea, arătând spre fântână și grădină. Adică sigur că pentru asta era. Dar cred că-l și iubesc.

Secundus nu răspunde imediat. Apoi se ridică, iar ea știe că o să plece, și știe că trebuie să plece și ea. Își mușcă buza, hotărâtă să nu se mai facă de râs izbucnind în lacrimi.

— N-ai cerut niciun dar, spune el. Dar el tot a ales un dar pentru tine. Ți l-am pus între haine.

Tace o clipă, apoi reia:

— O să te las o clipă, ca să rămâi singură cu gândurile tale înainte să pleci. Dar poți rămâne doar câteva minute.

— Mulțumesc, spune ea.

Secundus face o reverență și se îndepărtează.

Amara ia bocceluța cu haine, așteptându-se să găsească monede strecurate printre veșminte. Dar orice-ar fi, e mult mai greu de-atât. Scoate pergamentul pe care i l-a lăsat Plinius. *Despre pulsuri*, de Herophilos.

Trebuie să învingă sau să cadă. Așa era țelul hotărât al femeii — bărbații trebuie să trăiască și să fie sclavi!

Tacitus despre Boudicca, regina icenilor, *Anale*, 14

— Uite cine a venit! Uite cine a venit! țipă Beronice când intră Amara în bordel. Credeam că nu te mai întorci acasă!

Victoria și Dido năvălesc pe coridor.

— Mă bucur foarte tare că te-ai întors; mă bucur mult să te văd, spune Dido și o cuprinde cu brațele, plângând lipită de gâtul ei. Am crezut că n-o să te mai văd niciodată.

— Dar n-a fost decât o săptămână, spune Amara, sfâșiată între bucuria de-a o revedea pe Dido și vinovăția că și-a petrecut ziua de ieri implorând să nu se mai întoarcă aici.

— Și cum a fost?

Victoria pare și ea mulțumită s-o vadă pe Amara, dar nu e îndeajuns de sentimentală să și recunoască.

— Pun pariu că a fost pervers rău; așa-s totdeauna ăia bătrâni.

Amara șovăie. Abia așteptase să râdă cu Victoria de prima noapte ridicolă cu Plinius, dar acum i se pare ceva prea intim. Ideea să-l ia în râs o întristează.

— A fost cel mai blând bărbat pe care l-am cunoscut vreodată, răspunde ea, cu glas tremurat.

— Ah, uită-te la ea! spune Victoria râzând. Mai că-i dau lacrimile! Întâi l-am avut pe negustorul de unelte ciudat, și acum te-ai îndrăgostit de-un bunicuț ramolit. Ai cele mai proaste gusturi la bărbați pe care le-am întâlnit vreodată!

— Tipul cu care s-a văzut la jocuri era cumsecade, intervine Beronice, luându-i apărarea. Nu era deloc rău.

— Zi mai tare și poate te aude Gallus, șoptește Victoria și râd toate, în timp ce Beronice se întoarce în grabă.

— Du-te naibii, îi răspunde Beronice Victoriei, dar râde și ea.

— Și ce-s toate astea? întreabă Victoria făcându-i semn să-i arate hainele. Câte veșminte noi ți-a dat?

— Trei, spune Amara, întinzându-le celorlalte să le vadă. Cred că o să trebuiască să i le dau pe toate lui Felix.

— Ce material frumos! exclamă Victoria, pipăind una dintre rochii. Dar arăți puțin a matroană.

Mijește ochii la hainele respectabile pe care le poartă Amara.

— Nu cred că ar îndrăzni cineva să-ți ceară o mozoleală dacă te

fătăi îmbrăcată așa.

Îi vine o idee.

— Te rog, nu-mi spune că și bătrânul a vrut să te îmbraci ca nevasta lui răposată!

— Nu, răspunde Amara râzând. Nici vorbă.

— Și atunci, ce? se bagă și Beronice. Trebuie să fi fost ceva special dacă te-a cumpărat pentru o săptămână.

— A vrut să-i citesc.

— Cărți deocheate?

Victoria e prea șocată ca să mai glumească.

— Despre asta a fost vorba?

— Nu! Adică am dormit în același pat, spune Amara apărându-se și gândindu-se la nopțile pe care și le-a petrecut goală lângă Plinius, cu mâna lui odihnindu-se pe ea cât dormeau. Doar că...

Glasul i se frânge, pentru că nu știe cum să explice ce s-a petrecut sau ce simte.

— E în regulă, spune Dido, îmbrățișând-o din nou. Nu trebuie să mai spui nimic.

— *Am dormit în același pat*, repetă Victoria, imitându-i cuvintele rostite cu timiditate. Acu' le-am auzit pe toate.

Amara se simte brusc extenuată. După atâta timp petrecut de una singură, o să fie un efort să revină la lipsa totală de intimitate.

— Mi-ar prinde bine să mă odihnesc un pic, să nu fiu prea obosită diseară.

— A, nu poți să intri acolo..., spune Victoria când Amara trage draperia de la cămăruța ei.

— Cine-i asta? întreabă surprinsă Amara.

Pe patul ei stă o femeie cu totul necunoscută. E uluitor de palidă și are o claiă încurcată de păr roșu. La vederea celorlalte, sare de pe pat, mai înaltă decât toate, și începe să bolborosească insistent ceva într-o limbă ciudată, guturală. Amara nu-și dă seama dacă e furioasă sau îngrozită. Se întoarce pe coridor alarmată.

— Așază-te! strigă Victoria, arătând spre pat. Așază-te!

Străina se întoarce în cămăruță, încă vorbind în limba ei de neînțeles și făcând semne către ele.

— Felix a cumpărat-o cu banii bătrânului tău, explică Victoria. Ne-a spus că din cauză că tu și Dido sunteți plecate așa de mult timp, avem nevoie de mai multe femei.

— Și eu unde dorm?

— Poți să vii la mine, spune Dido. Ar fi logic.

— Nu știe un cuvânt latinesc, continuă Victoria. I-am spus Britannica, pentru că de-acolo vine. Doar pe Cressa pare s-o placă. Acum e plecată să mai ia de mâncare pentru lacoma asta.

— Credeam că toți britanii au fețele albastre, spune Beronice,

uitându-se dezamăgită la Britannica. Așa spune toată lumea, nu? Britani cu fețe albastre.

— Cu siguranță e o sălbatică, adaugă Victoria. Urlă toată noaptea, zgârie bărbații, *mușcă*. L-a pocnit pe unul ieri! Ca un fel de animal!

Amarei nu-i place cum vorbește Victoria despre Britannica, deși femeia nu înțelege. Îi mai aruncă o privire. Acum e tăcută. Cu coama ei de păr roșu și ochii verzi, chiar arată ca o pisică sălbatică. Dar emoțiile din ochii ei sunt pe deplin omeneste. Furie față de lipsirea de libertate.

— Iar stați toate și vorbiți despre ea?

E Cressa, care aduce o bucată de pâine. Le împinge din drum, ca să poată să intre în cămăruță.

— Ați putea avea un pic de compasiune.

Chipul Britannicăi se luminează când o vede pe Cressa și începe să vorbească repede. Cressa se așază lângă ea și îi spune cuvinte de alinare, ca și cum ar fi un copil mic, și îi mângâie părul. Îi dă pâinea, iar femeia o înfulecă imediat.

— Iartă-mă, Amara, nu mi-am dat seama că te-ai întors, spune Cressa, observând-o în sfârșit pe prietena ei.

— E în ordine, răspunde ea. Îmi aduc aminte când mi-a povestit tata despre femeile din Britania. Multe dintre ele sunt luptătoare. Poate că Britannica a fost soldat.

— Femeile merg la război? întreabă Dido.

— Nu toate. Tata mi-a spus că au avut o regină faimoasă, dar nu știu cum o chema. Însă a distrus o armată romană.

Beronice face un gest să alunge deochiul.

— Femeile nu-s făcute să domnească. Nu e firesc.

— Britannica nu prea e regină războinică! Nu poate să bată nici măcar un marinar beat, spune Victoria, deși Amara observă că o privește pe străină cu un respect nou și prudent.

— Ai fost războinică? o întreabă Cressa cu blândețe pe femeie. De-asta urăști așa de tare să fii aici?

Britannica îi zâmbește, fără să înțeleagă cuvintele, ci doar blândețea din spatele lor.

— Amara! o strigă Thraso de la intrarea în bordel. Tot aici ești? Ți-am spus să urci la Felix.

— Acum vin, îi răspunde ea.

— Ba nu, se răstește el, dând năvală înăuntru și apucând-o de braț.

Amara țipă de durere.

— Pierzi vremea. Mișcă-te.

Îi dă drumul și pleacă.

— E enervat că i-a învinețit Balbus ochiul ieri, șoptește Victoria. O bătaie idioată pentru Drauca.

— Ce-i cu ea? întrebă Amara, cuprinsă brusc de neliniște.
— Cine știe? răspunde Victoria și ridică din umeri. Thraso sare la bătaie din orice.

E o încăpere pe care Amara spera să n-o mai vadă niciodată. Strălucirea roșie, craniile de taur. Rămâne în picioare fără să spună nimic, în timp ce Felix îi cercetează hainele noi.

— Asta-i tot ce ți-a dat? După o săptămână?

— A mai fost și asta, spune ea, arătându-i pergamentul, dar fără să i-l întindă.

Felix face un gest nerăbdător, iar Amara îi dă sulul. Felix îl desface stângaci, căutând monede sau bijuterii ascunse.

— Anatomie?

Se încruntă, uitându-se mai atent la una dintre ilustrații. Amara nu răspunde. Dacă Felix înțelege cât e de atașată de darul lui Plinius, o să se folosească de asta împotriva ei. Felix i-l dă înapoi, iar Amara îl ia și-l împăturește la loc, încercând să nu lase să i se vadă ușurarea pe chip.

— Nu-i mare lucru după ce ai stat atâta la el.

— M-a prezentat totuși unui client nou. Așa că rochiile o să-mi prindă bine.

— Ce client nou?

— Un bărbat pe care-l cheamă Rufus. O să ia legătura cu tine ca să mă cumpere pentru o seară.

Șovăie, știind cât de mult detestă Felix să primească sfaturi.

— Sper că e o investiție pe termen lung, așa că mă gândesc că ar fi bine să nu-l taxăm prea mult la început, ca să plătească în continuare.

— Te ocupi tu de afacere acum, nu?

— Nu, răspunde ea. N-am vrut să...

— Amara, spune Felix rânjind. *Glumeam*. Te-ai descurcat bine. Bătrânul a plătit un preț bun.

Ia una dintre rochii.

— Dacă ăsta nou o să devină client regulat, poți să păstrezi astea, ca să le porți cu el. Dacă nu, le vând.

Arată cu mâna spre hainele cu care e încă îmbrăcată.

— Dar sigur n-ai nevoie să le porți acum.

Amara a bănuît că s-ar putea s-o pună să se schimbe și și-a adus de jos vechea togă țipătoare. Se dezbracă și-i întinde lui Felix hainele noi.

— Te-ai mai îngrășat, spune el, privind-o în timp ce se îmbracă. Îți stă bine.

— Atunci ar trebui să mă hrănești mai bine, dacă-ți place așa de tare, răspunde ea, riscând o glumă.

Felix clatină din cap, dar pare amuzat. Amarei îi vine în minte

o amintire din noaptea petrecută împreună. Cum își rezemase capul pe umărul ei și ridicase privirea cu aceeași străfulgerare de amuzament în ochi. Și îi zâmbise și ea.

Amarei nu-i face plăcere să-și aducă aminte.

— Thraso arăta ca vai de el, spune ea. De ce s-a bătut cu Balbus?

Imediat ce pune întrebarea, știe că a făcut o greșeală. De pe chipul lui Felix a dispărut orice urmă de aer jucăuș.

— Credeam că bătrânul o să te cumpere, spune el, nebagând în seamă întrebarea ei. Amiralul Flotei! Ce schimbare trebuie să fi fost! Dar iată-te aici, înapoi la bordel.

Amara nu spune nimic.

— Ce-a făcut cu tine toată săptămâna?

— Ca de obicei, răspunde ea, simțindu-și gura uscată.

— Mă îndoiesc, zice Felix.

O cuprinde cu brațul, într-o parodie exagerată de afecțiune.

— Ți-a spus ce minunată ești? Te-a privit în ochi? A fost *blând*?

— Nu.

— *N-a fost blând*?

Felix se preface șocat.

— Ce nenorocit! Sigur te-a hrănit bine. Dar nu sunt sigur că te cred. Cred că te-a răsfățat moșul ăla. Te-a făcut să uiți cine ești.

Degetele i se înfig dureros în brațele Amarei, care însă nu tresare. Îi aparține lui Felix de atâta vreme, încât știe că o s-o violeze și o s-o umilească, o să încerce să distrugă și ultimele urme de fericire cu care s-a întors și care acum pălesc ca parfumul de iasomie de pe piele. Strânge pergamentul pe care i l-a dat Plinius. Sunt părți din ea pe care Felix nu trebuie să le cunoască sau să le atingă.

— Nu uit niciodată.

— Bine, spune Felix și-i dă drumul. Atunci, ar trebui să te întorci la muncă.

Amara aproape că a trecut pragul, cuprinsă de ușurare, când Felix o oprește.

— Am zis eu că poți să iei ăla?

Amara așteaptă cât vine spre ea și-l lasă să-i ia darul lui Plinius din mâini.

— Ar trebui să-l pot vinde.

Răsuțește pergamentul, cu o expresie indiferentă pe chip.

— Nu știi niciodată pe ce pune preț altcineva.

*Thais: Cum, nu-ți vorbesc eu ție din inimă? Să-mi spui
Când mi-ai cerut vrun lucru și nu te-am ascultat?*

Terențiu, *Eunucul* 6

Scena teatrului strălucește în lumina torțelor, deși încă nu s-a lăsat amurgul. Coloanele și statuile viu colorate, parada actorilor, râsetele îi aduc aminte de atmosfera de la Vinalia. Amara n-a mai fost niciodată să vadă o piesă de teatru și se bucură de luxul de a privi în loc să fie privită. Lasă pe altcineva să facă o vreme munca grea și să distreze publicul. Lângă ea, Rufus a luat-o de mână, iar expresia lui de încântare pură în fața acțiunii de pe scenă i-l apropie. *Chiar e ca un copil*, își spune ea.

Piesa i se pare ușor de urmărit. E *Eunucul* lui Terențiu, care, o asigură înflăcărat Rufus, este un maestru mai mare decât Virgiliu. Cu siguranță ar vrea și ea să împrumute norocul curtezanei din piesă, Thais, care pare să conducă oameni doar prin farmec. Amara bănuiește că Thais n-a dat niciodată peste un pește ca Felix.

Se trezește râzând la lumea aceasta, unde sclavii sunt mai mai isteți decât stăpânii lor, iar bărbații iubesc femeile cu pasiune. Își aduce aminte cum i-a spus Rufus că îi place teatrul pentru că spune adevărul — chiar poate să creadă că așa e lumea? Pe scenă, vede cum un actor se deghizează în eunuc ca să o violeze pe sclava pentru care a făcut o pasiune. E un bărbat înalt, sâsâit și vorbește afectat, încercând să convingă pe toată lumea că nu e nicio primejdie să fie lăsat singur cu tânăra virgină. În sală izbucnesc hohote de râs la absurditatea și îndrăzneala glumei.

— Ce sincronizare comică! îi șoptește Rufus. E perfect.

Țipetele exagerate ale fetei din culise stârnesc alte chicote amuzate. Rufus râde împreună cu ceilalți. Amara stă și ascultă țipetele actriței, cu un zâmbet încremenit pe chip. Poate că până la urmă comedia chiar este o oglindă.

Cerul devine de un albastru tot mai întunecat, iar umbrele de pe scenă se lungesc. Rufus o mângâie pe mână, urmărindu-i forma degetelor. Înainte de seara asta, Amara și-a făcut griji că ținuta ei va fi nepotrivită într-o mulțime respectabilă. Victoria insistase s-o lase să-i modifice roba albă pe care i-a dat-o Plinius — „Doar nu vrei să creadă Rufus că a ieșit cu maică-sa! Măcar lasă să se vadă *un pic* de umăr.” — și acum îi e recunoscătoare. Majoritatea femeilor de-aici sunt evident curtezane, ieșite cu iubiții lor bogați. Privirea îi e

atrăsă de o femeie care are ținuta unei regine, cu robele lăsate elegant la spate, ca să arate linia omoplaților cafeniu-închis. Amara se foiește pe scaun, încercând să-și tragă rochia puțin mai jos pe braț.

Finalul piesei o surprinde. Thais ajunge să-și păstreze ambii iubiti — cel pe care-l place și cel care plătește. Se uită la Rufus, care ovaționează entuziast. Probabil că viața ei o să-l tulbure mai puțin decât se temuse. Bărbatul se întoarce către ea, cu chipul luminat de încântare.

— Ți-a plăcut?

— A fost *minunat*! exclamă ea. Nu-mi pot imagina o seară mai fericită!

— Mă bucur mult, spune Rufus, sărutându-i mâna. Speram să-ți placă.

Ies pe stradă împreună cu restul publicului. Aerul serii e încălzit de râsete și conversații. Amara vede un grup înghesuit în jurul prăvăliei Marcellei și se întoarce instinctiv.

— E vreun loc de distracție privat la tine? întreabă Rufus.

N-a ajuns încă la bordel — trimisese un sclav după ea.

— Ah! spune Amara, părând îngrozită. Nu putem merge acolo!

Și-l imaginează pe Rufus pășind pe coridorul îngust și înnegrit, întâmpinat de vreunul care vomită, îmbrățișând-o cu gemetele Victoriei în fundal, aerul stătut și mirosul de latrină. Nu l-ar mai vedea niciodată.

— E un loc *cumplit*!

— Dar tu pari așa de... încântătoare, răspunde Rufus, uitându-se la rochia albă aproape respectabilă și la părul ei coafat cu grijă.

Amara știe că nu-i poate spune că îi e rușine de mizerie; trebuie să inventeze un motiv mai poetic să nu se apropie de lupanar.

— Stăpânul meu e incredibil de nemilos, spune ea. Dacă o să creadă că există o șansă să fiu fericită cu tine, fie și numai pentru o oră, nu m-ar mai lăsa niciodată să te văd.

— Serios? întreabă Rufus, părând alarmat.

Amara îi aruncă o privire piezișă, ca și cum ar fi prea timidă să vorbească direct.

— Dacă își închipuie că aş putea ține la cineva, m-ar pedepsi cumplit.

Chiar în timp ce rostește cuvintele, și-l imaginează pe Felix râzând. Ca și cum i-ar păsa de *orice altceva* în afară de bani.

Rufus o strânge de mână.

— Te duc la mine acasă. Părinții mei sunt plecați toată vara.

Merg spre casa lui, însoțiți de un mic alai de sclavi care probabil că stătuseră pe lângă teatru în timpul reprezentației. Rufus încă vorbește cu plăcere despre piesă și se distrează împreună

imaginându-și ce-ar putea face Thais cea năzdrăvană și iubitul ei după ce s-a încheiat acțiunea.

— Și chiar și eunucul nostru s-a căsătorit cu fata până la urmă, spune el referindu-se la violator, deci nimeni n-a avut de suferit.

Portarul le dă drumul în casă, iar Amara simte un val de ușurare că nu s-au dus la bordel. E o casă înstărită, nu departe de locuința lui Zoilus, și în timp ce Rufus o conduce prin atriumul cu un mozaic marin superb, își imaginează oroarea lui la vederea podelei de pământ ars de la Sălașul Lupului. Străbat toată curtea interioară, iar Rufus se oprește ca să rupă o crenguță de iasomie.

— Mireasma asta mă duce întotdeauna cu gândul la tine, spune el și-i întinde florile. Cum stăteai în grădina aia! Înconjurată de o mie de stele albe. Mă gândeam că n-am știut că amiralul avea o fată și după aia mi-am adus aminte...

Se oprește brusc.

Și după aia ți-ai adus aminte că Plinius angajase o târfă, își spune Amara.

— Ce frumos din partea ta să spui așa ceva! șoptește ea, inspirând mireasma florilor înainte să-și pună crenguța după ureche. Mulțumesc.

De data asta, nu-l mai împiedică s-o sărute. În definitiv, de ce altceva se află aici?

— Puțin mai încolo, spune el, dându-i drumul. Camerele mele sunt pe-aici.

Unul dintre sclavi i-a însoțit, iar Rufus se întoarce spre el înainte s-o conducă.

— Niște răcoritoare, te rog, Vitalio.

Camerele lui Rufus dau spre grădina întinsă. Amara zâmbește pentru sine când vede picturile de pe pereți: măști de teatru și actori pe scenă. Rufus o invită să ia loc pe o canapea și se întinde lângă ea. Vitalio le aduce vin și așază o cină ușoară pe o măsuță aflată lângă canapea: pâine, brânză și smochine uscate, apoi pleacă.

E clar că Rufus n-are încă de gând să mănânce. Imediat ce Vitalio a ieșit, sare cu totul pe ea. Amara își dă seama că este neașteptat de înspăimântată. Senzația e foarte familiară, prea asemănătoare cu ce simte la lupanar. E foarte important ca el s-o placă, iar ea n-are idee cum ar fi de așteptat să se comporte o curtezană. Să se lase sau Rufus și-ar dori să se opună și să fie nevoit s-o convingă?

— Oprește-te! îi spune și-l împinge, după care se ridică.

Își așază roba ca să se acopere la loc; frica îi face inima să bată cu putere.

— O clipă.

Rufus o privește surprins. La urma urmelor, n-a fost violent. Și

ce altceva ar trebui să facă un bărbat care a închiriat o femeie pentru o noapte?

Amara se gândește la Thais, la iluzia de putere pe care o exercita. Rufus crede că așa e viața în realitate. El are toată puterea, iar ea n-are deloc, dar Rufus nu știe asta. Și Amara nu-l poate lăsa să-și dea seama.

Se întoarce furioasă spre el.

— Îți iei prea multe libertăți.

Se privesc uluiți. Cuvintele au părut să vină de la altcineva. Este un rol pe care-l joacă, dar cumva și-a găsit vocea. Își scoate floarea de iasomie din păr, lăsând să se aprindă furia reală pe care o simte întotdeauna.

— Deci ai crezut că eram fiica amiralului, spune ea. Și apoi, pentru că nu sunt, ai decis să mă tratezi ca pe o târfă. Ți-am spus că viața mea n-a fost așa dintotdeauna, că pun preț pe bunătate și respect, iar tu nu-mi arăți *niciuna* din ele.

Amara e pregătită să-l audă protestând, e gata să-l părăsească, să dea năvală furioasă afară, în noapte, dar Rufus capitulează imediat.

— Îmi pare rău, spune el, cu o expresie de căință. N-am vrut să te supăr.

Amara își dă seama că, odată aprinsă scânteia, nu-i ușor s-o înăbușe.

— Asta crezi tu? Că poți să iei fără să ceri? Îl întreabă.

— Nu! Deloc, doar...

— Și piesele alea care înseamnă așa de mult pentru tine? Cum rămâne cu dragostea?

Vocea ei e nimicitoare.

— Am suficienți clienți, minte ea. Am crezut că tu ești altfel; am crezut că voiai altceva.

Furia începe să ia un avânt care nu mai are legătură cu Rufus, iar Amara știe că trebuie să se oprească. Trage aer în piept și își întoarce fața, ca pentru a-și ascunde emoția.

— Am crezut că s-ar putea să *ții* la mine.

Se cufundă în tăcere, așteptând să vadă dacă Rufus acceptă rolul pe care i-l oferă.

Băiatul îi atinge brațul, șovăitor la început, apoi tot mai încrezător când vede că ea nu se trage.

— Te rog, spune el, punându-și mâna peste a ei. Îmi pare foarte rău. Lasă-mă să mă revanșez.

Amara se lasă cucerită. Nu-i un rol dificil pentru ea. Nimeni n-a mai făcut vreodată un asemenea efort s-o farmece. Rufus o mângâie, încercând să-i dea de mâncare, privind-o cu o licărire jucăușă în ochi. Zâmbește și pe obraji îi apar gropițe de Cupidon. Amara acceptă paharul de vin pe care i-l oferă, îi zâmbește când se

compară cu „eunucul” din piesa pe care tocmai au văzut-o și, când el face o glumă despre efectul înspăimântător pe care l-a avut asupra lui furia ei, căscând ochii într-o parodie de surpriză, Amara constată că râsul ei e sincer.

— Mi-aș dori tare mult să pot scrie și *eu* piese de teatru, îi spune el după ce devine evident că sunt din nou prieteni.

Îi face semn să ia o mână de smochine uscate, apoi, după ce ea se conformează, își ia și el câteva.

— Dar n-am nici urmă de talent.

— Nu cred că e adevărat.

— Ba da. Poate că sunt un idiot, dar măcar știu că sunt. Și, în plus, tata ar detesta așa ceva. Vrea să candidez pentru o funcție de edil la anul, spune el și se strâmbă. Poți să crezi? Toate lingușelile alea nesfârșite, să-i convingi pe oameni să te voteze, urmate de un an de plictiseală totală, când trebuie să-i ascuți pe toți bâiguind despre împărțirea grânelor. N-aș avea nicio șansă.

— Dar n-ai putea totuși să alegi sărbătorile pe care le organizezi? întreabă ea, gândindu-se la Fuscus. Poate un spectacol gratuit la teatru în loc de jocurile obișnuite de la arenă?

— Da, m-am gândit și la asta.

Expresia lui surprinsă o duce cu gândul la Plinius, când îi citase din Herophilos.

— Așa, ar putea fi mai suportabil anul.

Își zâmbesc. Rufus îi susține privirea și se apropie de ea, apoi, când vede că nu se dă la o parte, o sărută. De data asta, e mult mai sensibil; Amara își dă seama că se străduiește să n-o grăbească.

— Trebuie să te întreb ceva, spune el, mângâindu-i brațul. Știu că ești prinsă în capcană la... acolo unde stai. Știu că n-ai de ales. Dar inima ta e liberă?

Amara se gândește imediat la Menander.

— Da, minte ea.

— Și acasă la amiral, n-ați... Adică tu și Plinius...

— Nu. Nu m-a atins. Nu așa.

— Bine, spune Rufus ușurat. Părei foarte atașată de bătrân. N-aveam cum să nu-mi pun întrebări. Probabil că a avut o voință de fier să nu se atingă de tine când erai acolo.

— Știa despre trecutul meu, răspunde Amara. Și-a dat seama că viața mea nu și-a urmat calea firească.

Rufus încuviințează.

— Terențiu scrie despre asta, despre greșelile care se petrec. Când o fată nu e menită să fie sclavă. Ai fost răpită? întreabă el, venindu-i brusc o idee. Atunci s-ar putea să nu fii de fapt sclavă. Dacă poate dovedi cineva.

Preț de o clipă, Amara se gândește să împrumute povestea de

viață a lui Dido și să și-o asume. Dar i-a spus deja adevărul lui Plinius și nu poate risca să fie dată în vileag.

— Nu. Mi-am pierdut tatăl și, odată cu el, și tot restul.

— Biata mea fată, spune Rufus și o sărută din nou.

E un pic mai îndrăzneț de data asta, lăsând-o ușor pe canapea și strecurându-și mâna pe piciorul ei. Amara îl oprește.

— Poți să iei tot ce vrei, îi spune. Știm amândoi. Dar n-ai prefera să ți se ofere?

Îl sărută ca să îmblânzească respingerea.

— N-ai prefera să aștepți? Dacă ți s-ar oferi împreună cu inima mea?

Amara știe că e un pariu riscant, iar zarurile nu înclină în favoarea ei. Rufus are toate motivele să se simtă iritat. I-a plătit lui Felix pentru ea; i s-a promis sex, iar acum ea îi cere s-o trateze ca pe eroina virgină din piesă. Însă minciunile ei au intensitatea adevărului. Îl privește cu ochi mari, întunecați.

— Ba da, răspunde Rufus, ducându-și degetele la buzele ei. Aș vrea să-ți câștig inima.

***

Patru dintre sclavii lui Rufus, inclusiv Vitalio, o însoțesc la bordel. Sesizează ironia, știind că locul unde o duc nu-i mai sigur decât străzile întunecate. Merg toți cinci cu pas iute, iar torțele sclavilor aruncă limbi de lumină, atingând casele când trec pe lângă ele. Nu vorbește nimeni.

Amara se gândește la Rufus și are o senzație de încântare amestecată cu neliniște când se gândește la sărutul lui de rămas-bun. Felul tandru în care i-a așezat iasomia după ureche înainte să plece, acceptarea din toată inima a rolului lui. Aproape că l-ar putea iubi pentru darul pe care i-l oferise: iluzia că este o persoană, nu o sclavă. Însă știe că e o iluzie, că fantezia pe care au creat-o împreună e fragilă. I-ar fi foarte ușor să înceapă să țină la el, să uite cât de puțin are ea, de fapt. Acum pornește în călătoria trudnică în care va trebui să descopere cum o poate ajuta el să scape. Nu e o călătorie în care să-și permită să aibă sentimente.

---

¹⁶ Terențiu, Seneca, *Teatru*, trad. Nicolae Teică și Ion Acsan, Ed. pentru Literatură, București, 1966, Actul întâi, scena I, pag. 20. (N.t.)

*Pythia: Eu habar n-am
Ce este el, dar c-a făcut-o, chiar fapta-i şade mărturie:
Bocşeşte fata şi-i e silă să povestească ce-a păţit.*

Terenţiu, *Eunucul* 7

Țipetele nu seamănă cu nimic din ce a auzit vreodată. Pe Amara o cuprinde spaima și dă fuga la ușă, îngrozită că vreuna dintre prietenele ei e ucisă, însă Thraso pare pe deplin calm.

— E doar fata nouă, spune el și ridică din umeri.

Amara trece pe lângă el și dă peste Victoria, Dido și Cressa îngrămădite pe coridor.

— E Britannica, spune Cressa, cu fața scăldată în lacrimi.

— Dar ce-i fac? Ce se petrece?

— Nimic! răspunde Victoria răstit. Nimic ce nu suntem nevoite și noi să îndurăm. E nebună de legat!

Britannica urlă, țipând în limba ei și strigând-o pe Cressa pe nume. Deși niciuna dintre ele nu-i înțelege cuvintele, știu toate că plânge după ajutor. Victoria o prinde pe Cressa de braț, ca s-o împiedice să se ducă.

— *Nu poți*, îi spune. Ce-o să faci? Să le spui să înceteze, că le dă Felix banii înapoi?

Dido izbucnește în lacrimi.

— Nu putem *s-o lăsăm așa*. Sunt doi înăuntru!

— Doi bărbați? întreabă Amara îngrozită.

— Se lupta așa de tare, că al doilea a intrat ca s-o țină, spune Victoria evitându-i privirea.

Amara se uită disperată la Dido, apoi la Cressa. Pare imposibil să nu dea niciuna din ele o mână de ajutor, să stea acolo neputincioase, s-o lase să sufere. Țipetele Britannicăi o sfâșie, dându-i o senzație viscerală, pentru că este familiară. O șochează ideea că ea nu și-a strigat niciodată așa chinul, că a rămas tăcută. Își apasă mâinile pe urechi, vrând să oprească oroarea, să oprească sunetul asurzitor.

— De ce nu poate să *tacă*? strigă Victoria, înfuriată dintr-odată. De ce nu înțelege naibii? Îi incită pe bărbați cum nu trebuie; curând o să devină violenți cu toate dacă o ține tot așa. Târfă proastă!

— Îi fac rău! strigă Cressa tulburată. *Ei* trebuie să înceteze. Nu *ea*.

Țipetele Britannicăi se pierd în suspine.

— Înseamnă că e aproape gata, mormăie Victoria, nedorindu-și s-

o înfrunte pe Cressa. Întotdeauna luptă până la sfârșit. Așa că asta înseamnă că au terminat. O să-și revină repede.

Draperia se trage într-o parte și pe coridor ies doi bărbați. Femeile se dau instinctiv înapoi, lipindu-se una de alta. Unul dintre bărbați le aruncă o privire disprețuitoare și scuipă pe podea. Apoi se îndepărtează amândoi, plini de ei. Cressa se desprinde de celelalte și năvălește în fosta cămăruță a Amarei. Britannica e tăcută; singurul plâns care se aude e al Cressei.

În bordel intră un alt bărbat. Silueta și mersul îi sunt familiare Amarei. E Menander.

Șocul îi trimite tot sângele în inimă. Se uită la el, nefiind în stare să vorbească.

— Am venit să te văd. Thraso a zis că ești liberă.

Stă unde a scuipat pe podea călăul Britannicăi, iar Amara simte că i se smulge ultima fărâmă de inocență.

Nu spune nimic și intră în cămăruța lui Dido, fără să-l aștepte s-o urmeze, apoi trage draperia în urma lor. Nu suportă să se uite la el, să-i vadă chipul frumos, așa că rămâne cu pânza în mână, stând cu spatele la încăpere.

— Ce vrei?

— Timarete...

— Ce serviciu dorești?

— Serviciu?

— Da, ai plătit, răspunde ea și se întoarce spre el, sfâșiată între furie și durere. Deci ce serviciu dorești? Pentru ce futai ai plătit?

— N-am plătit.

— Și atunci, ce cauți aici?

— Am venit să te văd. Să vorbesc cu tine.

— Ai vrut să vorbești aici? răspunde Amara, cuprinsă de disperare.

Chiar și cu draperiile trase, tot o pot auzi pe Cressa cum plânge, zgomotul pe care-l face Beronice cu un client alături și pe Victoria, care acum se ceartă cu Thraso, țipând la el să nu mai lase huligani în bordel.

— Unde altundeva putem?

Amara vede tristețea tăcută de pe chipul lui și știe, fără nicio îndoială, că îi spune adevărul. Ușurarea ei e aproape mai dureroasă decât șocul de dinainte. Se îndreaptă către el, îl cuprinde cu brațele pe după gât și își sprijină obrazul de al lui.

— Ai plătit să stai de vorbă cu mine.

— N-am vrut să aștept până în decembrie, spune el, îmbrățișându-o strâns. Am adunat bani o vreme. Rusticus vrea ca sclavii lui să aibă parte de ceva plăceri; crede că așa rămânem mai supuși.

— Dar nu trebuie să-ți cheltui banii așa! spune ea. Ai nevoie de ei. Trebuie să-i economisești.

— Aveam nevoie să te văd pe tine.

Se gândește la Rufus, la toate lucrurile ridicole pe care le-a rostit în seara aia despre iubire, la toate minciunile pe care le-a îndrugat.

— Nu pot să-ți dau nimic; n-am nimic, spune ea desfăcându-și brațele ca să arate cămăruța goală. Nu mă am nici măcar pe mine, trupul meu, viața mea.

— Nici eu.

— Și atunci, ce facem?

Se așază pe marginea patului.

— Ce facem stând de vorbă aici?

— Știu că ești singură, îi spune el, așezându-se lângă ea. Și eu sunt singur. Dar nu simt singurătatea când sunt cu tine.

— Totuși doare foarte tare după aceea, răspunde ea, odihnindu-și capul pe umărul lui și lăsându-l s-o ia în brațe. Doare.

— Pentru că te face să te gândești la casă și la tot ce-am pierdut.

— Nu doar asta. Știi cu câți bărbați am fost? Nu l-am vrut pe niciunul dintre ei, dar tot s-a întâmplat, și asta-i viața mea acum; trebuie s-o accept. Și după aia te văd pe tine, singurul pe care l-am *dorit* cu adevărat vreodată, și deși suntem împreună și singuri acum, și nu ne oprește nimic, deși i-ai plătit nenorocitului de pește pentru mine... pur și simplu nu pot. Nu aici. Nu pot.

— Știu, răspunde el. Nici n-o să-ți cer așa ceva. Nu aici.

Se apleacă s-o sărute pe tâmplă.

— Dar ne putem găsi locul în altă parte. Nu te gândești niciodată că ești altundeva?

Amara se gândește la grădina lui Plinius, la mireasma iasomiei și clipocitul fântânii.

— Ba da.

Menander o ajută să se așeze mai bine pe pat, astfel că acum el se reazemă de perete, iar ea e sprijinită de el, cu brațele în jurul lui.

— Uneori, noaptea, când dorm deasupra prăvăliei, îmi imaginez că sunt iar la Atena. Mă văd cum merg pe stradă seara, la fosta mea casă, la prăvălia pe care o avea tata. Dar nu părinții și surorile mele mă așteaptă acolo, ci tu. Te văd în hol, deși n-ai fost niciodată acolo, și vorbim; avem tot timpul din lume.

— Și eu te văd uneori în Aphidnai, recunoaște Amara. Dar de obicei îmi imaginez că suntem în cu totul alt loc. Un loc pe care nici nu-l știm încă.

Tace. Ce-i poate spune de fapt? Că s-a gândit la el când a sărutat-o Rufus, că și-a dorit să fi fost el? Sau că i-a spus lui Rufus că inima ei e liberă pentru că nu-și poate permite să fie altfel?

— Și n-ar fi posibil? Întreabă el, strângându-o și mai tare în brațe. Și sclavii se căsătoresc, nu? Sau Rusticus mi-ar putea acorda într-o bună zi libertatea; n-are moștenitori, n-are pe nimeni care să-i preia

afacerea.

Amara nici nu-și poate imagina reacția lui Felix la prima idee și n-o lasă inima să-i spună lui Menander că, de la începutul timpurilor, stăpânii lipsiți de scrupule au amăgit ucenicii talentați să muncească mai mult cu promisiunea vagă a căpătării libertății într-o bună zi. Nu se îndură să-i distrugă fantezia.

— Dacă aș avea de ales, n-ai fi decât tu, îi spune.

Stau de vorbă toată seara, iar Amara simte cum singurătatea ei e alungată cu fiecare clipă petrecută alături de el. Chiar și bordelul începe să pară un loc mai puțin cumplit, numai fiindcă este el aici. Îi povestește despre Plinius, despre cum s-a simțit când a avut cele câteva zile scurte de libertate, iar el îi spune cum se simte în prăvălie, despre momentele în care uită că e sclav, absorbit să meșterească o lampă nouă, un obiect nou, exact cum făcea și-n viața lui de dinainte.

Nu mai există nimic în afară de ei doi, până vine ora închiderii, iar Thraso apare să dea afară orice client întârziat.

— Pleacă naibii, spune el, dând năvală în cămăruță. Ai căpătat cu vârf și îndesat ce-ai plătit.

Amara încearcă să-l sărute pe Menander de rămas-bun, dar Thraso se bagă între ei și o împinge cu putere. Amara îl vede pe Menander reacționând instinctiv și dând să intervină.

— Nu! îi strigă.

Apoi se uită la el clătinând din cap.

— Te rog.

Nu suportă disprețul de sine de pe chipul lui, faptul că înțeleg amândoi că nu are nicio putere s-o apere de Thraso sau de orice altceva.

După ce pleacă, Amara nu plânge. Rămâne cu palmele lipite de peretele cămăruței. Îi vine să-și urle ca Britannica furia în noapte. Mânia ei crește ca un val și o îneacă. Trebuie să scape.

*Vai, astăzi stihul nu e, cum se cuvine, cinstit!
Spre prețioasele daruri privirile lacom se-ndreaptă:
Un necioplit va plăcea, numai să fie bogat.*

Ovidiu, *Arta iubirii*, II18

La Vrabia e cald, deși nici nu-i amiază încă. Cressa a rămas la bordel ca să aibă grijă de Britannica, iar Amara și celelalte stau la masă, mâncând împreună pâine cu brânză și un castronel de tocană de legume rece. Amara simte deja cum i se lipesc de piele veșmintele umede de sudoare.

— Și atunci a apărut iubitul? întreabă Victoria.

Întrebarea ei n-are entuziasmul obișnuit, iar Amara încuviințează. Nu vrea să vorbească despre Menander, iar Victoria nu insistă.

— Îmi pare rău că a trebuit să vă înghesuiți, spune Amara.

— Ne-am gândit că vrei un pic de spațiu, răspunde Dido.

— Mulțumesc.

Se lasă din nou tăcerea.

— Ce ne facem cu ea? întreabă Beronice.

Nu trebuie să întrebe nimeni la ce se referă.

— Când o să înceteze să se mai lupte și să țipe?

Un bătrân mormăie la masa de lângă ele, fie beat, fie bolnav. Întinde o mână tremurătoare. Nu e clar dacă încearcă să ajungă la pâinea lor sau s-o pipăie pe Beronice.

— Nu azi, bunicule! se răstește Victoria cu glas puternic. Nu poți să ai parte de liniște nicăieri, mormăie ea, întorcându-se din nou spre masă.

— Nu e corect, vorbește Beronice mai departe. Îmi tulbură clientul. După aia e prost dispus și devine dur.

— Eu cred că e curajoasă, spune Dido.

— Curajoasă? întreabă Victoria. E o sălbatică.

— Aș vrea să nu-i mai spui așa, intervine Amara. Doar pentru că nu vorbește latină. Și sunt de acord cu Dido. E singura care face ce-
ar trebui să facem toate, dacă am avea tupeu.

— Dacă tu crezi că e așa de nemaipomenită, de ce n-o înveți latină? ripostează Victoria. Și nu-i curajoasă. E proastă. Ați văzut ce vânătași are? Cine intră într-o bătalie pe care n-o s-o câștige niciodată?

— Asta înseamnă curaj.

— Ah, las-o baltă, serios, spune Victoria. Dacă nu poți să-ți dai seama care e problema, poate e din pricină că-ți pierzi vremea pe la petrecerile alea pretențioase. N-o să fii pe-aici când o să fim atacate noi, nu? Ce-ți pasă?

Amara se ridică de la masă, luând cu ea o bucată de pâine și niște brânză. Era prost dispusă dinainte și nu e sigură că-și poate păstra cumpătul.

— Unde te duci? întreabă Victoria, pe jumătate conciliantă, pe jumătate înfuriată.

— Să încerc s-o învăț pe Britannica latină.

Când pleacă spre bordel, Amara e cât pe ce să dea peste Nicandrus care vine pe trotuar cu o găleată de apă.

— Ai grijă! îi spune el.

Amara ridică mâinile în semn de scuză, dar nu se oprește să stea de vorbă. Când îl vede, se gândește la Menander, la alegerea pe care a făcut-o Dido să nu lase sentimentele pentru Nicandrus să se adâncească, din moment ce oricum dragostea nu-și are locul. Poate că a fost înțeleaptă.

Thraso e tot la ușă, ostenit după ce a păzit bordelul toată noaptea. Abia se dă deoparte ca s-o lase să intre, obligând-o să se strecoare pe lângă el.

— Cressa?

— Nu se simte bine, răspunde Fabia, care mătură coridorul și nici nu ridică privirea. Îi e greață.

Se aude un icnet dinspre latrină.

Amara se duce în fugă în capătul coridorului.

— Cressa! Te simți bine?

Cressa iese, ținându-se de perete. E palidă și are ochii întunecați de durere. Amara simte că i se face și ei greață, bănuind ce i se întâmplă Cressei.

— Ar trebui să mănânci ceva, îi spune încet. O să-ți prindă bine. Celelalte sunt încă la Vrabia.

Cressa clatină din cap.

— N-o să mă ajute nimic.

— Măcar mănâncă un pic, *te rog*. N-o să-ți mai fie așa de greață.

— Și Britannica?

— Pot să am eu grijă de ea.

— Ești sigură? întreabă Cressa, părând ușurată. Să te porți frumos cu ea, da? Promiți?

Amara încuviințează, mișcată că primul gând al Cressei e întotdeauna la altcineva.

— E în cămăruța mea. Mă pregăteam s-o ajut să se spele.

Cressa dă să treacă pe lângă Amara, care o prinde de braț și o oprește.

— Nu pot să te ajut și pe tine? o întreabă cu glas scăzut.

Cressa coboară privirea, parcă incapabilă să îndure blândețea Amarei.

— Nu poate să mă ajute nimeni.

Iese în grabă din bordel, ocolind-o pe Fabia. După ce pleacă, bătrâna se întoarce spre Amara, clătinând din cap.

Britannica tresare când o vede pe Amara și își trage picioarele pe lângă ea în pat. Pare mai degrabă prudentă decât speriată. Pe brațele palide se văd vânătăi, inclusiv urme aprinse de degete unde a fost ținută. Are fața mânjită cu sânge închegat. *Lași*, își spune Amara.

Îi zâmbește femeii, arătând spre ea:

— Amara. Eu sunt Amara. Sunt prietenă cu Cressa.

— Cressa? întreabă Britannica privind pe lângă Amara și sperând evident s-o vadă pe cealaltă femeie.

Amara se apleacă și-i pune pâinea și brânza pe pat.

— Pentru tine. Cressa o să se întoarcă repede.

Britannica ia mâncarea fără s-o bage în seamă pe Amara sau să mulțumească. Amara o așteaptă să termine de mâncat, apoi începe meticulos să numească obiectele din cămăruță, întrebând-o pe Britannica dacă o poate spăla pe față.

— Apă, spune ea, arătând spre urcior.

Își înmoaie mâna în el, arătându-i femeii picăturile care i se preling de pe degete.

— Apă. Acum spune și tu. Apă.

Britannica îi răspunde revărsând un torent de cuvinte în limba ei aspră. Gesturile ei sunt violente, expresia e concentrată, dar, deși tirada de neînțeles o face pe Amara să se simtă stingherită, bănuiește că furia nu e îndreptată împotriva ei. Amara se întinde din nou spre urcior, iar Britannica o prinde de braț. Strânsoarea ei are forța unui bărbat. Britannica repetă întruna același cuvânt, privind concentrată și încercând s-o facă pe Amara să înțeleagă. Apoi îi dă drumul cu un strigăt de exasperare, aruncându-se înapoi pe pat.

— Știu. Și mie îmi vine să-i omor, spune Amara. Dar nu merge așa. N-avem de ales.

Britannica s-a întors cu fața la perete și n-o mai bagă în seamă. Nu se opune când Amara îi toarnă apă pe piele, dar nici nu face nimic s-o ajute.

— Părul tău e un dezastru, spune Amara. Pot să-l perii?

Consideră tăcerea drept aprobare și ia peria Cressei de pe raft.

— Roșu, spune ea, încercând să descurce șuvițele. Părul tău e *roșu*.

Amara n-a mai văzut niciodată așa ceva. Și-l imaginează strălucind ca focul în soarele de iulie, când Britannica a stat goală

la piața de sclavi, cu pielea nefiresc de albă. E evident că Felix și-a dorit ceva exotic și nu i-a părut că femeia nu putea vorbi.

— Idiot nenorocit, mormăie ea.

Britannica stă liniștită, deși probabil că o doare când îi descurcă încâlceala din păr. Amara își lasă mintea să se golească și nu se concentrează decât la pieptănatul clăii de păr, până aude glasul lui Felix, care vorbește cu Thraso la ușă. Toate simțurile îi intră pe loc în alertă.

Cineva trece pragul bordelului. Britannica se răsuțește și începe să țipe la Amara. Sună mai mult a poruncă decât a avertisment, dar n-are idee ce-ar putea fi.

— Vă împrieteniți?

Felix stă în prag și se uită la ele. Britannica se încordează, ducând-o pe Amara cu gândul la tigrii din arenă. Își dezgolește dinții la Felix și sâsăie. În minte îi vine insulta Victoriei. *Sălbatică*.

Stăpânul lor nu e interesat. Își scoate un cuțitaș din tunică. Îl cercetează, ca și cum ar trebui curățat. Britannica se oprește din sâsâit și-l privește cu ochii atât de măriți, că i se vede corneea. Felix gesticulează cu lama, mai degrabă nonșalant decât amenințător.

— Nu-ți place, nu?

— Nu înțelege latină, spune Amara.

— A, mă înțelege pe mine, răspunde Felix. Ne înțelegem perfect unul pe altul. Nu-i așa?

Britannica se trage înapoi.

— Vezi? îi spune el Amarei, punând cuțitașul la loc. Vorbește limba mea.

— Nu înțelege viața de-aici, insistă Amara. Țipă toată noaptea; nu-i bine pentru afaceri.

— O să se obișnuiască. Și dacă nu...

Felix ridică din umeri.

— Unora dintre clienți le place. Nu-i cazul să-ți faci griji, mai ales după ce am primit scrisoarea asta de la băiatul tău distins.

Felix ține în mână un bilet, cu o expresie amuzată pe chip.

— Solicită să locuiești în afara bordelului.

— *Rufus?*

Amara e uluită.

— Câți băieți distinși ai? Da, Rufus. I-am trimis răspuns prin Gallus. Nu oferă suficient pentru toate nopțile. Dar am fost de acord că o să petreci doar două nopți pe săptămână aici, câtă vreme plătește taxa.

Amara se gândește cum s-a purtat Rufus la teatru, cum i-a dat iasomia, cum i-a acceptat furia. Se simte mișcată *într-un fel* pe care nu-l poate descrie, și cu siguranță nu lui Felix.

— Nusta ca proasta acolo! spune acesta, iritat de lipsa ei de

reacție. Strânge-ți lucrurile.

— Dar unde mă duc?

— Poți să dormi sus. În magazie, cu Paris.

— Nu pot s-o las singură pe Britannica; i-am promis Cressei.

Felix scoate din nou cușitul, se îndreaptă spre Britannica și i-l apropie de față. Femeia tresare, dar Amara e surprinsă că nu arată altă temere.

— *Tu. Stai. Aici. Nu. Miști.*

Felix se apleacă și o prinde cu mâna liberă de coapsă, într-un gest evident de agresiune sexuală. De data asta, Britannica pare mai înspăimântată. Felix rămâne pe loc până femeia se dă înapoi și nu-l mai privește în ochi. Amara nu l-a disprețuit niciodată mai tare.

Felix se ridică.

— Trebuie să fii ferm cu ea, spune el, îndreptându-se către ușă. Acum strânge-ți lucrurile.

Amara îl urmează, aruncând o privire scurtă spre Britannica înainte să iasă. Speră că ura de pe chipul ei e îndreptată numai împotriva lui Felix.

Paris e pe cât de încântat și-a imaginat Amara că o să fie de noul aranjament. Sclavul nu îndrăznește să-și exprime nemulțumirea de față cu stăpânul lor, mai ales după ce acesta îi arată limpede că nu vrea niciun fel de scandal, dar imediat ce Felix o lasă pe Amara în magazie — încă o proprietate adăugată în grămadă —, Paris se întoarce spre ea.

— Poți să dormi acolo, spune el, arătând spre niște saci goi din colțul cel mai îndepărtat. Chiar acolo. Nu vreau pizda ta puturoasă aproape.

— Ah, du-te de-aici, răspunde Amara, lăsând jos sacul de piele al tatălui ei.

N-o să se certe pentru un loc mai aproape de Paris; cu cât mai departe unul de altul, cu atât mai bine.

— Ca și cum nu-ți vinzi și tu fundul. Și pun pariu că nu te lași în genunchi doar ca să speli podelele.

— Du-te naibii, spune Paris, încleștând pumnul.

E roșu la față de furie.

— Fără scandal, nu uita, zice Amara, trântindu-se pe podea și dându-i limpede de înțeles că acolo o să rămână. Ai auzit ce-a zis Felix. Dacă îmi învinețești un ochi, gândește-te ce-o să-ți facă el.

Amara îl vede pe Paris tresărind, cu o expresie înspăimântată, și insistă.

— Și ție ți-o trage, nu? Cum face și cu noi.

În clipa aceea, pentru prima dată, Amara vede ceva din Fabia în fiul ei. În umerii prăbușiți, în expresia lui rănită. Știe că nu e mult mai tânăr ca ea, dar cu picioarele slăbănoage și silueta subțiratică,

pare un copil bătut. O cuprinde vinovăția. E cât pe ce să spună ceva mai blând când Paris începe să vorbească.

— Mă *dezgustați*, spune el, cu fața schimonosită de răutate. Toate. Târfe nenorocite. Și dacă te prind că-mi atingi lucrurile cu degetele tale scârboase și soioase când nu sunt aici, te omor!

Iese din încăpere, lăsând-o pe Amara să se întrebe dacă Rufus i-a făcut până la urmă o favoare. Se mișcă pe sacii fierbinți și plini de praf. N-o să fie mult mai confortabili decât patul de piatră din cămăruța lui Dido, dar măcar o să poată să doarmă noaptea în loc să muncească. Pare ciudat de liniște în magazie, știind că bordelul e dedesubt. Chiar sub ea trebuie să fie cămăruța Cressei, sau poate a lui Beronice. Ridică privirea spre rafturile din cămăruța îngustă, pline cu borcane și valuri de pânză. Pe podea, lângă ea, e un sac pe jumătate golit cu fasole, pe care ar putea să-l folosească drept pernă. Când îl mișcă, din el curg câteva boabe, printr-o găurică dintr-un colț. Speră că nu-s prea mulți șoareci. Sau șobolani.

Amara se ridică și se târăște spre ușă. Nu știe multe despre ce se petrece în apartamentul lui Felix. Presupune că alături trebuie să fie camera în care dorm Gallus și Thraso. Regretă că n-a fost mai prietenoasă cu Paris, fie și numai ca să obțină mai multe informații de la el.

Îi e deja dor de prietenele ei de jos și au trecut doar câteva minute. Se întreabă dacă Thraso o să le spună măcar ce s-a întâmplat, de ce a mutat-o Felix. Preț de o clipă, ciudățenia singurătății o tulbură. Își sprijină capul de tocul de lemn al ușii, încercând să-și limpezească gândurile. N-are rost să fie nefericită și să-și irosească timpul aici; e cu neputință de spus cât o s-o țină Rufus, dacă interesul lui o să merite. Dar poate întrebuița timpul să afle mai multe despre cum își administrează Felix împrumuturile, să vadă dacă-l poate convinge s-o folosească pentru asta în loc să-i vândă trupul. Măcar ar fi o viață mai bună decât cea din bordel. Pornește pe coridor.

Ușa de la odaia de lucru a lui Felix e întredeschisă, ca să lase să intre briza în aerul fierbinte al verii. Probabil că i-a zărit umbra, pentru că o strigă înainte să apuce ea să bată.

— Ce vrei?

Tonul lui nu e prietenos.

Amara intră în cameră, dar nu se apropie prea mult de masa de lucru.

— Fata aia de la Elefant care ți-a plătit împrumutul. Pitane. Mi-a spus că s-ar putea să aibă un client pentru tine. M-am gândit că aş putea profita de timpul liber ca să mai închei niște afaceri.

— N-am pe cine să trimit cu tine.

— Nu pot să mă duc singură? întreabă Amara. E la Elefant. Pot să

fac o notă și să vezi dacă-ți convin termenii.

Așteaptă răspunsul lui Felix cu palmele transpirate.

— E un mâncărici care nu se oprește niciodată, nu? Să faci bani.

Dacă Felix ar fi fost altcineva, dacă ar fi crezut că ar fi mulțumit de comparație, i-ar fi răspuns *Așa e și pentru tine*. Dar nu face decât să ridice din umeri.

— Toată lumea vrea să facă bani. Deși în cazul ăsta îi fac pentru tine.

— Atunci du-te, spune el, întorcându-se la socotelile lui și făcându-i semn cu mâna să plece.

Elefantul e mai spațios decât Vrabia și este lipit de un han mare. La ușă e atârnat un felinar de aramă în forma unui elefant, cu clopoței care sună când se leagănă, iar pe dinăuntru pereții sunt plini de tablouri cu fiare uriașe înțeleștate în luptă cu gladiatori în arenă.

Între bordel și han are loc un schimb comercial cinstit, iar Sittius, proprietarul, dă din cap spre Amara când aceasta se reazemă de bar.

— Nu-s mulți clienți pentru tine azi, spune el.

— Mă întrebam dacă e liberă Pitane o clipă.

— E în curte, răspunde Sittius. Dar dacă o ții de vorbă, mai bine iei ceva de băut.

Amara cumpără cel mai mic vin, simțind lipsa farmecului firesc al lui Zoskales de la Vrabia. Sittius e cunoscut ca avar. Străbate curticica interioară din spatele tejghelei. E umbrită în parte de o viță care se întinde pe un spalier și presărată cu mese. Într-un colț, beau doi clienți, în timp ce Pitane mătură dalele de piatră. Se luminează la față când o vede.

Nu numai că Amara i-a făcut rost de un împrumut; s-a ales și cu recunoștința ei veșnică. Avortul a mers bine, iar Amara a plătit de la ea ultimii câțiva bănuți din dobândă când i s-a părut că Pitane n-o să mai reușească. Fără să-i spună lui Felix. Nu doar că nu putea îndura încă o Marcella; și-a dat seama că merită să piardă banii ca să își asigure niște favoruri mai târziu. Poate că Felix se biziue pe forța brută, dar ea are nevoie de alt model dacă e să mai găsească și alți clienți.

— Arăți foarte bine, îi spune Amara.

— Chiar sunt! răspunde Pitane, apoi coboară glasul. Și am folosit buretele, așa cum mi-ai sugerat tu, șoptește ea, aruncând o privire plină de înțeles spre clienții din colț.

— Ai zis că mai e o femeie care ar avea nevoie de ajutor.

Amara se sprijină de marginea unei mese aflate la umbră și soarbe din vin, după care se strâmbă. Sittius i-a dat cea mai ieftină băutură; are gust de oțet. A devenit răsfățată de la tot vinul de

Falerno pe care-l beau bogații.

Pitane încuviințează, încântată că a apelat la ea.

— E Terenția. O știi, are taraba cu fructe, ultima de pe colț înainte de For. Ei bine, spune ea, coborând din nou tonul și bucurându-se de ocazie ca să bârfească puțin, a avut pierderi luna trecută — un nemernic i-a vândut marfă stricată. Mi-a spus când am luat proviziile pentru han, și eu i-am zis că știu pe cineva care i-ar putea da un împrumut, ca să poată să mai cumpere provizii și să-și revină mai repede.

— Frumos să vinzi fructe stricate! Ce escroc, spune Amara și țâțâie din buze. Cât vrea?

— Zece denari.

Amara calculează în minte dobânda exorbitantă a lui Felix. Speră că Terenția o să poată să plătească — economiile ei n-ar ajunge.

— Cred că pot s-o ajut, spune ea. O să trec pe la ea săptămâna asta.

— Beronice îmi zicea că tu și Dido mergeți la o grămadă de petreceri în ultima vreme! spune Pitane.

E limpede că nu vrea s-o lase pe Amara să plece.

— Probabil că e interesant.

— E altceva, răspunde Amara zâmbind.

Mai rămâne la palavre cu Pitane, bucurându-se să stea în curtea însorită și nu în magazia plină de praf. Clienții din colț tac și le privesc curioși. Toga Amarei îi trădează statutul modest, iar Pitane i-a servit fără îndoială, și totuși iată-le pe amândouă ignorând ocazia să scoată un ban în plus.

— Hei, doamnelor, strigă unul dintre ei. Ce trebuie să facă omul pe-aici ca să i se acorde un pic de atenție?

Amara se gândește la contractul lui Rufus și simte cum o cuprinde recunoștința. Nu trebuie să distreze niciun idiot azi.

— Mai bine te las să-ți vezi de treabă, îi spune lui Pitane și le aruncă bărbaților o privire neprietenoasă.

— Ah, spune Pitane abătută. Cred că da. Ne mai vedem.

Se îndreaptă spre clienți, cu umerii înguști lăsați; distracția ei s-a terminat în dimineața asta.

*Nu te-arăta însă slabă cu tânărul care te roagă:
Nici stăruințelor lui aspru să nu le răspunzi.
Fă-l și nădejde, și teamă să aibă; dă-i sfat de zăbavă,
Temeri mai mici va avea și o nădejde mai mult.*

Ovidiu, *Arta iubirii* III19

Viața Amarei deasupra bordelului intră în ritmul ei nestatornic. E o ușurare uriașă să-și petreacă nopțile fără s-o agreseze nimeni; e ceva de care nu s-a mai bucurat de când a stat cu Plinius. Nu că doarme la fel de bine cum dormea sub protecția amiralului. Sacii sunt aspri și incomozi și mișună șoarecii, iar de dedesubt aude zgomotul făcut de prietenele ei care muncesc, ceea ce o umple și de vinovăție, și de ușurare.

În unele nopți, îl visează pe Menander, iar când se trezește, îi simte absența ca pe o greutate care-i apasă pieptul. În bezna din magazie, re trăiește fiecare moment petrecut cu el și se trezește răsucind amintirile ca pe niște pietre prețioase, până încep să-și piardă claritatea și nu mai poate fi sigură unde se întâlnesc fantezia și realitatea. Apoi își aduce aminte avertismentul lui Dido despre iubirea irosită și se silește să re trăiască ultimul moment când s-au văzut, când el n-a putut s-o apere nici pe ea, nici pe el.

Paris e în general un tovarăș tăcut și de obicei n-o bagă în seamă pe Amara când încearcă să-i vorbească. Bănuiește că stăpânul lui l-a avertizat, pentru că nu vrea să se repete incidentul cu ochiul învințit al Victoriei. Chiar și așa, Amarei nu-i pare niciodată rău să rămână singură în magazie când Paris trebuie să muncească în bordel. Mai rele sunt nopțile când Felix i-l dă lui Thraso. Paris nu opune absolut niciun fel de rezistență, de parcă Thraso ar face sex cu un cadavru. Amara se face cât de mică poate și se întoarce cu fața la perete, încercând să-i ofere lui Paris măcar o urmă de demnitate. Tăcerea lui totală i se pare aproape la fel de tulburătoare ca urlatele pe care le scoate Britannica. Prima dată când se întâmplă, după ce pleacă Thraso, se aventurează și-l întreabă pe Paris dacă se simte bine.

— Ar fi trebuit să fii tu, e tot ce răspunde el.

Amara încearcă să se mai vadă cu prietenele ei la Vrabia, ca înainte, dar în afară de Dido, discuțiile sunt stângace. Victoria abia a mai vorbit cu ea de când s-au certat în legătură cu Britannica. Atunci când se întoarce în bordel la lucru, vede că rezistența Britannicăi a schimbat complet atmosfera. Toate sunt cu nervii

întinși, încercând să-i protejeze pe clienți, și pentru ele, și pentru ei. În puținele dăți când mai glumește cineva, Amara simte că nu mai face parte din distracție. În seara în care e trimisă împreună cu Dido să cânte acasă la Cornelius, Amara se bucură așa de tare să-l vadă pe Egnatius, cu complimentele lui absurde și veșnica lui bună dispoziție, că aproape îl pupă.

Și mai e și Rufus. N-a mai chemat-o așa de des pe cât spera ea — nu mai des de două ori pe săptămână —, dar de fiecare dată când îl vede, se simte puțin mai sigură de afecțiunea lui. Propriile ei sentimente se întind ca rochița-rândunicii, încurcându-i-se printre gânduri și amenințând să-i sufoce stratagema. Rufus face atâtea eforturi să fie fermecător și se poartă așa de blând, încât e greu să nu ții la el. Însă Amara e tot timpul conștientă de dezechilibrul de putere, iar teama vine pe urmele afecțiunii. Trăiește știind că Rufus îi poate distruge viața dintr-o toană, în timp ce ea nu-i poate face mai mult rău decât o pietricică aruncată într-un lac.

Stă de trei săptămâni deasupra bordelului când vine sclavul lui Rufus, Philos, într-o joi dimineață, avertizând-o să fie pregătită pentru stăpânul ei în cursul serii. Îl aude pe Felix preluând mesajul — și banii —, apoi scârțâitul pașilor lui când se apropie de magazie. Amara se ridică în picioare și își scutură praful de pe togă.

— Să înțeleg că ai auzit? întreabă Felix, băgând capul pe ușă. Poți măcar să te faci utilă până atunci.

— Sigur, răspunde ea, urmându-l pe coridor și spre camera lui de lucru.

Asta-i cea mai ciudată parte a noii sale vieți — orele pe care le petrece cu stăpânul ei. Își ocupă locul obișnuit lângă ușă, înghesuită lângă o măsuță. Felix n-a mai chemat-o în pat, dar până la urmă a cedat și o lasă să-l ajute cu clienții. A început cu împrumutul Terenției, când a pus-o să formuleze contractul și să scrie însemnările. Acum a pus-o să lucreze la mai multe dosare. Se întreabă cum a reușit până acum să se descurce singur.

Amara l-a considerat întotdeauna pe stăpânul ei un bădăran, dar e nevoită să vadă acum și farmecul de care se folosește, pe lângă amenințări, în cămătărie. Clienții vin, fără să observe silueta cocoșată din colț care le înregistrează conversațiile, iar Felix îi tratează pe bărbați cu vin, glumește și-i flatează, aflându-le speranțele și secretele.

— Nu există informații inutile, îi spune el după ce pleacă un client care s-a plâns jumătate de oră de soacra lui.

E meticulos cu dosarele, toți banii din prostituție merg în afacerea de cămătărie și păstrează foarte puțin pentru propriile plăceri. De fapt, plăcerea pare să fie prea puțin importantă în viața lui. Iese în unele seri la tavernă cu amicii, probabil aceiași pe care i-

a văzut ea la Palestra, dar nu e sigură cât de mult îi place cineva sau dacă are prieteni adevărați.

Încearcă să lase ura deoparte o vreme, să-l studieze așa cum l-a văzut pe el studiindu-i pe alții. Dacă ar fi un străin, ce-ar observa la el? Dragostea lui pentru bani, hotărârea, cruzimea, fascinația surprinzătoare pentru gândurile și sentimentele celorlalți. Lipsa lui totală de compasiune. Și ultima, pe care îi e greu s-o recunoască și față de ea: singurătatea.

Amara încearcă să calculeze ratele pentru un împrumut, pe baza informațiilor pe care le-a strâns Felix despre avera debitorului, când își dă seama că o privește.

— Tot nu i-ai tras-o băiatului distins?

— Nu.

— Târfă fără inimă!

În glas i se simte amuzamentul, iar Amara știe că insulta a fost spusă ca un compliment.

— Eu n-aș lungi-o prea mult. Noutatea respingerii se învechește după o vreme. Și tu ești târfă, nu nevastă.

I-a citit neliniștile de parcă i-ar fi fost însemnate cu fierul roșu pe trup.

— Mi-e frică de el, minte Amara. Cred că s-ar putea să-i placă violența.

— Te descurci tu, spune Felix, întorcându-se la catastifele lui. Doar ai avut parte de o grămadă de exercițiu. Și pot să-l taxezi mai mult dacă e ceva extrem, așa că ai grijă să-mi spui.

— Și acum cine e fără inimă? întreabă Amara ridicând din sprâncene. Dacă mă omoară?

— O să-mi pară rău că pierd o asemenea târfă valoroasă.

— Cât de rău?

— Nu cerși firimituri, spune el cu o expresie dezgustată. Nu te prinde.

Cuvintele lui îi trezesc amintiri dureroase despre Plinius, despre milogeala ei josnică atunci când se rugase de el s-o cumpere. Cu siguranță asta a lecuit-o și n-o să mai fie vreodată tentată să implore pe cineva. Aruncă o privire spre masa lui Felix. Pergamentul lui Herophilos e tot acolo, fără îndoială lăsat la vedere ca s-o chinuie. Nu i-a oferit niciodată satisfacția să-l întrebe dacă poate să-l ia ca să-l citească.

— Cred că ăstuia ai putea să-i iei un pic mai mulți bani, spune ea, referindu-se la împrumutul la care se uita. Dacă te gândești la afaceri, Manlius are cu siguranță și alte bunuri din care poate obține bani. Ai notat aici că broșa de pe mantie era de bronz.

— E al treilea împrumut, răspunde Felix. Și nu întârzie niciodată. E un pariu prea sigur ca să-l storc mai mult. Ataci doar când crezi că

nu-și permit să se întoarcă.

Amara se gândește la Marcella și se întreabă dacă și-a vândut deja cameea. Își aduce aminte de celălalt deget al femeii, cu urma palidă a inelului maică-sii, și cum se străduise femeia să-l scoată de pe deget.

— Ar trebui să mă duc la băi azi, spune ea. Ai dreptate, nu-l pot lăsa pe Rufus să aștepte la nesfârșit. Îmi dai bani să-mi aranjez părul? Mi-ar ajunge să-l coafez.

Felix mijește ochii și se uită la părul ei, dezbătând în sinea lui dacă e o cheltuială necesară. Apoi scoate câteva monede dintr-un sertar.

— Poți să te duci peste câteva ore, spune el. După ce vezi și restul catastifelor.

Amara iese în stradă, ușurată să fie departe de Felix. Catastifele clienților lui o fac să se întrebe ce însemnări o avea despre femeile lui, ce observații a strâns despre ea. Ezită când trece pe lângă ușa din spate a bordelului, sfâșiată între dorința de a vedea dacă Dido e înăuntru și de a o chema să vină cu ea și îngrijorarea că ar părea că se dă mare în fața celorlalte pentru că se duce să se coafeze. La ușa din față e Gallus.

— E cineva înăuntru?

— Doar Victoria, răspunde el. N-o auzi?

Amara își dă seama că într-adevăr aude glasul Victoriei, care vorbește cu un client și gângurește despre virilitatea lui.

— Celelalte au ieșit la agățat. În afară de sălbatică.

— Mulțumesc. Transmite-i lui Beronice salutările mele.

— Nu-s sclavul mesager pentru fete, spune Gallus și se încruntă. N-ai decât să-i spui singură.

Să meargă singură la băi e o altă experiență nouă de când s-a mutat sus. Amara își *înghesuie* toga ieftină într-una dintre fridele pătrate din vestiar și trece pe lângă două prietene care mai zăbovesc după ce și-au lăsat și ele hainele. Din zidurile de piatră reverberează vocile femeilor care pălăvrăgesc, strigătele și apa împrăscată de cele câteva care se răcoresc în bazinul mic din colț. Vede o slujitoare care caută de lucru și străbate sala încinsă, punându-și saboți de lemn ca să-și ferească picioarele de podeaua fierbinte.

Slujitoarea e grecoică, dar nu pare dispusă să stea la povești despre țara ei natală. Se ocupă iute de corpul Amarei, smulgându-i firele de păr de la subsuoară, întinzându-i rășină cerată pe picioare, apoi frecându-le până sunt netede. Amara tresare de durere. În jurul ei, și alte femei sunt epilate și dichisite la fel, deși unele au ales relaxarea unui masaj, iar ea aude limpede plesniturile mâinilor pe pielea goală. Slujitoarea ei aduce un vas cu apă și Amara se

curăță, spălând resturile de rășină și mizeria din magazie. Se simte lustruită de atâta frecat.

Coafatul e ceva mult mai relaxant. Îmbrăcată la loc, merge cu o altă slujitoare într-o cămăruță, unde se așază. Aici e mai răcoare. Coafeza pune cleștele într-un vas cu mangal.

— E suficient, spune Amara uitându-se la fierul înroșit. Am părul deja ondulat, vreau doar să-l coafezi.

Și n-am nevoie să-l pârlești, își zice ea.

— Cum îl vrei?

— Ca să impresionez un bărbat.

— Nu un soț?

— Nu.

Coafeza se strâmbă. Ca și cum n-ar fi știut deja după togă. În timp ce femeia îi ridică părul într-o cascadă de bucle, se gândește la Rufus. E foarte greu de știut cum o să fie. O s-o prefere așa cum e ea în realitate, să vadă că e agitată, ba chiar timidă, sau se așteaptă să fie răsfățat cu plăceri și tratat cu întreaga experiență a unei curtezan? Își dorește să poată să-i ceară sfatul Victoriei.

— Numai bună să i-o tragi unui împărat, spune coafeza când termină. Dacă-mi scuzi exprimarea.

Amara râde și-i mulțumește. Iese în stradă, fără să bage în seamă fluierăturile câtorva bărbați care stau la intrarea în băi. E un loc cunoscut pentru agățat clienți. Se întreabă dacă vreuna dintre prietenele ei a trecut pe-aici azi.

În drum spre casă, o atrage mirosul de mâncare prăjită, dar merge mai departe. O să mănânce gratis în seara asta și e mai bine să economisească banii. Paris îi dă drumul în apartament, iar când îi vede părul, pe chip i se așterne o expresie de răutate pură.

— Te vrea stăpânul, îi spune și se întoarce cu spatele imediat ce Amara trece de ușă.

Urcă scările, întrebându-se ce-i trebuie lui Felix, dar când intră în camera lui de lucru, acesta nu-i spune nimic, doar îi arată nerăbdător un teanc de tăblițe de pe masa ei. Amara se așază la lucru. Curând, vine Cedrus, unul dintre clienți. Discută împrumutul, stau de vorbă despre afaceri și despre dogoarea verii. Felix îi oferă o reducere la bordel dacă mărește suma pe care o împrumută, ceva ce Amara a observat că face destul de des. Cedrus își întoarce capul ca să se uite la ea.

— E și ea...? întreabă el.

— Da, dar de obicei e ocupată. Costă un pic mai mult.

— Înțelept. Și eu așa țin-o pentru mine.

— Dacă alegi să te duci jos, ți-o recomand pe Victoria, spune Felix.

— Toate târfele tale lucrează la catastife? întreabă Cedrus amuzat.

— Doar asta. Fată de doctor.

Cedrus e impresionat.

— Atunci înseamnă că ai investit în stocuri de calitate. Bănuiesc că n-ai nicio virgină, nu?

Amara se gândește la Dido, la durerea pe care a simțit-o pierzându-și virginitatea în locul ăsta, și aproape că-și rupe stilusul de cât de tare îl apasă pe ceară.

Felix clatină din cap. Bărbații trec la alte subiecte, apoi Cedrus pleacă, fără să-i arunce măcar o privire, ca și cum uitase de existența ei.

— Să nu mai faci așa ceva niciodată, spune Felix când rămân singuri.

— Ce să fac?

— Să ascuți.

Amara e cât pe ce să protesteze, dar se răzgândește.

— Nu-mi aduc aminte să-ți fi spus că tata era doctor.

— Mi-ai spus după ce te-am cumpărat, răspunde el. V-am dat ție și lui Dido niște smochine, și tu mi-ai spus că erau preferatele lui taică-tu. Te-am întrebat cu ce se ocupa.

Amara își aduce aminte, imaginea fiind atât de plină de viață că o arde, ca podeaua de la băi. Felul cum zâmbise Felix, cum o atinsese cu blândețe pe braț, când îi dăduse fructul. Aproape cu tandrețe. Și ușurarea ei prostească. *Ăsta-i amabil.*

Ridică din umeri.

— Nu-mi aduc aminte.

Amara lucrează în tăcere restul după-amiezii, ținând capul jos în timp ce vine un lung șir de clienți. Nu pare să le acorde atenție, nici măcar celui care plânge, implorându-l pe Felix să-i acorde un răgaz mai lung, dar, în tot acest timp, Amara nu respectă porunca stăpânului, ascultând atentă, cu un ghem de ură în stomac. În cele din urmă, vine Paris să le spună că a ajuns Philos, sclavul lui Rufus. Felix îi face semn să plece, apoi se îndreaptă spre ea, privind teancul de tăblițe.

Când Amara termină, îi dă una dintre rochiile de la Plinius, fără să se tragă deoparte cât se îmbracă ea. Prezența lui o agită și se fâstăcește cu broșa. Felix o ajută, iar când îl simte ridicând pânza și-i vede încruntarea în timp ce se concentrează să prindă acul, se gândește la familiaritatea unui soț cu soția lui. După ce e îmbrăcată, se întoarce să plece, dar Felix o prinde de încheietură și o trage lângă el. Nu e un moment de intimitate.

— Ține minte ce se întâmplă cu oamenii care mă trădează, îi spune.

Apoi îi lasă brațul să cadă și se întoarce la masa de lucru fără să se uite la ea când pleacă.

*Dacă n-ai văzut-o pe Venus pictată de Appelles, uită-te la iubita mea;
strălucește la fel de tare.*

Inscripție din Pompeii

Faptul că iau masa la ospătăria dichisită e un pas înainte pentru Amara, un pas înapoi pentru Rufus. Își imaginează că trebuie să fie incitant pentru el să mănânce într-un loc nu tocmai respectabil. Oricine își permite mănâncă acasă, convins fiind că asta înseamnă luxul. Pentru ea, experiența e o încântare. Sunt serviți pe o terasă, iar lucirea roșie a amurgului le oferă vedere asupra acoperișurilor de teracotă, cu umbra tot mai întunecată a muntelui cu piscuri ascuțite în fundal. Felinarele sunt atârinate de o împletitură de nuiele, într-un aranjament mult mai elaborat ca la Elefant, întrețesut cu viță și plin de struguri care se coc.

Rufus comandă, iar ea e agitată când încearcă să mănânce arici-de-mare fără să facă prea mare mizerie.

— Mă gândeam să mergem din nou la teatru săptămâna viitoare, spune el, împrăștiind peste tot sosul de pește. Se joacă una dintre piesele mele preferate. Și e și o companie extraordinară, care vine în turneu tocmai de la Roma. Mă interesează foarte tare să văd cum o pun în scenă.

— Ar fi minunat, răspunde ea, ca de obicei ușurată că el planifică deja o nouă întâlnire. Ai fost la Roma?

— Nu. N-am ajuns decât până la Misenum. Întâmplător, am stat cu amiralul. Are o casă minunată acolo.

Amara zâmbește, nevrând să-și aducă aminte cum își dorise cândva să-i devină cămin vila amiralului.

— Mi-ar plăcea să văd Grecia, continuă el. Multe dintre piesele noastre au la bază unele scrise deja de poeții voștri. Ai stat vreodată la Atena?

Nu-i poate spune că amintirea ei stăruitoare despre oraș era de când trecuse pe-acolo îndreptându-se spre docurile pentru sclavi.

— Nu. Singurul loc pe care-l știu e orașul meu, Aphidnai. Cred că ți-ar plăcea statuia Elenei din Troia.

Rufus îi ia mâna și o sărută.

— Sunt convins că nu-i așa de frumoasă ca tine.

Se privesc în ochi, iar Amara vede întrebarea din privirea lui. *Am așteptat destul?*

— Rufus!

Îi întrerupe o voce cunoscută. Amara înalță capul și-l vede pe Quintus lângă masa lor, însoțit de o femeie frumoasă. Își dă seama că a mai văzut-o — e curtezana pe care a observat-o la teatru, cu rochia decoltată la spate. E și mai fermecătoare văzută de aproape, cu părul adunat în jurul capului în niște codițe complicate și cu pielea neobișnuit de întunecată, ca a lui Zoskales. Pe braț îi strălucește o brățară de aur.

— O cunoști pe Drusilla, nu?

— Sigur, răspunde Rufus. O plăcere, ca întotdeauna.

Se întoarce spre iubita lui cu o mândrie evidentă.

— Ea e Amara.

— Chiar așa, spune Quintus, strângând din buze. Norocosule! Am avut ocazia să-i aud vocea minunată.

Amara simte un fior de spaimă. Rânjetul lui este evident.

— Ah, cânti? întreabă Drusilla. Ce minunat! Ador muzica. Trebuie să veniți împreună la mine acasă într-o seară.

Îi zâmbește cu căldură Amarei, care-i surâde și ea, recunoscătoare pentru distragere.

— Tare-i mai place spectacolul! comentează Quintus, dându-și ochii peste cap. Abia dacă am loc în casă; e plin tot timpul de fete care bârfesc.

Drusilla se preface că e jignită, cu o sclipire jucăușă în ochi.

— De parcă ți-aș refuza vreodată *ceva*.

Se grăbește spre masa lor, iar Quintus o urmează ridicând din umeri în chip de scuză.

Amara se întoarce spre Rufus, încă zâmbind, dar expresia lui o îngheață.

— Deci îl știi deja pe Quintus?

— A fost la petreceri unde am cântat, răspunde ea, dându-și capul pe spate, hotărâtă să nu-și arate teama și cu atât mai puțin vreo urmă de vinovăție. Partenera mea de cântat, Dido, îl știe mai bine.

— Are o reputație proastă.

Amara nu-și dă seama dacă furia din vocea lui e îndreptată împotriva ei sau a lui Quintus.

— Sper că n-ai ajuns niciodată prea aproape de el.

— Crezi că am vreodată de ales când e vorba de așa ceva? întreabă ea tăios.

— Las-o baltă.

Rufus dă din mână ca să încheie discuția.

— Nu, spune ea, cu răceală în glas. N-o las baltă. Dacă o să folosești cele mai dureroase părți din viața mea împotriva-mi, nu putem fi prieteni.

— N-am vrut să zic nimic rău...

Rufus pare să-și mai fi venit în fire, îngrijorat că a supărat-o.

— Sper că nu, continuă ea. Doar pentru tu că ai fost îndeajuns de generos ca să-mi permiți să aleg, nu înseamnă că a mai făcut-o și altcineva.

Amara se simte dintr-odată ostenită. Extenuată după eforturile de a-i menține interesul treaz, de a încerca să se justifice, știind în același timp că nu e în stare s-o înțeleagă. Își aduce aminte de Menander, de după-amiaza lor de lângă arenă, când vorbiseră despre trecut. *Ești aceeași persoană. Eu văd aceeași persoană.*

Rufus îi sesizează tristețea, chiar dacă n-are cum să-i ghicească motivul.

— Sunt un idiot, iartă-mă. Știu că ai... cântat la multe petreceri.

Își compune o expresie plină de regret, ca să arate că eufemismul e merit să-l ia în zeflema pe el, nu pe ea.

— E ridicol să fiu gelos. Ești absolut încântătoare. Știu că ai putea avea pe oricine, spune el și o prinde de mână. Prieteni?

— Ridicol e să-ți imaginezi că l-aș prefera pe Quintus în locul tău, răspunde ea, strângându-l de mână.

Sună a text repetat, dar e sinceră.

— Drusilla pare foarte plăcută, spune ea schimbând subiectul.

— A, e foarte amuzantă, exclamă Rufus, apoi se oprește, îngrozit. Nu că aș fi...

Amara râde, și râde și el, ușurat.

— În fine. Oferă cele mai rafinate cine. Fostul ei stăpân a eliberat-o și, clar, i-a dat și niște bani frumoși. Deși cred că o susțin și prietenii ei.

Amara aruncă o privire spre Drusilla cu și mai mult interes. Are aceeași postură pe care și-o aduce aminte de la teatru. Chiar și arogantul de Quintus pare să facă un efort ca s-o impresioneze.

— Ar trebui să acceptăm invitația, spune Rufus, urmărindu-i privirea. Dacă vrei și tu.

— Vreau. Foarte tare.

Amara coboară privirea; emoția ei trece probabil drept timiditate.

— Deși cred că m-aș bucura să fiu oriunde cu tine.

Se uită în sus și vede că Rufus a înțeles ce a vrut să spună.

Restul cinei trece fără să acorde niciunul din ei prea multă atenție mâncării. Amândoi sunt îmbătați de nerăbdare, iar fiecare mică atingere de mână, chiar și când își toarnă vin, este mai intensă. Aproape că pare iubire.

E deja întuneric când pleacă pe jos spre casa lui Rufus. Îi însoțesc Philos și un alt sclav, care le luminează drumul. Casa îi e de-acum cunoscută. Iasomia din grădină s-a trecut, iar aerul e înmiresmat de mirt. Amara își aduce aminte de ofranda pe care i-a adus-o lui Venus la Vinalia și favoarea pe care a cerut-o. O ajută să

ia o hotărâre despre cum să se comporte. În seara asta o să fie doar spectacol.

E recunoscătoare când Rufus le dă drumul celorlalți sclavi; preferă să fie singură cu el. Philos a lăsat lămpile aprinse și de câte ori razele lor ajung la pereți, luminează scene de teatru, deși cea mai mare parte a încăperii e învăluită în umbră. Amara își dă seama că n-a fost niciodată acasă la Rufus la lumina zilei.

Aproape că se aștepta să sară pe ea, cum făcuse în prima lor seară petrecută împreună, însă descoperă că e foarte reținut. Se dezbracă — încet, ca să nu-l lase să piardă nimic — și intră în rolul pe care și l-a ales: curtezana îndrăgostită. E undeva la jumătatea drumului dintre adevăr și minciună. Îi oferă lui Rufus toate trucurile pe care le-a învățat, toate modurile de a provoca plăcere. Chiar și nopțile petrecute cu Salvius i se par folositoare, nu pentru ea, ci pentru că a învățat-o cum să amâne, în încercarea lui fără succes de a-i face ei plăcere.

Nimic nu este neplăcut. Ba chiar simte, pentru prima dată, o anumită bucurie de a face un bărbat fericit, pentru că acest bărbat este unul care-i place. Însă e imposibil să despartă afecțiunea de nevoia de a-l face s-o vrea, nu doar în noaptea asta, ci să-și dorească ce-i poate oferi ea iar și iar.

După aceea, stau întinși împreună, transpirați, cu pielea lui caldă lipită de-a ei.

— Te iubesc, îi spune Rufus și o sărută. Te iubesc.

— Și eu te iubesc, răspunde ea, strângându-l mai tare în brațe.

— N-am cunoscut niciodată o femeie ca tine. Nu ceri niciodată daruri. Singurul lucru pe care mi l-ai cerut vreodată a fost să-mi petrec timpul cu tine.

Amara se gândește la prietenele ei, la Dido și Victoria. Știe că sunt multe femei ca ea, dar rareori primesc compasiunea pe care i-o oferă ei Rufus.

— Ai fost deja generos cu mine. Ascultă. Mă protejezi, chiar și când nu suntem împreună.

— De-asta te iubesc, spune el și o sărută din nou.

Apoi se ridică într-un cot și se apleacă peste partea lui de pat, căutând ceva sub canapea. Îi întinde o cutie de lemn, cu o expresie nerăbdătoare ca a unui băiețel.

— Ce-i asta?

— Deschide, deschide!

Amara se supune. Înăuntru se află un colier de argint cu un medalion de chihlimbar. Preț de o clipă, e prea uluită ca să vorbească.

— E superb!

Rufus o ajută să-l închidă.

— Trebuie să spun că îți stă minunat.

E extrem de mulțumit de alegerea lui.

— E făcut în atelierele familiei. Am pus unul dintre cei mai buni meșteșugari ai noștri să-l lucreze.

Amara a văzut prăvălia cu bijuterii și atelierele de tăiat pietre prețioase care înconjoară casa lui Rufus; s-a strecurat pe-acolo într-o dimineață cu Dido ca să arunce o privire. Atinge picătura netedă de rășină de la gât. Chihlimbarul o face să se gândească la Marcella și la colierul pe care l-a adus împreună cu Fulvia la For, dar o alungă pe nefericită din minte.

— E cel mai frumos dar pe care mi l-a făcut cineva vreodată. Dar, dragul meu, nu-l pot lua cu mine. Stăpânul meu nu m-ar lăsa niciodată să-l păstrez.

— Însă e un dar personal! ripostează Rufus revoltat. N-are niciun drept.

— O să-l port când suntem împreună, răspunde ea, punându-și mâna peste mâna lui într-un gest liniștitor. Poți să ai tu grijă de el pentru mine. O să-ți aducă aminte că te aștept întotdeauna.

— Și tu? Ce-o să ai ca să te gândești *la mine*?

Amara îl privește — iubitul ei, cu averea lui, cu viața lui socială nesfârșită — și își dă seama că e sincer îngrijorat că l-ar putea uita, de parcă ar putea face altceva decât să numere în magazia lui Felix orele până avea să-l vadă din nou.

— Știu! spune ea. Poți să-mi cumperi niște mărgele ieftine de sticlă, ba chiar și de lemn, pe care o să le port ca brățară. Felix nu și-ar bate capul cu așa ceva, dar mie mi-ar aminti de dragostea ta de câte ori le-aș vedea.

— E foarte romantic, răspunde Rufus, puțin mai liniștit. Deși așa părea mizerabil de zgârcit dacă le-ai spune prietenelor tale că asta-i tot ce ți-a dat iubitul tău. Mai ales dacă știu despre afacerile familiei mele!

— Promit că n-o să spun, zice Amara, amuzată că Rufus s-ar putea teme că o să capete o reputație proastă printre târfele de la lupanarul orașului.

Doar dacă nu-și imaginează că mai are și alte prietene, mai stilate.

— O să încerce să te împiedice să te vezi cu mine? o întreabă Rufus. Stăpânul tău, adică. Dacă o să creadă că ții la mine?

La început, Amara nu înțelege ce vrea să spună, apoi își aduce aminte de minciuna pe care i-a spus-o ca să se asigure că nu vine la bordel — că Felix e monstruos de gelos pe fericirea ei.

— Ah. Sper că nu te deranjează. I-am zis că mi-e frică de tine. A fost mulțumit când s-a gândit că poate te porți cu cruzime.

Nu e nevoie să adauge că lui Felix îi place de fapt perspectiva

creșterii tarifului pentru violențe.

— Pare cumplit! spune Rufus. Biata mea fetiță!

O strânge așa de tare în brațe, că medalionul i se afundă în piele.

— Speram că o să stai toată noaptea. Dar asta ți-ar face viața mai grea, nu?

Se agață de ea, dorindu-și evident să mai rămână, iar Amara chiar ar vrea să accepte. Dar știe că dacă cedează la tot ce-și dorește el, dacă-i împlinește toate dorințele, afecțiunea riscă să se consume prea repede. Mai bine să-l refuze din când în când.

— Cred că ar fi mai sigur, spune ea cu glas scăzut. Data viitoare, o să rămân.

Rufus se desprinde de ea, îi cuprinde fața în mâini și o sărută tandru pe frunte.

— Cum crezi tu că e mai bine.

Sinceritatea lui îi sfâșie inima.

Cârciumile murdare și lupanarele, iată ce te face să jinduiiești după oraș.

Horățiu, *Satire*, 1.1420

Felix e îngrijorat când o vede apărând înaintea de zori. O așteaptă pe coridor când urcă scările, după ce e clar că l-a auzit pe Philos în clipa în care a lăsat-o la ușă.

— Nu-mi spune că n-ai făcut ce-a vrut.

— Am făcut tot. Doar că n-am vrut să stau toată noaptea. Ți-am spus, mă sperie. Și în plus, așa rămâne mai dornic, adaugă ea și-i răspunde cu o privire la fel de rece ca a lui. Vrem s-o lungim cât de mult se poate, nu?

— Târfuliță! spune Felix.

Amara începe să-și descheie mantia, așteptându-se să fie trimisă de-acolo, dar el îi face semn să rămână.

— Nu ți-o scoate. Ies în oraș. Poți să vii cu mine.

— De ce? întreabă Amara, incapabilă să-și ascundă uluirea.

— Nu strică să-ți arăți produsele.

Felix o înconjoară cu brațul și, preț de o clipă năucitoare, Amara crede că e un gest de afecțiune. Apoi îi simte degetele, dure și ciupind-o de mijloc, ca un brutar care verifică aluatul.

— Doar să nu deschizi gura aia mare.

Taverna e într-o parte nefamiliară a orașului. E joasă și înghesuită, nu mult mai mult decât o bortă în zid, și duhnește a fum de pipă. Amara e singura femeie; stă îngrămadită lângă perete, iar Felix se află între ea și bărbații cu care a venit să se întâlnească. Majoritatea celorlalți sunt beți când ajung, dar, deși Felix face spectacol comandând vin, Amara observă că rămâne treaz. Îi ține mâna pe coapsă, iar ea înțelege că le transmite celorlalți un mesaj: *Nu vă atingeți.*

Nu e singura surprinsă că Felix a venit însoțit de o femeie.

— Ce face asta? întreabă un bărbat arătând spre ea cu vinul.

O parte din băutura se varsă pe masă. Amara îl recunoaște de la Palestra, după cicatricea albă de pe față, însă el nu-și dă seama cine e.

— E ceva special, nu? Sau s-a plictisit de scula ta și a venit să le încerce pe-ale noastre?

I se alătură și alții, dar deși vorbesc despre ea, i se adresează doar lui Felix, de parcă ea nici n-ar fi aici. Nu spune nimic, doar

privește spre mâna lui de pe coapsa ei.

— Mai sunt o grămadă de unde vine ea, spune Felix. Puteți să încercați mai târziu.

Își pierde interesul pentru Amara și trec la afaceri. E așa de obosită, încât aproape că-i vine să-și rezeme capul de perete și să adoarmă; probabil că e deja dimineață devreme.

— Cred că cizmarul devine agitat în legătură cu plata, spune unul dintre bărbați.

E subțire și alunecos ca o nevăstuică.

— Cu tot ce facem noi, ca să fie străzile în siguranță. Nu pare foarte recunoscător, nu?

Amara își dă seama că nu discută despre împrumuturi.

— Cel mai bine, cineva pe care nu l-a mai văzut.

— Știi cine, spune Nevăstuica dând din cap.

Discuția se tot mută între afaceri și bârfe: cine plătește, cine trebuie convins, ultimele jocuri de la arenă, cea mai bună târfă de la docuri. Amara nu e surprinsă că Felix se ocupă de taxe de protecție, dar e tulburată că își asumă un asemenea risc. Nu câștigă deja suficient? Dacă ripostează cineva? Poate să aibă încredere în toată lumea din tavernă? Speră că orice urmă despre existența bordelului e bine ascunsă.

Timpu l trece lent, iar ea se simte ca o stafie, doar mâna lui Felix ancorând-o în prezent. Își aduce aminte ce a spus despre arătatul mărții și nu îndrăznește să ațipească. Așa că, din când în când, se uită în ochii bărbaților și apoi privește sugestiv către Felix, asigurându-se că o să-și amintească rolul ei, ce anume ar putea primi.

Când Felix se ridică în cele din urmă, trăgând-o și pe ea în picioare, aproape că plânge de ușurare. Doi dintre bărbați vin cu ei la bordel, surprinzător de treji ca să-l pună pe Felix să-și respecte promisiunea de reducere. Îi pare rău pentru oricine va trebui să se ocupe de ei. Când îi vede intrând în coridorul întunecat al bordelului și știe că nu vor veni la cămăruța ei, își dă seama că osteneala i-a măcinat sentimentul de vinovăție. Îl urmează pe Felix în siguranța relativă a apartamentului lui.

În capul scărilor, bărbatul o prinde de încheietură și se lasă pe spate ca să se uite la ea, cântărind parcă posibilitățile pe care le reprezintă. Apoi îi dă drumul.

— Trimite-l pe Paris la mine, spune el și se îndepărtează.

Amara se grăbește să intre în magazie, împingându-l cu piciorul pe Paris, care doarme.

— Scoală-te. Te cheamă stăpânul.

Paris sare ca o pisică, aruncând păturile de pe el.

— Acum? icnește el. Mă cheamă acum?

— Îmi pare rău, răspunde ea, îndreptându-se către colțul ei. Așa a spus.

Paris își înăbușă un suspin, un sunet de nefericire pură. Amara îl privește cum se strecoară afară din cameră, dar nu e în stare să simtă nimic altceva decât recunoștință că el va fi cel chinuit, nu ea. Adoarme în câteva secunde după ce își lasă capul pe sacul noroios de fasole.

Când se trezește, își dă seama că e cineva aplecat peste ea. Deschide ochii. E Paris, cu fața așa de aproape, că aproape că li se ating nasurile.

— Zi de bordel, târfă, șoptește el.

— Pleacă de-aici!

Amara îl împinge, iar el cade în fund cu o bufnitură.

— Ce-i cu tine?

Paris se scutură de praf, furios că s-a făcut de râs.

— Azi-noapte a fost vina *ta*, mârâie el. De ce n-ai putut să i-o tragi *tu* lui Felix? Tot erai trează. Și nu-i *nimic* de capul tău. Nimic.

Vocea îi devine tot mai stridentă.

— De-asta ești aici; ăsta-i tot rostul tău!

Paris tace. E cât pe ce să izbucnească în lacrimi, iar pieptul scobit i se ridică și coboară din cauza efortului de a-și controla emoțiile. Amara se gândește la cruzimile pe care trebuie să le fi îndurat: confuzia unei copilării petrecute într-un bordel, când văzuse cum era tratată maică-sa, spaima când a devenit și el țintă. Și apoi a trebuit să suporte disprețul altor bărbați, chiar al celor ca Gallus, pe care își dorea cu disperare să-l impresioneze.

— Îmi pare rău că te-a rănit, răspunde Amara, păstrându-și calmul din glas și nedorind să-l umilească și mai tare exprimându-și simpatia. Dar știi că n-a fost vina mea. Nimeni nu-i spune lui Felix ce să facă.

— Nici măcar nu ți-o trage când te ține în camera lui de lucru, nu?

Paris consideră tăcerea ei drept răspuns și dă un șut în perete.

— De ani de zile vreau să aibă încredere în mine pentru afaceri și după aia te alege *pe tine*. De parc-aș fi femeie.

Paris rostește ultimul cuvânt ca pe un blestem care i-ar putea pângări gura doar pentru că-l spune. Amara nu-i atrage atenția că nu i-ar fi de prea mare folos lui Felix cu catastifele, dat fiind că nu știe nici măcar să citească.

— N-o să dureze veșnic, spune ea. N-o să te trateze așa veșnic. Sunt sigură că are încredere în tine.

Paris se uită la ea mușcându-și buza. Amara își dă seama că ar vrea să vorbească, toată singurătatea adunându-se în el ca un puț prea plin înainte să dea apa pe dinafară. Dar mândria învinge.

Ridică din umeri, parcă debarasându-se fizic de ea.

— Nu te plătește nimeni să stai aici azi, nu? Așa că ce-ar fi să pleci naibii unde ți-e locul și să mă lași în pace?

Amara se ridică obosită în picioare. Are senzația că a dormit doar câteva ore. E evident că Paris a trezit-o cât de devreme a putut.

— Dacă te porți ca un rahat, n-o să ai o viață mai ușoară, îi spune ea.

Apoi trece pe lângă el și închide ușa în urma ei.

În stradă, vede că abia dacă s-a luminat de ziuă. Probabil că în bordel doarme toată lumea. Ușa din spate e întredeschisă, iar ea se strecoară înăuntru, resemnată cu ideea să se culce pe coridor în loc s-o trezească pe Dido. Se lasă în jos, cu spatele sprijinit de perete, apoi aude un plâns înăbușit. Britannica nu-și dă silința niciodată să nu facă gălăgie, așa că la început bănuiește că e Dido, dar după ce se ridică și străbate în vârful picioarelor coridorul, își dă seama că e Victoria.

Îi trebuie ceva timp să creadă ce aude. Victoria nu plânge niciodată. Amara șovăie înainte să tragă draperia. Au trecut săptămâni întregi de când au vorbit cum se cuvine una cu alta. Dar nu suportă gândul că prietena ei suferă.

Își vâă capul pe după draperie.

— Ești bine? întreabă ea încet, ca să nu le trezească și pe celelalte.

Se așteaptă ca Victoria să nu mai plângă sau să-i spună să plece, dar ea rămâne ghemuită pe pat, suspinând în pătură. Amara se repede la ea, speriată. Se așază pe pat și o atinge pe umăr.

— Ce s-a întâmplat?

Victoria se ridică, ștergându-și cu furie fața.

— Ce s-a întâmplat? *Ce s-a întâmplat?*

Se uită fix la Amara, cu ochii înroșiți și părul ciufulit.

— De parcă n-ai ști!

Amara o privește nedumerită.

— Ce să știu?

Victoria o plesnește peste față. Amara icnește și își duce mâna la obrazul care o ustură, prea șocată să reacționeze.

— Nu te prefac că ești așa *idioată*, țipă Victoria. Nu-ți mai ajung moșii bogați și iubiții bogați, acum trebuie să-l ai și pe Felix? Nici măcar nu-ți *place*, nici vorbă să-l dorești! Ce faci? Ne scoți tuturor ochii, să ne faci să ne simțim fără niciun rost?

— De parcă aș avea de ales! strigă și Amara. Crezi că-mi place să fiu pe lângă Felix? Și, oricum, ție ce-ți pasă? Îl urăști la fel de mult ca mine!

Imediat ce rostește cuvintele, își aduce aminte de după-amiaza când era cu Dido și au auzit-o pe Victoria cum, gâfâind, dădea glas devotamentului său. *Te iubesc; mi-aș da viața pentru tine.* Amara îi

privește chipul chinuit și înțelege ceva ce ar fi trebuit să înțeleagă cu mult timp în urmă. Victoria nu se prefăcea.

— Dar *nu se poate*; nu se poate să-l iubești, spune ea. E un monstru nenorocit! Nu-i pasă de niciuna dintre noi.

— Puteți să vorbiți mai încet?

Beronice stă în prag, părând extenuată.

— Dacă nu, duceți-vă afară. Unele dintre noi încearcă să doarmă.

Dă drumul draperiei cu un foșnet.

Întreruperea le-a alungat furia.

— Știu că e un nenorocit; știu, spune Victoria coborând glasul. Nu trebuie să-mi spui. Dar nu înțelegi cum poate fi uneori. N-ai văzut niciodată.

În ochi îi lucesc lacrimile și se bâlbâie, copleșită de toate sentimentele pe care le ține îngropate.

— Poate să fie tandru și blând. Și totdeauna îi pare rău când mă rănește. Mă imploră să-l iert; chiar *imploră*. Eu văd o parte a lui pe care voi n-o vedeți.

Victoria e de nerecunoscut în disperarea ei; Amara aproape că nu poate suporta să stea lângă ea.

— E singur, cum sunt și eu. Îl iubesc așa de mult!

Amara se gândește cum i-a vorbit Felix Victoriei după ce a lovit-o Paris, la multele dăți când l-a văzut lovind-o, la felul în care — nu mai departe de ieri — i-a oferit trupul ei lui Cedrus, de parcă n-ar fi însemnat nimic. Simte cum o cuprinde greața. Ia mâna Victoriei și o strânge.

— Cred doar că meriți mult mai mult, spune ea.

— Ce înseamnă mai mult?

— Cineva care să nu te lovească, răspunde Amara. Un bărbat care să nu te vândă.

— Ce crezi că suntem noi? Unde crezi că stăm? întreabă Victoria cu uluire și arătând spre pereții pătați de funingine. Asta nu-i o amărâtă de piesă. Nu suntem zeițe. Cât de sus țintești? Împăratul?

Se aude un icnet violent, iar ele se uită alarmate una la alta.

— Cressa!

Beronice a ajuns înaintea lor la latrină și s-a întins peste peretele jos.

— Ești bine?

— Mă descurc, se aude vocea Cressei, înainte să verse din nou.

Cele trei femei așteaptă neajutorate în timp ce Cressa vomită. Urmează o pauză, apoi Cressa iese sprijinindu-se de perete ca să se țină pe picioare, de parcă ar fi pe puntea legănată a unei corăbii.

— Crezi că ar trebui să mănânci ceva? întreabă Victoria.

Cressa dă din cap obosită.

— Dar nu la Vrabia.

— Oricum e prea devreme, spune Beronice, aruncând o privire spre Amara și Victoria, și acum enervată că au trezit-o. Nu-i deschis încă.

— Putem să mergem la o brutărie. Să băgăm niște pâine în tine, propune Amara.

Le lasă pe Dido și pe Britannica să doarmă. Afară, cerul devine albastru, iar străzile încep să se aglomereze. Gallus e surprins să le vadă că ies așa devreme. Aruncă o privire furișă în susul și-n josul drumului, uitându-se după Felix, apoi o sărută pe Beronice.

— Nu poți să le lași singure? întreabă el, băgându-i o mână pe sub mantie și pipăind-o.

Beronice se uită chinuită la prietenele ei, în timp ce Gallus îi șoptește la ureche.

— Vă prind din urmă, le spune ea și-l lasă s-o ducă înapoi înăuntru.

Amara o privește dezamăgită cum pleacă.

— Nu știe unde mergem.

— Treaba ei, răspunde Victoria pornind cu pași mai în josul străzii. Îl lasă pe rahatul ăla s-o calce în picioare.

Amara se gândește la devotamentul fără speranță al Victoriei pentru Felix, dar nu spune nimic.

— Nu chiar așa de repede, le roagă Cressa, ținându-se de brațul Amarei.

Arată chiar mai rău la lumina zilei, cu pielea acoperită de o peliculă de sudoare.

— Și hai să nu mergem prea mult.

Aleg o brutărie și se așază la o masă, în loc să stea la tejghea. Pâinea e tare și veche. Amara crede că o să-și sfâșie obrajii mestecând-o. Cressa comandă vin dulce ca să-și liniștească stomacul. Stă în tăcere, fără să ridice privirea, și își umezește pâinea în vin ca să-i înmoaie coaja.

— Nu mai poți să ignori ce e evident, îi spune Victoria încet, în caz că ascultă cineva. Știm toate că ești gravidă. Spune-ne doar ce putem face ca să te ajutăm.

Cressa se oprește.

— Nimic, răspunde ea, și din glasul ei nu răzbate nicio emoție. Nu poate face nimeni nimic.

— Pitane de la Elefant a făcut de curând un avort, spune Amara. Și a mers foarte bine. S-o întreb de unde și-a luat ierburile?

— Nu, răspunde Cressa, tot fără să-și ridice privirea. Am încercat data trecută, cu Cosmus, și n-a mers. Doar m-a costat o avere și mi-a fost foarte rău.

Victoria o mângâie pe braț, ca și cum i-ar putea alunga durerea.

— Poate că Felix o să te lase de data asta să păstrezi copilul, spune

ea cu glas nefiresc de vioi. Nu merită măcar să întrebi?

Umerii Cressei încep să se zguduie, iar Amara știe că plânge, chiar dacă nu scoate niciun sunet.

— La ce bun? șoptește ea, apăsându-și palmele pe ochi ca să stăvilească lacrimile. Ce viață pot să-i ofer eu unui copil? Alt Paris? O fetiță vândută ca târfă înainte să crească măcar? M-ar ucide să văd așa ceva; mai bine mor.

Trage adânc aer în piept și încearcă să se adune.

— Și, în plus, spune cu glasul iarăși lipsit de emoție, mi-a spus deja. Orice copii mai vin merg direct la groapa de gunoi. Nu scoate suficient din vânzarea unui copil.

— Poate că așa-i cel mai bine, răspunde Victoria. Și nu înseamnă că moare neapărat. Uită-te la mine. Am supraviețuit.

— Nu înțelegi, spune Cressa. Habar n-ai. Crezi că, din pricină că nu vorbesc niciodată despre Cosmus, nu mă gândesc la el? Mi-e dor de el, îl vreau în fiecare clipă din fiecare zi. Doar să-i văd chipul. Tot timpul, în fiecare clipă cât sunt trează.

Își duce mâna în dreptul inimii, de parcă ar vrea să oprească sângele să curgă dintr-o rană.

— E o durere permanentă, care nu seamănă cu nimic altceva. *Nu pot* să las să mi se mai ia încă un copil.

Amara și Victoria se uită una la alta, nefiind în stare să găsească vreun cuvânt de alinare.

— Poate că sarcina nu ajunge la termen, spune Victoria încet.

— Poate, răspunde Cressa, sorbind din vin. Poate.

La întoarcere, Cressa se desprinde de ele, preferând să meargă singură. Victoria o prinde de mână pe Amara și-i strânge degetele, ca o femeie care se teme de înec.

---

20 Horațiu, *Satire și epistole*, trad. Eugen Lovinescu, Ed. Ancora, București, Cartea I, XIV, Vechilului, pag. 154. (N.t.)

SEPTEMBRIE

Du-mă la Pompeii, unde-i dragostea dulce!

Inscripție din Pompeii

Amara ia una dintre smochinele de pe masa Drusillei și o curăță, savurându-i pe limbă dulceața blândă. E aproape octombrie. Rufus e întins lângă ea, cu trupul lui cald la spatele ei. Își petrec mai mult timp la Drusilla de când s-au întors părinții lui după vara petrecută la Baiae.

Părinții lui Rufus știu despre ea, a asigurat-o el, e cât se poate de potrivit pentru el să aibă o iubită, dar probabil că e mai bine să nu dea niciunul dintre ei peste ea în atrium. Mama lui are niște idei ciudate. Crede că o sclavă de casă e suficientă pentru așa ceva; nu înțelege ce înseamnă să fii *îndrăgostit*.

Amara ar fi fost disperată dacă Drusilla n-ar fi fost atât de generoasă încât să-i lase să stea la ea. Desigur, Rufus o plătește. Amara crede că trebuie să fie plăcut să închiriezi camere și nu propriul trup. Mai ia o smochină de pe masă. Astă-seară e prima dată când a venit și Dido cu ei și se simte pe cât de fericită poate.

— Deci sunteți amândoi puni? întrebă Drusilla adresându-li-se lui Dido și Lucius, un tânăr bogat pe care l-a invitat ca să-l distreze Dido.

Amara bănuiește că s-ar putea să fie unul dintre foștii iubiți ai Drusillei, dar n-are cum să fie sigură.

Lucius ridică dintr-o sprânceană când aude întrebarea, se întoarce spre Dido și spune ceva într-o limbă pe care n-o înțelege nimeni altcineva. E clar o glumă, iar Dido râde încântată, răspunzându-i în aceeași limbă. El îi zâmbește, mulțumit de orice i-ar fi spus ea, și apoi se întoarce spre Drusilla.

— Așa se pare.

— Dar e extraordinar! spune Drusilla bătând din palme. Ce coincidență!

Quintus, care stă lângă ea, oftează și își dă ochii peste cap. Amarei îi vine să-i arunce o smochină în față. Tot nu-și poate imagina de ce Drusilla, cea mai fermecătoare femeie pe care a cunoscut-o vreodată, ar avea un iubit așa de *obișnuit*. Probabil că e mult mai bogat decât credea ea.

— Familia mea e toată din Cartagina, spune Lucius.

Accentul lui seamănă cu al lui Dido, dar nu e identic. Amara bănuiește că e cu câteva mii de trepte deasupra ei pe scara socială.

— Am fost exilat în Italia ca să am grijă de afaceri. Avem mai multe baze în Campania.

— Probabil că ți-e dor, dacă ești așa de departe, intervine Dido cu o expresie melancolică.

Lucius îi răspunde în punică, iar ea zâmbeste din nou, după care coboară privirea. Amara bănuiește că tocmai i-a făcut un compliment.

— Tu n-ai fost răpită? o întreabă Rufus pe Dido. Asta înseamnă că vânzarea ta n-a fost legală! Sunt *convins* că nici a ta, îi spune Amarei. Convins. Nu este posibil să devii din fiică de doctor, simplă sclavă, nu?

Se uită în jur la ceilalți.

— Nu credeți?

Amara aproape că se face mică de jenă. Rufus e decis să le transforme viețile în intriga unei piese de Plautus, când de fapt ea este o fată născută în libertate și nubilă. O lume unde tragedia, și nu snobismul, îi ține departe unul de altul.

Lucius tușește politicos.

— Poate că nu.

— E foarte posibil, spune Quintus tărăgănat. Adică tot felul de oameni ajung sclavi dacă nu sunt cetățeni romani.

Drusilla schimbă subiectul înainte să apuce Rufus să protesteze.

— N-ați vrea să ne cântați? Dido, Amara mi-a spus ce voce minunată ai.

— Numai dacă ne cânti tu la harpă, spune Amara.

— A, da, *te rog*, exclamă Dido. Tânjesc să te aud cântând.

Cele trei femei oferă un spectacol de falsă modestie și reținere, făcându-și mici complimente și flirtând cu bărbații, în timp ce slujitoarele Drusillei îi aduc harpa. Dido și Amara se așază alături. Ideea e să pară ceva natural, deși au repetat toată după-masa. Apoi urmează o scenă mai vioaie, toate trei concentrându-se asupra muzicii și încercând diferite aranjamente, în timp ce gazda mai face câte o glumă, invariabil îndreptată către unul dintre iubiții ei. La început, Amara s-a întrebat de ce era Drusilla așa de amabilă, dar acum înțelege. Un flux constant de musafiri îi permite să închirieze camere și să distreze oaspeți, susținându-și astfel reputația că este una dintre cele mai căutate curtezane din Pompeii.

Drusilla n-are niciun motiv să se teamă că va fi umbrită de Amara sau Dido. E o harpistă talentată, care-și arată brațele grațioase și degetele subțiri, în timp ce vocea îi tremură de emoție, îmbogățind cântecul celorlalte femei, care încearcă să intre în competiție cu ea. Bărbații stau întinși pe canapele, bând vin și râzând între ei, și par pe deplin satisfăcuți să fie beneficiarii unui

asemenea efort plin de devoțiune. Amara e mișcată văzând că Rufus se uită rareori la celelalte femei. Ceilalți doi sunt destul de lipsiți de rușine când le privesc pe iubitele celorlalți.

Seara decurge plăcut. Mâncarea e bună, dacă nu de-a dreptul o delicată, și e o grămadă de vin. Bărbații se întrec într-o partidă de trântă în glumă, care lui Rufus i se pare amuzantă, dar pe care Quintus o ia prea în serios — și își recită poezii unul altuia, inventând propriile rime pe măsură ce se îmbată tot mai tare. Amara e încântată de cât de atras e Lucius de Dido, deși bănuiește că s-ar putea să nu caute dragostea așa cum o căuta Rufus când l-a cunoscut. Își atinge cerceii noi pe care i i-a dat, simțind pe degete ușoara lor legănare. În cutia de lemn din camera lui se strânge un depozit tot mai mare de daruri, toate ale ei. Își strecoară mâna într-a lui și-i mângâie palma, în timp ce el zâmbește, binedispus, la una dintre glumele lui Quintus.

Amara bănuiește că ar putea încerca să-și împartă norocul și cu celelalte prietene, dar îi e greu să și le imagineze pe Beronice sau Victoria făcând față unei seri ca asta. Gândul o face să se simtă vinovată. Victoria ar fi probabil prea populară; și-o poate imagina dansând ca la Vinalia, dezbrăcându-se, dar asta, în sine, ar înclina balanța, smulgând vâlul care ascunde intențiile reale din spatele acestor cine.

— Cred că e momentul să mergem la culcare, spune Quintus, întinzându-se cu poftă, de parcă el ar fi gazda, și nu Drusilla. Altfel, n-o să mai fiu în stare decât să dorm.

— Sper că n-ai să îndrăznești, cel puțin nu sub acoperișul meu, răspunde Drusilla. Nu-mi trece prin cap insultă mai gravă.

Toată lumea râde, iar bărbații își urează noapte bună, retrăgându-se cu femeile pe post de păzi pentru restul nopții.

Casa Drusillei nu e nici pe departe la fel de mare sau de impresionantă cum sunt casele clienților ei, dar este elegantă și confortabilă. Toate camerele pe care le-a văzut Amara au picturi cu iubiți mitici, iar cea în care stă ea de obicei are o pictură cu Leda și Lebăda. E sus, deasupra micuței curți interioare și a sufrageriei.

O urmează pe slujitoarea Drusillei spre dormitor. Rufus începe s-o dezbrace înainte să apuce fata să aprindă toate lămpile. Asta e ceva ce a mai observat la Rufus — felul cum pare să nu-i vadă pe mulții sclavi care-l slujesc. La el acasă, Vitalio venea neanunțat să aducă vin sau fructe, chiar dacă erau în pat amândoi, până când Amara i-a cerut să înceteze.

— Dar nu-i pasă! protestase Rufus, însă Amara nu era așa de sigură.

Vitalio se uitase odată la ea, ca de la un sclav la altul, în timp ce Rufus îi dădea înainte despre o piesă. Atunci a știut că o displace și

că îl înfurie s-o servească, deși tot nu înțelege de ce.

În seara asta, e ușurată că n-au depășit momentul dezbrăcatului înainte să plece slujitoarea. Acum e un efort să țină minte să-și joace rolul pentru Rufus. Afecțiunea lui pare autentică, iar ea se întreabă ce s-ar întâmpla dacă ar încerca să simtă plăcere sau dacă i-ar sugera lui ce-și dorește. Dar e mai ușor să-l mulțumească pe el și ea să se prefacă. Știe că neputința ei de a se bucura de eforturile lui Salvius a fost cea care i-a măcinat acestuia interesul în cele din urmă, pentru că tot ce îi cerea era să nu se prefacă.

Partea care-i place cel mai mult vine după, când îl ascultă pe Rufus spunându-i că o iubește, când o ține în brațe ca și cum n-ar vrea să-i mai dea drumul niciodată. Nu-l crede cu adevărat; știe că în realitate n-o poate iubi, nu așa cum și-a iubit ea familia sau cum o iubește pe Dido, ca pe cineva pe care-l consideri de valoarea ta. Cu toate astea, nu se mai satură să-l asculte rostind cuvintele acelea.

După ce Rufus a sărutat-o de rămas-bun și s-a strecurat afară din cameră, Amara îl aude în curtea de dedesubt, râzând cu ceilalți doi bărbați. Rareori rămâne toată noaptea la Drusilla, dar Amara n-are de gând să-i spună și lui Felix. E unul dintre avantajele când stă ca oaspete, și nu ca sclav, în casa unui prieten. Zâmbește de una singură când și-o imaginează pe Dido în siguranță alături, întinzându-se pe cearșafuri, cu o noapte întreagă de somn fericit și netulburat înainte.

Aerul răcoros al dimineții poartă mireasma toamnei. Amara și Dido o așteaptă pe gazda lor în curticica interioară, bucurându-se de liniște. Drusilla a folosit înțelept spațiul, așezând fântâna lângă zid, ca să nu ocupe prea mult loc în centru. Cade într-o cascadă peste un mozaic din plăci albastre, iar apa împroașcă o statuie a lui Venus, care stă dezbrăcată pe marginea bazinului de dedesubt, parcă pregătită să se îmbăieze.

— E tare drăguț, spune Dido, privind în jur.

— Fântâna e perfectă, e de acord Amara.

— Mă bucur că vă place, doamnelor.

Se întorc și o văd pe Drusilla privindu-le. E îmbrăcată cu o tunică ușoară și poartă brățara de aur pe braț. Are capul înfășurat într-o eșarfă de mătase pe care Amara și-o dorește pe loc. E tocmai potrivită ca să ascunzi părul necoafat, dacă dimineată nu mai e în jur nimeni pe care să vrea să-l impresioneze.

— De ce nu stați să serviți ceva răcoritor cu mine înainte să plecați?

Sunt cât se poate de dornice să accepte și o urmează în sufragerie. A fost făcut curat după seara trecută, iar pe o măsuță le așteaptă un platou cu smochine, pere și pâine.

— Cum a fost Lucius? întreabă Drusilla ghemuindu-se pe o canapea și făcându-le semn să se așeze pe cea din fața ei. Părea destul de ocupat.

— O să încerce să-mi găsească familia, spune Dido, uitându-se de la Drusilla la Amara, în mod clar încântată să le dea vestea. Crede că ar fi posibil, prin recensământ.

— Dar e minunat! exclamă Amara.

— Ți-a zis înainte sau după? întreabă Drusilla.

— După, răspunde Dido. La plecare.

— Țsta-i semn bun, zice Drusilla dând din cap. Înseamnă că e serios. Deși tot s-ar putea să fie nevoie să-i aduci aminte. Lucius nu e învățat să se gândească la alții.

Împinge platoul spre ele, așteptând până își iau câte ceva înainte să ia și ea.

— Și dacă-i găsește? Ce se întâmplă?

— Nu știu, spune Dido, părând mai puțin sigură. Ar însemna mult și doar să știu că sunt în viață.

— Nu te-ar răscumpăra? întreabă Drusilla și mușcă dintr-o pară.

Amara se uită neliniștită la Dido. Au discutat de multe ori.

— Nu, spune Dido. Nu cred. Nu când... Nu după ce am fost. Acum n-aș mai avea niciun loc acasă. Dacă aș fi liberă, dacă aș avea niște bani puși deoparte, atunci ar putea trece cu vederea. Ar trece peste rușine și s-ar preface. Dar nu când sunt... așa.

— Lucius știe?

— Da. I-am spus că n-am cum să mă întorc.

— Poate că-i mai bine. Are mai puține bătaii de cap și poate chiar îți face o favoare dacă nu există riscul unei drame. Doar dacă nu și-a găsit până la urmă latura romantică.

— Ai fost vreodată cu Lucius...?

— Da, am fost iubiți cândva, răspunde Drusilla. Câteva luni. Și uneori mai vine în vizită. Țin destul de mult la el. Deși trebuie să fiu atentă cu Quintus; are mai multă mândrie decât vă imaginați.

Se uită la Amara, ridicând dintr-o sprânceană.

— Totuși nu la fel de atentă ca tine. Rufus n-ar privi *deloc* cu ochi buni un rival.

— Nu, răspunde Amara. Dar nu-i niciun pericol.

Coboară privirea și își cojește smochina, gândindu-se la Menander.

Dido fusese cea care insistase să întrerupă orice comunicare cu el, chiar și cea prin inscripții. N-a avut puterea să-i spună că acum are un „client“, așa că a ales calea lășității și a lăsat-o pe Dido să se ducă în locul ei la prăvălia olarului. O doare și numai când se gândește la el. Se oprește din curățat, iar fructul rămâne palid și golaș în mâinile ei. Ridică privirea spre Drusilla.

- Ai fost vreodată iubită lui Rufus?
- Răspunsul contează pentru tine în vreun fel?
- Nu. Sentimentele mele nu sunt...

Se oprește, pentru că nu e sigură cum să explice ce simte; așa că ridică din umeri.

— A fost doar pentru foarte puțin timp, răspunde Drusilla, urmărind reacția Amarei. Văd că te-am supărat.

— Nu, deloc, spune Amara, surprinsă că se simte așa de zdruncinată. Sau, mai degrabă, nu sunt geloasă. Doar că mi-a spus că n-ați fost împreună. A fost destul de convingător.

Drusilla râde.

— Toți bărbații se nasc mincinoși. Ar trebui s-o iei ca pe un compliment. N-a vrut să-ți rănească sentimentele. Măcar își da seama că ai așa ceva.

— Quintus nu? întreabă Dido.

— Păi, spune Drusilla sec, rupând o bucată de pâine și rezemându-se de perne, nici măcar nu trebuie să întreb dacă s-a culcat vreuna dintre voi cu Quintus. Știu că așa trebuie să fi fost. Altfel, m-ar bate la cap să încerce.

Râd toate.

— E exact cum pare, continuă ea. Dar e ciudat cum ajung bărbații să țină la cineva, chiar și Quintus.

— Unii nu ajung niciodată, spune Amara.

— Stăpânul vostru? întreabă Drusilla.

Amara încuviințează, fără să vrea să-i rostească numele.

— Nu știu, o tachinează Dido. Stați împreună, verificați catastifele. Sigur nu i-ai văzut latura blândă?

— E un *rahat*, se răstește Amara.

Urâtenia cuvântului întinează dimineața lor plăcută, aducând cu el umbra bordelului.

— Îmi pare rău, îi spune ea Drusillei, roșind jenată. N-am vrut să fiu vulgară.

— Sunt sigură că nimeni de-aici nu e șocat de înjurătură, răspunde Drusilla râzând. Și Quintus e tot un rahat, deși nu-mi imaginez că m-ar putea înfuria suficient de tare ca să i-o zic.

Pare mai serioasă.

— Dar el e cel care plătește și, credeți-mă, înțeleg diferența.

Pentru că ea e liberă, iar noi suntem slave, își spune Amara. E ușor să uiți cu Drusilla — e primitoare și prietenoasă și totuși e aproape tot atât de departe ca și Rufus prin privilegiile pe care le are ca libertă. Chiar dacă și-a câștigat pâinea la fel ca ele.

Gândul la Felix aduce asupra lor încordarea în locul veseliei.

— Cred că ar trebui să ne întoarcem, șoptește Dido după încă o pauză stânjenitoare în conversație.

Drusilla nu insistă să rămână, deși le pofteste amabil să mai vină, ca și cum ar fi fost niște musafiri adevărați și nu unele plătite de bărbații pe care-i însoțesc. În pragul casei, Dido și Amara se opresc o clipă, privind viața străzii. Apoi Dido pășește pe trotuar, iar Amara o urmează.

Nu-mi pasă de sarcina ta, Salvilla; o disprețuiesc.

Inscripție din Pompeii

Bordelul pare și mai puțin un cămin acum, când Felix a mai înghesuit și alte femei. Doar Beronice și Victoria au cămăruțele lor, după ce două dansatoare spaniole s-au mutat acum o săptămână în cămăruța Cressei. Cressa stă cu Britannica, iar ele două au mai puțini clienți ca oricine. Felix nu poate să recunoască, dar Britannica a fost o investiție îngrozitoare.

Ipstilla și Telethusa fie vorbesc puțin latina, fie poate că preferă să nu se amestece. Când intră Amara și Dido, râd zgomotos, strigând una la alta în spaniolă și ocupând tot coridorul. Fabia încearcă să măture pe lângă ele, dar femeile n-o bagă în seamă și refuză să-și miște picioarele.

— Bine că v-ați întors, spune Victoria, făcându-le semn să intre la ea în cămăruță.

Amara și Dido se așază pe pat.

— Felix vrea să le scoatem pe fetele noi, să le învățăm cum să agate.

— Nu pot să se ducă împreună? întreabă Amara. Oricum sunt sigură că așa ar prefera.

— Nu, vrea să le supraveghem. Și cineva trebuie s-o scoată pe Britannica. S-a săturat s-o vadă că nu face nimic.

Amara bănuiește că și Victoria s-a săturat. Nu s-a atașat deloc de britană.

— Dacă Dido și cu mine le luăm pe spaniole, te descurci tu cu Britannica?

— De ce eu?

— Nu putem să-i cerem Cressei, nu? Iar Beronice nu se simte prea bine. A avut un client greu azi-noapte. În plus, credeam că-ți *place*.

— Bine, răspunde Amara oftând. O iau eu.

Le lasă pe Dido și Victoria să-și poarte negocierile zgomotoase cu spaniolele și își târăște picioarele în fosta ei cămăruță. Cressa e întinsă pe pat, cu ochii închiși, deși Amara bănuiește că nu doarme. Britannica stă pe un scăunel și o veghează ca un câine de pază palid.

— Britannica, spune Amara și întinde mâna. Vino cu mine. Vino.

Femeia se uită la Cressa, nesigură.

— Haide, repetă Amara mai hotărât. Mergem să căutăm bărbați.

Britannica se ridică, dominând-o, și o ia spre ușă cu chipul sumbru. Amara nu e sigură câtă latină înțelege. Bănuiește că mult mai multă decât lasă să se vadă, deși n-a spus niciodată niciun cuvânt în afară de numele Cressei. Iese pe ușa din spate, pentru că pe coridor încă se țipă și se gesticulează apurig.

— La băi, spune Amara, îndrumând-o pe însoțitoarea ei zdravănă pe trotuar.

Când merge alături de Britannica, nu duc lipsă de atenție, dar nu de felul celei pe care și-o dorește Amara. Britannica pășește amenințător, cu mișcări deloc feminine, mai mult luptător decât prostituată.

Îi privește în ochi pe toți bărbații, cu o căutătură furioasă și provocatoare. Dacă îi întoarce vreunul privirea, își dezgolește dinții și sâsâie. Abia au ajuns în capul străzii și Amara începe să se teamă că o să mănânce bătaie până să se apropie de colț.

— Ajunge, spune ea exasperată. Ai câștigat. Ne întoarcem.

Britannica se răsucesce pe călcâie și o ia din loc, iar Amara dă fuga după ea. Coridorul e în sfârșit liber, dar Amara știe că nu poate să renunțe și să rămână înăuntru; va trebui să iasă să agațe cu cineva. O urmează pe Britannica în cămăruța unde Cressa e tot culcată, doborâtă de nefericire.

— Cressa? Știu că ești trează, spune ea. De ce nu ieși cu mine? O să-ți facă bine aerul.

— N-am chef, răspunde Cressa.

— Știu, dar nu poți să stai înăuntru toată ziua, insistă Amara.

Britannica urmărește neliniștită discuția, dar Amara n-o bagă în seamă.

— Putem să ne plimbăm în port. Îți cumpăr un vin.

Cressa se ridică încet. Burta i s-a umflat, dar fața pare scobită și pierdută.

— Bine, spune ea ostenită. Vin.

— Cressa! spune Britannica pe un ton insistent. Cressa!

— Mă întorc repede, spune Cressa liniștitor, mângâind-o pe braț pe femeia înaltă ca și cum ar fi un copil. Odihnește-te.

Amara știe că Britannica n-o să se odihnească. A mai spionat-o când era singură și a văzut-o dând pumni și picioare la nesfârșit în capetele unor bărbați imaginari. Îi aruncă o privire de avertisment când pleacă. *Fără probleme.*

Drumul până în port e lent și chinuit. E greu de crezut că și Cressa a făcut vreodată aceleași eforturi ca ele ca să-și îngrijească înfățișarea. Acum, e șleampătă și neîngrijită, cu părul vâlvoi. *Târfele îmbătrânesc de două ori mai repede*, își spune Amara, iar gândul acesta o înfioară.

— Nu știu de ce se poartă toată lumea așa urât cu Britannica,

spune Cressa, uitându-se peste umăr, ca și cum britana s-ar putea vedea în spatele lor. Nu face decât să urască să fie închisă aici. Știi că are o inimă bună? Cred că e mai loială ca oricine altcineva. Și e deșteaptă. Știi că nu-și dă nimeni altcineva seama, dar e.

— Dar nici ușor nu e să ai de-a face cu ea, spune Amara.

— De ce să fie ușor? Viața ei e *ușoară*?

Cressei îi tremură glasul, iar Amara se teme că ar putea izbucni în plâns.

— Știu, răspunde ea, iar din tonul ei pare că se scuză.

Ultimul lucru pe care și-l dorește e s-o supere pe prietena ei deja tulburată.

— Știu. O să încerc să fac mai mult efort, promit.

Merg mai departe în ritmul lor chinuitor de lent, până când Cressa se oprește cu totul. Amara își dă seama că se uită la un copilăș care are poate trei-patru ani. Glasul pițigăiat al copilului se aude de departe, iar mama lui zâmbește, îngăduitoare, până când o observă pe femeia neglijentă și ciudată atentă la comoara ei. Pune un braț în jurul băiatului, ducându-l agitată mai departe.

— Cressa, spune Amara, încercând s-o ducă de-acolo.

Dar Cressa plânge.

— Nu, spune ea, dând-o deoparte pe Amara când vrea s-o mângâie.

Amara oftează. Aproape că regretă că i-a cerut să vină cu ea.

Trec pe sub poarta maritimă, pe lângă băile lui Vibo, unde n-a mai lucrat niciuna dintre ele de câteva luni, de când Felix a hotărât că atențiile primite nu meritau. În josul dealului, se vede sclipind marea. Aerul e curat, mirosul sării e pătrunzător. Cressa pare un pic mai liniștită acum, după ce au ajuns în port. La docuri descarcă mai multe corăbii. Bărbații forfotesc și strigă, ocupați ca niște furnici care duc firimituri la mușuroi. Amara îi întinde brațul, încordată după ultima respingere, dar de data asta Cressa îl acceptă.

— Să ne plimbăm un pic înainte să trecem la agățat?

Cressa încuviințează și se îndreaptă împreună spre colonada care înconjoară portul. Amara simte cum devine mai încrezătoare. Razele soarelui, reflectate de mare, luminează coloanele și statuile pictate, iar țipetele pescărușilor și strigătele monotone ale marinarilor sunt aproape muzicale. O ajută pe Cressa să se așeze într-un loc însorit de pe mal. Stau amândouă și își leagă picioarele deasupra mării, iar Amara vede peștii cenușii țâșnind dintr-o parte într-alta în apa limpede.

— Felix nu mi-a spus niciodată cui i l-a vândut pe Cosmus, spune Cressa.

E așa de neașteptat să pomenească de fiul ei, că Amara nici nu știe ce să spună. Se uită la Cressa, dar nu-i poate vedea expresia,

pentru că femeia stă cu fața spre mare.

— A încercat Fabia să afle, dar n-am reușit nimic.

— Fabia? întrebă Amara surprinsă.

Nu și-o poate imagina pe mama lui Paris având suficient curaj, sau ingeniozitate, pentru o asemenea încercare.

— De ce nu? Vede mai multe decât ai crede. Și nimeni n-o bagă în seamă. Așa se întâmplă când îmbătrânești.

Amărăciunea din glasul Cressei nu poate fi trecută cu vederea.

— Chiar și-așa, ți-a fost greu, spune Amara, disperată să încerce s-o facă pe Cressa să se simtă un pic mai liniștită. Crezi că a fost mai bine așa? Că n-a rămas închis în bordel?

Cressa se întoarce către ea, iar Amara e șocată de cât de îmbătrânită și oboșită arată în lumina puternică.

— Știi că niciuna dintre voi nu înțelege, răspunde ea. Că vă imaginați că e ceva cu care pot să mă împac.

Amara dă să protesteze, însă Cressa ridică mâna și o oprește.

— Amara, dacă o să ai vreodată un copil, o să înțelegi ce simt.

Amara nu spune nimic, conștientă de burta umflată a Cressei și de copilul pe care-l poartă. Rămân tăcute, până când Cressa începe să se ridice. Amara încearcă s-o ajute, dar îi face semn să rămână pe loc.

— Te superi dacă rămân puțin singură? Poți să mă aștepți aici. Nu durează mult.

Amara nu e încântată de idee. În port nu e niciodată foarte sigur. Însă Cressa coboară privirea spre ea, cu ochi rugători, iar ea nu e în stare să refuze.

— Bine. Dar nu prea departe. Nu vreau să rămân singură o veșnicie aici.

Cressa se îndepărtează cu pas grăbit. Pare mai puternică și mai hotărâtă decât în ultima vreme. Până la urmă, aerul de mare a fost o idee bună. Amara se prinde de baza unui pilon și întinde gâtul ca să vadă încotro se îndreaptă Cressa. O vede apropiindu-se de docuri și apoi oprindu-se lângă niște amfore care tocmai sunt descărcate de pe o corabie. Cressa se sprijină de una dintre ele, poate ca să-și odihnească picioarele umflate. Privește spre mare, la valurile care urcă și coboară. Se uită și Amara. Pe valuri dansează lumina. Se uită în depărtare, spre Venus Pompeiiana, unde valurile se sparg de soclul din piatră masivă al coloanei. Zeița iubirii, noua stăpână a Amarei. De la Vinalia încoace, are mai mult respect pentru ea. După ce s-a rugat zeiței, soarta a început să i se schimbe. *Nu mă uita, Afrodita*, își spune ea, ținându-și privirea statuia. *Arată-mi o cale de scăpare și restul vieții mele îți aparține.*

Aruncă o privire spre locul unde stă Cressa și o vede găfâind; se ridică în picioare alarmată. Un bărbat o ceartă și încearcă s-o

împiedice să se mai sprijine de bunurile lui, însă ea rămâne acolo încăpățânată. Amara o ia la fugă. Bărbatul țipă și pare cât pe ce s-o apuce de braț. Amara îi strigă Cressei să lase amfora și, spre ușurarea ei, o vede dându-se deoparte, dar apoi, cu o mișcare violentă, împinge amfora peste marginea zidului. Cressa se duce după amforă, trasă așa de repede peste margine, că imaginea e înțeșoșată. Probabil că și-a legat mantia de toartă.

Amara țipă șocată. Se repede printre oameni, împingându-i în disperarea ei de a ajunge la marginea apei, fără să le ia în seamă mânia. La doc, se aruncă în genunchi.

— Cressa! țipă ea, aplecându-se peste marginea cheiului.

Inima îi bate nebunește, iar mintea nu e în stare să înțeleagă ce a văzut. Se uită în valuri, dar nu se zărește nici urmă de prietena ei — doar spumă și o ușoară tulburare a apei unde s-a scufundat.

Amara se ridică înnebunită și caută ajutor. Bărbatul care a țipat la Cressa stă lângă ea și privește în apă, la fel de consternat ca ea. Îl prinde de braț.

— Știi să înoți? Poți să sari și s-o salvezi?

Amara suspină isteric, aproape împingându-l în apă în graba ei.

— Te rog, fă ceva! *Te rog!* O să moară!

Bărbatul se scutură furios ca să scape de ea.

— Nenorocita aia tocmai mi-a furat din cel mai bun ulei de măsline! Crezi că o să risc să mă înec pentru o curvă jengoasă și hoată?

Se uită mai bine la Amara și-i vede toga.

— Erai cu ea? Aveți același stăpân?

Amara privește din nou marea. Suprafața apei e aproape nemișcată acum, ca și cum Cressa nu s-ar fi aruncat niciodată, ca și cum n-ar fi existat niciodată. Amara nu știe să înoate. Cu fiecare clipă, șansele de supraviețuire ale Cressei scad. Dacă nu cumva a și murit. Își dă seama că încep să se adune în spatele lor și alți marinari și negustori, care vorbesc între ei, captivați de agitație. O cuprinde spaima.

— Nu, răspunde ea încercând să-și ascundă tulburarea și să-și controleze tremurul. N-o cunosc. Am văzut-o pe-aici.

Se întoarce și merge cât de repede poate fără s-o ia la fugă, îndreptându-se către Porta Marina.

Când ești mort, nu mai ești nimic.

Inscripție din Pompeii

Abia reușește să articuleze cuvintele, așa de mult plânge. Amara îi povestește totul lui Felix dintr-o suflare. Sunt singuri, iar el stă aproape și o prinde de mâini ca să nu se clatine.

Amara ar vrea s-o țină în brațe, s-o mângâie, să-i împărtășească durerea. Însă el ascultă toată povestea fără s-o întrerupă, cu chipul impasibil.

— Ai făcut bine că nu le-ai zis că aveți același stăpân, îi spune când termină de povestit. M-ar fi pus să plătesc uleiul. Și Cressa m-a costat deja suficient. Abia dacă a mai făcut un ban în ultimele luni.

Amara e așa de șocată, că i se opresc suspinele în gât. Felix o privește, deloc mișcat de tulburarea ei. Răceala lui n-ar trebui s-o surprindă, dar tot o doare și, odată cu durerea, vine și mânia. Îl împinge, orbită de furie. Felix se trage înapoi, dar Amara îl lovește din nou, de data asta nu cu palma, ci cu pumnul. Felix e însă prea rapid și-i ratează fața, lovindu-l în schimb în umăr.

— Te urăsc! țipă ea. Nu-ți pasă de nimeni! A murit din cauza ta, și ție nu-ți pasă. Nu simți nimic. Te urăsc!

Felix îi evită loviturile; Amara e prea tulburată ca să lovească bine.

— Aș vrea să fii mort! strigă ea, apucându-l de haine și încercând să-l scuture. Aș vrea să fii mort!

Felix o prinde de brațul drept și i-l răsuțește la spate. Amara țipă și cade pe loc în genunchi.

— Nu-mi spui tu mie ce simt! strigă Felix, cu gura așa de aproape de urechea ei, că o asurzește.

Îi dă drumul și o împinge, iar Amara își prinde brațul dureros.

— Curvă idioată! Crezi că eu am ales viața asta? *Așa crezi?*

Amara nu răspunde. Nu s-a întrebat niciodată cum de a ajuns Felix să conducă bordelul. Pare făcut pentru așa ceva. Felix se ghemuiește lângă ea, tulburat, iar Amara se trage înapoi.

— Aici m-am născut. Nu aici, spune el, arătând încăperea, parcă nemulțumit de existența ei. Jos. Crezi că nu știu cum e? Că nu înțeleg?

Chipul îi e schimonosit de chin.

— Mama n-a fost așa de curajoasă cum a fost Cressa. O nenorocită

prea lașă ca să se sinucidă și să-și scutească fiul de așa ceva.

Amara nu mișcă, nu îndrăznește să spună nimic. Nu-și poate imagina că Felix o s-o ierte că l-a văzut așa, când o să-și dea seama ce tocmai a spus. E prăbușit și, pentru prima dată de când îl cunoaște, pare înfrânt. Amara înțelege privindu-l acum că oricât de mult l-ar urî, Felix o să se disprețuiască întotdeauna mai mult.

— Tata, sau bărbatul pe care curva de maică-mea insistă să-l numească tatăl meu, administra locul ăsta, spune el. Mi-a dat libertatea, așa că bănuiesc că a crezut-o. Dar nu până nu am făcut o *lungă* ucenicie.

Se uită țintă la masa de lucru — probabil a lui taică-su — când rostește cuvintele. Amara se gândește la socotelile meticuloase, și-l imaginează stând acolo în copilărie, privind o versiune mai bătrână și mai dezgustătoare a sa. Învățându-i meseria. Dar apoi își aduce aminte de inscripția de pe peretele cămăruței ei.

Amara își mută privirea, cu răsuflarea tăiată. Să fie posibil ca stăpânul ei să fi fost cândva prostituat? Să fi dus aceeași viață ca și Paris? Îi e teamă să vorbească, să-i aducă aminte de prezența ei, dar și tăcerea tot mai apăsătoare este înspăimântătoare.

— Ce s-a întâmplat cu mama ta? întrebă ea încet.

— A murit când aveam zece ani.

Felix se uită fix la peretele roșu, cu ochi sticloși. Durerea lui e așa de palpabilă, că Amara uită de ea. În momentul acela, nu poate vedea decât băiatul înspăimântat care și-a pierdut mama, care a fost chinuit de tatăl lui, și o doare inima pentru el. Îi atinge brațul cu degete delicate.

— Îmi pare rău, spune ea.

Felix tresare și se smulge din gânduri.

— Nu mă atinge, mârâie el și se ridică în picioare.

Amara se trage din calea lui, temându-se că o s-o lovească. Felix se uită la ea și știi amândoi că îi vede lacrimile din ochi.

— Ieși.

Amara iese în fugă din încăpere.

Închide ușa apartamentului în urma ei și rămâne pe străduță, cu spatele lipit de lemn. Se simte sfâșiată, aproape în egală măsură din cauza nedumeririi legate de Felix și de durere pentru Cressa. Nu suportă să intre în bordel, s-o înfrunte pe Britannica, să facă reală moartea Cressei, să o vadă din nou căzând în apă când le povestește celorlalte ce s-a întâmplat. Se strecoară în josul străzii, mergând repede, dar fără țintă. Îi vine în minte Rufus, cum o ține în brațe, cum îi spune că o iubește. Dar ar fi de negândit să-l tulbure la el acasă, în cursul zilei, cu povestea ei urâtă de târfă despre sarcină și moarte. Aproape că o ia pe strada către casa Drusillei, simțind că ea n-ar alunga-o, și totuși nu o cunoaște cu

adevărat. Picioarele Amarei știu unde o duc înainte să-și dea ea seama. Prăvălia olarului de pe Via Pompeiana. La Menander.

Rămâne în fața prăvăliei, privind. E acolo, râzând cu o altă sclavă. O femeie tânără. Nu se vede nici urmă de Rusticus. Amara simte un junghi. Probabil că asta e iubita lui acum. N-are niciun drept să-i pese ce face el; a greșit să vină aici și să-i bage pe gât durerea ei. Menander o vede chiar când se întoarce și iese în fugă din prăvălie.

— Timarete! strigă el, ca s-o oprească.

O ajunge din urmă și-i vede chipul scăldat în lacrimi.

— Nu pot să vorbesc în fața prăvăliei, spune el. Așteaptă-mă aici. Putem să mergem până la fântână.

Înainte să apuce ea să protesteze, el a și intrat în grabă înapoi în prăvălie. Amara îl vede vorbind cu sclava de la tejghea, care se uită la ea, curioasă, apoi îi aduce lui Menander o găleată.

— Haide, îi spune el Amarei. Pe-aici.

Merg cu pas grăbit.

— Îmi pare rău, spune Amara. Îmi pare rău pentru ce s-a petrecut între noi.

Ajung la fântână, unde deja zăbovesc o mulțime de bârfitori. E locul favorit al sclavilor care pierd vremea.

— Nu mai contează acum, spune el, trăgând-o într-o parte ca să lase să treacă un bărbat nerăbdător. Spune-mi ce s-a întâmplat. Ți-a făcut cineva rău?

Grija pentru ea e așa de evidentă, că Amarei iar îi vine să plângă.

— Cressa a murit, spune ea. Era gravidă. Am fost împreună în golf.

Amara se oprește, pentru că nu vrea să descrie din nou ultimele clipe ale Cressei, fluturarea mantiei ei, spuma valurilor.

— S-a aruncat în apă.

— Nu erați decât voi două? Ai rămas singură acolo? La docuri?

Amara încuviințează.

— Nimeni n-a ajutat-o. Nimeni. Și când bărbatul ăla m-a întrebat de ce sunt supărată, am zis că n-o cunoșteam.

Își acoperă fața cu mâinile, copleșită de actul ei final de trădare. Menander lasă jos găleata și o îmbrățișează. Amara se agață de el și-i plânge pe umăr.

— N-ai greșit cu nimic, spune el. E în ordine. Nu e vina ta.

— Nimeni n-a ajutat-o, nimănui nu i-a păsat, continuă Amara. Erau doar furioși că împinsese o amforă cu ulei în apă. Ea nu conta. Și acum nu mai e și parcă nici n-ar fi trăit vreodată. Ca și cum nu însemna nimic.

— Nu era dură, spune Menander. Ai iubit-o, nu? A fost

importantă; a fost importantă pentru tine, pentru prietenii ei.

— N-am ajutat-o. Am lăsat-o să se înece.

— *Nu puteai* s-o ajuți, îi răspunde el. Și ea a *ales* să se înece.

Amara îl lasă s-o țină în brațe, până își dă brusc seama că au atras mai mulți gură-cască, fără îndoială atenți la fiecare cuvânt. Se îndreaptă și își șterge fața. Menander se întoarce spre micul grup care zăbovește cu gălețile în mână.

— Haide, lăsați-ne singuri.

— Du-te naibii, mormăie unul dintre sclavi, dar bârfitorii tot se îndepărtează ca să le asigure un pic de intimitate.

Nimeni nu vrea scandal, mai ales că pe toți îi așteaptă stăpânii.

— N-ai greșit cu nimic, repetă Menander, ținând-o de umeri și obligând-o să se uite la el. Mă auzi? Cu nimic.

Amara privește chipul lui blând și ochii întunecați pe care a încercat din greu să-i uite și își dă seama că n-o să-l iubească niciodată pe Rufus; cel puțin nu așa cum îl iubește pe bărbatul ăsta.

— Îmi pare rău că am trimis-o pe Dido, spune ea. Îmi pare foarte rău. Ar fi trebuit să-ți spun eu.

Imediat ce rostește cuvintele, vede că l-a rănit.

— Nu-l iubesc. Dar îi sunt datoare.

— Te-a cumpărat, răspunde Menander, dându-i drumul. Înțeleg.

Amara nu s-a referit doar la bani. Îi e datoare lui Rufus pentru mai mult de-atât. Îi datorează un fel de loialitate, astfel încât să nu devină minciună fiecare cuvânt pe care-l scoate. Dar nu vrea să-l rănească pe Menander și mai mult decât l-a rănit deja. El se apleacă să umple cu apă găleata de care n-are nevoie, dar e o scuză față de Rusticus.

— N-am vrut să-ți risipești sentimentele pe mine, spune ea în timp ce Menander pompează apa. Nu când eu nu-ți pot da nimic.

Deși aș vrea, își zice ea.

— Și îmi pare rău că am venit, că te-am târât afară, că te-am împovărat. Doar că nu puteam suporta ce s-a întâmplat cu Cressa și am uitat. Am uitat că n-ar fi trebuit să vorbesc cu tine. Că ar fi trebuit să te las în pace.

— Poți să vorbești oricând cu mine.

Menander ridică găleata și se îndepărtează de fântână.

— Întotdeauna. Și știi că trebuie să ai grijă de tine. Înțeleg.

Amara coboară privirea. Are senzația că el o îndepărtează, iar ea n-ar vrea.

— Nu există nimeni ca tine, zice ea, nefiind în stare să-i spună că-l iubește. Nu există nimeni ca tine în viața mea.

— Nici într-a mea, Timarete.

Se apleacă și o sărută fugar pe frunte. Apoi ia găleata și se întoarce să plece.

— Te rog, ai grijă. Și nu te învinovăți.

***

Imediat ce o vede pe Amara, Britannica înțelege că s-a întâmplat ceva.

— Cressa? întreabă ea, pe un ton panicat. Cressa?

Amara nu suportă să-i spună că a murit cât sunt singure; nici nu e convinsă că Britannica o să înțeleagă. Celelalte femei au ieșit, chiar și Beronice, și trebuie să aștepte în timp ce Britannica se plimbă în sus și-n jos pe coridor, mormăind și întorcându-se din când în când ca să strige la Amara, care nu face decât să clatine din cap.

Când se întorc Dido și Beronice, au amândouă clienți. Amara știe că și-au dat seama imediat ce au trecut pragul că are vești proaste, dar tot sunt nevoite să-și satisfacă întâi clienții. Amara se așază în fosta ei cămăruță, așteptându-le să termine.

— Unde e? întreabă Beronice intrând grăbită imediat ce se eliberează. Unde-i Cressa? Ce-a pățit?

Britannica stă lângă pat, uitându-se de la Beronice la Amara cu ochi măriți de frică.

— Îmi pare rău, răspunde Amara. Îmi pare foarte rău.

— Nu, spune Beronice clătinând din cap când înțelege. Nu, nu e adevărat. Nu se poate.

— A sărit în mare în port, spune Amara, încercând să nu-și lase glasul să tremure. S-a legat de o amforă ca să se asigure că se înecă. N-am putut ajunge la timp ca s-o salvez. Nu mi-am dat seama.

— Nu! se tânguie Beronice. Nu!

Amara se temuse de durerea Britannicăi, dar se dovedește că Beronice e cea care-și pierde cu totul controlul. Bate cu pumnii în pereții cămăruței, își smulge părul, se zgârie pe față, țipă și plânge.

— O iubeam! suspină ea. O iubeam! Nu poate să fie moartă!

Amara nu îndrăznește s-o atingă; Beronice e ca o nebună. Britannica se ghemuiește pe podea și își acoperă urechile. Intră și Dido, dar n-are nevoie să întrebe ce s-a întâmplat. Se aruncă spre Amara și rămân îmbrățișate, legănându-se înainte și înapoi.

Încă mai plâng și îngenunchează când Amara o aude pe Victoria, trăncăneala ei acoperind zgomotul.

— Ah! O simt! Ce mare ești!

Se aud țipetele și chicotelile fetelor spaniole și vocile mai grave ale bărbaților. Amara se desprinde de Dido și iese pe coridor. Rămâne tăcută, cu umbra întinsă pe podea.

Un bărbat e atârnat peste Victoria, dar ea nu-i acordă decât jumătate din atenție. A auzit tânguiri.

— Cine? o întreabă pe Amara. Despre cine e vorba?

— Cressa.

— Afară! spune Victoria și scutură brațul bărbatului de pe umeri.

El o privește, năucit de târfa asta, care acum o clipă icnea de dorul lui. Victoria îl împinge cu forță.

— Ieși! țipă ea, cu fața roșie de furie. Toți! Afară! Nu vreau niciun nenorocit de bărbat aici!

Ipstilla și Telethusa rămân încremenite de teamă și surprindere. Unul dintre clienții lor râde nervos.

— Ce naiba-i asta?

— Am spus să ieșiți toți! urlă Victoria, smulgându-i brațul de pe mijlocul Ipstillei.

Bărbatul se dă înapoi, prea șocat s-o lovească. Însoțitorul lui face un semn să alunge deochiul.

— Ați auzit ce-a spus! strigă și Amara. Nu vă vrem aici! Ieșiți!

Beronice iese în fugă din cămăruța din spate. Pare dezlănțuită, cu fața zgâriată și părul vâlvoi.

— Nemernicilor! urlă ea. E moartă, nu puteți să ne lăsați în pace?

Bărbații nu mai au nevoie de alte îndemnuri. Nici măcar nu zăbovesc să răspundă la insulte. În loc de asta, ies în grabă din casa femeilor furioase, aproape împiedicându-se de prag când pășesc în stradă.

*Ai fi vrut un cor din Gades să-ți aduc la masa mea,
Ca să-ți cânte la ureche cântece fără perdea?
Să privești cum, fremătându-și coapsele ispititoare,
Se rostogolesc pe lespezi mlădioase dansatoare?*

Iuvenal, *Satire*, 11.16221

În orice altă dimineață, Felix ar fi fost furios din cauza câștigului mic, dar durerea lor înnebunită le făcuse pe femei de neatins, cel puțin pentru o zi. Amara se întreabă dacă și el jelește, dar își înăbușă compasiunea. Indiferent ce i s-ar fi întâmplat lui Felix în copilărie nu schimbă cu nimic ce este el acum. Fabia îi aranjează părul, și ea cu fața roșie de plâns. Amara își aduce aminte ce i-a spus Cressa despre cum a încercat bătrâna să-l găsească pe Cosmus și se întreabă despre ce altceva mai vorbeau ele două, ce secrete ar putea ști Fabia despre stăpânul lor.

Când e gata toată lumea, le lasă pe Ipstilla și pe Telethusa la bordel și pleacă într-un șir tăcut spre Vrabia. Fetele spaniole au petrecut o noapte mizerabilă, tăcute de data asta, intimidată de intensitatea jelaniei după o femeie pe care abia dacă o cunoșteau.

Imediat ce intră, e clar că Zoskales a aflat deja vestea. Amara bănuiește că până acum trebuie să știe deja jumătate de cartier, după ce și-au aruncat clienții afară. Proprietarul le oferă vin și mâncare din partea casei și le aduce chiar el la masă.

— În amintirea prietenei voastre, spune el, apăsându-le pe rând mâinile, cu sinceritate în glas. Pentru Cressa. Fie ca umbra ei să se odihnească în pace pe lumea cealaltă.

Îi mulțumesc, Beronice plângând, dar Amara se teme că în realitate Cressa nu o să se odihnească, oriunde i-ar fi acum spiritul. Nu pot nici măcar s-o îngroape; nu pot face nimic să-i ușureze trecerea.

— Pentru Cressa, spune Victoria, dând pe gât vinul.

Celelalte îi urmează exemplul. Amara încearcă să-i dea un urcior și Britannicăi, dar ea întoarce capul. Britana n-a scos niciun sunet de când a aflat că singura ei prietenă a murit. Tăcerea ei o tulbură pe Amara mult mai mult decât durerea dezlănțuită la care se așteptase. Acum simte și mai multă responsabilitate pentru Britannica. În definitiv, asta a fost ultima cerință a Cressei, să aibă grijă de ea.

— Chinul ei s-a încheiat, spune Victoria. A fost alegerea ei. Trebuie s-o respectăm.

— N-a prea fost alegere, răspunde Amara, aducându-și aminte chipul Cressei întors spre ea în lumina aspră a portului și durerea din ochii ei. N-a vrut să scape de copil. A cui vină e?

— Nu face asta, intervine Dido, clătinând din cap. Te rog, nu. Nu folosește la nimic.

— Ar fi putut fi oricare dintre noi, continuă Amara, fără s-o ia în seamă. Oricare. Noi nu contăm pentru nimeni.

Beronice izbucnește din nou în plâns, prăbușindu-se peste masă, iar umerii i se zguduie.

— Încetează, spune Dido.

— Îmi pare rău.

Amara privește vinovată spre Beronice, care-și șterge ochii și încearcă să se stăpânească, în timp ce Dido o cuprinde cu brațul.

— Ar trebui să pregătim un loc pentru Cressa, spune Victoria. Să folosim economiile ei pentru niște ofrande, să facem ritualurile. Să plătim toate, dacă e nevoie.

Celelalte încuviințează.

— Și trebuie să avem grijă de Britannica, adaugă Amara. A fost ultimul lucru pe care mi l-a cerut Cressa. Voia să ne purtăm mai frumos cu ea.

Propunerea e primită cu mai puțin entuziasm. Să aduci un omagiu unei umbre e o treabă mai ușoară decât să ai grijă de o britană mare și furioasă.

— Sper că Ipstilla și Telethusa sunt bine, spune Dido. Au părut foarte tăcute azi-dimineață. Probabil că e ciudat pentru ele.

— Două javre, ripostează Victoria. Mă îndoiesc că au vreun sentiment. Trebuia să le fi văzut ieri în fața băilor. Nerușinate! Am crezut că o să înceapă să i-o tragă unuia lângă zid, la lumina zilei.

Se uită la Amara, cu o expresie nu în întregime blândă.

— *Tu o să ai o seară distractivă.*

Amara și Dido trebuie să cânte acasă la Cornelius, dar n-o să meargă singure. Au fost angajate și Ipstilla și Telethusa să danseze.

— Nu se poate să fie așa de rău, spune Amara.

— Păi, nu trebuie decât să ne povestești mâine despre petrecere. Sunt sigură că abia așteaptă toată lumea.

Amara știe că durerea o face pe Victoria să izbucnească, dar privirile pe care le schimbă cu Beronice sugerează că ranchiuna celor două femei e profundă. Privindu-le, înțelege că trebuie să fi avut loc multe discuții ca asta, în care și-au vărsat invidia în absența ei și a lui Dido. Poate că li se alătura și Cressa. Amara dă pe gât vinul, vrând să alunge gândul acesta.

Amara nu l-a mai văzut niciodată pe Egnatius dându-se în spectacol mai mult decât atunci când le întâmpină pe Ipstilla și Telethusa. Dă năvală în sala de așteptare înghețată, nefiind în stare

să-și controleze entuziasmul în clipa în care le întâlnește pe fetele noi. Sporovăiesc toți în spaniolă, iar Amara vede ce bucurie sinceră îi face să vorbească în limba lui maternă. Știe senzația, își aduce aminte cum a fost prima dată când a vorbit cu Menander, sentimentul de recunoaștere și înțelegere imediată.

Repetă în liniște cu Dido într-un colț. E tot Ovidiu în seara asta; au pus pe muzică o parte din *Arta iubirii*. Strofe despre dans, ca să se potrivească și cu spectacolul spaniolelor. Egnatius le acordă foarte puțină atenție, iar Amara își aduce aminte cum a fost prima dată când a venit. Când toată agitația era în jurul ei și al lui Dido, iar interpretele de pantomimă erau în mare nevoie să se descurce singure. Nimic nu e mai atrăgător ca noutatea.

În cele din urmă, Egnatius își aduce aminte și de ele. Se apropie, oarecum spăsit, ca să le împodobească părul cu ghirlande.

— Sunteți perfecte! se entuziasmează el, înfigând niște frunze după urechea lui Dido. Stăpânul vostru a cumpărat exact genul de fete pe care l-am cerut.

— *Tu l-ai cerut?*

Amara e uluită.

— Sclave instruite la Cadiz, încuviințează el. Ah! Îmi aduc aminte că le-am văzut în tinerețe. Nu există dans ca al lor în toată lumea. E nevoie de ani de zile ca să înveți.

Ridică o sprânceană, insinuant.

— Instruite și în alte arte, bineînțeles.

Amara și Dido se uită îngrozite una la alta. Pe cine o să intereseze două vrăbii când în încăpere se află două păsări-phoenix? Egnatius le simte neliniștea, poate dându-și seama de lipsa lui de tact.

— Dar nimic nu seamănă cu spectacolul vostru *fermecător*! exclamă el, fără urmă de sinceritate. Micile mele nimfe frumoase și nevinovate!

Se îndepărtează în pas vioi, făcând evident o glumă murdară cu fetele spaniole când pleacă. Chicotesc toți trei.

— Rahat, spune Amara.

— Nici măcar n-avem cântece noi în seara asta, șoptește Dido.

E adevărat. Salvius le-a învățat toate cântecele pe care le știe, sau poate toate cântecele pe care e dispus să le împărtășească, iar acum trebuie să-și facă mai interesante spectacolele adăugând cuvinte noi, dar pe muzica familiară.

— O să fie bine, răspunde Amara, însă glasul ei nu e convingător. Suntem diferite între noi. E în ordine.

— Știai că Felix discută direct cu Egnatius?

Amara clatină din cap. Stătuse atâtea zile cu el, lucrând la catastifele lui, și el nu spusese nimic.

— Nu.

La început, Amara crede că o să fie bine. E mângâiată de prezența lui Fuscus, care i-a tot cerut să vină pe canapeaua lui măcar o parte a cinei. Au trecut multe, multe săptămâni de când a plătit pentru compania ei cât ține cina. Discută despre băieții lui, despre afaceri, ba chiar și despre nevasta lui, în timp ce o mângâie leneș, într-un mod familiar. Dar nu așa ar și trebui să fie? Când îți cunoști amantul de ceva vreme, nu mai e la fel de presant.

Amara are o senzație sâcăitoare că sunt mai puțini oaspeți ca de obicei și nu e prezentă nicio soție, nici măcar soția gazdei, Calpurnia. Chiar și așa, cea mai mare parte a cinei pare liniștitor de previzibilă. Ea și Dido cântă, toată lumea pare încântată, iar Egnatius le conduce grațios prin încăpere. Însă Ipstilla și Telethusa nu sunt lăsate până la sfârșitul mesei, așa cum s-a întâmplat cu interpretele de pantomimă. În schimb, Egnatius le aduce în toiul cinei, când dispoziția tuturor a ajuns într-un punct culminant.

Amara se întinde pe canapea cu un bărbat despre care nu știe când a venit. Nu i-a vorbit direct, dar ea crede că-l cheamă Trebius. Are o tăbăcărie și-i tot îndrugă despre piei însoțitorului său la fel de plicticos, când se aude Cornelius, a cărui voce puternică acoperă murmurul oaspeților.

— Prieteni, exclamă el, cred că o să vă placă felul următor. O specialitate spaniolă foarte condimentată.

Se aude un râs plin de nerăbdare, iar Amara își dă seama că toate lumea asta așteptase. Dido și cu ea erau aici doar ca să le facă poftă oaspeților. Întreaga seară avea la temelie spectacolul femeilor noi.

Ipstilla și Telethusa vin învârtindu-se spre fântâna cu nimfe, bătând din castanietele lor roșii. Până și plicticosul Trebius a tăcut, brusc interesat și atent. Cele două dansatoare sunt dezbrăcate, deși Amara își dă seama că au folosit din belșug pasta de aur pe care ea și Dido au lăsat-o, prostește, nesupravegheată în sala de așteptare.

Odată încheiat preludiul, cele două femei trec la treaba serioasă. Amara le privește. N-a mai văzut niciodată așa un dans. Spectacolul Victoriei de la Vinalia pare de-a dreptul respectabil. Nici măcar nu e sigură cum reușesc să se scuture și să tremure așa, coborându-se până la podea, dar fără să o atingă propriu-zis, fără să cadă. Iar cântecul e și mai rău. E un amestec de vaiete și gemete fără cuvinte, cea mai puțin subtilă imitație de sex pe care a auzit-o vreodată.

Trebius o prinde de picior, iar ea tresare. Se întoarce să se uite la el, dar el nu-i întoarce privirea, nici măcar nu pare conștient că e acolo; mâna o strânge de pulpă doar pentru că vrea să atingă un trup de femeie în timp ce privește dansul. Amara își înăbușă

instinctul coplesitor să-i îndepărteze degetele de pe pielea ei, de preferință dându-le peste cap până pocnesc oasele și în schimb se uită disperată în jur după Fuscus. Și el e fascinat de dans. Amara îl urmărește cu privirea, vrând să-l facă s-o observe, trimițându-i o rugămintă tăcută. În cele din urmă, îi aruncă o privire. Se uită în ochii lui, hotărâtă să-l facă să înțeleagă. Fuscus îi face semn lui Egnatius, arătând spre canapeaua unde e ea captivă cu Trebius.

Rareori a fost mai recunoscătoare să-l vadă pe Egnatius furișându-se spre ea.

— Vă rog să mă iertați, îi șoptește el lui Trebius, o scăpare cât se poate de *ingrozitoare*, e rezervată în altă parte...

Trebius se uită la Amara, aproape surprins să vadă că ține mâna pe ea.

— Ia-o, spune el nerăbdător, aproape împingând-o de pe canapea. Nu văd de tine.

Amara se întinde lângă Fuscus, care are o expresie de îngâmfare.

— Dansul ți-a făcut poftă de *mine*, vrăbiuță? o întreabă el, trăgând-o cu forță mai aproape de el și suflându-i greu în ureche.

— N-aș putea fi cu altcineva!

Amara oftează. Lasă-l pe prostănac să-și închipuie că tânjește după trupul lui și nu după protecția lui. Măcar pe el îl știe. Chiar dacă nu are nicio afecțiune reală pentru ea, nici n-o să-i facă rău, n-o să-i folosească trupul fără să-i treacă prin cap că s-ar putea să aibă lipită de el și o femeie vie.

Se uită în jur după Dido, rușinată că abia acum își aduce aminte de prietena ei. O zărește lângă fântână, cu un bărbat pe care nu-l recunoaște. Măcar pare s-o lase mai mult sau mai puțin în pace, prea atras de femeile care dansează ca s-o observe pe cea de lângă el.

Cina este, deloc surprinzător, mai scurtă ca de obicei. Ce urmează e mai puțin o plimbare, cât mai mult o năvală spre bordelul lui Cornelius. Mai așteaptă și alte femei angajate, fără îndoială aduse de Egnatius, ca să se asigure că nu rămâne niciunul dintre oaspeți singur. Amara e dezamăgită că Fuscus nu o duce într-o cameră privată; bănuiește că a făcut o excepție de la preferința lui de a nu fi urmărit, încrezător că și ceilalți bărbați vor fi mai interesați să se uite la dansatoare decât unii la alții. Ipstilla și Telethusa trec de la o încăpere luxoasă la alta, dansând pentru bărbați în timp ce fac sex, dar, își zice Amara cu ranchiună, trebuind să suporte să fie folosite ele însele.

Nu se teme de Fuscus, dar când o așază într-o poziție chinuitoare de incomodă doar ca să o vadă mai bine pe Telethusa, își dă seama că distanța dintre el și Trebius nu e așa de mare pe cât își închipuise

ea. Trupul ei, care e prea familiar ca să fie excitant în sine, este un mijloc să-și sporească plăcerea dată de dansatoare. E prinsă în capcană, cu greutatea lui, ca valurile mării, împingând-o dedesubt. Se gândește la Cressa, pierdută sub apă, și își întoarce fața într-o parte, strângând în mâini țesătura scumpă de pe pat. Întrezărește cu coada ochiului picioarele Telethusei, în timp ce dansează. Felix a adus-o aici pe femeia asta, își spune Amara. A cheltuit tot aurul câștigat de ea ca să-i scadă ei valoarea. Până la urmă, Felix distruge totul.

---

²¹ Decimus Iunius Iuvenalis, „Satire”, în Persius, Iuvenal, Mațial, *Satire și epigrame*, trad. Tudor Măinescu și Alexandru Hodoș, Ed. pentru Literatură, București, 1967, Satira XI, „Despre lux și cumpătare”, pag. 215. (*N.t.*)

*Căci soarele apune și răsare,
Dar când s-a stins vâpaia vieții scurte,
Atunci dormim pe veci o noapte lungă.*

Catullus, Poemul 522

Amara îl aude pe Thraso înainte să-l vadă. Gallus le duce înapoi prin beznă, deși strada asta, cu barurile și bordelul, nu e niciodată la fel de întunecată cum sunt celelalte. La picioarele unei scări e adunată o mică mulțime. Scara e proptită de zid, aproape de intrarea în bordel, iar o femeie care țipă încearcă s-o scuture, împiedicată doar de trecătorii beți. Din vârful scării, Thraso urlă la ea, ținându-se cu o mână de treaptă și fluturând un ciocan în cealaltă.

— Ce mama naibii? întreabă Gallus, ridicând felinarul ca să facă lumină.

Amara o prinde de mână pe Dido și se apropie împreună, însă Ipstilla și Telethusa par încântate de perspectiva unui scandal și se saltă ca să vadă mai bine. Ambele sunt extaziate de succesul de la Cornelius. Până și Egnatius le-a răsplătit pentru spectacol, ceva ce Amara nu l-a mai văzut făcând până acum.

— Ce-i asta? strigă Gallus, intrând în forță în mulțime.

O prinde de umăr pe femeia care țipă.

— Ce naiba faci? Încerci să-l omori?

Femeia se întoarce, încă țipând, iar Amara o recunoaște. E Maria, cea mai puțin valoroasă dintre femeile lui Simo. Tace când le vede pe Amara și pe Dido, apoi se strâmbă și scuipă la picioarele lor.

— Pentru Drauca, spune ea, cu ochii aprinși de ură.

Apoi se întoarce spre Gallus, ridicând furioasă brațul.

— Fă-l să înceteze! Uite la el! Distruge proprietatea stăpânului meu!

Thraso îndreaptă ciocanul spre un cocoș de piatră aflat sus pe zid. Amara nu l-a observat până acum, dar, pe de altă parte, sunt tare mulți în Pompeii. Maria profită că toată lumea se uită în sus și scutură iar violent scara. Thraso se agață de treaptă și înjură.

— N-ai niciun drept! țipă femeia. Încetează!

— Târă, îi strigă Thraso, fluturând ciocanul. Vezi să nu ți-l scap în cap!

Ipstilla face un pas în față, trăgând-o pe Maria de togă ca s-o

ferească și-i strigă ceva în spaniolă. Cele două femei se agată una de alta, iar mulțimea ovaționează, încântată de distracția neașteptată a serii.

— Aduceți-l pe Felix, le spune Gallus Amarei și lui Dido. Acum.

O iau amândouă la fugă spre bordel. Nu e departe, dar hărmălaia băutorilor din față de la Elefant e așa de zgomotoasă, că scandalul de la câteva case depărtare se pierde în vacarm. Paris se află la ușă și e surprins să le vadă venind în fugă pe stradă singure.

— Trebuie să-l aduci pe Felix, spune Amara. E un scandal cu una dintre târfele lui Simo. O să știe el ce vreau să zic.

Paris dă fuga în apartament, bătând în ușă și strigând. Ușa se deschide, iar el dispare înăuntru. După câteva clipe, iese Felix, înarmat cu o vergea metalică. Paris se furișează în spate, evident trimis înapoi să păzească bordelul în loc să ia și el parte la acțiune.

— Unde sunt dansatoarele? întreabă Felix, uimit să le vadă singure.

— Au rămas cu Gallus, răspunde Dido, în timp ce merg amândouă în urma lui.

Felix clatină din cap iritat.

— Mai bine le aduceți cu voi.

Ajung la scară, iar mulțimea se dă deoparte, mai mult din respect pentru unealta metalică decât pentru bărbatul care o duce. Maria și Ipstilla încă se bat, iar Gallus încearcă să se bage între ele, însă la vederea lui Felix se trag toți înapoi. Gallus o dă pe Ipstilla deoparte din drum.

— Femei nenorocite, mormăie el.

— Ce-i asta? întreabă Felix.

Vorbește pe un ton indiferent, aproape plictisit, sprijinindu-se în vergeaua metalică de parcă ar fi un toiag.

Maria se întoarce spre el, cu umerii încă tremurând după efort.

— Tu să-mi spui! strigă ea. Huliganul tău distruge afacerea stăpânului meu! Simo închiriază camera asta; e a lui. N-ai niciun drept.

— Camera asta? întreabă Felix, îndreptând vergeaua spre cămăruța întunecoasă care dă direct în stradă.

Încrețește nasul, de parcă ar simți un miros stătut.

— Simo închiriază camera asta?

Maria pășește protectoare în fața ușii. Amara nu poate să nu-i admire curajul.

— Știi bine că așa e. De-asta încearcă nemernicul ăla să distrugă semnul.

Felix îi zâmbește lui Thraso, care tocmai a coborât de pe scară.

— Cred că putem să-i lășăm doamnei semnul, spune el. Deși e un cocoș al naibii de mare pentru un bordel foarte mic, nu? Ce speră

stăpânul tău? Că o parte din resturile de la afacerea mea o să se scurgă în josul străzii?

Felix se întoarce către privitorii beți.

— Cu ce femeie v-ați trage-o? Cu grasa aia de-acolo — și arată spre Maria — sau cu fetele mele de-aici?

Unii din mulțime râd, iar Ipstilla râde cu ei, dar Telethusa pare mai puțin impresionată. Amara bănuiește că nu e încântată să petreacă o noapte cu niciunul dintre bețivani. Cel puțin aici sunt de acord.

— N-ai decât să dai din gură cât vrei, spune Maria, împingându-și bărbia în față. Nu mă impresionezi. Crezi că nu m-a mai făcut nimeni grasă până acum? Păi, *curu' meu mare și gras* rămâne aici.

De data asta, Maria stârnește râsetele. Felix încuviințează, iar Amara își dă seama că expresia lui zâmbitoare e cruzime curată.

— Dar n-ai niciun paznic, nu? Întreabă el, prefăcându-se că se uită interesat în susul și în josul străzii după protectorul ei inexistent. Probabil că Simo n-are o părere prea bună despre tine dacă vinde sex direct în stradă. Se poate întâmpla orice. Îți lași bunurile o clipă și — plesnește din degete — cineva le-a furat. Sau le-a distrus.

Se uită la Maria în timp ce vorbește, ca să fie clar ce vrea să spună.

Pentru prima dată, Amara își dă seama că Mariei îi e frică, dar hotărăște s-o ascundă sub un aer de bravadă.

— Dacă-s așa de-al naibii de urâtă, nu prea merită să mă ameninți, nu?

Felix face o plecăciune.

— După spectacolul tău din seara asta, sunt convins că o să fii preferata tuturor bărbaților de-aici.

În replică, doi dintre bețivani se îmbulzesc spre cămăruța mică și întunecoasă a Mariei, iar Felix îi vede neplăcerea când își dă seama că n-are cum să-și controleze clienții sau să le limiteze numărul. *Probabil chiar o urăște*, își spune Amara, *ca s-o înspăimânte doar pentru că-i face niște bani lui Simo*. Se gândește la Drauca și i se face teamă de ce-ar putea păți Maria. Felix se întoarce spre restul bărbaților.

— Dacă preferați vin în loc de apă, bordelul e pe-aici.

Majoritatea erau acolo doar pentru spectacol și o șterg în grabă, pentru că nu-s dispuși să-și plătească distracția, dar vreo doi vin cu ei.

Merg cu toții în grup pe drumul îngust. Ipstilla și Telethusa schimbă priviri neliniștite. Sigur că stăpânul nu se așteaptă să distreze asemenea bețivani, cel puțin nu după spectacolul din casa mare, nu? Ipstilla îl prinde de braț pe Felix.

— Ea de ce merge sus? îl întreabă arătând spre Amara. E mai bună

în bordel. Ți-am făcut mulți bani astă-seară.

Felix o plesnește cu putere peste ceafă, iar ea țipă. Se uită la Felix năucită, evident neobișnuită cu un stăpân care n-are favorite și loialități.

— Ea nici nu s-a bătut în stradă ca o târfă turbată, răspunde el. Și să nu mă mai întrebî încă o dată.

Ajung înapoi la bordel, iar Felix îi dă ordine lui Paris la ușă.

— Ai grijă să le iei întâi hainele, spune el arătând spre femeile care s-au întors de la petrecere. Nu vreau să le rupă.

Pocnește din degete spre Amara, iar ea îl urmează. Nu suportă să se uite înapoi la Dido, lăsată în urmă cu gloata.

— Cățeluș, șuieră Ipstilla, când trece pe lângă ea. O să se sature de tine.

Felix nu-i spune nimic cât urcă scările, dar înainte să apuce s-o ia spre magazie, o oprește.

— Dansatoarele au câștigat mai mult ca tine în seara asta?

E prima dată că vorbesc de când i-a povestit despre maică-sa.

— Da, răspunde Amara, nedorind să trădeze nicio emoție când vorbește.

Felix se sprijină de perete și o cântărește din priviri. Amara îi vede ura din ochi și își dă seama că n-o s-o ierte niciodată că l-a văzut așa, că o să simtă întotdeauna nevoia s-o înjosească.

— Băiatul plin de bani azi, nu? Ai face bine să te duci să dormi. Pari obosită. Cum era Cressa.

Îi apasă degetul pe obraz, încercând să vadă cât e de moale, de parcă Amara n-ar fi decât un fruct la piață.

— Față drăguță. Nimeni nu îmbătrânește mai repede ca o curvă.

Măsuța de toaletă a Drusillei îi aduce aminte de diminețile agreabile pe care le-a petrecut cu Sarah, acasă la Plinius. Amara e conștientă de bunăvoința pe care i-o arăta curtezana, îngăduindu-i să intre în spațiul ei intim. Menajera favorită a Drusillei, Thalia, îi coafează părul Amarei. Are pielea cafeniu-închis, ca și stăpâna ei, și degete iuți și îndemânatic. Drusilla i-a explicat deja valoarea Thaliei, cât de mult costă să găsești o femeie care să știe ce coafuri ți se potrivesc. Thalia a ascultat totul în tăcere, fără să trădeze ce simte sau ce înseamnă pentru ea să fie adusă tocmai de la Axum până în Pompeii ca să facă o străină să arate bine.

— Eram copil mic când am venit aici, spune Drusilla. Nu-mi aduc aminte aproape nimic despre familia mea. Stăpânul meu, Veranius, a devenit totul pentru mine.

Își mângâie brățara de aur de pe braț. Amara n-a auzit-o niciodată vorbind așa de mult despre sine.

— E un dar de la el? întreabă ea.

Ca răspuns, Drusilla își scoate brățara și i-o întinde Amarei. E

mai grea decât se aștepta și are formă de șarpe, cu ochii din pietre prețioase strălucitoare. Pe interior se află o inscripție: *De la stăpân pentru sclava lui*. Amara o admiră, apoi i-o dă înapoi.

— Probabil că te iubea mult, dacă ți-a făcut o brățară așa frumoasă, spune ea.

Drusilla o pune la loc pe braț.

— Am fost a cincea femeie din viața lui care a purtat-o. Le știam pe unele dintre cele care au purtat-o înaintea mea.

Îi zâmbește Amarei, văzând expresia de pe chipul ei.

— Una dintre primele lecții despre bărbați. A patra a fost Procris, slujnica soției lui. Ea m-a crescut. Când am devenit femeie în toată firea, a trebuit să mi-o dea mie, împreună cu toate favorurile care veneau cu ea. I-a frânt inima.

Amara nu știe ce să spună. Drusilla tocmai i-a mărturisit că Veranius însemnase totul pentru ea, dar bărbatul pare la fel de monstruos ca Felix.

— L-am iubit, spune Drusilla, ca și cum ar fi ghicit la ce se gândea. Și l-am detestat. Cum altfel să se poată cu bărbatul care dă totul și ia totul?

— Probabil că pe tine te-a preferat, răspunde Amara. Pentru că tu ai păstrat-o, iar el te-a eliberat.

Drusilla râde.

— Ești la fel de naivă ca Rufus! I-am supraviețuit, asta-i tot. N-a fost decât noroc. Dacă aș fi murit când o purta Procris, fără îndoială că ea ar fi liberă, iar eu aș coafa-o pe văduva lui.

Thalia se îndepărtează de Amara și-i întinde oglinda ca să vadă rezultatul muncii ei. Amara întoarce capul și își admiră buclele.

— E minunat, mulțumesc, spune ea, lăsând cu grijă discul de argint pe masă.

Drusilla îi face semn din cap Thaliei, care iese din încăpere.

— Mulțumesc că m-ai lăsat să vin aici, zice Amara după ce pleacă slujnica. Altfel, nu mai pot să-l văd pe Rufus.

— N-o să te iubească niciodată mai mult ca acum, răspunde Drusilla.

Amara își duce mâna la gât, necăjită pentru că știe că-i adevărat.

— N-o spun ca pe o cruzime. Dar trebuie să te gândești bine ce vrei de la el. E cel mai bun moment să-i ceri.

— Tot spune că o să se însoare cu mine, recunoaște Amara. Dar e imposibil! Aș fi arestată, iar căsătoria ar fi anulată. Cetățenii romani nu se căsătoresc cu târfe de la bordel. Viața nu-i ca piesele lui de teatru.

— Nu mă refeream la căsătorie! răspunde Drusilla amuzată. Poate ar fi bine să țișteți *un pic* mai jos.

Amara râde împreună cu ea, stânjenită că și-a dezvăluit ambițiile.

— Pot să te întreb ceva? i se adresează ea celeilalte femei, simțind că o cuprinde timiditatea. De ce n-a mers între tine și Rufus?

— Rufus vrea să-i dea totul unei femei. Aproape că ai putea zice că prin asta își dorește să aibă putere deplină asupra ei.

Drusilla își face palmele căuș, ca și cum ar adăposti în ele ceva prețios.

— Ce vrea el e o păsăruică pe care s-o poată ține în mână, să-i simtă în palme aripile zvâcnind.

Vorbește pe ton scăzut și blând. Amara aproape că se poate imagina ținând ea pasărea în mâini și simțindu-i inima înspăimântată care bate sub penele moi.

— Nu eram destul de fragilă pentru el. Tu ești.

Amara se uită la Drusilla, care ține încă palmele căuș. Nu există cuvinte pentru durerea pe care o simte, pentru că știe că e adevărat.

— Am fost și eu ca tine, vorbește Drusilla mai departe. Veranius nu mi-ar fi dat niciodată drumul; doar moartea lui m-a eliberat. Însă Rufus s-ar putea să fie diferit. L-ai putea convinge că n-ar exista plăcere mai mare decât să-și deschidă mâinile, să privească pasărea zburând și să știe că fiecare bătaie de aripi, fiecare răsufare i se datorează lui.

Drusilla își desface mâinile și rămân amândouă privind în gol. Apoi își coboară brațele, cu o privire tristă.

— Trebuie măcar să încerci.

Amara ia cina singură cu Rufus, în camera cu Leda și Lebăda. Știe că Drusilla se ocupă de Quintus pe undeva, prin casă. O liniștește faptul că Rufus vrea să stea întins cu ea pe canapea înainte să mănânce; cel puțin i se pare mai interesant să facă dragoste cu ea decât să mănânce, dar Amara nu mai simte aceeași alinare când o mângâie mai apoi. Se tot gândește la pasăre, la ce simte el când își ține în brațe micuța târfă fragilă și disperată.

— Aș vrea să-mi pot petrece toate serile cu tine, spune el, înfigându-se în peștele la grătar și fasolea Drusillei. Dacă ar fi după mine, am petrece împreună orice clipă în care nu dormim.

Îi ia mâna și o sărută, cu o expresie sentimentală.

— Știi, nu-i așa, draga mea?

Amarei îi bate inima așa de tare și are nervii așa de întinși, că nici nu se poate atinge de mâncare. N-o să se milogască, cel puțin nu după Plinius și, în orice caz, nu vrea să schimbe o sclavie cu alta.

— Ce bine-ar fi dacă aș avea o casă, cum are Drusilla, oftează ea. Ai putea să vii la mine oricând ai vrea.

Rufus o sărută, dar Amara își dă seama că n-a luat-o în serios,

așa că încearcă din nou.

— Ești mai generos decât orice alt bărbat pe care l-am cunoscut. Uneori, când sunt singură, plâng gândindu-mă cum te-ai căsătorit cu mine, pentru că știu că ai vorbit serios când m-ai cerut. Chiar dacă n-aș putea accepta niciodată. Nu ți-aș dezonora niciodată familia așa.

Rufus o sărută din nou, cu mai multă înfocare de data asta, distras de la mâncare de adorația ei.

— Ce mult te iubesc! șoptește el.

— Dar dacă mă instalezi într-o casă ca asta, ți-aș fi o a doua soție, continuă Amara. Ca libertă a ta.

Amara vede o licărire de alarmă în ochii lui Rufus, dar a aruncat zarul și și-a jucat mâna.

— N-aș exista decât pentru tine, fără să te iau din sânul familiei tale. Nici acum, nici altă dată. N-aș avea nevoie de nimic altceva decât să mi se îngăduie să te iubesc.

— Asta-ți dorești cu adevărat?

— Mai mult decât orice altceva pe lume, răspunde ea.

Buza îi tremură de teamă, nu de dragoste, dar Rufus n-are cum să-și dea seama.

— Probabil că s-ar putea, spune el, întorcându-și privirea de la ea.

Pare mai degrabă absent decât entuziasmat de idee.

— Ar fi câte ceva de făcut. Nu-i de ici, de colo ce-mi ceri tu.

— Știu. Dar nici dragostea noastră nu-i de ici, de colo, răspunde Amara. Și deși nu mă pot convinge să te dezonorez lăsându-te să mă iei de nevastă, te pot iubi ca amantă, fără să fac pe nimeni de rușine.

— Ar fi minunat, e de acord Rufus, începând să accepte ideea unui puț nesecat de devotament. Și apoi, când mă căsătoresc, dacă soția mea nu e...

Se oprește, dându-și probabil seama că speculațiile despre dorințele viitoarei lui neveste nu sunt foarte romantice.

— Cu toate astea, orice și-ar dori ea, pot oricând să-mi petrec timpul cu tine, oricând vrem noi.

— Da, spune Amara. Te-aș aștepta întotdeauna.

— Poate că Drusilla te-ar putea învăța să cânti la harpă? răspunde Rufus, cu speranță pe chip, ca un copil. Voi două vă înțelegeți bine, nu? Și n-ai idee ce mult mă bucură să te văd pierdută în muzica ta. Cred că ai arăta și mai fermecător cântând la harpă decât la liră.

Amara zâmbește, ușurată că Rufus a cedat așa de ușor în fața ideii de amantă care cântă în cușca ei aurită. Dar cuvintele lui trezesc un ecou nedorit și, fără să vrea să-și aducă aminte, îi vine în minte fantezia lui Menander. Se vede așa cum o vedea el, așteptându-l în casa tatălui lui. Viața pe care n-o vor avea niciodată

împreună în Atica.

Se apleacă și-l sărută tandru pe Rufus pe buze, apoi ridică privirea spre el, nu ca Timarete, femeia pe care el n-o s-o cunoască niciodată, ci ca Amara, femeia care e ea acum.

— Orice îți dorești.

— Așa facem, spune el, părând mai hotărât. Trebuie să existe o cale să ne descurcăm. Și atunci n-ar mai trebui să te plătesc tot timpul, după investiția inițială.

Se oprește, tresărind stânjenit.

— Îmi pare rău, draga mea, a sunat insuportabil de nemilos. Ce *voiam* să zic e că, dacă are o rațiune financiară, până și tata și-ar putea da seama că e o idee bună.

— Ești cel mai bun om din lume, spune Amara, bătând din palme.

Rufus îi zâmbește, dar pe chipul lui vede aceeași expresie absentă. Amara își lasă capul pe umărul lui și simte sângele bubuindu-i în urechi, sperând că Rufus a vorbit serios și că ea nu și-a grăbit decăderea și ieșirea din viața lui.

---

22 Caius Valerius Catullus, *Poeme*, trad. Teodor Naum, Ed. pentru Literatură Universală, București, 1969, pag. 8. (N.t.)

DECEMBRIE

*Și-acum, iubita mea, dă-ți fericirea vântului
Crede-mă, firea bărbaților e nestatornică.*

Inscripție din Pompeii

În micul atrium al Balbinei e frig. Apa de ploaie din bazinul aflat în mijloc are o pojghiță de gheață. Amara și celelalte două femei se înfofolesc în mantiile lor de lână, încercând să ajungă la o înțelegere. O costă mult să-i plătească ea lui Felix o parte din dobânda Terenției, dar s-ar putea să merite. Negustoreasa de fructe a prezentat-o unei alte cliente.

— O să țin eu contractul în siguranță, spune Terenția. Cu mine a fost corectă, mai mult decât corectă.

Balbina a strâns o datorie la zaruri și nu vrea să afle soțul ei. E perfect, în ceea ce o privește pe Amara, ținând cont că Balbina vine cu un gaj suficient de mare.

— Hai să văd colierul, spune ea, îmblânzindu-și cererea cu un zâmbet.

Lanțul îi curge printre degete, ușor și subțire. N-are de unde să știe dacă valorează cât împrumutul, dar bănuiește că măcar pandantivul cu camee acoperă ceva. Amara își prinde colierul la gât și-l ascunde sub mantia de lână, apoi îi întinde o pungă Balbinei.

— Poate vrei să verifici dacă e suma asupra căreia ne-am înțeles, spune ea.

Balbina numără de două ori monedele, în timp ce Terenția și Amara se uită. Apoi Terenția le întinde plăcuțele să semneze.

— O dobândă *mult* mai bună decât a mea, spune ea oftând.

— Știu, răspunde Amara. Dar pentru mine e mult mai riscant.

Ce tocmai a făcut e mai mult decât riscant, iar ea știe foarte bine. Dacă Felix descoperă vreodată trădarea ei, urmările vor fi de neînchipuit. Își spune că acest împrumut e o plasă de siguranță, un mijloc să câștige niște bani în plus dacă Rufus o dezamăgește. Dar știe că asta-i doar o parte din motivul pentru care și-a asumat un risc așa de mare. Adevăratul motiv este plăcerea pe care o simte când îl înșală pe Felix, bucuria aprigă că l-a păcălit. De când a murit Cressa, ostilitatea dintre ei doi a fost nemiloasă, o luptă a spiritelor pe care e hotărâtă s-o câștige. *Sunt mai bună ca el la așa ceva*, își spune ea.

Amara se întoarce către Terenția.

— Îți încredințăm amândouă contractul. Așa că te rog să-l păstrezi

cu grijă.

A îndulcit această încredere cu cinci sesterți, deși nu-i nevoie să-i spună și Balbinei. Dacă soția cu o pasiune pentru jocurile de noroc este înțeleaptă, i-a dat și ea o mită negustoresei de fructe.

— Când e plătită dobânda, îi spune ea Balbinei, îți dau înapoi colierul.

— O să plătesc foarte repede, răspunde aceasta, părând tăfnoasă. Am avut ghinion, atâta tot.

Nimeni nu vrea să mai zăbovească, așa că, după un rămas-bun scurt, Amara și Terenția ies în stradă.

— E bine că ai luat colierul, comentează Terenția. O să trebuiască să aibă mult noroc la zaruri ca să plătească într-o singură tranșă.

— Mulțumesc pentru aranjament, răspunde Amara.

— Mă aștept la aceeași dobândă data viitoare, spune Terenția, mergând grăbită. Stăpânul tău e un zgârie-brânză.

Dido e pe cealaltă parte a străzii, pierzând vremea în fața unei brutării și prefăcându-se că stă la coadă.

— Mulțumesc că m-ai așteptat, îi spune Amara și bate din picioare pe pavaj să se încălzească. Cred că ar trebui să ne luăm ceva de mâncare.

— Nu știi cum reușești, răspunde Dido. Cum te țin nervii.

E drept că Dido pare mai agitată decât Amara. Riscul pe care îl înfruntă e așa de mare, că a depășit frica și se îmbată cu sentimentul trădării. Ideea de a-l duce de nas pe Felix e chiar mai plăcută decât se așteptase.

— Ar trebui să fie în ordine, răspunde ea. Rufus o să-mi țină gajul în siguranță.

I-a dat și o pungă plină cu bani, încă o dovadă a iubirii lui. Amara i-a spus că e pentru o prietenă care s-a îngropat în datorii, iar el nu i-a pus la îndoială cuvintele. Nu-i nevoie să știe despre partea asta a vieții ei. Când o să fie instalată în cuibușorul lor de amor, nu vrea să depindă întru totul de el; e mai bine dacă are ceva mijloace să se întrețină.

Dido o privește ciudat.

— Ce-i? întreabă Amara ducând mâna la gât, îngrijorată să nu se vadă colierul. Ce s-a întâmplat?

Dido clatină stânjenită din cap.

— Nimic, doar că...

Tace, fiind limpede că nu vrea să spună.

— Ce?

Au ajuns în capul cozii și le vine curând rândul. Amara e deja nerăbdătoare.

— Știi ce sentimente puternice ai, pentru că te cunosc. Dar uneori pari foarte rece. Semeni cu...

Dido se întrerupe din nou, iar pe Amara o irită șovăiala ei.

— Cu cine?

— Semenii cu Felix, izbucnește Dido. Îmi pare rău. Dar așa e.

Cuvintele acestea dor, însă Amara nu vrea să lase să se vadă.

— Probabil că sclavii ajung ca stăpânii lor, răspunde ea, dând din cap ca și cum nu i-ar păsa. Măcar se pricepe la afaceri.

— N-am vrut să te supăr, spune Dido, cunoscând-o prea bine ca să nu observe că e jignită. Tu n-o să poți niciodată să fii așa nemiloasă ca el... nu asta am vrut să spun.

Se întrerup când ajung în dreptul tejghelei. Dido comandă pâinea și cumpără un pic în plus pentru Britannica și Fabia, care nu-și permit așa ceva. Amara nu spune nimic, încă supărată de comparația cu Felix. Se gândește la tranzacția cu Balbina, la cât de diferită a părut de primul împrumut al Marcellei, la cât de puțin i-a păsat de data asta. *N-am de ales*, își spune ea. *El e liber, iar eu nu sunt.*

Când ies în stradă, a început să cadă lapovița. Își ridică glugile, încercând să se apere de umezeală și frig, și merg în grabă pe trotuarul alunecos. Amara o ia pe Dido de braț, ca să-i arate că a iertat-o.

— Nu știi cum am putea să agățăm pe cineva pe vremea asta, mormăie ea.

— Nu te vezi cu Rufus diseară?

— Nu contează. Felix spune că trebuie să încep să câștig ceva și în zilele astea, altfel o să-l taxeze dublu pe Rufus. Nu pot să risc să ajungă să plătească și mai mult pentru mine.

Simte osteneala, iar entuziasmul împrumutului începe deja să se mistuie. Rufus i-a promis că o s-o cumpere, dar pare să găsească tot timpul câte o scuză să amâne momentul. Acum spune că o să fie de Saturnalia, că părinții lui o să primească mai bine lovitura dacă gafa lui o să se piardă în agitația sărbătorii. Amara speră că vorbește serios. Fiecare zi petrecută în slujba lui Felix e ca un pietroi adăugat grămezii din ce în ce mai mari care-i apasă inima. Oricât de isteță e, oricât de des îl duce de nas, tot el deține întreaga putere.

— Cred că la băi avem cele mai bune șanse. Măcar clienții nu trebuie să meargă prea departe.

Și Dido pare obosită, iar Amara simte un junghi de vinovăție. Orice neliniști ar avea ea, temerile lui Dido sunt cu siguranță mai rele. Egnatius le cheamă tot mai rar, Aurelius și Fuscus nu erau decât clienți ocazionali, iar Lucius, prietenul și fostul iubit al Drusillei, s-a dovedit în mare măsură o dezamăgire. Încă mai plătește pentru Dido acasă la Drusilla, dar nici pe departe cât de des o face Rufus. Și n-a mai zis nimic despre cum o să-i caute familia.

— Dacă Rufus nu mă lasă baltă, promit că n-o să te părăsesc acolo, spune Amara, luând-o de braț. Îți promit că te scot și pe tine.

E o promisiune pe care a mai făcut-o de o mie de ori.

— Dacă te lasă Felix, răspunde Dido, părând deprimată.

Știu amândouă că libertatea ei va fi cumpărată probabil din darul Amarei, cu excepția cazului în care Rufus o s-o scalde în aur.

Piața din fața băilor e mult mai puțin aglomerată ca de obicei, pentru că nimeni n-are chef să piardă vremea în lapoviță. Se apropie de intrarea bărbaților, adăpostindu-se sub balconul unei prăvălii de vinuri. Când bărbații ies cu fețele încă înroșite de căldura din sala cu aburi, ele le urează o zi bună și încearcă să le prindă privirea. Dido e în Pompeii deja de mai mult de un an și nu se mai vede aproape nicio urmă a fetei timide din Cartagina, cel puțin nu acum, când e concentrată să agațe clienți. *Ce risipă a talentului ei de actriță!*, își spune Amara, aducându-și aminte cum dansează Dido, vocea ei dulce, talentul de a intra într-un rol. Atâta har, folosit să joace o târfă de stradă!

Cei mai mulți dintre bărbați trec fără să le răspundă la salut, alții se opresc să le înjure sau să încerce să le fure un sărut. Dido e prima care-și găsește un client serios. Șovăie înainte să-l ducă acasă. Nu le place să lucreze așa, să se despartă, dar bordelul e destul de aproape ca să riște. Amara îi face semn din cap, transmitându-i că e în ordine. Nu stă să se uite după Dido care pleacă în grabă cu prada, un bărbat corpulent, mai în vârstă. Nu-și poate permite să lase baltă propria încercare de a agăța un client — la ușă a venit o prostituată rivală. Cealaltă femeie e mult mai prost îmbrăcată și are obraji scobiți de foame. *Nimic nu e ca atunci când ai concurență mai ieftină*, își spune Amara cu ranchiună. Dacă te uiți la ființa sfrijită de alături, îți dai seama că nu prea are cum să ceară mulți bani.

Așa cum era de așteptat, femeia înfometată e agățată aproape imediat și fără îndoială își duce pretendentul pe o alee jengoasă. Amara strigă mai tare, tot mai agresiv. Întrerupe discuțiile bărbaților, dându-se prea aproape de ei.

Doi tineri se opresc și-i răspund la salut, zăbovind în pofida frigului, roșii în obraji și transpirați.

— Ți-ar prinde bine să te încălzești un pic, nu? întreabă unul dintre ei, măsurând-o din cap până în picioare.

Amara râde, prefăcându-se amuzată.

— Nu numai mie, răspunde ea, făcându-le semn să se apropie. Sunt o grămadă de fete singure.

— Ți-am zis eu că bordelul e chiar după colț, îi spune celălalt bărbat însoțitorului lui. E și lângă cârciumă. Îmi aduc aminte când am fost ultima dată acolo. Am putea să bem ceva după aia.

Amara merge cu pas iute, iar ei se grăbesc să o ajungă din urmă.

Nu mai e mult, își spune ea. *Doar să scapi și de asta.* Trece de bordelul cu o singură cămăruță al lui Simo, care are ușa întredeschisă. Vederea lui îi dă întotdeauna o senzație neplăcută, dar deocamdată Felix pare să fi hotărât să nu bage în seamă insulta. Maria e încă în viață.

Felix n-a spus câți bărbați trebuia să-și găsească azi. Dar dacă poate aduce înăuntru doi, sigur că ar fi suficient, nu? La ușă e Gallus, ud learcă și posomorât. Îi arată Amarei trei degete. Sunt trei femei înăuntru.

— Ai grijă să-i spui că eu i-am adus, șoptește Amara când trece pe lângă el.

Beronice așteaptă pe coridor, plictisită și înghețată sub mantie. Unul dintre bărbați se îndreaptă încet spre ea. Probabil că Dido e încă ocupată. Amara nici nu trebuie să se mai întrebe cine e a treia. Sigur e Britannica.

Cămăruța Victoriei e liberă, așa că Amara își duce acolo clientul. Cum Felix a cumpărat așa de multe femei, trebuie să fie mai puțin pretențioase când vine vorba de locul unde se ocupă de ei. *Nu vreau să fac așa ceva,* își spune Amara când trage draperia. Nu mai simte groaza, panica îngrozitoare care o copleșea altădată. Simte doar o aversiune fără cuvinte, are sentimentul că a fost împinsă prea departe, dincolo de ceea ce poate suporta fizic. *Gândește-te la bani.*

Se întoarce și-i zâmbește bărbatului, care e deja pe jumătate dezbrăcat.

— La perete, spune el.

***

Amara așteaptă să vină Philos s-o ia. Stă singură pe sacul tare de fasole din magazie, cu capul sprijinit de perete și ochii închiși. Încearcă să se imagineze în grădina lui Plinius, încearcă să recreeze sentimentul de liniște, susurul fântânii. Au trecut câteva ore de când a atins-o bărbatul de la băi, dar încă îl simte. După aceea, s-a dus la fântână pe ploaie, s-a luptat să aducă o găleată de apă rece ca gheața și s-a dezbrăcat. A încercat să curețe orice urmă, iar apa era așa de rece pe piele, că o durea. Poate când Rufus o să-i spună mai încolo că o iubește, senzația ar putea începe să se mistuie.

— Sper că n-o să-i arăți băiatului plin de bani fața asta nefericită.

Deschide ochii. În ușă stă Felix, care o privește. Nu l-a auzit când s-a apropiat. Se abține să ducă mâna la gât, să verifice dacă lanțul Balbinei e bine ascuns.

— Ți-am spus că e violent, spune ea, fără să se deranjeze să se ridice. O față nefericită îl face fericit.

— N-are decât, dacă plătește în continuare, răspunde Felix.

Amara se uită la el, cum stă acolo, cu un rânjel urât pe chip, de parcă s-ar mai putea preface că e mai bun ca ea. *Maică-ta a fost o curvă și asta ești și tu.* Cuvintele sunt prea pline de forță ca să riște să le spună cu glas tare, dar și numai faptul că-i știe secretul o face să se simtă mai puternică. Amara încercase să afle mai multe de la Fabia, dându-se pe lângă ea cu mâncare adusă în dar și întrebând-o pe bătrână ce-și mai aduce aminte din copilăria stăpânului lor. Fabia deschisese gura, prinzându-și vârful limbii între degete. *Mi-a spus că mi-o taie cu mâna lui,* fusese tot ce-i spusese.

— Ți-a zis Gallus că am adus doi clienți azi? întreabă Amara.

Felix încuviințează.

— Las de la mine de data asta. Data viitoare vreau cel puțin trei.

Amara nu răspunde; își ascunde furia. Speră că acum, dacă i-a aruncat în față răutatea, Felix o să plece, dar el rămâne în ușă.

— Băiatul plin de bani nu lasă niciodată urme. Amanții violenți lasă de obicei.

— Tu nu lași.

Se privesc în ochi. Tăcerea lor seamănă cu a unor tigri care-și dau târcoale. Ura ei față de bărbatul ăsta e mai feroce decât ar putea fi vreodată dorința.

O bătaie puternică în ușă anunță sosirea lui Philos. Felix se trage într-o parte ca s-o lase să treacă, dar Amara simte animozitatea lui urmărind-o, chiar și după ce începe să coboare treptele și știe că n-o mai vede. Deschide ușa. Philos, cu zâmbetul lui vesel și salutul prietenos, pare un vizitator din altă lume.

Philos nu vorbește niciodată până când nu ajung în stradă și nu mai pot fi auziți din bordel. Se întoarce spre Amara când sunt la distanță sigură, iar ea îi vede zâmbetul din ochi, chiar dacă fața rămâne gravă.

— Mergem într-un loc nou în seara asta.

— Nu la teatru?

— E o surpriză, spune el râzând când îi vede expresia plină de curiozitate. Mi-aș pierde viața dacă aș dezvălui-o.

Amara simte speranță, simte cum îi crește pulsul.

— Nu cumva...?

— Am zis deja prea mult! exclamă Philos, dar zâmbetul lui larg e sigur răspunsul pe care și-l dorea ea. Ai grijă numai să pari *uluită*, asta-i tot ce spun.

Râde și Amara. Îi place Philos; are un fel de-a fi blând și plăcut. Rufus se bazează pe el pentru orice, așa cum își aduce aminte că se baza și Plinius pe Secundus. Bănuiește că Philos e considerabil mai inteligent decât stăpânul lui, dar e mult prea discret ca s-o arate.

— Ai vreo legătură? întreabă ea.

— Poate.

— Atunci știu că o să fie minunat.

Philos pare încântat de compliment. Amara știe mult prea bine cât de puține mulțumiri primește un sclav pentru munca lui. Se îndreaptă spre partea mai ieftină a orașului, iar ea se simte tot mai entuziasmată.

— Am ajuns, spune Philos, oprindu-se în dreptul unei intrări întunecate.

Amara rămâne lângă el, nerăbdătoare să vadă totul, iar el o împinge ușor, ca și cum ar fi niște copii care se îmbrâncesc pentru o jucărie. Îi dă să țină felinarul și scoate niște chei grele, bâjbâind intenționat cu încuietoarea, până când Amara îl lovește în joacă în braț. Philos întoarce cheia, deschizând ușa de lemn. Intră amândoi. Atriumul mic e rece, cu câteva lămpi cu ulei pe jos, a căror lumină tremurată e atenuată de razele lunii care intră prin deschiderea din tavan. Amara se întoarce să-l întrebe pe Philos unde se află, dar el a dispărut deja în umbre.

— Bun-venit acasă, scumpo.

Rufus stă în arcada spre grădină, silueta lui conturându-se întunecată pe fundalul negru.

Amara se aruncă spre el cu un țipăt. Abia poate scoate un cuvânt, dragostea, ușurarea și teama împletindu-se între ele prea strâns ca să le despartă.

— Tremuri toată! exclamă Rufus.

O ridică în brațe, savurând teatralitatea gestului. Probabil că Amara e mai grea decât se așteptase, pentru că se poticnește la primul pas, dar își regăsește echilibrul și se îndreaptă spre una dintre încăperile întunecate. E rece și abia dacă are mobilă. O canapea și un felinar aprins într-un colț. Mai mult decât suficient.

Iar bucuria Amarei nu e prefăcută. Măcar partea asta a rolului e autentică. Și după ce-i oferă toate plăcerile pe care le poate duce trupul lui, Rufus abia dacă mai are ocazia să-i spună că o iubește. Și-a spus ea deja cuvintele, iar și iar.

Răcoarea e prea pătrunzătoare ca să rămână mult timp culcați.

— Mi-e teamă că deocamdată casa e doar închiriată, spune Rufus, îmbrăcându-se în grabă. Dar poate că o putem cumpăra dacă ne place destul de mult.

Amara simte străbătând-o un fior de teamă, rece cum e sudoarea de pe pielea ei. Se înfioară. Sigur că o casă e o dovadă mai mult decât suficientă că o s-o elibereze, nu? Rufus se apleacă spre ea și o sărută din nou. Ușor-ușor, Amara se relaxează, iar Rufus îi cuprinde fața în mâini.

— Ne putem hotărî când n-o să-mi aparții decât mie.

Pe toți ne-așteaptă aceeași moarte; cu toți vom apuca odată pe drumul ei.

Horațiu, *Ode* 23

Amara e singură pe coridorul lupanarului. Nu s-a trezit încă nimeni altcineva. Privește spațiul familiar, pereții plini de funingine, picturile de deasupra ușilor. O femeie, la Victoria. Un bărbat cu două scule, la Beronice. Toate femeile de pe pereți, care n-au parte de nicio pauză în actele lor sexuale, nici chiar când târfele dorm. Se întreabă câte nopți o să mai trebuiască să petreacă în locul ăsta și se cuprinde cu brațele, gândindu-se la casa goală. Care o așteaptă.

E sigură că Rufus o s-o elibereze curând; trebuie să se întâmple. Dar și dacă nu, dacă o cumpără doar, tot o să fie de o mie de ori mai bine să fie sclava lui decât să-i aparțină lui Felix. Fiorul de teamă revine, dar își freacă brațele cu furie, de parcă și-ar putea alunga fizic anxietatea. O bubuitură răzbătând din fosta cămăruță a Cressei îi distrage atenția. Britannica.

Draperia cămăruței flutură ușor, împinsă de mișcarea dinăuntru. Amara apucă pânza în mâini.

Înăuntru duhnește.

— Sunt Amara, spune ea încet, anunțându-se înainte să intre.

Britannica nu ridică privirea. Din nou, Amara e izbită de straniețea ei. E mult prea înaltă pentru o femeie, iar acum are părul roșu prea scurt. Crește așa de încurcat, că n-are ce face și trebuie să-l taie. E aproape urâtă din cauza lipsei de atenție pentru sine, însă Amara tot are un sentiment de admirație pentru trupul ei, pentru forța ei de netăgăduit. Toate eforturile pe care le fac celelalte ca să arate atrăgător par ne semnificative prin comparație.

Amara privește brațele palide care lovesc în aer. Se întreabă când a ieșit Britannica ultima dată din cămăruță, când a văzut ultima dată lumina soarelui. Se gândește la promisiunea pe care i-a făcut-o Cressei.

— Ar trebui să ieși o vreme la aer, îi spune ea. Hai cu mine la fântână.

La început, cealaltă femeie nu dă niciun semn că a auzit, dar Amara așteaptă. A învățat că în cele din urmă Britannica răspunde întotdeauna. O privește cum aproape lovește în perete. Dacă nu apreciază corect, sigur își rupe mâna. Apoi, fără niciun avertisment, se oprește. Scotocște printre așternuturile de pe pat, își găsește

mantia și o aruncă pe ea, după care ia un urciore de pe podea. Înclină capul într-o parte și se uită nerăbdătoare la Amara. *Ce mai aștepți?*

Amara ia găleata comună a bordelului de lângă ușa din spate și ies împreună în stradă. Tăcerea numai plăcută nu e. Britannica emană agresivitate și înfruntă cu privirea pe oricine e suficient de nebun să se uite la ea. Amara se întreabă dacă s-ar bucura în caz că se apropie vreun bărbat — Britannica pare chiar mai dornică decât Paris de o încăierare.

Ajung la fântână. Acolo sunt deja doi bărbați, probabil sclavi din alte gospodării, care profită de ocazie să stea la palavre. Amara așteaptă răbdătoare, chiar dacă bărbații nu fac decât să blocheze drumul, niciunul dintre ei nedând vreun semn că ar vrea să-și umple găleata. Până la urmă, binevoiesc să le observe pe femei și se dau deoparte, dar felul cum îi privesc trupul nu lasă loc de îndoială. N-ar fi surprinsă dacă le-au ținut intenționat să aștepte.

Amara nu spune nimic când trece de ei și lasă găleata în fântână cu un pocnet. Începe să pompeze, conștientă că bărbații stau prea aproape. Unul îi pune mâna pe fund și o împinge.

— Ai nevoie de ajutor?

Înainte să apuce să se întoarcă și să-i spună să ia mâna, Britannica l-a prins deja. Amara lasă jos găleata și se stropește cu apă. Bărbatul e aproape în aer, pentru că Britannica l-a ridicat de ceafă ca pe un câțel. Încearcă s-o lovească, dar ea îi blochează mișcarea prinzându-l de braț și răsucindu-i-l cu putere. Bărbatul țipă, iar Britannica zâmbește. Îi lipsește un dinte din față, o amintire lăsată de un client violent.

— Bine, bine, nu-i nevoie să exagerăm! strigă al doilea bărbat și se repede spre cei doi. Uite, spune el arătând spre Amara. N-o atinge nimeni!

Britannica nu reacționează. Se holbează la bărbatul pe care-l ține ridicat, având încă pe buze zâmbetul ei neprietenos. Apoi îl lasă jos. Așteaptă o clipă, ca într-un joc de-a șoarecele și pisica, după care-i dă drumul. Cei doi bărbați se uită la ea, apoi unul la celălalt. E clar că niciunul dintre ei n-are chef de o bătaie cu străina asta ciudată. Pleacă în grabă pe stradă.

Britannica se uită în urma lor.

— Sălbatici, spune ea, cu glas răgușit pentru că vorbește atât de puțin.

— Ce? icnește Amara. Ce-ai zis?

— Să-l ba-tici, repetă Britannica rar cuvântul latin, ca și cum i-ar savura asprimea.

Zâmbește din nou, cu zâmbetul ei fioros și știrb.

— Vorbești latină? exclamă Amara. Poți vorbi!

Britannica își lasă capul într-o parte. Cea mai vagă recunoaștere. E momentul în care Amara a reușit în sfârșit să ajungă la ea.

— Știam eu că înțelegi! Știam eu!

Britannica nu pare întru totul mulțumită de această efuziune. Trece pe lângă Amara și începe să umple găleata abandonată. Amara o urmează, fără să fie în stare să-și controleze nerăbdarea.

— Te rog, vorbește cu mine. Poți să ai încredere în mine. *Te rog.*

Britannica nu răspunde, face doar un semn grăbit către urciorul pe care l-a lăsat jos. Amara îl ridică și i-l întinde.

— I-am promis Cressei că o să fiu prietena ta. I-am promis.

Britannica se crispează când aude numele Cressei. Trage găleata din fântână și o aruncă în brațele Amarei cu atâta forță, că aceasta se împleticește și aproape că o scapă pe jos. Britannica ridică urciorul și o ia spre bordel. Amara n-are de ales și trebuie să pornească după ea clătinându-se. Găleata e prea plină și prea grea ca să aibă vreo șansă s-o prindă din urmă. Până ajunge înapoi, Britannica a dispărut în cămăruța ei.

— Te faci utilă? întreabă Victoria, ieșind de la latrină.

Se sprijină de zidul scund și își freacă burta.

— Singurul lucru bun când ești la menstruație e că înseamnă că nu ești gravidă.

— Britannica tocmai a vorbit cu mine! spune Amara, lăsând jos găleata. Tocmai a vorbit în latină!

Victoria e surprinsă.

— Serios? Ce-a zis?

— Sălbatici!

— *Sălbatici?* întreabă Victoria încrețindu-și nasul. Doar atât?

— Da, asta a fost tot.

— Asta nu înseamnă că a vorbit. Repetă doar sunetele pe care le-a auzit.

— Totuși, înțelege.

Amara privește spre fosta cămăruță a Cressei și coboară glasul.

— S-a supărat când am pomenit de Cressa.

Numele femeii care a murit le întristează pe amândouă.

— Ar trebui să mergem la mormântul ei, spune Victoria și coboară de pe trepte în coridor. N-a mai fost niciuna din noi de-o veșnicie.

— Vrei să mergi acum?

Victoria se uită pe coridor, unde toate draperiile sunt trase.

— Cred că da. De ce nu? Putem să ne oprim la Vrabia. Să luăm niște vin ca ofrandă.

Intră în cămăruța ei și iese cu mantia pe ea și un vas de ceramică de-al Cressei în mână.

— Haide.

Străbat drumul scurt până la taverna din piață. Amara încearcă să nu bage în seamă zidul cu tapiseria lui de inscripții. O doare să-și aducă aminte când îi scria acolo Menander; nu vrea să vadă urmele ultimului răvaș de la el. Nicandrus e ocupat la tejghea, cu pregătiri pentru ziua care urmează. Le salută cu un zâmbet.

— Ce face Dido?

— Bine, răspunde Amara, simțindu-se stânjenită.

— Nu renunți niciodată, nu? întreabă Victoria cu un oftat.

— Aș renunța dacă ar exista alt bărbat, răspunde el. Dar nu există.

Le privește agitat.

— Există?

— Nu, răspunde Amara.

— Voiam să cumpărăm niște vin pentru Cressa, spune Victoria și-i întinde cana. Cât face?

Nicandrus umple cana, apoi se uită peste umăr, să se asigure că nu se vede Zoskales. Clatină din cap cu subînțeles. *Gratis*.

— Mulțumesc.

Amara e emoționată de gestul lui.

— Cressa era un om bun, spune el. Tuturor ne e dor de ea.

Pleacă din tavernă și o iau pe stradă, mergând aproape una de alta.

— N-o înțeleg pe Dido, începe Victoria, strângând cana în mână. Băiatul ăsta e un dulce. Imaginează-ți ce *efort* face! Ar putea și ea să se simtă în sfârșit bine.

— Nu vrea să-și frângă inima iubind un bărbat pe care nu l-ar putea avea niciodată, răspunde Amara.

Victoria nu spune nimic. Știe că amândouă se gândesc la Felix.

Străzile încep să se aglomereze când ajung la poarta care duce spre orașul Nola. Cei mai mulți merg în sens opus — negustori care vin să vândă în For sau să aprovizioneze prăvăliile. Cei suficient de norocoși să aibă o căruță trec zgomotos peste pietrele din pavaj, alții se târăsc cu produsele îngrămădite în spinare. O turmă de porci care guiță trece pe lângă ele, îngrămădindu-se sub roțile de la carul stăpânului. Amara se uită după ei cum aleargă pe stradă, dând vioi din codițe, ca și cum s-ar grăbi la moarte. Victoria o înghiontește, arătându-i o căruță trasă de un catâr care vine din direcția opusă. O prinde de braț și se ridică pe vârfuri ca să vadă mai bine, admirând draperiile viu colorate. Vizitiul le vede și pocnește din bici, după care râde când ele sar într-o parte.

Amara se simte mai puțin în siguranță aici, la marginea orașului. Sunt mulți străini care intră în Pompeii, doar ca să se mistuie apoi ca fumul. Așteaptă să treacă un șir de căruțe încărcate cu pietre de construcție, fără îndoială pentru lucrările fără sfârșit din oraș, apoi intră sub arcada înaltă de piatră și trec din orașul

celor vii în orașul celor morți. Aici drumul e mărginit de morminte colorate enorme, unele mari cât bordelul unde lucrează ele. Doar bogății își permit să fie amintiți așa de aproape de poartă. În pragul mormintelor, cei care au fost cândva puternici privesc spre lume, statuile lor colorate aprins urmărindu-i pe cei vii care trec pe lângă ele.

Aici, lupoaicele nu i-ar fi putut cumpăra niciodată Cressei un loc de aducere-aminte; până și cel mai mic ar fi fost neînchipuit de scump. Așa că Victoria și Amara se îndepărtează tot mai mult de oraș, până când drumul se lățește și e din ce în ce mai pustiu. Trec pe lângă un grup de oameni îndoliați, îmbrăcați în haine de sărbătoare și adunați în jurul unei urne de marmură, unde ard ofrande pentru alinarea sufletului celui mort. Amara se gândește la părinții ei, la tot ce le datorează umbrelor lor, dar nu le poate da, și își mută privirea.

Victoria e cea care-și aduce aminte cotitura. O alee îngustă care trece printre două monumente. Mormintele devin mai mici pe măsură ce se îndepărtează de aleea principală. Trec pe lângă o vie întinsă, cu lăstarii fără frunze aplecându-se deasupra zidurilor de piatră. Amara se întreabă dacă o fi vreuna dintre viile pe care le-a vizitat Plinius, dar bănuiește că nu-i destul de mare. Se întoarce și se uită spre Vezuviu, muntele ale cărui plante voia el să le studieze. Vârful ascuțit e învăluit în nori.

În cele din urmă, ajung la locul pe care-l căutau. Câmpul săracilor. Se întinde într-o învălmășeală de movile, grămezi de piatră și gâturi de amfore sparte, care ies din pământ ca niște guri căscate. Se simte duhoarea gropii de gunoi de-alături, iar Amara se întreabă, dar nu cu voce tare, dacă acolo o fi fost găsită Victoria când era mică.

— Cum o să dăm de ea? întreabă Amara în șoaptă, de parcă ar putea-o auzi morții.

Singura rudă îndoliată pe care-o vede e un bătrân, care plânge lângă o grămadă de pământ proaspăt săpat.

— Știu eu locul, răspunde Victoria, croindu-și drum cu încredere prin câmpul cu hârtoape.

Se oprește lângă un mormânt mic, cât o lespede, deși mai impunător decât toate celelalte din jur. La baza lui e o grămadă de pietre. Tot ce-a mai rămas ca să amintească de Cressa. Ar fi fost zadarnic să îngroape o amforă; n-avuseseră cenușă să pună pe fundul ei, nici vreo rămășiță umană care să le primească ofranda de vin. Victoria ia cana pe care i-a dat-o Nicandrus și toarnă peste pietrele Cressei cea mai ieftină băutură de la Vrabia.

— Totdeauna i-a plăcut să bea ceva, spune ea.

Rămân în picioare, cu ochii la grămada de pietre, aducându-și-

o aminte pe femeia moartă. Amarei i se pare că pietrele arată ca lucrurile bune pe care le-a adunat Cressa în viața ei, lipsite de importanță, dar emoționante pentru cei care i-au fost cei mai apropiați. Încearcă să nu-și amintească ultima zi de viață a Cressei, imaginea ei stând pe marginea apei și privind valurile.

— Cât face?

E un glas subțire, lingușitor, chiar în spatele lor. Sar amândouă. Un bărbat stă aplecat, într-o poziție umilă, ca un cerșetor, dar are în priviri ceva care o înspăimântă pe Amara.

— N-avem vin să-ți vindem, spune ea, strângându-și mantia pe lângă corp.

— Cât face să mi-o sugi? întreabă bărbatul și își mângâie ventrele.

— Ai puțin respect! se răstește Victoria, gonindu-l. Nu vezi că jelim?

Bărbatul întinde mâna spre ea.

— Ai milă! scâncește el.

Amara simte teama Victoriei după cum o prinde de braț. Pleacă în grabă peste câmpul de morminte, îndreptându-se spre aleea îngustă. Bărbatul e prea rapid și le sare în față.

— De ce nu vrei să mi-o tragi? insistă el. *Te rog* să mi-o tragi!

Merg și mai repede, pășind peste buzele amforelor. Cerșetorul se tot apropie, iar glasul lui e tot mai profund, pierzându-și nota de scâncet ascuțit. Amara strigă la bătrânul îndoliat, încă aplecat peste grămăjoara lui de pietre, dar el n-o bagă în seamă. Probabil că l-a auzit pe bărbat cerșind sex și nu-l interesează să ajute două târfe să alunge un client.

Cerșetorul o ia la fugă și Amara crede întâi că strigătele ei de ajutor l-au speriat, dar apoi își dă seama că a luat-o înaintea ca să le blocheze calea. Are zidurile de piatră ale viei de-o parte și un mormânt masiv de cealaltă parte; le este aproape imposibil să treacă de el. Se apropie, încercând să se hotărască pe ce parte să forțeze trecerea.

— Vino cu mine, spune el, privind direct în ochii Amarei.

E ca un șarpe, pregătit să sară. Amara se uită în urmă, prea speriată să-și mute privirea. Bărbatul face un salt înainte, dând s-o prindă de braț, dar ea îi anticipează mișcarea. Victoria o apucă de mână și fug amândouă înapoi pe câmp, îndreptându-se către bătrân. Cerșetorul le ocolește din nou, obligându-le s-o ia spre morminte, spre o altă cărare, necunoscută. N-au unde să se ducă în altă parte.

Fug, cu urmăritorul după ele, mânându-le prin necropolă. Amara se împiedică și se uită în jos, văzând că printre pietrele din pavaj crește iarbă. Cu un fior de spaimă, își dă seama că nu e doar o alee liniștită, ci și pustie. Le-a prins în capcană. Icnește, se repede

panicată înainte și se împiedică din nou, recăpătându-și cu greu echilibrul.

— Mergi mai departe, țipă Victoria.

Amara habar n-are unde sunt. Mormintele sunt tot mai înghesuite și e tot mai greu să alergi printre ele. Se uită în urmă și țipă. Bărbatul e lângă ea; o prinde de mijloc și o trage spre el. Cade la pământ cu zgomot. Bărbatul o încalecă, ținând un cuțit în mână. Victoria îl prinde de braț, dar reușește s-o arunce cât colo. Amara o vede cum se lovește cu capul de marginea unui mormânt și cade amețită pe jos.

— Stăpânul tău crede că poate să facă orice.

Bărbatul a prins-o de gât, iar Amara îi simte răsuflarea fierbinte și greoaie în față. E atât de îngrozită, că nu se poate mișca.

— Își acoperă urmele, nenorocitul. De parcă Simo n-avea cum să afle până la urmă.

Apropie și mai mult cuțitul și-l îndreaptă spre ochiul ei.

— Asta-i pentru Drauca.

Zgomotul de ceramică spartă îi ia pe amândoi prin surprindere. Atacatorul se întoarce, chiar când Victoria îi înfige un ciob în gât. Bărbatul se prinde de beregată, iar mâinile i se umplu de sânge, însă Amara știe că, orice ar face, e deja mort. Se uită la ciobul de ceramică înfipt în gâtul lui, apoi se trage de sub el, ca să nu se păteze de sânge.

Se dă înapoi și privește, lângă Victoria, resturile căinii de ceramică a Cressei sparte la picioarele lor.

Bărbatul se zvârcolește pe jos; trec doar câteva clipe până moare. Amara o prinde pe Victoria de mână și o iau la fugă.

---

²³ Horațiu, *Odele si Epodele*, text latin publicat cu adnotații românești de E. Lovinescu, Editura România Nouă, București, 1923, I.28, pag. 52. (N.t.)

Cel ce nu știe să se apere nu știe cum să trăiască.

Inscripție din Herculaneum

Se ghemuiesc împreună după un mormânt, încercând să-și recapete răsuflarea, să-și adune gândurile, să înțeleagă ce s-a petrecut. Victoria e în stare de șoc și tremură așa de tare, că Amara se teme că o să-și spargă dinții de atâta clănțănit. O strânge în brațe ca s-o încălzească.

— Voia să mă omoare, șoptește ea, masându-i umerii Victoriei. Mi-ai salvat viața. M-ai salvat.

— Am omorât un om, șoptește Victoria, pe măsură ce se instalează groaza. L-am omorât! Sunt o ucigașă!

— N-o să știe nimeni, răspunde Amara. N-o să afle nimeni. Ești în siguranță. Suntem amândouă în siguranță.

Se gândește la trupul bărbatului zăcând pe pământ și simte cum o cuprinde o stare de calm. E mort. Acum nu mai contează decât să evite orice bănuială. Cercetează hainele amândurora, se uită la fața Victoriei, își trece o mână peste obraji și apoi își privește degetele. Au avut amândouă noroc că n-au mai mult sânge pe ele. Strânge țărână în palme și o freacă peste petele roșii pe care le zărește pe haine.

— Mai am?

Întoarce capul, ca și cum i-ar cere prietenei ei să-i verifice machiajul. Victoria clatină din cap.

— Bine. Atunci ar trebui să ne întoarcem.

— Trebuie să-i spunem lui Felix.

Victoria încă tremură.

— N-ai auzit ce-a zis?

— Că Felix a omorât-o pe Drauca.

— Crezi că așa e?

În ochii Victoriei se citește disperarea. Una e să-l bănuiești pe bărbatul pe care-l iubești că e capabil de crimă, alta e să fii sigură.

— Așa cred, răspunde Amara.

Victoria își întoarce privirea, prea amărâtă să vorbească.

— Îți datorez totul, spune Amara, prinzând-o pe Victoria de mână și simțindu-i pielea rece ca gheața. Ca și Felix. Fără tine, n-ar fi primit niciun avertisment despre ce urmează.

— Cum o să ajungem acasă? Dacă își aduce cineva aminte de noi?

— N-o să-și aducă aminte nimeni. Nu existăm. O să pornim încet

spre oraș și o să ținem capul jos. O să treacă zile întregi până să fie găsit cadavrul. Dacă o să fie găsit vreodată.

Victoria se ridică, ținându-se de mormânt ca să-și recapete echilibrul.

— Avantajul de a nu avea nicio valoare, probabil.

Își croiesc drum încet prin necropolă și nu se întorc pe drumul pe unde-au venit. Durează mult până să ajungă înapoi la alee și chiar și atunci tot mai au cale lungă. Victoria tresare din orice, dar Amara o strânge de mână și o oprește când merge prea repede. Își pun glugile pe cap, ca pentru a se feri de frig, ascunzându-și pe jumătate chipurile. Niciuna dintre ele nu scoate o vorbă.

Până să ajungă la bordel, după o plimbare care li s-a părut cea mai lungă din viața lor, aproape cad din picioare de oboseală. Amara bate la ușa lui Felix.

— Ce-i? le întreabă Paris uitându-se urât prin crăpătura ușii.

Amara lovește cu mâna în lemn.

— Nu te pune cu mine azi. E important.

Paris se trage în spate să le facă loc să intre.

— Dar Felix e cu un client!

— Atunci spune-i că-l așteptăm în dormitor.

Amara are senzația că e undeva în afara corpului în timp ce o privește pe Victoria povestind ce s-a petrecut. N-a mai văzut niciodată pe cineva care să plângă așa de mult. Victoria suspină cât vorbește despre crimă și tot timpul Felix o ține în brațe și o sărută pe față, apăsându-i mâinile ca să le încălzească. Dovedește o tandrețe pe care Amara nu și-ar fi putut-o imagina niciodată. Se uită, simțind în piept o durere pe care n-o poate numi. Cu ea nu s-a purtat niciodată așa, nici chiar când i-a spus despre Cressa, când ar fi dat orice să fie mângâiată. Nimeni în afară de Menander nu a mai îmbrățișat-o așa cum o îmbrățișează Felix pe Victoria. Gândul o întristează. Nu e sigură dacă nu cumva, fiindcă e capabil de dragoste, Felix e și mai rău.

Ridică privirea spre ea, pe deasupra capului plecat al Victoriei, cu răceala obișnuită. Parcă și el ar fi ieșit din corpul lui, ca să discute cu ea.

— Mai spune-mi o dată ce a zis despre Simo.

— A zis că n-o să scapi. Nu ți-ai acoperit urmele. Simo a aflat ce s-a petrecut.

Se oprește, aducându-și aminte, ca și cum violența ar fi fost îndreptată împotriva altcuiva.

— Apoi mi-a ținut cuțitul la ochi și a zis *Asta-i pentru Drauca*.

— Și n-a văzut nimeni?

— Nu. Cadavrul e într-un loc pustiu. Era doar un bătrân în câmpul săracilor și nici nu ne-am întors pe-acolo. Am acoperit

toate urmele de sânge pe care le-am văzut.

Ridică din umeri.

— Cine să bage de seamă două femei?

— Nu pari prea tulburată că ai văzut un om murind. Ești convinsă că e mort?

— L-a lovit aici, spune Amara și arată spre gât. Nimeni nu supraviețuiește unei asemenea lovituri. Și dacă n-aș fi citit niciodată o carte de anatomie, tot aș ști că e mort.

Victoria țipă din nou, plângând lipită de Felix. El îi ține capul lângă pieptul lui și o leagănă. Amara îi privește, nefiind în stare să înțeleagă sentimentul de vinovăție al Victoriei, iritată că încă plânge din cauza unui asemenea nemernic.

— A încercat să mă omoare și acum e mort. N-am de ce să fiu supărată.

— O să simți mai târziu, spune Felix. Toată lumea pățește așa prima dată. Chiar dacă e o târfă cu inima de piatră.

— Ce-ai de gând să faci? întreabă Amara. Acum suntem toți în pericol. Toți.

Îi e încă prea frică de Felix ca să-și exprime furia, dar o simte. *Din pricina ta*, ar vrea să adauge. *Suntem în pericol din pricina ta.*

— În primul rând, nu spui nimănui. Nici măcar lui Dido. Și dacă ții la viața ei — o mângâie pe Victoria, care încă suspină —, n-o să mai pomenesci despre asta niciodată, nici între voi două.

Amara încuviințează. Știe că omorul îi leagă pe toți trei, știe că are o datorie de sânge față de Victoria, că acum au un secret comun. Nu e o legătură pe care să și-o dorească.

— Cât despre Simo, pot să mă ocup eu de el.

— Nu ne permitem s-o lăsăm așa.

— Nu, răspunde Felix. Nu ne permitem.

— N-am vrut să-l *omor*.

Victoria se uită în jur, cu o expresie de disperare.

— Voiam doar să-l fac să se oprească. N-am vrut să moară nimeni.

— Știu, spune Felix, legănând-o din nou.

O sărută pe frunte și-i șoptește în păr:

— Ai fost foarte curajoasă.

Amara se uită la prietena ei, agățată de stăpânul lor ca un copil care are nevoie de afecțiune, cât se poate de diferită de femeia puternică pe care o cunoaște ea. Asta e Victoria în realitate? Gândul o înfurie.

— N-ai niciun motiv să *plângi*, spune cu voce tare. Nenorocitul a *meritat-o*.

— Taci din gură! strigă Felix.

Amara o vede pe Victoria făcându-se mică în fața furiei lui, deși nu e îndreptată împotriva ei. Felix se duce spre Amara și o prinde

de umeri, apropiindu-și fața de a ei.

— Tocmai ți-a salvat viața. Arată și tu un pic de recunoștință. Nu toate femeile sunt niște *târfe* fără inimă ca tine.

Îi dă drumul și o ia din nou în brațe pe Victoria, ca pentru a o proteja de Amara.

Amara nu așteaptă să fie dată afară și iese singură din cameră. Pe coridor, își simte picioarele nesigure. Reușește să ajungă în magazie și se prăbușește pe patul ei din saci aflat în colț. Calmul i se risipește. Se gândește la cana Cressei, la cioburile de pe jos. Cel din gâtul bărbatului, sângele. Sentimentele o copleșesc, întorcându-se ca un val și aducând groaza cu ele.

Strânge în mână sacii, simte cu degetele țesătura aspră și încearcă să se imagineze îngropându-și furia, ascunzând-o adânc. Nu vrea să simtă frica; nu vrea să simtă nimic. Mâine o să se vadă cu Rufus, o să fie cu el în casa frumoasă a Drusillei, o să râdă și o să vorbească despre casa lor. N-o să fie o femeie care aproape că a murit, care a fost ținută, neputincioasă, cu un cuțit la ochi. O să fie ca și cum nu s-ar fi întâmplat.

Calmul începe să i se aștearnă la loc în suflet, ca gheața din bazinul Balbinei. Amara scoate aerul din piept, își relaxează degetele și dă drumul pânzei. N-are nevoie s-o aline nimeni, nici Felix, nici altcineva. Poate depăși orice spaimă dacă încearcă destul de tare.

Nu se mișcă din magazie toată ziua. Ar trebui să scoată niște bani în plus pentru zilele în care plătește Rufus pentru ea, dar Felix nu insistă să iasă. Se lasă noaptea și ea stă tot încovrigată în același loc. Paris încearcă s-o întărească, închipuindu-și că e probabil geloasă pe Victoria, care a rămas peste noapte cu Felix, pe favorurile enorme pe care i le arată unei rivale stăpânul lor, dar Amara nu face decât să se uite în față, ca și cum nu l-ar fi auzit. Cumva, reușește să doarmă.

A doua zi dimineață, are tot senzația că visează. Se silește să coboare, stă cu Dido la băi, o ascultă cum îi povestește despre temerile ei legate de Ipstilla și Telethusa. E a doua oară că Egnatius le-a chemat pe spaniole, iar pe ele nu. Amara își dă seama ce necăjită e Dido, dar supărarea ei nu reușește să ajungă până la ea. Deși stau una lângă alta, parcă ar fi undeva, departe.

— Tu ești bine? o întreabă Dido. E din cauza lui Felix?

— Da, răspunde Amara.

Dido pare așa de îngrijorată, că Amarei îi vine să-i spună ce s-a întâmplat de fapt, s-o avertizeze să aibă grijă, dar n-o poate trăda pe Victoria. În plus, nu e o minciună. Felix e cauza. Dacă n-ar fi omorât-o pe Drauca, ea n-ar fi fost atacată. O roagă pe Dido să rămână pe lângă Britannica, susținând că e pentru Cressa, dar, în

realitate, fiindcă speră că britana poate s-o păzească și pe ea.

Când prietenele ei ies la agățat, Amara se întoarce să se ascundă în magazie. Nici dacă Felix îl taxează dublu pe Rufus azi, nu e în stare să se silească să agațe pe nimeni. Ideea să se apropie de un străin o duce înapoi în necropolă, la cuțit, la mâinile bărbatului pe gâtul ei. De unde să știe dacă nu vrea și vreunul dintre clienții ei s-o omoare?

Efortul depus toată ziua e așa de mare, că Philos îi observă tulburarea când vine s-o ia. După ce se îndepărtează de bordel, îi oferă brațul.

— Ai nevoie de o clipă? o întreabă. Doar să te aduni?

Amara încuviințează și se îndreaptă spre o zonă mai liberă a drumului, unde își sprijină spatele de zid.

— Ești în ordine, îi spune el. Știu că nu e ușor.

— Mulțumesc, răspunde ea, scoțând încet aerul din plămâni și încercând să scape de spaimă.

Se întoarce către Philos, iar în ochii lui cenușii nu vede decât bunătate. Căldura și apropierea lui sunt mângâietoare.

— Îi sunt foarte recunoscătoare lui Rufus.

— Știu, răspunde el. Și știu și cât de greu e. Am trecut și eu prin așa ceva.

Aruncă o privire în lungul străzii pe care au venit.

— Nu vreau să spun că am lucrat într-un bordel, adaugă el, coborând glasul. Dar nu cred că m-am simțit în siguranță nici măcar o singură clipă în tinerețe.

Amara îl strânge mai tare de braț.

— Nu trebuie să-mi spui. Înțeleg.

— Cine-ar vrea să fie sclav? Când ești tânăr, ți-o trag, iar când ești bătrân, ți-o trag mai departe.

— Totuși, Rufus ține la tine.

— Da, așa e, spune Philos și își mută privirea. Acum nu pot să mă plâng.

— Bărbatul care...

Amara se oprește, pentru că nu vrea să spună cuvântul, nu vrea să-l umilească pe Philos.

— N-a fost tatăl lui Rufus, nu?

— Nu, nu Hortensius. Pe el nu-l interesează băieții. Tatăl *lui*, pe de altă parte, era foarte interesat.

Amara se întreabă cât de bătrân e Philos, poate că are cu zece ani mai mult ca ea, poate puțin mai mult. Arată bine, își dă ea seama, deși până acum nu l-a remarcat din punctul ăsta de vedere. Când era tânăr, trebuie să fi fost de-a dreptul frumos. Ideea că a trăit cu spaimă, fără să poată să se apere, o înfurie. E și mai rău că bunicul lui Rufus era de vină.

— Cum e Hortensius?

Philos nu răspunde, iar Amara își dă seama că nu vrea să dea dovadă de lipsă de loialitate.

— Poți să ai încredere în mine, spune ea. Dar n-o să mă simt jignită dacă n-ai.

— Mi-aș dori să mă fi întrebat mai demult, răspunde Philos, trecându-și o mână peste față.

O privește, vădit chinuit de îndoială.

— N-ar trebui să-ți spun, dar Rufus îl aduce și pe el în seara asta. Ca să te cunoască. Ar fi trebuit să fie o surpriză. Hortensius a insistat ca Rufus să fie discret; vrea să te vadă „așa cum ești tu cu adevărat“, să te ia prin surprindere, cum s-ar spune.

— Ah, răspunde Amara, neplăcându-i tonul vocii lui. Presupun că vrea să-și supravegheze fiul.

— Dacă ai fi soția *mea*, spune Philos, luând-o prin surprindere că se poate referi la ea așa, nu te-aș lăsa singură cu el. Dacă aș avea vreo putere.

— O să am grijă, răspunde Amara, conștientă că încă îl ține de braț și că poate ar trebui să-i dea drumul. Mulțumesc.

***

Hortensius seamănă așa de tare cu băiatul lui, că Amara trebuie să se silească să nu se holbeze. Chiar și manierismele, gesturile exagerate așa de caracteristice lui Rufus sunt oglindite în taică-su. E recunoscătoare că la întâlnire e de față și Drusilla, că poate, din când în când, să-i mai atragă puțin atenția. Este singura diferență evidentă dintre tată și fiu. Dacă Rufus e blând și necinșta îi e străină, Hortensius pare viclean și calculat.

— Rufus îmi spune că l-ai ajutat pe amiral cu cercetările lui, îi spune el. Probabil că ai o educație foarte bună. Primul tău stăpân te-a învățat?

— Tata, răspunde Amara. Când eram liberă. Era medic în Atica.

— Ți-am spus deja, intervine Rufus, părând agitat.

Hortensius își aruncă mâinile în sus, invitând-o să râdă împreună cu el de fiu-său.

— Mi-ai spus că a fost concubină în Aphidnai!

— Asta a fost mai târziu, insistă Rufus.

— Nu-i nimic rău să fii concubină, spune Hortensius, întorcându-se către Drusilla și sărutându-i mâna.

Drusilla îi zâmbește, ca și cum ar fi fermecată. Însă Amara știe că e așa de pricepută să-și ascundă sentimentele, că putea să-și dorească să-l vadă pe Hortensius mort și el nu și-ar fi dat seama în veci.

— Deci tatăl tău era doctor. Și apoi ai fost *aruncată* în nenorocirea

asta și ai ajuns o târfă cu inima zdrobită. Așa e?

Amara înclină capul, pentru că nu-i place sarcasmul lui, chiar dacă e servit cu zâmbetul pe buze.

— Pari cam tânără ca să se fi plictisit de tine stăpânul tău.

— Soția lui nu era fericită.

— Dacă prostul nu-și putea controla femeile, e mai bine că ai plecat, spune Hortensius, de parcă Amara ar fi avut vreun cuvânt de spus atunci. Dansezi? Cânti la vreun instrument? Cu vocea?

— Ți-am spus..., începe Rufus.

— Dar o întreb *pe ea*.

— Tata m-a învățat...

— Ei, haide! o întrerupe Hortensius râzând. Știi că nu asta te-am întrebat. Sunt convins că taică-tu nu te-a învățat cum să dansezi în compania bărbaților. Cel puțin, dacă *era* doctor. Ce te-a învățat primul tău stăpân?

— Am învățat să cânt la liră acasă la tata, spune Amara, fără să ia în seamă insinuarea că ar minți. Apoi, când eram concubină, am învățat mai multe cântece de Sapho și alți poeți greci. Mi-am continuat educația muzicală în Pompeii.

— Educație muzicală! intervine Hortensius cu sprâncenele ridicate și amuzat. Măcar ai ceva spirit.

— Poate că ne-ai putea permite să cântăm pentru tine? întreabă Drusilla, cu tunica de mătase foșnind când se ridică.

Îl privește pieziș, ca și cum i s-ar părea că e irezistibil.

— De ce nu?

Hortensius se lasă pe spate pe canapea, uitându-se la ea.

Amara n-are lira la ea, dar Drusilla îi face semn spre harpă.

— O să interpretez *Imnul pentru Afrodita* al lui Sapho, șoptește ea. Dar cânti doar tu.

— Mulțumesc, răspunde Amara tot pe un ton scăzut, recunoscătoare că nu va trebui să concureze cu vocea mai bună a Drusillei.

Se leagănă pe muzică, folosind gesturile grațioase pe care le-a învățat acasă la Chremes, vărsându-și tot amarul în cântec. Când îl vede pe Hortensius privind-o și cântărind-o din ochi, se simte aproape ca înainte de Chremes, ca și cum toate multele schimbări din viața ei ca sclavă ar fi închis cercul și s-ar fi aflat din nou în punctul din care plecase. Se gândește la Philos. *Dacă ai fi soția mea, nu te-aș lăsa niciodată singură cu el*. Și Rufus privește, dând pe dinafară de mândrie. Ceea ce n-o liniștește. Cât o să treacă până o să înceapă s-o vadă cu ochii lui taică-su?

— Foarte bine, îi spune Hortensius lui Rufus când termină de cântat. Este încântătoare. Ai câștigat.

Se întoarce spre Amara.

— Dar tot nu înțeleg toată prostia asta despre închiriatul casei. Când te cumpără, poți să vii la reședința familiei.

— Te rog, tată, nu acum.

Rufus e roșu ca para focului și se uită neliniștit la Amara.

— Bine, bine. N-aveți decât să vă bucurați de povestea voastră de dragoste, răspunde Hortensius oftând.

Clatină din cap spre Drusilla și Amara.

— Băieții. Nu pot să-mi imaginez cum reușiți voi să vă descurcați cu ei.

— Rufus e cel mai bun om pe care l-am cunoscut, spune Amara.

— N-am nicio îndoială, zice Hortensius pufnind. În fine, bănuiesc că ar trebui să vă las să vă bucurați cu toții de o noapte de dragoste tinerească.

Se ridică toți, iar Hortensius se duce la Drusilla și o sărută.

— Încântat, ca întotdeauna.

Se întoarce spre Amara, însă în loc s-o sărute, își trece mâinile pe trupul ei, de parcă ar fi la piața de sclavi. Amara e așa de șocată, că nu poate scoate un sunet.

— Foarte bine.

Îi zâmbește, deși în priviri nu e nici urmă de căldură.

— Nu-i deloc o investiție proastă.

Se lasă tăcerea.

— N-ai de gând să mă conduci afară, băiete?

Rufus dă fuga și-l însoțește afară din încăpere, fără să se uite la Amara.

După ce ies bărbații, Drusilla face un semn să alunge deochiul.

— Ce-a vrut să spună? șuieră ea. Mi-ai spus că Rufus o să te elibereze!

— Așa a zis!

Amara tremură toată, dar Drusilla o ciupește de braț.

— Nu fi supărată! Nu! E prea important. Folosește-ți capul. Fă în așa fel încât să-i fie cât mai greu lui Rufus să nu facă ce-a promis, folosește-i vinovăția, orice. Nu-l poți lăsa să creadă că o să fi mulțumită ca sclavă!

Se dă un pas în spate când intră Rufus, zâmbind senină, ca și cum nu făcuseră decât un schimb de amabilități până atunci.

— Bag de seamă că sunt puțin obosită, spune ea, căscând. Sper că nu vă deranjează dacă vă las singuri.

O privesc pe Drusilla ieșind, cu un mers leneș ce nu pare deloc studiat, deși Amara știe că nu e cu niciun chip obosită.

— Cred că a mers destul de bine, spune Rufus și se apleacă s-o sărute.

Amara îl împinge.

— Ce-a vrut să spună, că aș putea veni la reședința familiei?

— Așa e el, răspunde Rufus. Știe despre casa pe care am închiriat-o. O să se răzgândească.

— Știe că o să mă eliberezi?

Rufus n-o privește, dar Amara vede cum se înroșește până în vârful urechilor.

— Ar fi așa de îngrozitor dacă n-aș face-o?

Îi ia ambele mâini și o aduce mai aproape de el.

— Am fi tot împreună. Tu n-ai mai fi la bordel; asta-i partea importantă, nu?

— Nu-mi vine să cred că nu înțelegi diferența, spune Amara, trăgându-și mâinile. De câte ori mi-ai spus că înțelegi ce greu mi-a fost să pierd totul în Aphidnai. M-am pierdut pe mine când am fost vândută. De ce să mă ții ca sclavă, dacă îți stă în putere să mă eliberezi? De ce?

— Nu-i așa de simplu. Tata nu-i încântat de idee. Nu știu dacă-l pot sfida aici.

Rufus se așază greoi pe canapea.

— Să te eliberez... Ar trebui să-ți dau numele familiei. Care nu-mi aparține doar mie.

Amara se așază lângă el. Încă simte mâinile lui Hortensius pe trupul ei. Se gândește la Philos, la Chremes, la tot ce li se întâmplă sclavilor care devin obiecte familiare în casele stăpânilor. Rufus o cuprinde cu brațele și o sărută ușor pe frunte, pe obraz, pe buze.

— Îți promit că, dacă ești a mea, n-o să las pe nimeni să-ți facă rău. Promit.

Cine urăște viața, disprețuiește lesne zeul.

Inscripție din Pompeii

Victoria și Amara așteaptă în dormitorul lui Felix. Niciuna dintre ele nu-și închipuie că au fost chemate pentru sex. Victoria stă cu picioarele încrucișate pe pat, ca și cum acolo ar fi locul ei, dar Amara nu vrea să-l atingă, nu vrea să-și aducă aminte noaptea pe care a petrecut-o cu Felix, așa că se cocoată pe un scaun fără spătar.

— E vorba de Simo, nu? întreabă Victoria în șoaptă. Asta trebuie să fie.

— Credeam că o să se ocupe singur, răspunde Amara. Nu văd de ce ar avea nevoie de vreuna dintre noi.

— Mi-a zis că i-am salvat viața și lui, nu doar ție. Nu s-a mai purtat niciodată așa cu mine.

Pare îmbătată de iubire, fără să-și dea seama că devotamentul brusc al lui Felix este foarte probabil să fie în egală măsură manipulator și autentic. Un rol de încălzire pentru ce treabă cumplită le-a rezervat acum amândurora.

— A zis că nicio femeie nu i-a arătat o loialitate mai mare ca mine.

Amara se gândește la propria înșelătorie, la împrumutul pentru Balbina, la planurile făcute cu Rufus. E de neînchipuit de ce ar vrea cineva să fie loial unui stăpân, cu atât mai mult lui Felix. Încearcă să nu lase prostia Victoriei s-o înfurie.

— Ar trebui să-ți fie recunoscător, spune ea. Dacă ar avea vreo urmă de bun-simț, te-ar elibera pentru ce-ai făcut.

Victoria se schimbă la față, iar Amara aproape regretă că a fost rachiunoasă. Știu amândouă că n-o să se întâmple așa ceva.

Felix deschide ușa, iar Amara tresare, sperând că n-a stat să asculte, dar el pare absent. Nu pierde vremea cu saluturi.

— Nu mai putem pierde vremea, le spune și se așază pe pat lângă Victoria. Simo o fi renunțat să-și mai aștepte omul. Trebuie să lovim acum, înaintea lui. Să ne asigurăm că e terminat.

— Ce vrei să facem? întreabă Victoria, de parcă își dorește să i se ceară să înfrunte pericolul.

— Niște prieteni de-ai mei o să se ocupe de tavernă. Și de Simo. Voi două vreau să fiți o distragere și să supravegheați.

— Să supraveghem ce? întreabă Amara.

— O să fie și Paris, spune Felix fără să-i ia în seamă întrebarea.

Simo nu-l cunoaște la fel de bine ca pe Thraso sau Gallus.

— Paris știe despre necropolă?

— Nu. Nu știe nimeni, răspunde Felix. E mai sigur așa.

Victoria îl privește recunoscătoare, iar el își pune o mână pe genunchiul ei.

— O să trebuiască să purtați văluri. Agățați niște bărbați peste drum de tavernă; ar trebui să distragă atenția.

— Vrei să ne-o tragem în stradă? Întreabă Amara. Singure? Fără protecție?

— O să fie Paris prin preajmă.

— Dar n-o să fie acolo ca să aibă grijă de noi, nu? protestează Amara. O să supravegheze barul.

— O să fiți două, spune Felix. Nu văd care-i problema.

— Ce-o să faci cu barul? Nu vreau să merg dacă nu știm.

Felix își pierde răbdarea.

— Nu-ți da nimeni de ales! strigă la ea. De când îmi spui tu mie ce să fac? Dacă vreau să te vând pe strada aia nenorocită sau în bordel, nu-i locul tău să protestezi.

— Te rog, spune Victoria, privind-o rugător. Te rog, trebuie. Dacă ne atacă iar Simo?

Amara se uită la ei, cum stau unul lângă altul, ca un cuplu căsătorit, uniți împotriva sa. Se gândește la tot ce-i datorează Victoriei și știe că n-are nicio cale de scăpare, nici dacă n-ar fi legată de Felix. Încuviințează.

— Mai bine rămâneți sus până diseară, spune Felix.

Se uită de la una la cealaltă, cu o expresie vicleană.

— Poți să te duci în magazie acum, îi zice Amarei. Lasă-ne.

Amara iese în grabă, pentru că nu vrea să-l vadă pe Felix împingând-o pe Victoria în pat, și închide ușa. Paris e pe balcon, unde freacă podeaua cu vădit mai multă energie ca de obicei. Amara încearcă să-i facă loc, dar el o oprește, cu chipul îngust plin de nerăbdare.

— Ți-a zis Felix? întreabă el ridicându-se în picioare și uitându-se în sus și-n jos pe coridor. Ți-a zis că mă trimite *pe mine* cu o treabă? Nu pe Thraso. Nu pe Gallus. Pe mine.

Amara încuviințează. Se gândește la raționamentul lui Felix, că Paris iese mai puțin în evidență. Fără îndoială că e și mai simplu de sacrificat. Nu ține prea tare la colegul ei de cameră, dar știe și că nefericitul fiu al Fabiei o să fie singurul responsabil pentru siguranța ei în seara asta.

— Ți-am spus că o să înceapă să te folosească mai mult, îi răspunde, încercând să-l flateze. Ți-a dat o treabă foarte importantă.

— O să trebuiască să faceți amândouă ce zic eu, spune el, neștiind

sigur dacă Amara nu-și bate joc de el. Eu sunt șeful; eu o să fiu responsabil.

— Sigur că da.

Amara își înclină ușor capul ca să-i arate că înțelege. Paris înghite în sec, aruncând o privire spre camera lui Felix, iar ea își dă seama că, dincolo de bravadă, băiatului îi e și teamă.

— Totuși, n-o să trebuiască să faci nimic ce o să regreti, spune ea, gândindu-se la Fabia, la tot ce înseamnă Paris pentru mama lui. Nu trebuie să te pui în calea pericolului.

Paris se îndreaptă ca să pară și mai înalt și își trage umerii în spate ca Gallus.

— Pentru asta m-am născut, răspunde el. N-ai cum să înțelegi. Nu ești decât o femeie.

Ziua trece greu, dar Amara tot ar vrea să fie și mai lungă, își dorește să nu se mai lase întunericul. Nu e sigură ce anume a pus la cale Felix pentru Simo, dar știe că probabil are de gând să-l omoare. Cum altfel ar putea să pună capăt vrajbei? Amara se gândește ce puțin a mai rămas până o să plece de-aici; Saturnalia e peste doar câteva zile. Nu poate să moară *acum*, când scăparea e garantată. Se gândește să încerce să-i trimită clandestin un mesaj lui Rufus, sau chiar lui Philos, să-l implore pe unul dintre ei să vină și s-o ia. Dar în cine să aibă încredere să-l ducă? Ar vedea-o Paris dacă ar încerca să se strecoare afară. Și furia lui Felix ar fi cumplită.

Victoria e cea care vine în cele din urmă s-o ia din magazie. E înfășurată într-un văl, ca o femeie măritată.

Deși arată mai mult a giulgiu. Inima Amarei începe să bată mai repede de teamă.

— Nu cred că ar trebui să mergem, spune ea, nevrând să atingă vălul pe care i-l întinde Victoria. Dacă ne recunoaște cineva de la barul lui Simo? Dacă ies Maria sau Attice?

— Mi-a promis că o să fim în siguranță, răspunde Victoria, aruncând vălul peste capul Amarei. Și oricum, avem de ales? Hai să mergem și să terminăm odată.

— Dar Simo n-o să supravegheze bordelul? N-o să ne vadă vreunul dintre spionii lui că plecăm așa?

— E Paris în fața ușii, spune Victoria, făcându-și de lucru cu vălul, ca să se asigure că Amara e acoperită cum se cuvine. O să verifice dacă e liber și după aia o să deschidă. Felix zice că atunci când va veni vremea, plecăm cât de repede putem, mergem spre fântâna de la colț și după aia pe la intrarea din spate a barului lui Simo.

Amara se întreabă dacă Victoria e încântată că se bucură de încrederea lui Felix. Gândul o face ranchiunoasă. E nevoită să-și aducă singură aminte că îi datorează viața prietenei ei, chiar dacă Victoria o silește acum să și-o riște din nou.

Pe stradă e întuneric, și e și mai rău din cauza țesăturii de pe față, care filtrează lumina slabă ce a mai rămas. Merg încet, bâjbâind cu mâinile sprijinite de zid. Paris ar trebui să vină în urma lor, dar nu se vede nici urmă de el sau de felinarul cu care să lumineze drumul. Ocolesc un grup mic aflat la fântână și reușesc cumva să nu atragă atenția, după care se îndreaptă către o parte mai puțin familiară a orașului.

— Nici măcar nu știu exact unde e barul, șoptește Amara. Nu știu unde mergem!

— Felix mi-a spus de câteva ori care-i drumul, răspunde Victoria. Sunt sigură că știu cum să ajungem. Și nici nu e musai să stăm de veghe; suntem mai mult o distragere.

— Și asta nu-i mai rău?

Victoria nu răspunde.

Taverna lui Simo e împrejmuată de felinare. Un Priapus de bronz atârnat pe zid aruncă o strălucire slabă peste ușă. Probabil că Simo a reparat totul după atacul de data trecută al lui Felix. Pare plin, iar câțiva băutori stau în picioare în stradă, în pofida frigului. Amara își dă seama că îi e prea frică să se mai apropie.

— *Haide*, șuieră Victoria și o trage de braț. Hai să terminăm treaba și să mergem acasă.

Stau împreună, adăpostite într-o mică arcadă peste drum. După miros, Amara bănuiește că nu sunt primele târfe care au lucrat aici. Victoria își trage toga și mantia în sus și își arată picioarele goale și, după o clipă, face și Amara la fel. La început, nu bagă nimeni de seamă, apoi le zăresc câțiva dintre băutori, care arată cu degetul și râd. Doi bărbați traversează spre ele.

— Ce-i cu fețele acoperite? întreabă unul dintre ei. Prea urâte să le vezi?

Amara face un pas în spate. Amândoi bărbații duhnesc a alcool.

— Suntem căsătorite, răspunde Victoria pe ton plângăreț. Trebuie să ne hrănim copiii.

— Așa spun toate femeile, ripostează bărbatul, trăgându-i și mai sus mantia.

Traversează și un al treilea bărbat, care se oprește să vadă ce se petrece.

— Lăsați-mi și mie.

Amara recunoaște vocea. Mijește ochii să vadă prin țesătura vălului. E bărbatul cu cicatrice albă pe care l-a văzut la Palestra cu Felix și apoi la bar. Acesta se întoarce și străbate strada, pălăvrăgind cu ceilalți bărbați rămași afară și arătând spre femei, pe care le încurajează să treacă la treabă. Se aud râsete. Băutorii traversează și le înconjoară, bătându-și joc de ele și strigându-le încurajări. Amara începe să intre în panică.

Unul dintre bărbați a lipit-o deja cu spatele de zid și trage hainele de pe ea. Amara se uită peste umărul lui și încearcă să vadă printre fețele privitorilor care hohotesc. Totul e cenușiu și distorsionat prin țesătură. Bărbatul cu cicatrice albă stă singur în fața barului lui Simo. Îl vede cum se întinde, dă jos Priapusul și aprinde rapid o torță de la flacăra lui. Începe să dea foc structurii de lemn a clădirii, după care așteaptă o clipă să vadă dacă se aprinde. Apoi aruncă felinarul prin ușă și fuge în josul străzii.

La început, bărbații care o înconjoară nu sunt distrași de zgomot. Apoi clienții încep să iasă din bar ținând și arătând spre casa în flăcări. Bețivii încep în sfârșit să-și dea seama ce se petrece. Bărbatul care o apasă de zidul de piatră e tras de-acolo de un prieten, iar furia lui că a fost întrerupt se transformă repede în panică. Victoria și Amara rămân singure când agresorii lor se împărăștie și sporesc haosul.

— Ar trebui să plecăm acum, spune Amara. Repede!

— Felix mi-a cerut să mă asigur că Paris și-a terminat treaba, răspunde Victoria, prinzând-o de braț ca s-o împiedice să fugă. Simo nu poate să scape cu viață de-aici.

Amara se simte prinsă în capcană, prea înspăimântată să fugă orbește de una singură, dar chiar mai îngrozită să rămână pe loc. Se agață de Victoria. Se cuibăresc în deschizătura arcadei și privesc. În lumina flăcărilor, mulțimea de bărbați care țipă e mai mult o piedică decât un ajutor. Unii vin în fugă cu apă adusă de la cea mai apropiată fântână, dar câteva găleți n-au cum să salveze barul. Mai observă un chip familiar, bărbatul cu față de nevăstuică; unul dintre oamenii de pază ai lui Felix. E și Paris acolo. I-ar recunoaște silueta slăbănoagă oriunde, chiar și cu gluga trasă pe cap. Stau amândoi în apropierea ușii, arătând ca niște gură-cască, dar, fără îndoială, verificând cine iese. Probabil că deja nu mai e aproape nimeni înăuntru, iar vuietul flăcărilor devine tot mai puternic și căldura este înăbușitoare, chiar și pe cealaltă parte a drumului.

Amara nu l-a mai văzut niciodată pe Simo, dar știe că el trebuie să fie după cum fac un pas înainte Paris și celălalt bărbat. Tușește, aproape îndoit de mijloc din cauza fumului. Paris îl prinde, ca pentru a-l ajuta, dar în scurt timp Simo se prăbușește în brațele lui. Paris îl așază cu blândețe pe jos. Vin în grabă și alții. Paris se trage înapoi, până ajunge la marginea mulțimii. Apoi se întoarce și pornește cu pas grăbit în direcția fântânii.

— Trebuie să plecăm acum, spune Amara. Probabil că l-a înjunghiat. O să fie tot mai rău.

Nu fug, ci merg cât de repede îndrăznesc. De-acum au ieșit în stradă și oamenii din casele din apropiere și încearcă să împiedice focul să se întindă. O femeie țipă dintr-o cameră aflată la etaj.

Scântele se învârtesc în dogoare, iar Amara se teme că le-ar putea lua foc mantiile. Apoi se aude un zgomot ca de tunet, un pocnet cumplit, când se prăbușește acoperișul barului și flăcările o iau în sus. Se uită îngrozită la infernul din spate. Nimeni care se mai afla înăuntru n-are cum să fi supraviețuit.

Victoria o trage de braț și merg mai departe, lăsând în urmă lumina și zgomotele și strecurându-se din nou în beznă.

Noi doi am fost aici, dragi prieteni pentru totdeauna

Inscripție din Pompeii

Felix o ține pe Victoria sus după incendiu și o mută în camera lui. O recompensă pentru că l-a ajutat să-l omoare pe Simo. Abia dacă bagă de seamă rolul Amarei. Dar ea își spune că n-are importanță, că indiferența lui nu poate să-i facă rău dacă-l urăște. Mai greu îi e s-o vadă pe Victoria, să vadă cum se deschide ca o floare care și-a găsit în sfârșit soarele. Dimineața, Amara o aude cântând pentru Felix, își imaginează cum stă probabil în brațele lui, cum îl privește, cum revarsă toată dragostea din inima ei. Gândul o înfurie.

Amarei îi e mai ușor decât și-a imaginat să nu le spună nimic celorlalte despre ce s-a petrecut. Când merg împreună la băi, inventează o minciună despre cum se ducea împreună cu Victoria să se ocupe de clienți într-un bar și e surprinsă de cât de repede îi iese minciuna de pe buze.

Chiar dacă nu i-a fost așa de ușor să mintă, povestea cu barul e curând uitată, îngropată de bârfa mult mai interesantă că Felix pare s-o fi ales pe Victoria ca un fel de *nevastă*.

Când vestea despre moartea lui Simo ajunge în sfârșit la ele prin Gallus, Amara tot nu trădează nimic, mimând șocul pe măsura celorlalte. Dar, deși reușește să-și îngroape sentimentele ziua, noaptea se chinuie să doarmă, inima îi bate nebunește și e încordată toată de spaimă. Trupul îi re trăiește groaza pe care mintea nu o poate trăi. Știe că și Paris suferă; îl aude plângând în întuneric. Dar dimineața refuză întotdeauna să stea de vorbă cu ea. Orice vinovăție simte, e clar hotărât s-o îngroape.

În a treia zi după incendiu, Felix trimite după ea. Îl urmează pe Paris până în camera de lucru a stăpânului lor și așteaptă să închidă ușa. Victoria e cocoțată în poala lui Felix la masa de lucru, cu brațele pe după gâtul lui. Le coboară stânjenită imediat ce intră Amara, iar Amara o iubește pentru asta, fiindcă știe că Victoria nu vrea s-o facă să se simtă lipsită de importanță.

— A venit vremea să te întorci la bordel, spune Felix.

Amara își lasă capul în jos și dă să iasă, dar Felix o oprește.

— Nu tu, spune el. A venit vremea să pleci *tu*.

O dă jos pe Victoria de pe genunchi, iar ea se prinde de masă, abia reușind să nu cadă pe podea. Preț de o clipă, amândouă

femeile cred că Felix glumește. Apoi își dau seama că nu e cu putință.

Amara știe că ceva s-a rupt în Victoria; i se vede pe chip. Nu se milogește și nici măcar nu-și ia la revedere. Se întoarce și iese din cameră, cu ochii uscați, fără să-i bage în seamă pe niciunul dintre ei.

După ce pleacă, Amara și Felix rămân uitându-se unul la altul.

— Mi-ai lipsit, îi spune el.

Amara nu e în stare să răspundă. Pentru prima dată de când îl cunoaște, simte că Felix nu știe ce vrea să spună. Face semn spre un teanc de tăblițe îngrămădite pe măsuta ei veche.

— Pe cine mai am să-mi țină catastifele?

Amara se așază, tot fără să scoată un sunet, și desface prima tăbliță.

Până în ajunul Saturnaliei, Rufus tot nu i-a spus când o s-o cumpere. Încordarea așteptării și îngrijorarea sunt așa de mari, că-i e teamă că o să cedeze și o să-l implore data viitoare când îl vede. Știe că nu s-ar da înapoi să se înjosească oricât, dacă asta înseamnă să scape de Felix. Chiar și o viață sub același acoperiș cu Hortensius.

Stă la masă la Vrabia și bea cu prietenele ei, în timp ce discută ce daruri își pot permite. Tot orașul e în fierbere, iar vânzătorii de pe stradă umplu trotuarele, încercând să mai vândă niște zorzoane înainte să înceapă festivalul.

— Abia aștept să văd ce mi-a cumpărat Gallus! strigă Beronice, pupând-o zgomotos pe Dido pe obraz.

A băut mai mult vin ca de obicei.

— Trei zile întregi cu el! Ah! Numai gândește-te!

— Încă o noapte și după aia putem să scăpăm o vreme de clienți, spune Dido oftând. Cumpărăm ceva pentru Britannica? Așa ar trebui.

— Nu face nimic, pufnește Ipstilla.

— Țasta nu-i chiar spiritul Saturnaliei, răspunde Beronice încruntându-se. Nu mă deranjează să contribui. Deși nu știu ce i-ar plăcea.

Un cuțit, probabil, își spune Amara. Dar nu face propunerea și cu voce tare.

— Mie îmi luați ceva, fetelor? strigă Zoskales din spatele tejghelei.

E într-o dispoziție foarte bună, fără îndoială gândindu-se și el la o zi fără clienți.

— O sărutare, dacă ai noroc! țipă Beronice.

Toată lumea râde, în afară de Victoria, iar Beronice observă tăcerea ei.

— Poate îți ia Felix ceva, spune ea cu blândețe.

Chiar dacă Victoria a sâcâit-o fără încetare în ultimul an în legătură cu Gallus, Beronice i-a fost alături prietenei sale cât a putut de mult în suferința ei. *Poți să-ți închipui*, îi spusese ea Amarei după ce Victoria se întorsese în bordel, *ce dureros e să te gândești că un bărbat o să te ia de nevastă și după aia te trimite să-ți faci bagajul! Ce mizerie!*

— Întotdeauna ne dă câte un denar, răspunde Victoria. Oricum, nu-mi pasă. Ducă-se naibii.

— Cum să facem? o întreabă Amara pe Beronice. Dido și cu mine putem să cumpărăm pentru tine, Britannica și Victoria, iar tu și Victoria să cumpărați pentru Dido și pentru mine.

Se întoarce spre spaniole.

— Voi două vreți să cumpărați una pentru alta sau preferați o surpriză?

— Cumpărăm, răspunde Telethusa apăsât, uitându-se chiorâș la mărgелеle ieftine de lemn, cadoul ei simbolic de la Rufus.

E clar că n-are încredere în gustul celorlalte.

— Nu mai mult de cinci sesterți fiecare, spune Beronice. Hai să n-o luăm razna. Și împărțim costul după aia.

Își termină vinul fără să se grăbească, apoi pleacă la târguieli. Amara și Dido se îndreaptă spre For.

— Oare ce și-ar *dori* Britannica? întreabă Dido. N-o să vrea mărgеле sau ceva drăguț.

— Cred că am o idee, răspunde Amara. E un negustor care vinde amulete cu sângele gladiatorilor. Ca să ai curajul lor.

Durează o vreme până îl găesc; probabil că s-a mutat de când l-a văzut Amara ultima dată. E greu să înaintezi prin aglomerație; peste tot, lumea se îmbulzește la tarabe și se târguiește zgomotos pentru un preț mai bun. Pare că tot orașul a lăsat cumpăraturile cadourilor pentru ultima clipă. În cele din urmă, Amara îl zărește pe bărbatul cu trofee de lăsințe, tot soiul de obiecte îmbibate în sângele gladiatorilor uciși în arenă. Au diverse prețuri, în funcție de cât de faimos era mortul. Femeile își permit doar un luptător necunoscut, ucis la prima apariție, deși Amara încearcă să se târguiască pentru ceva mai bun. Amuleta de piele pe care o aleg n-are nimic frumos: are doar o spadă scoasă din teacă scrijelită pe ea. Amara bănuiește că Britannicăi o să-i placă.

Entuziasmul lor pentru târguieli s-a epuizat cât s-au plimbat de colo-colo în căutarea negustorului de amulete, dar măcar pentru celelalte e mai ușor de găsit un cadou. O agrafă ieftină pentru Victoria, niște mărgеле de gleznă pentru Beronice.

— Mă bucur mult că te cumpără Rufus, spune Dido când pornesc spre casă. Dar o să-mi fie tare dor de tine.

— Nu sunt sigură că o să mă cumpere, răspunde Amara. Nu mi-a

spus când. Nu înțeleg de ce n-a făcut-o deja sau dacă într-adevăr are de gând să mă cumpere.

— Poate că vrea să facă un gest spectaculos în timpul festivalului, spune Dido, luând-o de braț. Ar fi genul lui.

Dido e tare bună, vrând s-o liniștească, dar Amara își dă seama că e necăjită. Se detestă că n-a fost mai atentă; ar fi trebuit să aibă mai multă grijă de sentimentele lui Dido în ultimele zile. Ea ar fi fost disperată dacă rolurile ar fi fost inversate.

— O să fac tot ce pot ca să te scot și pe tine, spune ea. Orice. Promit. Te iubesc. Însămni totul pentru mine.

— Și eu te iubesc, răspunde Dido, cât pe ce să izbucnească în lacrimi.

Dido e singura căreia Amara i-a povestit despre planurile ei, dar nici măcar ea nu știe unde e noua casă. Amara și-a făcut griji să nu fie urmărite, dar acum își dă seama că așa Dido n-are cum s-o găsească, n-are cum să-i lase un mesaj.

— Vrei să știi unde e? Casa, vreau să zic, spune ea cu glas scăzut, deși e puțin probabil să le asculte cineva. Atunci, dacă Rufus se ține de cuvânt, poți să vii în vizită.

Dido încuviințează.

Merg una în spatele celeilalte, Amara în față, străbătând orașul. Își aduce aminte când a dus-o Philos prima dată acolo; n-a făcut niciodată drumul la lumina zilei. Chiar și în ajunul Saturnaliei e destul de liniște. Să stea aici o să fie o mare schimbare față de răspântia gălăgioasă de la bordel. Gândul evadării îi aduce un val de entuziasm și, când se opresc în fața clădirii înalte cu arcada ușii aurită, se trezește crezând că viața ar putea fi blândă până la urmă. Bate în ușa de lemn, fără să se aștepte să răspundă cineva, dar îi deschide ușa Philos. E uluit s-o vadă.

— Intră! exclamă el, grăbindu-le pe amândouă să intre și închizând ușa în urma lor. S-a întâmplat ceva? Ești bine?

— Voiam să știe și Dido unde să mă găsească, spune Amara. Dacă Rufus chiar vrea să stau aici.

Philos face un semn spre atriumul din spatele lui. Vitalio trece clătinându-se cu o masă.

— Cred că poți să vezi că vrea. N-a zis nimic?

Amara clatină din cap.

— Nu-mi place să-mi iau libertăți.

— N-ai de ce să-ți faci griji, răspunde Philos. E hotărât să te cumpere. Nu-ți face griji.

— Ți-am spus eu că totul o să fie bine, spune Dido zâmbindu-i. Și uite ce casă frumoasă!

Vitalio se întoarce în atrium, acum eliberat de povară, și se strâmbă la Amara.

— Hai să vedem cât rămâne *asta*, strigă el, tropăind în sus pe scări.

Amara se uită în urma lui.

— Ce vrea să spună?

— Of, nimic. Îl știi pe Vitalio; întotdeauna e prost dispus.

Philos zâmbește, dar pare stingherit. Ieșirea lui Vitalio a fost prea aprinsă ca să fie *asta* explicația și o știu cu toții.

— Nu, spune Amara, simțindu-se agitată. A vrut să spună ceva anume. Ce voia să zică? Te rog, spune-mi. Te rog.

Philos nu o privește în ochi.

— Rufus a ținut o vreme la fata lui Vitalio.

— *Fata* lui? Face și ea parte din gospodărie?

Dido o prinde de mână pe Amara, încercând s-o ducă de-acolo, s-o liniștească, dar Amara se scutură.

— *Spune-mi*.

Se uită fix la Philos, încercând să-l convingă să se supună, iar tristețea din ochii lui cenușii o umple de spaimă.

— Ai văzut-o de câteva ori. E Faustilla, fata care servește.

La început, Amara nu-și poate da seama la cine se referă, pentru că singura slujnică de care-și amintește e o fată tânără care nu vorbește niciodată.

— Dar nu poate fi fata pe care am cunoscut-o; e prea *tânără*, spune ea. Și Rufus nu pare s-o bage în seamă niciodată. De câteva ori a fost acolo chiar când...

Amara își duce mâna la gură, prea șocată să continue. Dido își pune brațul în jurul ei, iar de data *asta* Amara n-o dă deoparte.

— Rufus nu e diferit de tinerii din clasa lui, spune Philos, părând să-i ia un pic apărarea stăpânului lui. Știi că *toți* se culcă cu sclavele lor. Orice s-ar fi întâmplat între ei n-a avut niciodată vreo legătură cu sentimentele lui pentru tine.

— Nu de-asta sunt supărată! izbucnește Amara, deși e o minciună, pentru că a crezut că Rufus e altfel.

Se gândește la zâmbetul lui dezarmant, la felul cum a părut întotdeauna încântător de sincer. Cum îi spune că o iubește.

— Sunt tristă pentru fată, insistă ea. Nu-i de mirare că Vitalio mă urăște. Fata lui trebuie s-o servească pe femeia care i-a luat locul. L-a iubit?

Philos nu răspunde, dar nici nu e nevoie.

— *Sigur* că l-a iubit. Probabil a crezut că e cel mai blând bărbat pe care l-a cunoscut.

Amara se gândește cum o tratează Felix pe Victoria, la cruzimea lui deliberată. Dar Rufus nu e mai puțin crud cu Faustilla, chiar dacă nu vrea să fie.

— Măcar se terminase între ei când m-a cunoscut Rufus?

— Amara, spune Philos cu glas scăzut, ține minte doar că trebuie să te împaci cu răspunsurile mele. Și eu la fel.

— Încă se mai culcă cu ea, zice ea, înțelegând. Sigur că da. Probabil crezi că sunt o tâmpită.

— Nu cred așa ceva.

Philos are chipul inexpresiv prudent al sclavului care e obișnuit să-și ascundă sentimentele. Amara își aduce aminte ce i-a zis când erau singuri. *Când ești tânăr, ți-o trag; când ești bătrân, ți-o trag mai departe.*

— Ei bine, îi spune ea lui Dido cu veselie prefăcută. Nu i-a închiriat o casă. Așa că să sperăm că am *un pic* de timp la dispoziție înainte să ajung să-i servesc vin următoarei amante.

— Gândește-te la Felix, îi răspunde Dido. Gândește-te că aici o să fii mult mai în siguranță. E un paradis prin comparație.

— Are dreptate, spune Philos, dornic să repare răul făcut. Și chiar cred că te iubește. Nu l-am văzut *niciodată* așa de atras de o altă femeie. Nici pe departe.

Amara se gândește la Hortensius, cum a jignit-o, cum a insultat-o, iar Rufus n-a spus nimic.

— Dragostea unui stăpân pentru sclava lui, spune ea uitându-se la Philos, care tresare în fața amărăciunii din glasul ei. Presupun că pe mai mult de-atât nu poate spera niciunul dintre noi să-și clădească viața.

Camera de lucru a lui Felix e aglomerată, toată adunătura lui de târfe și huligani stând pe tot felul de taburete și pături și prezentând cea mai bizară familie din Pompeii. Felix stă pe masa lui de lucru ca un improbabil pater familias, în timp ce Thraso și Gallus îi servesc pe Paris și pe femei cu turte dulci și vin. În adevăratul spirit al Saturnaliei, Felix ar trebui să fie cel care servește pe toată lumea, dar nu pune nimeni în discuție îndepărtarea lui de tradiție.

— Mai vreau una, poate chiar două! anunță Fabia, scotocind în coșul lui Gallus după o porție mai mare.

Acesta oftează, dar nu-i dă deoparte brațele slăbănoage.

— Ajunge! se răstește Paris.

Fabia se dă înapoi în fața fiului ei, lăsând să-i scape a cincea turtă înapoi în coș.

— Poartă-te frumos cu mă-ta, spune Felix. Nu ești în stare să nu fii nemernic măcar o zi pe an?

Roșu ca racul, Paris îi dă înapoi Fabiei turta pe care a scăpat-o. Apoi se ridică și se duce să stea în cealaltă parte a camerei.

— Cadouri! spune Ipstilla, bătând din palme. Acum vin cadouri, da?

Suportă toți spectacolul lui Felix cu împărțirea darurilor, trecând de la unul la altul o pungă cu bani și luând fiecare câte un denar. Felix se plictisește repede și dă din mână să întrerupă mulțumirile. Până îi vine și Amarei rândul, Felix nici nu se mai uită. Amara stă într-un colț cu Dido și e prea agitată ca să mănânce dulciuri. I-a spus lui Philos că toată lumea de la bordel se duce în For după-masă. Nu se poate relaxa, tot întrebându-se dacă azi o să fie ziua când o cumpără Rufus. Se așteaptă din clipă în clipă să audă o bătaie în ușă, temându-se la gândul că n-o să se întâmple așa.

— Și acum, restul! spune Beronice și scoate un pachetel cu daruri, toate învelite într-o pătură.

E îmbujorată de la vin și pare de departe cea mai fericită din încăpere. Gallus stă lângă ea, apropiindu-se cât de mult e cu putință, copilăros în nerăbdarea lui. Poate că până la urmă chiar o iubește, își spune Amara. Sau poate că nu vrea decât un dar.

— Nu încă! Nu fi lacom! îl apostrofează Beronice și îl sărută.

Amara aruncă o privire spre Felix, dar acesta pare cu totul neinteresat de manifestarea de afecțiune. Își aduce aminte ce-a spus Cressa la Vinalia, că pe stăpân nu-l deranjează niciodată o poveste de dragoste care-i ține supuși pe sclavi. Gândul la prietena ei moartă și la viața ei scurtă și brutală îi apasă inima.

— Bine, ăsta-i al tău, Fabia, spune Beronice, dându-i femeii câteva monede învelite într-o cârpă.

Au hotărât că femeia săracă lipită ar prefera cinci sesterți decât vreun zorzon prea scump.

— ăsta-i al tău, ăsta-i pentru tine...

Beronice dă și celelalte daruri, bucurându-se de rolul pe care-l are.

Amara își despachetează cadoul învelit într-o bucată de pânză. E o agrafă ieftină, nu foarte diferită de cea pe care a cumpărat-o împreună cu Dido pentru Victoria. Dido primește una la fel. Britannica privește încruntată pandantivul ei, legănându-l între degete.

— A fost cufundat în sângele unui gladiator, al unui luptător, ca să-ți dea putere, îi explică Amara.

Știe că Britannica a înțeles, chiar dacă nu-i mulțumește și nici măcar nu se uită la ea. Britana și-l pune la gât și-l ascunde sub togă, ducându-și mâna la piept. Apoi privirea i se îndreaptă spre Amara și Dido. Dă aproape imperceptibil din cap spre ele.

Bărbații și-au cumpărat toți unii altora vin de calitate, mai scump decât soiul îndulcit pe care l-au primit femeile. Thraso îl toarnă, punând o porție deosebit de generoasă în butelca lui. Amara simte un ghimpe de remușcare când își dă seama că l-au uitat cu toții pe Paris. Stă puțin mai departe de ceilalți și și-a cuprins genunchii cu brațele, iar pe chip i se citește dezamăgirea. Fabia îi face semn din cealaltă parte a încăperii, arătându-i că poate să ia el cei cinci sesterți ai ei. Paris n-o bagă în seamă. Ca de obicei, nu atenția mamei și-o dorește. Gallus îi dă un ghiont lui Thraso când îi mai toarnă vin, arătând spre sclavul uitat.

— Dar chiar o fi bărbat? întreabă Thraso. Nu putea să-i fi dat vreuna dintre fete o agrafă sau așa ceva?

Râde pe seama lui Paris, așteptându-se în mod clar să i se alăture și Felix. Șeful lor nu zâmbește când aude gluma.

— Dați-i băiatului niște vin, spune el. Și l-a câștigat anul ăsta.

Gallus se așază la loc lângă Beronice și-i dă un sărut scurt.

— Asta-i pentru tine, spune el întinzându-i un pachet.

Beronice îl ia, iar Gallus rămâne aplecat deasupra ei, stându-i în cale, aproape despachetând el darul, entuziasmat să-i vadă reacția.

Beronice icnește.

— E superb!

Ridică mâna, ca să vadă toată lumea. E un pandantiv cu camee, micuț, însă tot e de departe cel mai scump dar pe care l-a oferit cineva.

— Ah, te iubesc! exclamă Beronice, aruncându-și brațele pe după gâtul lui.

Apoi se trage înapoi.

— Și eu nu ți-am luat decât o pomadă!

Victoria e prinsă în capcană, pentru că stă lângă cei doi iubiți care se sărută acum zgomotos. Coboară privirea, cu umerii lăsați. Toată bătaia ei de joc, și Gallus a făcut pentru Beronice mai mult decât și-ar fi imaginat vreodată cineva. Felix coboară de pe masa de lucru și se lasă pe vine lângă ea.

— Pentru târfa mea preferată, spune el și-i întinde Victoriei un pachet.

Victoria se uită la el, cu privirea plină de speranță, apoi desface pachetul. E un șirag de mărgele de lemn. Ridică privirea spre Felix, iar expresia de iubire de pe chipul ei e dureros de văzut. Le zâmbește larg tuturor, mândră că a fost remarcată în fața celorlalți. Amara îi zâmbește, pentru că nu vrea să-i strice bucuria, dar Beronice o privește direct în ochi. Victoria habar n-are că prietenelor ei le e milă de ea, că acolo unde ea își închipuie că e iubire, ele nu văd decât cruzime.

Ziua se scurge mai departe, toată lumea îmbătându-se tot mai tare. Adică toată lumea, în afară de Amara și de Felix. Pare că niciunul dintre ei nu e dispus să-și piardă controlul, nici chiar de Saturnalia. Amara e conștientă că o privește și se întreabă dacă bănuiește ceva, deși cu siguranță n-are cum să știe de Rufus sau de împrumutul Balbinei. A avut foarte mare grijă. Dacă Felix ar fi fost oricare alt bărbat, ar fi zis că o privește cu dorință, dar știe că așa ceva e imposibil.

Bărbații insistă să încerce să gătească ei tocănița de fasole, declarând că fetele au zi liberă, însă fac un asemenea dezastru, împrăștiind mâncarea pe mangal și aproape stingând focul, că Telethusa îi dă deoparte și preia controlul. Râd de ea, împiedicând-o când încearcă să gătească.

— O distrugeți! țipă ea enervată. Plecați! Marș!

Fabia se oferă s-o ajute, dar Telethusa îi face semn să stea jos.

— N-are rost să suferim toate, spune ea, uitându-se acuzator spre Thraso.

— Mă bucur mult pentru Beronice, îi spune Dido Amarei. Până la urmă, probabil că Gallus chiar o iubește!

Amara îi răspunde cu un zâmbet, aproape prea încordată să vorbească.

— N-o să uite, îi spune Dido. Știu că n-o să uite.

Amara e conștientă că Felix iar le privește și o ia de mână pe Dido.

— Te iubesc, îi șoptește. Am vorbit serios când ți-am promis tot ce ți-am promis.

După ce mănâncă tocana arsă și apoasă, Felix declară că e momentul să iasă și să pornească pe jos spre For. Beronice și Gallus se desprind fără tragere de inimă unul de celălalt. Au stat înghesuți într-un colț, renunțând de mult la orice pretenție că ar fi participat la petrecere.

— Ce-ar fi să rămâneți aici și să i-o tragi? îl întreabă Felix exasperat pe Gallus. Veniți după ce vă calmați.

Ies grămadă în stradă, acoperiți cu mantiile. Prăvăliile sunt închise pentru perioada festivalului, dar au ieșit și alții la plimbare, profitând de ocazie să ia o gură de aer înainte să se întunece prea tare. Amara o prinde pe Dido de braț în timp ce merg cu toții agale spre For. Toată lumea de pe străzi pare binedispusă și chiar și Paris o însoțește pe maică-sa, care arată de parcă ăsta ar fi fost cadoul pe care-l așteptase toată Saturnalia. Amara își aduce aminte cum l-a dus Paris în brațe pe Simo afară din taverna în flăcări, ca și cum l-ar fi ajutat, doar ca să poată înfige mai bine cuțitul în el. Se cutremură.

Dido o strânge de braț.

— Ți-e frig?

Amara clatină din cap.

Mulțimea se învârte prin jurul Forului, bând și râzând în timp ce-i urmărește pe actorii și cântăreții preferați. Se opresc cu toții lângă un bărbat care jonglează cu torțe. Amara privește flăcările care se ridică și coboară și la omul care le prinde în mâinile înmănușate.

— Speram să te văd azi.

Vocea lui pare o amintire de-acasă. Nu s-a mai văzut de luni întregi cu Menander, dar când îl aude, are senzația că doar ieri ce l-a ținut în brațe. Se întoarce. De data asta, nu pare întru totul sigur de el.

— Am zis că o să ne întâlnim la Saturnalia. Știu că a trecut ceva vreme de-atunci, adaugă Menander, văzând expresia ei nedumerită. Am venit doar ca prieten. Ți-am adus un dar.

Îi întinde un obiect înfășurat în pânză. Amara îl ia și-l despachetează. Înăuntru se află o lampă de lut frumoasă, cu un smalt verzui. Silueta i se pare cunoscută. Seamănă cu Elena din Troia din Aphidnai, statuia din orașul ei, cea la care-i plăcea să se uite în copilărie, când i-o arăta cu mândrie tatăl său. Menander i-a făcut-o. Rămâne cu privirea ațintită la lampă, fără să fie în stare să vorbească. Apoi își aruncă brațele în jurul gâtului lui.

— E minunată, spune ea. E cel mai frumos dar pe care mi l-a oferit vreodată cineva.

Dido o trage cu putere de braț și Amara îi dă drumul, dar Menander o prinde de mână.

— Știu că ai un patron, Timarete, știi deja. Dacă însă aș fi liber, dacă mi-aș câștiga libertatea, ai simți altceva?

Amara își trage mâna, înțelegând în cele din urmă ce a văzut Dido în spatele lui.

— Ce-i asta?

Nu l-a mai văzut niciodată pe Rufus așa de furios. Îi stă inima în loc de groază. Îl împinge pe Menander ca să ajungă la iubitul ei, dar Rufus n-o lasă să-l îmbrățișeze.

— Cine-i ăsta?

Preț de o clipă, se teme că o s-o lovească.

— ăsta?

Amara se întoarce să se uite la Menander ca și cum abia acum l-ar fi observat.

— Nimeni! Un băiat care a vrut să-mi dea un cadou de Saturnalia, pentru că zice că am un chip frumos. Nici măcar nu știu cum îl cheamă, adaugă ea și râde. De ce ești așa de supărat? întreabă, prinzându-l pe Rufus de mână. Nu fi caraghios! Doar nu-ți închipui că ai vreun motiv de gelozie. E doar un sclav oarecare.

Amara e conștientă de prezența lui Philos, care stă lângă stăpânul său, dar nu-l bagă în seamă. Nu pe Philos are nevoie să-l convingă.

— Uite, îți dovedesc, spune ea, ca și cum ar fi încercat să facă pe plac unui copil. Pot să i-l dau înapoi, să-l las să-l ofere altei fete.

Înclină capul, provocator, și-l privește pe sub gene.

— Deși îmi pare rău dacă tu nu crezi că sunt cea mai drăguță de la Saturnalia, pentru că el voia să-l dea celei mai drăguțe fete de-aici.

Amara e aproape luată de valul propriului spectacol, până se întoarce din nou spre Menander, care o privește ca și cum ar fi o străină pentru el. Îi întinde lampa privindu-l în ochi și dorindu-și să înțeleagă.

— Îmi pare rău, nu pot s-o iau.

Menander nu se mișcă. Amara se silește să facă un pas spre el, încă întinzându-i darul. Îi tremură mâna, iar smălțul îi alunecă dintre degete. Lampa se sparge la picioarele lui Menander.

Icește șocată. Se ținutuesc cu privirea unul pe celălalt. Văzându-i atunci chipul, Amara înțelege că orice sentimente ar fi avut vreodată unul față de celălalt, au pierit. Toată munca, gravată cu asemenea dragoste, marcată cu amintiri de-acasă și cine fusese ea, se dusesse. Își aduce aminte cana spartă a Cressei la necropolă, omul care murise, sacrificiul pe care-l făcuse Victoria ca să-i salveze

viața. Singura alegere care i-a rămas e să supraviețuiască.

— Aaah, ce proastă sunt, spune ea, întorcându-se către Rufus și mușcându-și buza ca și cum ar fi fost o glumă. Se pare că l-am spart!

Poate că disprețul ei nepăsător e cel care-l convinge în cele din urmă. Se apropie și își pune brațul în jurul ei.

— Scuze, băiete, îi spune el lui Menander și bagă mâna în pungă după niște monede. Iubita mea n-a vrut să fie așa stângace. Sper ca asta să răscumpere îndeajuns paguba.

Menander ia banii fără să se uite la Amara.

— Sunteți foarte generos, domnule, spune el.

Rufus o întoarce și o duce spre Philos și Dido, evident dornic să uite tot incidentul.

— Ce caraghios sunt! spune el și o sărută pe Amara. Îmi pare rău că am fost gelos.

— Sunt flatată că ai fost, răspunde ea, ridicând privirea spre el.

E conștientă că Menander se îndepărtează, chiar dacă nu-l vede când pleacă.

Ajung la Philos, iar Amara își dă seama că sunt acolo și Quintus și Lucius, împreună cu un întreg alai de sclavi, formând un public suficient de numeros.

— Dar măcar am și eu un mic dar pentru tine, scumpa mea, adaugă Rufus.

Are un ton teatral, adresat atât prietenilor lui, cât și ei. Speranța îi întețește Amarei bătaile inimii.

— Unde-i ticălosul ăla de pește al tău? întreabă el coborând glasul.

Amara știe că Felix n-are cum să fie prea departe și-l zărește aproape imediat. Probabil că a urmărit desfășurându-se întreaga scenă și a văzut cum l-a tratat pe Menander. Amara îi aude vocea în cap. *Nu toate femeile sunt niște târfe fără inimă ca tine.*

Felix se apropie imediat ce reușește ea să-i prindă privirea.

— Onorat, spune el făcând o plecăciune în fața lui Rufus, care se trage în spate.

— Vreau să-ți fac o ofertă, răspunde acesta, suficient de tare ca să se adune tot bordelul în jur să asculte. Aș vrea s-o cumpăr pe femeia asta pentru un prieten.

Amara îl privește uluită.

— Un prieten?

Rufus ridică mâna ca s-o facă să tacă.

— Aș vrea s-o cumpăr pe această femeie în numele lui Gaius Plinius Secundus, amiralul flotei romane.

Amara icnește când aude numele lui Plinius, însă Rufus nu bagă de seamă. E cufundat în scena dramatică, savurând rolul de

erou în fața mulțimii.

— Amiralul s-a gândit la prețul ei și e dispus să-ți ofere mai mult decât face. Nu încape târguială, n-o să se înjosească astfel. Trebuie să accepți oferta sau să renunți.

Rufus îi face semn lui Philos, care scoate un sigiliu.

— Țsta e gajul lui, pe care poți să-l păstrezi, dacă ești de acord cu vânzarea, ca încredințare că vei fi plătit. Îți oferă 6 000 de sesterți pentru sclava cunoscută drept Amara.

E cu 2 000 mai mult decât a plătit Felix pentru ea. Amara le vede pe Dido și Victoria ținându-se una de alta, cu gurile căscate, și uitându-se la Rufus. Ea îl privește pe Felix, însă expresia lui este de nepătruns. N-are cum să refuze, nu?

Felix face o plecăciune. În tot timpul ăsta, nici n-a băgat-o în seamă.

— Am să accept oferta amiralului.

Amara nu spune nimic cât semnează stăpânul ei contractul, transferând proprietatea. Toată lumea privește în tăcere, incapabilă să creadă ce tocmai a văzut. Șocul aproape că a golit-o de orice sentiment. Rufus îi dă lui Felix sigiliul și se întoarce spre ea, plin de propria putere.

— Amara, în numele amiralului și în prezența martorilor și în văzul zeilor, îți ofer libertatea. Acum ești Gaia Plinia Amara, libertă.

Amara îl fixează cu privirea, rămasă fără cuvinte. Apoi izbucnește în lacrimi.

Pe mulți din cei pe care Fortuna i-a ridicat, îi coboară dintr-odată și-i azvârle cu capul înainte.

Inscripție din Pompeii

Amara nu se poate opri din plâns. Rufus trebuie s-o țină ca să nu se arunce la picioarele lui, declarându-și printre suspine iubirea și recunoștința veșnică. Îi șterge lacrimile cu sărutări, bucurându-se vădit de adorația ei. Amara le tot îmbrățișează pe Dido și pe Victoria, plângând pe umerii lor și prinzându-le fețele în mâini, fără să poată exprima toată dragostea pe care o simte. Durerea pentru ce i-a făcut lui Menander, extazul libertății nu seamănă cu nimic din ce a trăit vreodată. Râde cu Quintus și Lucius, își anunță prietenia plină de devotament față de Ipstilla și Telethusa — care nu par tocmai încântate de marele ei noroc — și îl ia prin surprindere pe Paris, făcându-l să-i ofere o îmbrățișare cu brațele lui osoase. Când vine rândul Fabiei, bătrâna se agață de ea plângând, iar Amara se trezește promițându-i s-o ajute, dacă ajunge vreodată la ananghie. Totuși, cu Thraso e altceva. Dă din cap spre el, așa cum ar băga în seamă o regină un țăran. Mai mult decât merită.

E singura dată când l-a văzut pe Felix pârând cu adevărat surprins. Probabil că și-a dat seama că toate poveștile ei despre Rufus și violența lui au fost minciuni. Probabil se întreabă și cu ce altceva l-a mai mințit. Îi întoarce spatele, spunându-și *N-are decât să se întrebe*. De-acum nu-i mai poate face rău.

Amara vrea s-o aștepte și pe Beronice, disperată să-i împărtășească vestea, dar Rufus nu prea e dispus.

— Scumpa mea, cred că am avut de-a face cu suficiente târfe și pești pentru o singură seară. Oricât de sigur aș fi că fata asta e încântătoare.

Se uită la însoțitorii ei de la bordel, și prieteni, și dușmani, și încrețește dezgustat din nas. Quintus și Lucius râd, evident nerăbdători și ei să ajungă acasă.

Amara simte un fior. Desigur, asta-i cealaltă parte a înțelegerii. Saturnalia petrecută fără Dido, fără niciuna dintre femeile pe care le iubește. Vrea să se întoarcă, să le mai îmbrățișeze o ultimă dată, dar Rufus o îndepărtează hotărât. Prinde privirea lui Dido și speră că o interpretează ca pe o aducere-aminte a promisiunii pe care a făcut-o.

Nu e ușor să plece prin înghesuială. Philos și ceilalți sclavi

încearcă s-o ia înainte și să deschidă calea, dar nimeni nu e dispus să dea dovadă de prea mult respect de Saturnalia. În timp ce-și croiesc cu greu drum prin mulțime, un bărbat solid cu clopoței dansează printre ei, costumat în maestru de ceremonii. Poartă o mască de satir cu coarne și e îmbrăcat tot în roșu. Se apropie topăind și își flutură clopoței în fața Amarei. Rufus o trage deoparte, punându-și brațul în jurul ei. Preț de o clipă, pare că bărbatul mascat o să provoace neplăceri, dar Quintus, Lucius și falanga de sclavi a bărbaților bogați sunt o barieră redutabilă.

Satirul se îndepărtează dansând. Oamenii din jur îl ovaționează și se înghiontesc să-și facă loc. Amara privește. Își dă seama, că satirul dansează săltăreț, oprindu-se când și când ca să facă lumea să râdă, că nu se mișcă la întâmplare. Se îndreaptă încet spre Felix. Senzația ei de neplăcere se transformă în spaimă.

Îl trage pe Rufus de braț, obligându-l să se oprească. Victoria stă lângă stăpânul ei. Amara strigă la ea, dar glasul îi e înghițit de larma mulțimii. Felix este deja conștient de pericol. Când satirul roșu vine spre el, scoate cuțitul. La fel face și satirul. E de două ori cât Felix, dar Amara bănuiește că n-are nici viteza, nici agilitatea fostului ei stăpân. Satirul roșu sare spre Felix, care însă se ferește, iar cuțitul cade departe, aproape nimerind-o pe Victoria. Femeia se trage în spate, dispărând la adăpostul sigur al mulțimii.

Cei doi bărbați se atacă unul pe celălalt și aproape că ai zice că dansează, dacă nu s-ar zări străfulgerările argintii letale. Mulțimea nu pare să-și dea seama ce se petrece, sau poate crede că lupta face parte din festivități. Oamenii au eliberat un mic spațiu și stau grămadă, încurajându-i pe cei doi.

— Trebuie să plecăm, spune Rufus. Nu mai înseamnă nimic pentru tine.

— Unde-i Dido? întreabă Amara. N-o văd! Unde e?

— O să aibă grijă de ea ceilalți, răspunde Rufus, pierzându-și răbdarea. N-ai ce căuta aici.

Amara se întoarce să se uite din nou în urmă, prea înspăimântată să-l asculte. Le vede pe Ipstilla și Telethusa, care se țin de braț și reușesc să plece.

— Uite-o! strigă Amara. Acolo!

Dido e evident prinsă în capcană, singură, neputând să-și facă loc în mulțime ca Victoria și obligată să privească foarte de aproape cum se atacă Felix și satirul. Un bețivan a prins-o de braț și încearcă s-o sărute, fără să-și dea seama de pericolul în care se află amândoi. Thraso a rămas lângă Felix, dar nu vrea să intervină și să riște să-și vadă stăpânul ucis din cauza asta. O zărește pe Britannica de cealaltă parte a cercului, privind cu aviditate lupta, fără să-și dea seama de disperarea lui Dido. Paris și Fabia nu se văd pe nicăieri.

Amara se uită disperată la Lucius, bărbatul care a promis să-i găsească familia lui Dido, care a petrecut multe nopți cu ea acasă la Drusilla.

— Nu poți s-o ajuți? Te rog!

Lucius pare stânjenit, dar nu răspunde. Amara simte cum o cuprinde furia în fața lașității lui. Se smulge de lângă Rufus și își face drum spre cei doi bărbați care se luptă.

— Britannica! țipă ea. Britannica, ajută-mă!

Preț de o clipă, Amara are impresia că o să fie înecată într-o mare de brațe și coate, zdrobită în mijlocul haosului, apoi femeia înaltă întinde mâna, o prinde de mantie și o trage la loc sigur.

— Dido! strigă Amara, arătând spre locul unde e blocată prietena ei.

Britannica face ochii mari. Îi dă drumul Amarei și împinge un bărbat, trăgându-i un pumn în gât când vede că nu se dă destul de repede din calea ei.

Femeia masivă încearcă să treacă prin mulțime, dar n-are destulă forță să se opună atâtor oameni. Amara o vede luptându-se înconjurată de mulțime. Locul unde se desfășoară lupta se tot îngustează, iar Dido e împinsă tot mai aproape de pericol. În For vine tot mai multă lume, sporind înghesuiala. Amara încearcă să se ducă spre Dido, dar oamenii sunt prea beți sau prea puțin dornici s-o lase să treacă. Se lasă în genunchi și se târăște, aproape sufocată de spaima că o să fie călcată în picioare. Ajunge la marginea mulțimii. Lupta se desfășoară deasupra ei, iar satirul aproape o calcă pe degete, însă e prea jos ca s-o lovească. O vede pe Britannica țipând, ținută în loc de un grup de bărbați beți și furioși. Aproape de ea, Dido se împinge, cu spatele spre Amara, încercând să-și facă loc prin mulțime, departe de cuțite, cu bețivanul încă ținând-o de mijloc.

Bărbații aproape că nu mai au loc să se bată. Felix e așa de aproape de ea, că l-ar atinge dacă ar întinde mâna. Pe chipul lui nu se vede nici urmă de teamă, dar pare vulnerabil, cu corpul mai expus decât al satirului îmbrăcat în costumul greu care-l apără. Amara privește, dorindu-și ca Felix să-și ucidă rivalul, dorindu-și să pună capăt luptei. Însă Felix se rotește și se împiedică de piciorul cuiva, aproape căzând peste Dido. Satirul roșu folosește prilejul și își îndreaptă cuțitul spre adversar înainte ca acesta să-și recapete echilibrul. Felix se ferește. Satirul o înjunghie pe Dido în spate, înfigându-i cuțitul între omoplați. Bețivul care o ține de mijloc îi dă drumul șocat. Acum, când e prea târziu, lumea se trage înapoi, făcându-i loc lui Dido, care, după doi pași, se prăbușește.

Cineva din mulțime țipă, apoi și altcineva. În cele din urmă, înțeleg toți că n-a fost un spectacol. Un grup de bărbați înaintează

în grabă, prinzându-l pe satir și smulgându-i masca. Chipul lui e familiar. E Balbus, libertul lui Simo. Dispare în înghesuială, cu gura căscată de groază, sub o ploaie de lovituri cu picioarele și cu pumnii. Lumea se împrășteie, unii împingându-se în față ca să-l vadă pe Balbus murind, alții fugind din calea violenței. Amara ajunge la Dido. Britannica o ține deja în brațe și o leagănă.

— Aici sunt! strigă Amara, prăbușindu-se lângă ea și luând-o de mână. Suntem toți aici. Ești în siguranță acum.

Dido nu răspunde; din gură i se scurge sânge. Se uită la Amara, cu durere și groază în priviri.

Au schimbat de multe ori mesaje fără cuvinte, doar din priviri, iar Amara știe că nu-și poate ascunde durerea. O sărută pe frunte. Aude în minte glasul tatălui ei: *Nimeni nu trebuie să moară înspăimântat.*

— Am văzut oameni care și-au revenit după răni mai urâte decât, spune ea. Toți, pacienți pe care i-a tratat tata. O să te faci bine; știu că așa o să fie.

Mâna lui Dido e rece, așa că o lipește de corp ca s-o încălzească.

— O să te faci bine, promit.

Ajunge și Victoria, fără suflare, și se așază lângă ea.

— Uite, a venit și Victoria. Când ajunge și Beronice, poate să-l trimită pe Gallus să aducă un doctor.

— Suntem aici, cu tine, spune Victoria. Nu ești singură. Suntem aici.

Dido închide ochii.

— Poți să te odihnești, zice Amara. E în regulă să te odihnești.

Își așază palma pe obrazul lui Dido, astfel ca prietena ei s-o simtă, chiar dacă n-o poate vedea. Încă îi mai ține fața în mâini mult după ce știe că a murit.

— S-a dus, spune Britannica.

Nu spune nimeni nimic despre faptul că știe să vorbească.

Amara îi face semn să tacă.

— Doar o clipă, spune ea, nevrând să-i dea drumul lui Dido. Nu încă. Încă nu s-a dus.

— E moartă, dragostea mea, intervine Victoria, punând mâna pe genunchiul Amarei. S-a dus.

Amara nu poate vedea printre lacrimile care o orbesc. Victoria îi trece brațul peste umerii ei și o trage în sus. Amara își dă seama că le privește un bărbat. Felix.

— Tu ai făcut-o! țipă ea.

În durerea și furia ei știe că îl poate ucide, îl poate sfâșia pe loc, dar Victoria o ține și o împiedică să se miște.

— Cuțitul ăla era pentru tine. Tu ai omorât-o! Tu ai făcut-o!

Felix rămâne tăcut cât Amara țipă la el, amenințându-l și

urlându-și ura până rămâne fără glas.

Apoi un bărbat o ridică și o pune pe umăr, ducând-o de-acolo. Crede că e Rufus și îl lovește cu pumnii în spate, suspinând și poruncindu-i s-o lase jos, s-o lase să se întoarcă. În cele din urmă, renunță și cade moale peste el. Abia când ajung la marginea Forului și-l vede pe Rufus care o așteaptă își dă seama cine o duce în spate. E Philos.

De la el încoace am început să închidem în temnițe niște viețuitoare cărora natura le încredințase văzduhul.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală*, despre închiderea păsărilor în colivii

Saturnalia s-a încheiat. Amara stă la masa ei, îmbrăcată în negru. Sunetul făcut de fântână nu intră în camera asta, dar ea știe că e acolo, murmurând blând în grădina de dedesubt. E în siguranță în casa cu ușă aurită. Are libertatea pe care și-a dorit-o. Și inima frântă.

Cutia de lemn nu mai stă sub patul lui Rufus; stă în fața ei. O deschide. Împăturită deasupra bijuteriilor se află o scrisoare de la Plinius către Rufus. Amara o deschide, iar cuvintele îi sar în ochi: ... *atagenul, tot din Iona, este o pasăre faimoasă; dar, deși are glas, alteori rămâne mută în captivitate...* Și așa mai departe. În scrisoare nu e aproape nicio referire la Amara. Plinius și-a construit argumentația pentru eliberarea ei pomenind o mulțime de păsări, probabil pentru că se simțea mai confortabil aducând argumente în termeni abstracți. Totuși ea știe ce dar e ăsta. Nu numai că i-a plătit eliberarea, însă i-a și dat numele lui.

Până la urmă, ce conta era numele, nu banii. Prins între refuzul tatălui și disperarea Amarei de a fi liberă, Rufus îi scrisese amiralului, cerându-i sfatul. Plinius fusese cel care i-o prezentase de la bun început pe Amara, așa că sigur el știa ce-i de făcut. Plinius reacționase cu o generozitate de necrezut. „Nu i-am *cerut* lui banii“, i-a spus Rufus de multe ori. „Și am plătit eu jumătate, așa că nu se poate spune că nu m-ai costat nimic.“ Amara începe să aibă bănueli că pentru Rufus plăcerea să deschidă mâinile și să vadă pasărea zburând n-o să fie niciodată la fel de mulțumitoare ca senzația siluetei fragile în palmă.

Nu i-a fost alături în durerea ei după moartea lui Dido. Nu fuseseră câteva lacrimi răzlețe pe care să le înlăture cu sărutări, ci o nebulă de durere și isterie, care înecase recunoștința ei și gloria lui. Îl lăsase pe Philos s-o aducă aici ca să se refacă. Petrecuse primele două zile ale Saturnaliei singură, cu doar câțiva sclavi. Rufus i-i „împrumutase“ pe toți, dar Philos era singurul pe care-l cunoștea.

Nu-și aduce aminte mare lucru din prima noapte în afară de agonie, dar a doua zi i-a rămas întipărită în memorie. Era ghemuită

aici, în camera asta de lucru, învelită într-o grămadă de pături, când Philos i-a adus vin încălzit. O băutură era singura consolare pe care i-o putea oferi. A rămas chiar lângă perete, fără să se apropie prea mult de ea, cu totul diferit de bărbatul care-i oferise brațul pe stradă. Parcă vederea ei îl înspăimânta.

— Nu poți să-l întâmpini așa când vine după tine, a spus el, fără să-i privească fața. A plănuit săptămâni în șir noaptea asta, și-a imaginat toată bucuria ta, toată adulația. Și în loc de asta, se alege cu tristețe și dezamăgire. Știu că ai iubit-o. Dar Rufus n-o să înțeleagă niciodată. Pentru el, era doar o sclavă drăguță. O să treuiască s-o jelești în singurătate.

Amara era prea supărată să răspundă. De-atunci, îl evitase pe Philos, deși tot îi urmase sfatul. Purta rochia ei albă când s-a întors Rufus, l-a scăldat în afecțiune, și-a declarat loialitatea fără margini, a fost entuziasmată de casă. Ba chiar i-a cerut iertare pentru tristețea ei, temându-se că ar fi pătat tot ce făcuse el. Rufus a fost generos, asigurând-o că înțelege. N-a pomenit-o pe nume pe prietena ei și nici Amara n-a vorbit despre ea.

Nici nu trebuie să-i spună numele ca să se gândească la Dido. Când e singură, își petrece timpul stând în atrium exact unde stătuse Dido și încercând să găsească mângâiere în faptul că a fost aici, chiar în casa asta — a văzut-o, a atins-o. Amara își aduce aminte discuțiile lor, blândețea lui Dido, îndrăzneala ei surprinzătoare când aveau spectacole, cum cânta, cu o grație desăvârșită, ca nimeni altcineva. Dar noaptea nu poate șterge ultima amintire, sângele de pe chipul lui Dido, durerea și groaza.

Amara își dă seama că-i tremură mâinile. Pune deoparte scrisoarea lui Plinius. Dido merită mai mult decât un doliu privat. Scoate din sertar o sculptură grosolană în lemn, o mică statueta a zeiței Diana cu arcul de vânătoare. Învelește silueta în pânză și leagă mica bucată de hârtie pe care a scris: *Sunt darul Gaiei Plinia Amara, libertă.*

Se ridică și coboară scările, privind spațiul deschis. În grădină, zugravii o să înceapă curând să lucreze la o frescă uriașă. Rufus a văzut-o ca pe un semn minunat că e încântată de casă, că vrea s-o transforme în ceva special pentru amândoi, s-o facă potrivită pentru el. Fusesse mai puțin sigur când venise vorba de mitul pe care-l alesese ea. Avea să fie Acteon transformat în cerb, în timp ce copoiul lui îl sfâșie. N-ar prefera oare scene din legendele lui Venus, în loc de Diana? Poate că zeița virgină nu e tocmai potrivită pentru un cuibușor al dragostei? Dar Amara răsese, tachinându-l. *Putem s-o avem oricând pe Venus în dormitor.*

Ajunge în atrium, unde, lângă bazin, așteaptă o tânără. Amara pornește grăbită spre ea. Fata a venit mai devreme, iar Amara știe

că are foarte puțin timp pentru ea. E Pitane, ospătărița de la Elefant, cea care-i e datoare Amarei pentru avort.

— E frumos, spune Pitane privind în jur. Ce bine te-ai descurcat! Nu-mi vine să cred!

— Îmi pare rău că nu poți să stai mai mult sau să bei un vin cu mine, răspunde Amara. Dar știu cum e. Sunt recunoscătoare că ți-ai găsit timp să vii.

— Nu-i bai. Am ieșit după provizii. Nici n-o să bage de seamă.

Amara îi întinde statueta de lemn, ascunsă în pânza ei.

— Poți să-i dai asta lui Paris din partea mea, te rog? E pentru stăpânul lui. Paris trebuie să-i spună lui Felix că îmi pare rău că darul ajunge prea târziu pentru Saturnalia. Dar a fost trimis însoțit de sentimente puternice. Poți să-ți aduci aminte toate astea?

— Sigur, încuviințează Pitane. Trebuie să spun că ești mai drăguță ca mine. Dacă mi-aș fi căpătat libertatea de la un nou stăpân, nu i-aș fi trimis lui Sittius niciun nenorocit de dar.

Pitane se întoarce și străbate atriumul, strecurându-se pe ușa grea de lemn. Amara rămâne singură, tremurând ușor din pricina brizei. Aici e liniște. Și-o imaginează pe Pitane cum intră la loc în hărmălaie și haos, ducând-o pe Diana ei pe străzile din Pompeii. Și când va ajunge darul ei, Amara știe că Felix o să înțeleagă ce înseamnă.